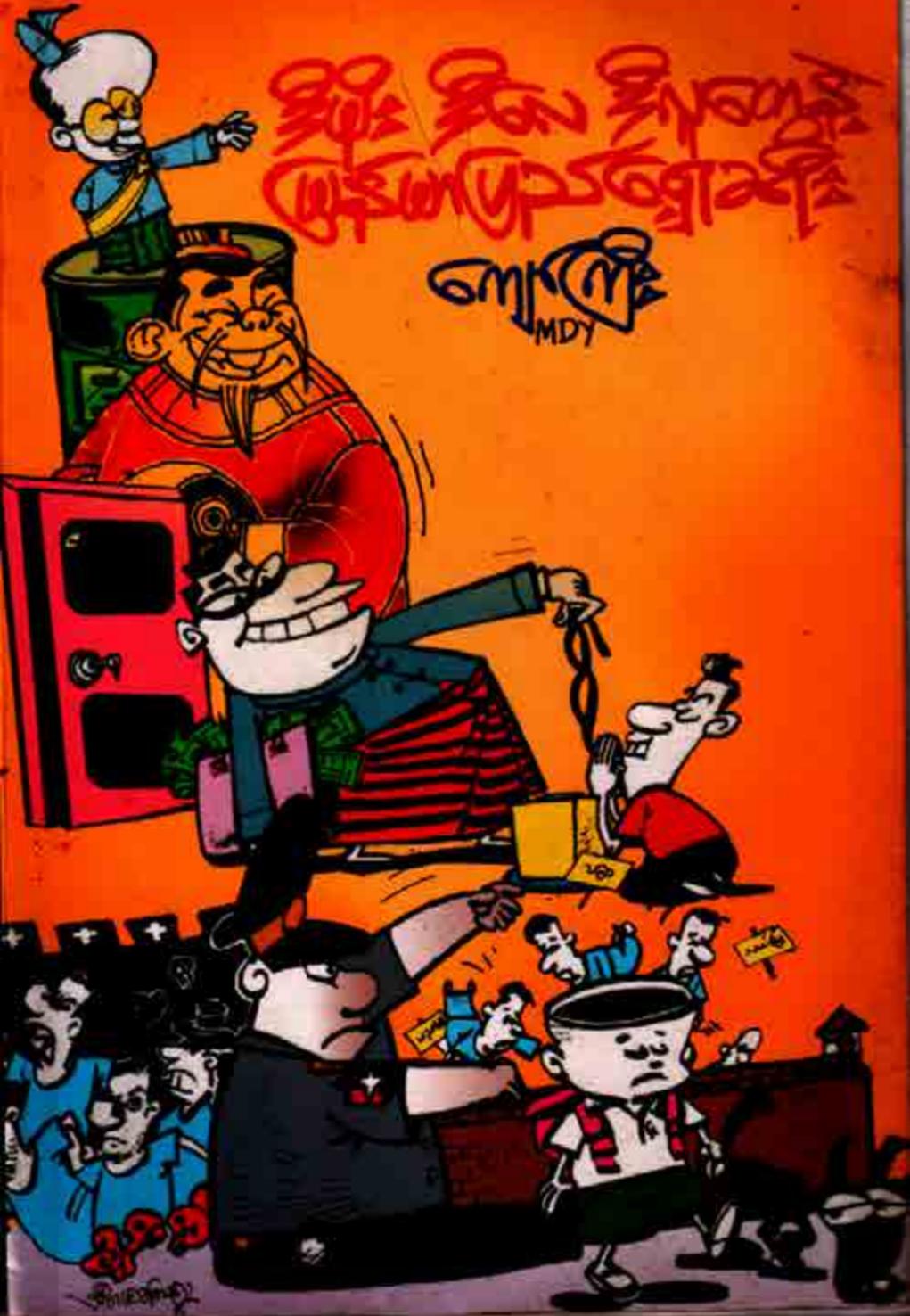

ଶୁଣି କିମ୍ବା
କିମ୍ବାପରିବା

ମନ୍ଦିର
MDY

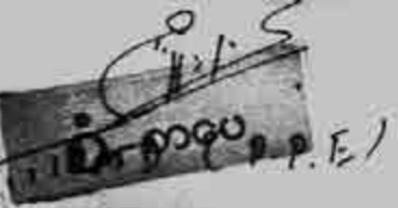

ဒီပိုး၊ ဒီလေ၊ ဒီလူတွေနဲ့
မြန်မာပြည်ရှေ့ခိုး

ကျော်ကြီး (MDY)

ခုခွဲပုဂ္ဂနတ်

ထုတ်ဝေသူ	- ရီးယာကျိုးစကျင်းဝဝ၊ ရွှေကြံ့စိမ်းဆာဝေ (၀၀၁၄၇)
	အဖွဲ့အစည်း(လုပ်/ဆေ)၊ အမြဲ့အညွှန်းထုတ်ဝေမှု
	သရိုပ်တွေတို့ လုပ်သောတော်း၊ မြို့တွေ့း၊
ပုဂ္ဂန်လူ	- ရီးယာနှုန်း (SKCC Press)(၀၀၄၁၃)၊ နောက်လုပ်ငန်း၊ တာဇ်မှု၊ ၂၀၁၅၊ ရီးယာဘာလ၊ ပထမအကြောင်း
တန်ဖိုး	- ၂၀၀၀ ကျပ်

ဟတိကာ

- စာရေးဆရာ သရဝဏ်(ပြည်)၏ အမှာစာ	၃
- ဦးကိုလေး (အင်းဝရွတ်ရည်) အမှာစာ	၀
- စာရေးသူ၏ အမှာစာ	၅
၁။ ဒီမိုး ဒီလေ ဒီလူထွေနဲ့ မြန်မာပြည်ရှုံးခိုး	၁
၂။ ကြက်ဆုထက် ဒုက္ခပေးမယ့် ယူကလစ်	၆
၃။ မြန်မာယဉ်ကျော်မှုပြုတော်ကျေစုံးခြင်း	၁၄
၄။ ပညာကင်းစင်ကျောင်း	၂၃
၅။ ဂျီးဂျီးကျေနေတဲ့ မမ	၃၁
၆။ မန္တလေးမဟာမြတ်မှန်ဘုရား ဘယ်သူပိုင်တာလဲ	၃၉
၇။ ရှုက်တတ်ကြပါစေ	၄၅
၈။ တောင်ပြီးခွဲလည်းနှဲကြေး အနော်ရတာမင်းကြီးလည်း အားနာကြ	၅၂
၉။ မင်းတုန်းမင်းတုည်နဲ့တဲ့မြို့ မင်းတုးမင်းတို့ဖျက်ကြပြီးလား	၅၇
၁၀။ အီမီမရှိသောလုန်င် လူမရှိသောအီမီများ	၆၅
၁၁။ ကယ်သူမဲ့နေတဲ့ လက်ပဲတောင်း	၇၃
၁၂။ လူနှစ်ချုပ်းသာ ပြည်မြန်မာ	၇၉

၁၃။	နိုးခံတွင်းထဲက မြန်မာယဉ်ကျေးမှုမြို့	၈၃
၁၄။	အရင်ကကျား အခုတော့ . . .	၈၈
၁၅။	ပြည်သူ့အပေါ်ဝန်ပိုင်သည့် ပြန်ကြားရေး	၉၃
၁၆။	အပျို့ရည် အဖျက်ခံလိုက်ရတဲ့ တောင်သမန်	၉၈
၁၇။	ဒီလောက်နှင့်တင် ကျော်လုပ်ပြီ သမ္မတကြီးခင်ဗျား	၁၀၅
၁၈။	အသက်ခဲ့သွားသော မန္တလေးတန်ဆောင်တိုင်ည်	၁၁၂
၁၉။	မြို့ကြီးနေ့မှ နိုင်ငံသားမဟုတ်	၁၁၉
၂၀။	မန်းမဆန့်၊ နန်းမဆန့်တော့တဲ့ မန်းသကြံနှင့်	၁၂၅
၂၁။	ခွင့်သာစိက်မှာလိုက်ကြပါမို့	၁၃၀
၂၂။	တပ်ပိုင်မြေမဟုတ်ပါ	၁၃၆
၂၃။	ဗဟိုဘဏ်မကယ်နိုင်တော့တဲ့ ဒေါ်လာရွေးတက်မှုဂါယက် ပြည်သူတွေအသက်ထွက်တော့မည်	၁၄၂
၂၄။	မန်းပုဂ္ဂိုလ်ကို အကျော်းတန်စေသောမှုခင်းများ	၁၄၈
၂၅။	လူသားဆန်တဲ့မိတ်ပေတဲ့ မပျက်စီးစေဖို့...	၁၅၄
၂၆။	သင့်မဲတစ်ပြားကြောင့် တိုင်းပြည်ခုက္ခာမရောက်ပါစေနဲ့...	၁၆၁

တရာ့ဆရာ သရေစ်(ပြည်)၏ အမှာစာ

ဝါယျားနွေးရေးသောတောင်မောင်

ကိုကျော်ကြီးဟု ကျွန်တော်တို့ကအော်သောစာရေးဆရာ ကျော်ကြီး (MDY) ကို ကျွန်တော် ဖုဘုတ်ပေါ်၌ စတင်သိကျမ်းသည်။ တစ်မျှ သောအခါတွင် ကျွန်တော်သည် ပွဲဘုတ်စာမျက်နှာများပေါ်တွင် ဘာရယ် မဟုတ် ဟိုကြည့်သည်ကြည့် လျှောက်ကြည့်နေဆိုထဲ ကိုကျော်ကြီး တင်ထားသော Post ကလေးတစ်ခုကိုတွေ့သည်။ ဖတ်ကြည့်တော့ အတော် အဆင်ပြုနေသဖြင့် ထိုအောင်ပါးလေးမှာဖတ်လို့ကောင်းသည်။ ဖွဲဘုတ် မှာတင်ပြီးဆုံးမသွားသင့်၊ ရှာဖိုးတစ်စောင်စောင်ကိုပို့သင့်သည်ဟု ကျွန်တော်ကမှတ်ချက် (comment) ဝင်ရေးလိုက်သည်။ ထိုအခါ ကိုကျော်ကြီးက chat box မှာတစ်ခါပြန်ရေးလာသည်မှာ ရှာဖိုးများနှင့်သူမနီးစပ်ပါ။ သင့်တော်သော ရှာဖိုးကိုပို့ပေးပါဟုဆိုလာပြန်သည်။ ထိုအချိန်အထိ ကိုကျော်ကြီးဆိုသူမှာ ဖြေသေား၊ မည်သေား လွှေယ်လား၊ လျကြီးလား ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလည်းဆိုတာ ကျွန်တော်မသိရေး။ ကျွန်တော်တွင် စိတ်ခဲ့သော်တစ်ခုရှိသည်။ ထို စိတ်ထားမှာ သူတစ်ပါးကိုကုည်ချင်စိတ်ဖြစ်သည်။ ကောင်းမွန်သောစာတစ်ပုဒ်ကိုတွေလျှင် အခြားစာဖတ်ပနိသတ်

တွေကို ထိုစာအားဖတ်ရှုစေလိုသော၊ အစားကောင်းအသောက်ကောင်းစားရလျှင် မိတ်ဆွေအပါင်းအသင်းများကို မျှဝေကျေးမွှုးလိုသော အလုတေရားကို မျှဝေခံစားစေလိုသော အဓိပ်ကောင်းတစ်ခုတွေလျှင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို ဆက်သွယ်ပေးလိုသော့မီတနာဖြစ်သည်။ ထိုစေတရာကြောင့်ပင် ကျွန်ုန်းတော်သည် ကိုကော်ကြီး၏ ဆောင်းပါးကို ဖွံ့ဖြိုးဘုတ်မှ ထော်ကျော်များလိုပြင့် စောင့်ကြည့် (News Watch) ဂျာန်ယ်သို့ ပိုလိုကိုပါသည်။ စာမျက်နှာများတွင်ပါသော်လည်းကောင်းသာဖြင့် ပိုလိုကိုကြောင်း နှစ်သက်ပါ၊ က အသုံးပြနိုင်ကြောင်း ဆောင့်ကြည့်အယ်ဒီတာများသို့ စာတိုတစ်ပို့ရေးသား မိတ်ဆက်လိုက်ပြီး ကိုကော်ကြီး၏ဖုန်းနံပါတ်ကိုပါ တစ်ခါတည်းထည့်ပေးလိုက်ပါသည်။

နှောက်တစ်ပတ်ဂျာန်ယွက်သောအခါ ကျော်ကြီး (MDY) ၏ ဆောင်းပါးဆောင့်ကြည့်ဂျာန်ယွင်ပါလာပါသည်။ ထိုအတွက် ကျွန်ုန်းတော်ဝမ်းသာရိတိဖြစ်ရပါ၏။

ကျော်နိုင်ဝင်း၏ ကိုကော်ကြီးကိုလည်း စာမျပ်ပါလာမြောင်း လုမ်းအမြောင်းကြားလိုက်သည်။ သူလည်းအားတက်လာကာ နှောက်ထပ်ဆောင်းပါးများရေးကာ ထပ်ပို့တော့ ဆောင့်ကြည့်ဂျာန်ယွင့် မကြောခထာ သူလက်ရာများပါလာပါသည်။

နှောက်တော့ ဆောင့်ကြည့်ဂျာန်ယ်မှာသာမက Tomorrows ဂျာန်ယွင်လည်း သူသည် ဆောင်းပါးများအဆက်မပြတ်ရေးသားလာတာ တွေ့ရှိသည်။

အချို့ဆောင်းပါးများသည် သက်ဆိုင်ရာဇာန်များက အရေးတယူ ဆောင့်ဖတ်ကာ အပြုသလားတဲ့ပြန်မှုများပောင်ရှိသည်ဟု သိရပေသည် (ဥပမာ မြှင့်မှုများရထားနှင့်ပတ်သက်သောဆောင်းပါးများ၊ သူဆောင်းပါးများသည် နိုင်ငံရေးသက်သက်ချည်းလည်းမဟုတ်။ မန္တလေးကို တရာတ်များစီးပွားရေးအရ လွမ်းမိုးသိမ်းပိုက်သွားသည်ကို နာရာကျေည်းကျည်းရေးသားထားသော လက်ရာများကိုလည်းဖတ်ရသည်။ လွမ်းရေးဆောင်းပါးများကိုလည်းဖတ်ရသည်။ နိုင်ငံရေးဆောင်းပါးသက်သက်ရေးသည်ကို တော့သိပ်မတွေ့။ လွမ်းရေး၊ စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုန်ယ်ပယ်များတွင်

ဝေဖန်ထောက်ပြသော စေတင်းပါးများ အရေးများတာကို သတိထားမိသည်။

ပထမဆုံး စာမျိုးလာခြီးသည့်နောက် ကိုကျော်ကြီးက ကျော်ဇူးတင် သည်အမှာဖြင့် ကျွန်ုပ်တော်အား မျှော်လေးမျှော်မိန်တစ်တစ်ရန်၊ တိရှိတစ်ထည် နှင့် ထိုးမျိန့်များ အမှတ်တရရှိပေးလိုက်သည်။ ထိုကိစ္စများဖြစ်ပြီး ရက် ပေါင်း ၄-၅၀ လောက်ကြာမှ သူကို ကျွန်ုပ်တော် ရန်ကုန်မှာ လုချင်းတွေ့ရှိ သည်။ စကားပြောကြည့်တော့ နိုင်ငံရေးသိသမြိုင် ကြေယ်ဝယ် လူငယ် တစ်ယောက်၊ အလတ်စားစီးများရေးလုပ်ငန်းရှင်တစ်ယောက်ဆိုတာသိရ သည်။ ဤသို့ဖြင့် တစ်နှစ်တွင် သူက ကျွန်ုပ်တော်ကို ဖုန်းဆက်အကြောင်းကြားသည်။

သူရေးခွဲသောအောင်းပါးများ အပ်၍ ၃၀ ခန့်ကိုလုံးချင်း စာအုပ်တစ် အုပ်အဖြစ် အမှတ်တရထုတ်ဝေချင်သည်ဆိုသဖြင့် ကျွန်ုပ်တော်က ကုန်ကျ စရိတ်အကြမ်းဖျင်းကို ခန့်မှန်းပြောကြားလိုက်ပြီး လိုအပ်ပါက စာအုပ် ထုတ်ဝေသူများနှင့် ဆက်သွယ်ပေးမည်ဟု ပြောလိုက်ပါသည်။

ယနေ့စေတိစာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလောက်ဝယ် ကလောင်သစ်တစ် ယောက်အနေနှင့်ထုတ်ဝေသူရှာရတာ အတော်မလွယ်သောစေတိဖြစ်သည်။ အချို့အစာမည်ရ စာရေးဆရာတော်မျိုးပင် စောင်ရေးများကျသဖြင့် ထုတ်ဝေသူရပ် နားထားရသောကာလဖြစ်သည်။ စာအုပ်လောကပြီးလေ့သော စေတိဖြစ် သည်။ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး စာအုပ်အငါးဆိုင်များပြီးကာမရှိသလောက ဖြစ်သွားခြင်း၊ ရပ်သံ၊ ရပ်ရှင်း၊ မီဒီယံ၊ အင်တာနိုင်၊ ဖော်ဘုတ်နှင့် အခြား ဖျော်ဖြေရေးကဏ္ဍတို့များပြားလာခြင်း၊ E.book ခေါ် အလွယ်တကူအမဲ့ Share လုပ်ကြသောစာအုပ်များ အွန်လိုင်းတွင်ပျုံးနှံလာခြင်းတို့သည် PRINT မီဒီယာ စာအုပ်လောကအတွက် ကြီးမားသောထိုးနှက်ချက်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ထိုထိုးနှက်ချက်ကြောင့် ကမ္မာပေါ်တွင် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ဧရာ့ချော်ကြီး တစ်ရှိနှင့်ထိုးကျဆင်းလျက်ရှိသည်။ Readers Digest လို Far Eastern Economic Review လို မဂ္ဂဇင်းတွေရပ်နားသွားကြရာသည်။ နာမည်ကျော် Times နှင့် News Week မဂ္ဂဇင်းပင် ဖြုတ်လှမတာတ်ဖြစ်မှု ပေပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ဒီဇင်ဘာ (၁)ရက်နှစ်မှစကာ ဘဏ္ဍာရေး အခြေအနေကြောင့် Messenger သတင်းစာရပ်နားတော့မည့်သတင်းကို

မိတ်မကောင်းစွာကြားရသည်။

သူအရင်က ပုဂ္ဂလိကသတင်းစာ၊ လစဉ်ထုတ်မရှစ်းများလည်း
ဟောတစ်စောင် ဟောတစ်စောင် ကြယ်ကြေသလို တဖြူတိဖြူတ်နှင့် ခုံ
နှကြသည်။ လူဦးရေ သန်းငါးဆယ်ရှိသာတိုင်းပြည်ဝယ် စာအုပ်အသစ်
တစ်အုပ်တွက်လျှင့် စောင်ရောတစ်ထောင်ကုန်အောင် မနည်းရောင်းနေရမြင်း
မှာ ဝါးနည်းစရာကောင်းသည်။

သို့သော အခြေအနေသည် ဤသို့အမြဲနေမည်မဟုတ်ဟု ယူဆပါ
သည်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင် စာအုပ်များရောင်းကောင်းမြင်း မကောင်းမြင်း။
စာဖတ်အားနည်းမြင်းများမြင်းတို့သည် တိုင်းပြည်ရှိ လုဘာစိုးများနှင့်
ဝင်ငွေ အနည်းအများနှင့်ဆိုင်ပါသည်။ တိုင်းသုပြည်သားတို့၏ ပညာဇာုံ
အခြေအနေနှင့်သက်ဆိုင်သည်။ တစ်ဦးများ ဝင်ငွေပြုင့်မာသော နိုင်ငံများ
ဖြစ်သော အဆင့်ကုန်နှင့်ဥစ္စရာပနိုင်ငံများတွင် အွန်လိုင်းမီဒီယာမှုင့် အကြော
ဖျော်ပြုပေါ်အားကောင်းသည်ကြားမှ စာအုပ်များမှာ သိန်းနှင့်သို့
ရှိက်နိုပ်ရောင်းချမှုရသည်သာဖြစ်သည်။ တက်ဘာလက်ပေါ်မှာ ယန်ဘန်း
ပေါ်မှ စာလုံးများထက် စာရွက်ပေါ်မှာ ပုံနှိပ်အာရုံးများကို ပီမိတက်ပြင်း
ကိုင်တွယ် လှန်လျော့ဖတ်ရှသောအရာသာကို ပိုမိုနှစ်သက်သွားလည်း
အနမတရှုပင်။ ထို့ကြောင့် ပြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း နိုင်ငံသားတစ်ဦးများနှင့်
ဝင်ငွေမြင့်မားလာသောကာလတွင် မှုးပိုန့်ခွဲရသော စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး
လောကသည် ပြန်လည်တစ်ဆောင်းလာနိုင်မည်ဟု ဖျော်ဆင့်မိမိပါသည်။

စာအုပ်တစ်အုပ်သည် ပြတင်းပေါက်တစ်ချုပ်၏နှင့် တွေ့သည်ခုံးပြု
၏။ စာပေမှုရသော ပဟုသုတအလင်းရောင်က မသိမှု၊ မိုက်ပေတွေ့ဆုံးဆို
သော အမောင်တိုက်ကို ပြုခြင်းပေးနိုင်သည့် ဥပမာဖြစ်သည်။ စာအုပ်
တစ်အုပ်သည် ပြတင်းပေါက်တစ်ချုပ်ဟုဆိုခဲ့လျှင့် စာရေးဆရာတာသည်
ပြတင်းပေါက်ပေါင်းများစွာကို စေတာနာအပြည့်ဖြင့် မှာင်တုဝယ်လိုက်
မောက်ပေးနေသော လွှဲတန်းစားဖြစ်သည်။ စာရေးရှုံး သူတွေးပြစ်စွဲ ပေါ်ပေါ့လှ
သော ကာလကြီးထံဝယ် စာရေးခြင်းနယ်ပယ်သို့ လွှဲသစ်တစ်ယောက်သတ္တိ
ရှိရှိတိုးဝင်လာသဖြင့် အေးရကျေနှုပ်မိပေသည်။ စာရေးဆရာတာဝင်းခေါ်ခဲ့
ကြမ်းတမ်းမှုများကြောင့် မကြာခင် ဤဘဝြုံးလောကမှုပြန်လည်စွန်းခွာ

ଦ୍ୟଗ୍ନକ୍ରି: ରାଜୁତାତ୍ତ୍ଵଯୋଗ୍ରତ୍ତା । ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଚନ୍ଦ୍ରହୃ ଧରିତାଅପ୍ରମାଣିତ
ଭୂତୋଦିଃ ଦେଖିଗ୍ରହିଲେବୁଦ୍ଧି ॥

ଘୁର୍ମତିର୍ଦ୍ଦ୍ଵାପ୍ରଦି
ବୁଧିନୀଳ(ପ୍ରମାଣ)
(ଜୀବାଣୁ, ଶିଥିରୀରୀ ଓ ରାତି)

နိုင်ငြေး (အင်ဝရှယ်ရည်) အမှာစာ အောက်တော် ဘဏ်တော်

နတ်လော ကျွန်တော် Professional ဆိုတဲ့ အဂီလိပ်စာလုံးတစ်လုံးကို အာရုံညွတ်နေဖိတယ်။ ငယ်ငယ်က ဒါကို ခြေားစားလိုသင်ခိုရ ပါတယ်။ ခြေားစားထက်ပိုပြီး အမိပ္ပါယ်ထွက်ပါတယ်လို့ ပြောပါရတော်။ Professional Footballer လို့ပြောလိုက်ရင် အေးမစ်ဘက်စမ်း၊ ရိုနယ်ခိုတဲ့ ကို ပြောမြင်ဖို့ကြမယ်ထင်ပါတယ်။

ဒီတော့ Professional ဖြစ်အောင်

၁။ ပါရခီ

၂။ အသွေးထဲ အသားထဲ ပါဝင်နေတဲ့နှစ်မြိုက်မူ

၃။ ဝိရိယ

ဒီသုံးချက်ကတော့ အနည်းဆုံးလိုအပ်ပါလိမ့်မယ်။

၄။ ပါရမိကတော့ ရှင်းမပြုတတ်ပါ။ ဘာခြောင့်လဲလို့ပြောရရင် စိတ္တာ နာမ်ဖြစ်လို့ပါပဲ။ ချို့၊ ခါး၊ ကဗျာ၊ နို့ဘန်တို့ဆိုတာ စိတ္တာမှာမဲ့ ပြောပြလို့မရပါဘူး။ ကိုယ်တိုင် ရင်ဘတ်ကြီးနဲ့ နာလည်ရမယ့် ပစ္စည်းအော် ပါ။ ခန့်ခန့်ပြောရရင် မျက်မျာ်ကြပ်ပြုရမယ့်တရား၊ ဆိုက်ရောက်ရှုမယ့် တရားမြို့ပါ။

၂။ တန္ထာနတလမ်းလမ်းနဲ့ သော်လုံးမကနိုင်၊ ကဗျာမရေးရ^၁
မင်္ဂလာနိုင်၊ အာမရေးရ မင်္ဂလာနိုင်တဲ့ သူ့ထံသားထဲ ပါဝင်နေတဲ့ နှစ်ဦးကို မျှ
ရှိရပါမယ်။

၃။ ဒိဋ္ဌယာကတော့ အထူးပြောဖွယ်မရှိပါ။ အဖော်ဆုံး၊ အမော်ဆုံး
ဘယ်သူဆုံးဆုံး တနိုင်မတ်မတ်လုပ်နေတာကို ပြောတာပါ။

ဒီလို Professional တွေဟာ ရာနှင့်အင်မတန်နည်းပေမယ့် ဆိုင်ရာ
ဆိုင်ရာပညာရပ်တွေကို သူတို့သယ်လာနဲ့ရှုမက တစ်ဆင့်တက်ဖို့ ဖုန်းတိုးခဲ့
တယ်။ Professional ထဲမှာ စာပေပညာရပ်ကြီးတွေလည်း ပါခဲ့ပေတယ်။
အသောင်း အသောင်းတို့အစား အသစ်အသစ်တွေဖြစ်တွေနဲ့လာရလိမ့်မယ်။
ကြည့်ပါ။

အဘိုးမျိုးငါး

ဆရာတော်ကို၊ ဆရာမင်းသုဝဏ်
လူထုဒေါ်အမာ၊ ဦးလေးဒရုန်တာရာ
တင်မိုး၊ ကြည့်အောင်
တက္ကသိုလ်မင်းမော်၊ မြေသန်းတင့်၊ ကျော်အောင်၊
မင်းကျော်၊ နတ်နှစ်၊ အောင်သင်း

ယခုခင်ဗျားဖတ်နေတဲ့ စားတဲ့သူက အသစ်မှ တကယ့်အသစ်။
သူကြည့်ရတာ Professional ဖြစ်ပို့အလားအလား၊ တစ်နှစ်တွေ့ရှိသေပါး၊
ရပ်နိုင်ပေးရပ်နိုင်ပေးဆိုပြီး အမိအပတွေရဲ့ အားပေးသံကြားက ကလေး
ရပ်ပြတယ်၊ လတယ်၊ ပြန်ရပ်တယ်။ လာ လာ သား ဒီလာသား၊ ကလေး
လေး ခြေတစ်လုမ်းလုမ်းတယ်၊ လတယ်၊ နောက်ဆုံးပြုးနိုင်သွားတာပါပဲ့။
မလွှတ်လပ်ခဲ့တဲ့ မြန်မာပြည်ကြီးမှာနေခဲ့ရတော့ မလွှတ်လပ်ပေဘူးပေါ့။

ဥပမာ

၁။ အမာကို 'ခြေတစ်လုမ်း ကျမ်းတစ်စောင်' လို့ ဦးဝင်းတင်က
ကဗျာအုပ်တယ်။ ကျွန်းတော်ပြီးတယ်။

၂။ ခြေတစ်လုမ်း လုမ်းခွင့်ရလို့ ကျမ်းတစ်စောင်ပေရေးနိုင်ခဲ့တာဘို့။

လိပ္ပန်အူးရစ်ဝါး အိပ်နီးရပ်ရေးတော့ ကိုယ်ပိုင်လေယာဉ်ပျော်ရှုံးနဲ့
အတိုင်ပင်ခံအဖွဲ့နဲ့၊ အတွင်းရေးမှုပြုနဲ့၊ စာကြည့်တိုက်ကြီးနဲ့၊

သည်လိုသာ ကျွန်ုတ်တို့ဘမ ဓမ္မတစ်သာန်း လုမ်းခွင့်ရရင် ကျမ်း
တစ်သာန်းမရေပေဘူးလား၊ ထားတော့၊

ကျွန်ုတ် စာရေးဆရာ မောင်ကျော်ကြီးကတော့ ကံကောင်းပြီ၊
စာပေကောင်မေတ္တာင်လည်းမရှိတော့ဘူး၊ ဒီနိုပ်မှုအမျိုးမျိုးလည်း မရှိတော့ဘူး၊
စာဆက်ရေးလို့ ကောင်းပြီ၊

Iceberg ဆိုတဲ့ ရေခံတောင်ကြီးများလား၊ မြင်ရတဲ့ဟာက သေးသေး
လေး မြုပ်နေတာက အဆပေါင်းတစ်ထောင်း၊

ဒါမှုမဟုတ် ဘူးတောင်းလား၊

ပေါ်နေတာအကုန်ကိုး၊

နောက်ဆုံးပြောချင်တာက ရှုမဝင်းကျော်ရဲ့ စကားပါပဲး၊

သရက်သီးမှည့်သည် အရသာရှိပါ၏၊

သရက်ကင်းသည်လည်း နှုတ်ကိုဖြန့်စေပါ၏၊

ကိုယ်း (အင်းဝဂါဏ်ရည်)

၃၁၂-၁၅၅

စာရေးသူ၏အမှာစာ

ပထမဆုံးစာဖတ်သူမိတ်ဆွဲများကို ဝန်ခံချင်တာက ကျွန်ုတ်ဟာ စာရေးဆရာတစ်ယောက်မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီဇူးထိလည်း စာရေးဆရာဖြစ်ဖြီ လိုခံယူမထားပါဘူး။ ဒီလိုစာတွေရေးဖြစ်မယ်လို့လည်း လုံးဝစိတ်ကူးမရှိခဲ့တာအမှန်ပါ။ ခုလိုစာအုပ်ထုတ်ဖို့ဆိုတာကတော့ အိပ်မက်းထောင်မမက်နဲ့ ဖွံ့ဖြိုးပါဘူး။

ခုလိုစာတွေရေးဖြစ် စာအုပ်ထုတ်ဖြစ်သွားတဲ့ အမကြောင်းမပြောရမယ် ဆိုရင်တော့ မတော်တဆ တိုက်ဆိုင်မှုလိုပဲပြောရမှာပါပဲ။ ကျွန်ုတ်ဟိုစိစက မတရားတာ၊ မမှန်မကနိုလုပ်တာကိုမကြိုက်ဘူး။ မိမိရှုံးမှာ မတရားတာ အမြင်မတော်တာတွေရင် ပြောဆိုရင်တဲ့ ဉာဏ်လေးရှိပါတယ်။ ၂၈၁၂၊ ၂၀၁၄ ရက်ညာမှာ ကျွန်ုတ် ဒီမိုး၊ ဒီလေ၊ ဒီလွှဲတွေနဲ့ ပြန်မာပြည့်ရှုံးစိုး ဆိုပြီး စိတ်ထဲမှာ အမြင်မတော်တာလေးကို ဖော့ဘုတ်မှာ Post တစ်ခု တင်ခဲ့ပါတယ်။

ထိုပို့စ်လေးကို စာရေးဆရာ သရေဝါ၏(ပြည်)မှ ဖတ်မိပြီး ရရှိထား တာလေးကောင်းတယ်၊ ဂျာနယ်တစ်ရုံရုံမှာပို့ပါလားဆိုပြီး မှတ်ချက်ပြုခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်ုတ်ကလည်း အဆင်ပြုရင် ဂျာနယ်တစ်ရုံရုံလေးလားဆို

ပြီး တောင်းဆိုလိုက်တာကမဲ့ ကိုသရဝတ်မှ News Watch (စောင့်ကြည့်သတင်းဂျာနယ်) ဂျာနယ်တိုက်ကိုအဆင်ဖြေရင်သုံးနိုင်ပါတယ်ဆိုပြီး ပို့ဆေးလိုက်တာကမဲ့ ဂျာနယ်မှာစာတမ်းပါရှိခဲ့တာပါ။

ဂျာနယ်မှာ ဆောင်းပါး ပါရှိပြီးနောက်ပိုင်း ကျွန်တော်မိတ်ဆွဲသူငယ်ရှင်းများမှ ထပ်မံပါးပါရှိပြီး အရှုံးသုံးမြှောက်လုပ်လိုက်တာကမဲ့ နောက်ထပ်ဆောင်းပါးများ ဂျာနယ်တိုက်တွေကို ပို့ခဲ့တာကမဲ့ ဒီဇန်နဝါရီးရေးပြုခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်ဒီဇန်နဝါရီ စာရေးတဲ့မော်ရာမှာ ရာမည်ကြီးပို့ ပိုက်ဆုံးရှိ၍ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးမကျေနပ်လို့ဆိုပြီး လုံးဝမရေးခဲ့ပါဘူး။ ဘယ်ပါတီဝင်မှုမဟုတ်သလို ဘယ်အဖွဲ့အစည်းရဲ့လက်အောက်မဲ့မူလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ မတရားတာတွေ၊ မမှန်မကောင်တာတွေ၊ အမြင်မတော်တာတွေကို တွေ့မြင်ပါက တိုင်းပြည့်နဲ့ ပြည်သူ့မျက်နှာကလွှဲလို့ ဘယ်သူမျက်နှာမှုမကြည့်ဘဲ ဒို့ တတ်သလောက်ပြောဆိုရေးသားပါတယ်။ အရေးကောင်းလိုလည်း တရားကစ်ခါအဖွဲ့ခဲ့ရပြီးပါပြီ။

စာဖတ်သူမိတ်ဆွဲမှားကို မေတ္တာရပ်ခဲ့ချင်တာက ကျွန်တော်ရေးတဲ့ စာတွေကို စာရေးဆရာတစ်ယောက် ရေးထားတယ်ဆိုတဲ့အမြင်နဲ့မဖတ်ပဲပြည်သူတစ်ယောက်ရဲ့ခံစားချက်တွေကို ရင်ဖွင့်ပြောကြားနေတယ်ဆိုတဲ့ အမြင်နဲ့ ဖတ်ပေးကြပါ။

ခုလိုစာတွေရေးပြုခေါ်အစားအစွမ်းများပေးတဲ့ ကိုည့် (သရဝတ်-ပြည်)နဲ့ ကျွန်တော်ရေးတဲ့စာတွေဆို အမြေဖတ် အားပေးခဲ့တဲ့ ဘဘ္ဗိုးကိုလေး(အင်းဝရှင်ရည်)၊ ယခုစာအုပ်လေးကို အဆင်ပြေချောလော စွာနဲ့ထုတ်နိုင်အောင် ကျဉ်းပေးတဲ့ ကိုစန်းလို့ (စိတ်ကျုံရှိချို့)နဲ့ကျွန်တော်ရေးတဲ့စာများကို အမြေတမ်းဖတ်ရှုဆေဖန်သုံးသပ်ပေးတဲ့ ကိုမာန်သူရှိနဲ့ (Eleven ဂျာနယ်)၊ ဆွဲမျိုးမီတ်ဆွဲသူငယ်ရှင်းအပေါင်းကို အထူးပေျော်စွာတင်ရှိပါတယ်။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ဂျာနယ်မှာ ကျွန်တော်ဆောင်းပါးပါလာတိုင်း 'ငါသားရယ် အမေတို့သေမှသာဆက်ရေးပါ။ ငါတို့အသက်ရှင်လျက်ပင်းထောင်ကျတာမမြင်ပါရှစေနဲ့'လို့ အမြှုန်းဆက် လုမ်းတားမြစ်တဲ့

ကျေးဇူးရှင်စိဘန်ပါးကို ဒီစာအပ်လေးနဲ့အတွက် ကန်တော့ပန်းဆင်လိုက်ပါ
တယ်။

အားလုံးကိုကျေးဇူးအထူးတင်ပါတယ် . . .

ကျော်ကြီး(MDY)
၂၁၂၂၂၅

ဒီပါး ဒီလေ ဒိုက္ခတွေနဲ့ မြန်မာပြည်ရှေ့နှင့်

ကျော်ကြီး(MDY)

စာတတ်ပေတတ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ တိုင်းပြည်အတွက် ပြည်ပထွက်ပြီး အနိမ်နာခံသူကြီးတွေ ပြောကြဆိုကြတဲ့ Political Dialogue ဆိုပြီး အေးအေးအနိုင်လေးတွေ ရပ်မြင်သံကြားကလာလိုကြည့်လိုက်ပါတယ်။ အားပါးပါး၊ ပြောလိုက်တဲ့ စကားလုံးကြီးတွေများ ပါးစပ်နဲ့တောင်မဆုံးဘူးများ။

ကန္တာသမိုင်းကြီးတွေနဲ့ အာဖရိကများသာယ်လို့၊ ဥရောပများသာယ်လို့ ပြောလိုက်တဲ့ စကားလုံးကြီးတွေများ။ အများပြည်သူများထောင်အောင် လျင့်တဲ့ အစိအစဉ်ကလည်း စကားဆယ်ခုနှင့်မှာ ရှစ်ခုနှင့်လောက်က အောင်လိုပါ။ အောင်လိုပါ။ အနာဂတ်ကို ဖြူးမြားတဲ့၊ လမ်းကြောင်းကို ဝေးတဲ့၊ ပြောင်းလဲခြင်းကို ချိန်းတဲ့....။ ဒီစကားတွေက မြန်မာဝါဘာရဟမရှိလို့

လူးမသိဘူးများ၊ စီတ်ညွစ်ဂါတယ် . . .

မြန်မာလူမျိုးပြောတာကို မြန်မာလူမျိုး ကျွန်တော်နားမလည်တာ ဒိုက်ခါပဲကြံ့ဖူးတယ်။

ထားပါတော့များ၊ သူတို့ပြောတဲ့ဒေါင်းစဉ်က မြန်မာပြည်တိုးတက် ဥမ္မားရွမ်းအောင် ဘယ်လိုလုပ်ကြမလလဲဆိုပြီး ဆွေးနွေးတာပါ....၊ သူတို့ပြော တာနားထောင်များ မြန်မာပြည်ဥမ္မားရွမ်းရေးရရှိ အပ်စီတိုးတက်နှင့်က တော် တော်ရှုပ်သွားတယ်များ၊ ပြောလိုက်တဲ့နိုင်ငံရေးစနစ်တွေ၊ နိုင်ငံရေးနည်း ပညာတွေဟာ တော်တော်ကိုဖြင့်တဲ့စကားတွေများ၊ တကယ်ပြောတာပါ။ အအေးမိနာစေးပြီးဆေါင်းကိုက်စုတာကို အကျယ်ချွဲပြီးတစ်ကိုယ်လုံး ဓာတ် မှန်ရိုက်ပြီး အဖြေရှာနေသလိုပါ။ အေးပေါ်များ သူတို့အတွက်ကတော် ပြဿနာကြီးမှ တွက်ခြော့ပါရိုက်မှာကိုးဖူး။

ပြောပေါက်တွေကများ မြန်မာနိုင်ငံ ငါတို့မကယ်ယော်ရာ ဆိုသလို မျိုး၊ မြန်မာပြည်မှာ သူတို့ရှိနေလိုက်ကောင်းတယ်မှတ် ဆိုသလိုမျိုးနဲ့များ၊ ပြည်သူတွေကပဲ ဒီမိုကရေစိန့်မတန်သေးသလိုလို ဒီမိုကရေစိန့်အသားကြ အောင် လုပ်ယူရှိုးမယ်ဆိုပြီးကဗျာပြောသေးတယ်များ၊ တကယ်ကို ဒီမိုကရေစိ ရရှုကြီးတွေအတိုင်းများ၊ နားထောင်နေရင်းနှင့်တောင် ရှိနိုးချင်စီတ်တောင် ပေါက်လာတယ်။

သူတို့တွေကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ငွေပဒေသာပင်ကြီးပေါ်ပေါက်လာ ပြီး ချက်ချင်းပဲချမ်းသာသွားတော့မလို့၊ မနေက်ဖြန့်ပဲ တစ်နိုင်ငံလုံး ဥမ္မားရွမ်းရေးရတော့မလို့နဲ့၊ ပြောသွားလိုက်ကြတာ အားရစရာကြီးများ....၊ လက်ရှိ အနီးရရှိ လက်တွဲပြီး ဘယ်လိုကောင်းအောင်လုပ်နေပါတယ်ဆိုပြီး အနီးရ ကောင်းကြောင်းတွေကလည်း ပြောသွားလိုက်တာ။

ကလေးတွေ သွားပြောလိုက်တော့မျို့။ စောဖေတို့ကနောကျ နေပြီလိုတောင်ပြန်ပြောလိုက်ချင်တယ်။ တစ်တိုင်းပြည်လုံး ဆင်းရှုက္ခ ရောက်နေရတဲ့အချိန် အာဏာရှင်လက်ထက်မှာ အနီးရကိုဆန့်ကျင်ပြီး တိုင်းတစ်ပါးကို ကြော်ကြော်လေးတွေကသွားပြီးနိုင်ငံရေးလုပ်စားကြောယ်။ နိုင်ငံမြားအထောက်ပုံတွေယူ ကျောင်းတွေတက်း၊ အနီးရလုပ်တာမှန်သမျှ မကောင်းထိုင်ပြောပြီး နိုင်ငံမြားကထောက်ပုံပေးကမ်းသမျှ လက်ဖြန့်။

တောင်းယဉ်ပြီးမိမ်ကျခဲ့ကြတယ်။ (လုပ်စားနေသူများကိုသာဆိုလိုသည်)

ပြည်တွင်းမှာ ရှိတဲ့ပြည်သူတွေကိုပဲ သူတို့ကအဝေးကမဲ့ ဟိုလိုလို
ပါလား၊ ဒီလိုလိုပါလားနဲ့ ဆရာလုပ်ပြီး ပြည်သူတွေကပဲ တာဝန်မကျ
သလို၊ ကြောက်နေသလို၊ ဒီမိကရေစိန့်မတန်သလိုပြာနေကြတာများ။
ကြောက်လို့ထွက်ပြီးတာကာဘယ်သူတွေလဲလို့မေးလိုက်ချင်တယ်များ ...
ဟော ခေတ်လည်းပြောင်းမလိုကြရော ငါမကယ်သေးဖွယ်ရာဆိုပြီး
ပြည်တော်ပြန်ပြီး ကယ်တင်ရှင်ကြီးတွေ ဝင်လုပ်ပြန်ရောများ ဆင်ဖော်မယ်
ကျားမော်မယ်ဆိုပြီး ကြွေးကြော်ဝင်ရောက်လာပြီး လက်ရှိအနီးရ အောင်
ဆောင်တွေနဲ့တွေ့ကြတယ်။

တစ်ချိန်လုံး ဒီလူတွေကိုမကောင်းကြောင်း ပြောလာခဲ့တဲ့သူတွေက
ရာထူး၊ အာဏာပါဝါစည်းစိမ့်နဲ့လည်းတွေ့ရော ဒီလူတွေကိုပဲကောင်း
ကြောင်း ပြောပြန်ရေား သိက္ခာကို ရိက္ခာနဲ့လုပစ်လိုက်ကြတာပေါ့များ။ အော်
တတ်လည်းတတ်နိုင်ကြပါပေတယ်များ၊ တိုင်းပြည်ဥမ္မားရွှေးရအောင်
လုပ်မယ်ဆိုတဲ့လူတွေက အနီးရကပေးတဲ့ သိန်းပေါင်းဆောင်သောင်းချိပြီး
ယူ၊ လုပ်ငန်းရှယ်ယာတွေယူ၊ တိုက်တွေ ကားတွေယူ၊ လစာကိုဒေါ်လာတွေ
နဲ့ယူအဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်ဆို မြန်မာနိုင်ငံတောင်လာစရာမလိုဘဲ ဟိုကင်း
အကြပေးခတ်လ ဒေါ်လာတစ်သောင်းယူတယ်တဲ့။ ကဲ ကောင်းရောများ ...

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ အနီးရသစ်သက်တမ်း ၃ နှစ်ပြည့်တဲ့အချိန်ထိ
တိုင်းပြည်တိုးတက်မှုမရှိတာ၊ ပြည်တွင်းဦးချမ်းရေး ခုထိမရရှိသေးတာ
ဘာကြောင့်လဲဆိုတာ သာမဏေပြည်သူတစ်ယောက်အပြင်နဲ့ပြောရရင် ရိုးရိုး
လေးစွဲးစားကြည့်ရင် တိုင်းပြည်ရှုံးအိုကာအရေးကြီးတဲ့ သမွာတအကြံးလေး
အဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ဒီဦးချမ်းရေးအကောင်အထည်ဖော်တဲ့ အဖွဲ့အစည်း
တွေထဲမှာပါကဲ့ လူတွေကိုကြည့်ကြည့်ပါ။ သူတို့တွေထဲမှာ ပြည်သူတွေ
က ယုံကြည်လေးစားရတဲ့လူ ဘယ်နှစ်ဦးပါသလဲများ၊ ဥပမာဏျာ ဆရာကြီး
အရာတာရာ၊ ဆရာကြီး လွှဲထဲနိုင်း၊ သတင်းစာစာရာကြီး ဦးဝင်းတင်တို့
လို့၊ ဒေါ်အောင်သန်းစာကြည်၊ ဆရာကြီးဦးကိုလေး (အင်းဝဂုဏ်ရည်)
စသဖြင့် လူထဲကရျစ်စင်လေးစားပြီး ယုံကြည်အားကိုတဲ့ရရှု ဘယ်နှစ်
ယောက်ပါလဲများ။

အမပါဝင်နေတဲ့လူတွေရဲ့ အတိတ်သမိုင်းကိုကြည့်ကြည့်ရင် တိုင်း
ပြည့်နဲ့လျှိုးအတွက် မည်မည်ရရ ပြောရလေဘက်အောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့တာ၊
စွမ်းဆောင်ခဲ့တာ သိပ်မထွေရပါဘူးယူး။ ဒီလိုလူတွေက တိုင်းပြည်ကောင်း
အောင် ဘယ်လိုလုပ်ကြမှာလဲ။ ကျွန်တော်တို့ပြန်မာစကားမှာ လူတော်၊
လူကောင်းဆိုတဲ့ စကားရှိပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ကို ခေါင်းဆောင်နေကြတဲ့ လူတွေဟာ
လူတော်ရှင်တော်ပါလိမ့်မယ်။ လူတွေတော်နဲ့နဲ့မပြီးပါဘူး။ လူကောင်း
တွေဖြစ်ဖို့ပါလိုပါလိမ့်မယ်...၊ ဒါမှတိုင်းပြည်ကောင်းပါလိမ့်မယ်။

အောက်ပါအကြောင်းအရာလေး ဖတ်ကြည့်လိုက်ရင် အဖြောင်းမယ်
ထင်ပါတယ်။

နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်ထွက် ပြန်မာသံစော်ဆင့်ဂျာနှုန်း အတွေ့၍၊ အမှတ်
၃၇ တွင်ဖော်ပြန်သော ပြည်ထောင်စုဖြန့်မာနိုင်ငံ ညွှန်ပေါင်းအနီးရအွှုံး
(NCCUB) ၏နိုင်ငံခြားရော်ဝန်ကြီးဌာနီးမံးပို့တော်လုပ်လုပ်ငန်း
အင်တာယူး၌ ဦးပို့တော်လုပ်ငန်းပင်က 'ကျွန်တော်လာတော့ သမ္မတကြီး အကြော်
ပေးရဲ့ပုဂ္ဂတယ်မှာမောင်တယ်။ နောင်မင်းတို့နဲ့တွေ့ရှိ သင့်တယ်ဆိုတော့
ကျွန်တော်ကလက်ခဲ့တယ်...။ ဦးလှမောင်ရွှေ၊ ဦးခင်မောင်သန်း၊ သူတို့
Expressက နောက်တစ်ယောက် ဆန့်နိုက်နှုန်းသိန်း...ပထမဆုံး ဦးအောင်မင်း
ရောက်လာတယ်။ သမ္မတကြီးက ခင်ဗျားကို တရားဝင်တွေ့ခွင့်ပေးလိုက်
တာပါ...၊ ခဏနေတော့ ဦးစီးသိန်းလာတယ်။ ကျွန်တော်ကို လက်ဆောင်
တွေ့ပေးတယ်...၊ ကျွန်တော်ကို သူတို့ပါလာတဲ့ကားဆုံးစီးက တစ်စီးယူ
သွားလို့ပြောတယ်။ လိုချင်ရင် ပြန်ရင်မောင်းသွားရှုပဲ။ ပိုက်ဆံပါရင် သုံးစီး
ပေးမယ်။ သိန်းတစ်ထောင်း နေ့မျိုးအတွက် အင်းလျားကန် ပေါင်ဘားမှာ
နေရာတစ်နေရာ လက်ညီးထိုး၊ ငန်စရာလုပ်ပေးမယ်ပြောတယ်' ဟု အစရှိ
သဖြင့် ပြောကြားခဲ့သည်။

အဆုံးပါ အင်တာယူး၌ပင် ဦးပို့တော်လုပ်ငန်းပင်က MPC အဖွဲ့ဝင်
ဦးလှမောင်ရွှေအား ပွဲစား ဟု သုံးစုံနဲ့ခဲ့ပြီး ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌား
ဦးအောင်မင်း၊ ဦးစီးသိန်းတို့နဲ့တွေ့ရှိရန်အတွက် ဦးလှမောင်ရွှေကပင်

କର୍ମବ୍ୟାପ୍ତିରେ ଆଜିରେ ହେଲାଏଇବୁ

တိုင်းပြည်ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ပြီး၊ ချမှတ်ရန်အင်လုပ်ကြ မယ်ဆိုတဲ့ သမ္မတအကြော်ပေးဆိုတဲ့ လူများနဲ့ ပြီးချမှတ်တော်အောင်မယ့်လူ တွေရဲ့ လုပ်အောင် ချက်တွေတဲ့ များ။ က အဖြောကရှင်းရှင်းလေးပါပဲများ... ဒီပုံတ်ထဲကတော့ ဒီပဲ ပတွက်မှုပါ။ ချောက်လက်တော့ ထွက်မယ်မထင်ပါဘူးများ...

ဒီလိုလူတွေဘဝတွေ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးမှာ လူအထင်ကြီးစေမယ့်
စကားကြီးစကားကျယ်တွေပြောနေပေမဲ့ တကယ်တပ်းကျတော့ နိုင်ငံ
အတွက် မည်ပည်ရရှုပုံဆောင်ခဲ့တာလည်း ပြစ်စာစာစုမျှမရှိပါဘူး၊
မိုင်မိုင်မာမာ ကိုင်ခဲ့ထားတဲ့မှတစ်ခု၊ ယုံကြည်ရွတ်စုလည်း မရှိခဲ့ပါဘူး။
ရေစုနှင့်မှာ အလိုက်သင့်လေးစီးမော်ပြီး တက်သမျှအစိုးရရှိ တည့်ဆောင်
ပေါင်း၊ ပေါင်းလို့မရရင်ဆန့်ကျင်ပြီး အစွင့်ရေးယဉ်စိုးလောက်သာ လုပ်စာ
နှုံကြတာပါ။ ဒါနှုံးကြောင့်ကျွန်ုတ်က စကားတွေအကြီးကြီးတွေပြောတဲ့
တိုင်းပြည်အတွက် လူမျိုးအတွက်ဆိုတဲ့ လူတွေကို ယုံကိုမယ့်တော့တာ
မျှ...

တိုင်းပြည့်နဲ့ ပြည်သူတွေကို မနဲ့ကျက်ကြဘဲ ဒီမိကိုယ်ကျိုးအတွက်ပဲ
လုပ်စားနေကြရင်...၊ ပြည်သူတွေအပေါ်တောနာဖူး အသိဉာဏ်မပါတဲ့လူ
တွေပဲ နှင့်ငဲကို ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်နေကြရင်ဖြင့်... ရွှေပြည့်တော်ရယ်
မျှော်နေလည်း ၃၀။၊ ရွာကြယ်စင် မြင်နေလည်း ၃၀။ နော်းမှာပါပဲ...

ၧ.ၧ.၇၄ နေဂတ် News Watch (နေဂတ်ကြည့်သတင်းဂျာနယ်)

ကြက်ဆူထက် ဒုက္ခပေးမယ့် ယူကလစ်

ကျော် (MDY)

ပြီးခဲ့တဲ့ လိပ်ငါးက ပြင်းလွှင်က ပွဲကောက်ရေတံခွန်ကိုအလည် ရောက်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ပွဲကောက်ကိုရောက်တဲ့အခေါက်တိုင်း ရေတံခွန်တွေ ဟာ ကစ်ခေါက်ထက်တစ်ခေါက် ရေကျေတာနည်းနည်းလာတာကို သတိ ထားမိပါတယ်။ ရေကျေတာနည်းလာဘေး၊ ရေတွေကလည်းနောက်လာဖြီ၊ အရင်လိုလွှာမှုနည်းလာပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ငါးနစ်ကျော်လောက်ကနဲ့တော့ လုံးဝမတူတော့တာအသေချာပါ။ လည်ပတ်ပြီးတော့ ပွဲကောက်ရေတံခွန် ကနေဖြတ်သွားရတဲ့မိတ်ဆွေတစ်ဦးရဲ့ ရွာကိုသွားလည်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

ရွာရောက်တော့ မိတ်ဆွေနဲ့စကားပြောကြရင်း ကျွန်ုတော်က ပွဲကောက်ရေတံခွန်က ကစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ရေကျေတာ နည်းလာတဲ့ အကြောင်းပြောတော့ မိတ်ဆွေကာ၊ ဟုတ်တယ် အစ်ကိုရော၊ ဒွေအခါဆို ညုံးငါး အထက်ကနေ ရေပိတ်ထားရပြီး နေ့ခိုင်းမည်လာတဲ့ အချိန်မှ ရေလွှာတ်ရတာ လို့တောင်သိရတယ်ပျော်။ ဒီပုံအတိုင်းဆို နောက်ဆယ့်နှစ် လောက်ဆို ဒီပဲ ကောက် ရေတံခွန်က ပျောက်ကျယ်တောင်သွားနိုင် တယ်တဲ့။ ကျွန်ုတော်တို့ ပတ်ဝန်းကျင်က သဘာဝစိမ့်စမ်းတွေလည်း

တဖည်းဖြည်းခန်းကုန်ပြီ အစ်ကိုရာ။ ဒါနဲ့ကျွန်တော်က စုလိုဘာလိုဖြစ်ရ ဘာလဲလိုမေးမြန်ကြည့်တော့။

အမိကကတော့ ရာသီဥတုဆေက်ပြန်လာတာတွေကြောင့် ရော လူလုပ်တဲ့ ပရောကတွေကြောင့် ရောပါ ယူ။ လူပယောဂတွေက ဘာတွေ တုန်းဖျေဆိုတော့။ အစ်ကိုပွဲကောက်လာတော့လမ်းဘေးမှာ ယဉ်ကလစ်စိုက် ခင်းတွေတွေတယ်မလား။ အဲ အပင်တွေကရေသာက်ဘီလူးတွေယူ။ မိုးရောကိုအမိက အားထားရတဲ့ဓာတ်ပေါ်အသေတွေမှာ အဲရေသာက်ဘီလူး တွေကြောင့် ဓာတ်ပေါ်ပေါ်စောစနစ်တွေ ပျက်စီးနေပြီ အစ်ကိုရော။ ပိတ်ဆွဲမှ ရေသာက်ဘီလူးပေါ်တွေလို့ပြောလိုက်တဲ့အမျိန်မှာ မကြာမိက ဘဘ ဦးကိုလေးနဲ့ မန္တော်မှာတွေတုန်း စကားစပ်ပါကြရင်းနဲ့ 'ယဉ်ကောင် ကျော်ကြီးရဲ ဂရိတ်ဝါကုမ္ပဏီကနိုက်တဲ့ယူကလစ်ပင်တွေက ရေသာက်ဘီလူးတွေထို့ စိုက်ပျိုးရေးက ပညာရှင်ငါတူမက ပြောတယ်ကွဲ့ အဲအပင် တွေကြောင့် များမကြာမိ မိုးနည်းရရှားတဲ့ တို့အလယ်အပိုင်းဒေသ သံကန္တာရဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ နားလည်တတ်ကျွမ်းတဲ့သူတို့တွေကြော လည်း အထက်လူကြီးတွေက နားမထောင်ဘူးတဲ့။ အဲအကြောင်းလေး အများသိမောင် ပင်းစုစမ်းရေးစမ်းပါဦးဗီး၊ အားလုံးခုကွဲရောက်ကုန်ကြပါ လိမ့်မယ်ဟုပြောခဲ့ပါတယ်။

ဘကိုလေးက ပြောသာပြောသွားတာ ကိုယ်တွေက သစ်ပင်နဲ့ ပတ်သက်လို့သာမှသိတာမဟုတ်တော့ ဟုတ်...ကြိုးစားကြည့်ပါဦးမယ်လို့သာ ပြောခဲ့တာ တော်တော်နဲ့မရေးဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။ ခုတော့ တကယ်လက်တွေခံစား တွေမြင်နဲ့ရတဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ စကားကို ကိုယ်တိုင်တွေမြင်ကြားသံရပြီး သူတို့ပြောတဲ့ ရေသာက်ဘီလူးတွေက ဘယ်လောက်တော်ဆိုးလို့လဲ ဆိုပြီး စိတ်ဝင်စားသွားကာ အင်တာနက်မှာ ယဉ်ကလစ်နဲ့ပတ်သက်ပြီးရေးထားတာတွေကို ရှာဖတ်မိပါတယ်။ ယဉ်ကလစ်အကြောင်း အသိပညာရှင် တွေရဲ့လျေလာရေးသားထားတာတွေဖတ်မိမဲ့ ထင်ထားတာထက် ပိုကြာက်စရာကောင်းနေတာတွေရပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့သာမှနဲ့ပြည်သူတွေ လုံးဝမသိသားတဲ့ဆိုးကျိုးတွေ

အများကြီးတွေရှိရပါတယ်။

ယုကဗ္ဗလစ်ပင်များဟာ သဘော်ဆေး၊ စက္ခာ၊ သစ်ပါးလွှာထုတ်လုပ်မှု၊ စက်မှုလုပ်ငန်းထုတ်ကုန်တွေအတွက် အသုံးဝင်ပါတယ်။ ဒါဟာ ယုကဗ္ဗလစ်ခဲ့အကျိုးပြုအသုံးဝင်ပုံပြုစွာပါတယ်။

ယုကဗ္ဗလစ်အပင်ရဲ့ ဆိုးကျိုးပေးမှုများကတော့ ယုကဗ္ဗလစ်ပင်ဟာ ရရှေ့သောက်ဘိလူးလို့ခေါ်ဆိုသည် အတိုင်း ပြုအောက်ရောကို စက္ခာနှင့်ပိုင်း အတွင်းစုပ်ယူနိုင်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့အမြစ်ဟာ ရုပ်ထွေးပြီးမြုတေသနအတွက် ရေတွင်းရေကန်များ၊ စိမ့်စမ်းများခန့်းချောက်စေနိုင်ပါတယ်။ ပြုအောက်ရေမျက်နှာပြင်ကို နိမ့်ကျဖော်ပါတယ်။ အမြားသစ်ပင်များ မစုပ်ယူနိုင်အောင် မြုတေသနရောက်လုပ်ပြီး စုပ်ယူတဲ့ အတွက် သူ့အေးမှ အမြားပင်များ ရရှုည်းဖြစ်တွန်း အသက်ရှင်စိုးမလွယ်ပါဘူး။ ရေတွင်မကာမြှုပ်နှံပြုသောများ ဓာတ်သွေးများပါ အလွန်အမင်းစုတ်ယူပါတယ်။ ဒါအပြင် ယုကဗ္ဗလစ်ပင်ဟာ အက်ဆစ်ဓာတ်များ ထုတ်လွှင့်ပြီး ယုကဗ္ဗလစ်အရွက်ဟာ ဆွေးမြှုပြုပေးယူပြီး အပုကိုထုတ်လွှင့်ပေးပါတယ်။ ဒါကြောင့်ယုကဗ္ဗလစ်အောက်နဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အမြားသစ်ပင်များရှင်သနမှုမရှိနိုင်ဘူးလို့သိရပါတယ်။

ယုကဗ္ဗလစ်ပင်ဟာ အေးမြတ်အရိုင်အာဝါသမရရှိတဲ့အပြင် အပုထုတ်လွှင့်မှုများခြင်း၊ မိုးလောင်လွယ်ယူတဲ့ကြောင့် သဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် အလွန်အွန်ရာယ်များပါတယ်။ အပုပိုင်းဒေသ ဖြန့်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းနဲ့ တောင်ပေါ်ဒေသများအတွက်အလွန်အွန်ရာယ်များပြီး ကောင်းကျိုးမေးတဲ့ အပင်ဖြစ်ပါတယ်။ ရေအလွန်အမင်းစုပ်ခြင်း၊ မြုတေသနမြှုပ်နှံပြုခြင်း အလွန်စုပ်ယူသုံးစွဲမှုကြောင့် ဖြန့်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းအပုပိုင်းဒေသမှာ ဖြစ်တွန်းတဲ့မိုးနည်းဒဏ်ခံနိုင်တဲ့ သနပ်ခါးပင်၊ ထန်းပင်များ တောင်ပေါ် ဒေသမှာဖြစ်တွန်းတဲ့ လက်ဖက်၊ ပိုးစာပင်များ၊ ပိုးမွေးမြှုပူရေးလုပ်ငန်းများ ဒုက္ခရောက်ပျက်စီးစေနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

ကုန်ဆုံးသွားသော သစ်ဓာတ်တွေနေရာမှာ ယုကဗ္ဗလစ်ကိုအစားထိုး စိုက်ပျိုးလာသည်နှင့်အပူ မြုတေသနရောက်မဲ့ ပိုးမွေးအင်းဆက်များ၊ စော့တွင်းနေထိုင်သော သားငုက် တိရှောန်များ နေထိုင်ပို့ခို့အစာရှာဖွေစားသောက်

ရာမှာ ပြသသနာဖြစ်နိုင်ပြီ၊ တောတွင်သားရတိရွှေသနများပါ မျိုးတုံးသွာ်ကွယ်နိုင်ပါတယ်။

ယူကလစ်ပင်ကို မိုးနည်းရေးရားအသများ၊ မိုးရေဂိုးအစိတေသားရတဲ့တောင်လဲအသများတွင် ယူကလစ်ပင် ထူထောင်နိုက်ပျိုးမှုလုံးဝမလုပ်သင့်ကြောင်း ကမ္ဘာရှုရွှေအပညာရပ်ဆိုင်ရာ စာအပ်များတွင်ရေးထားဖော်ပြထားပါတယ်။ ရေရှည်ခံနိုက်ပျိုးရေးစနစ်ကို ပျက်စီးစေခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင် သဘာဝကိုပျက်စီးစေ ခြင်းကြောင့် negative သီးနှံအဖြစ် လုံးဝမနိုက်သင့်ကြောင်း သိပုံပညာရှင်များ ကောက်ချက်ချုပ်ပါသည်။

ဒါတွေဟာ ပညာရှင်တွေရဲ့ တွေ့ရှိရပ်လာချက်တွေပြပြစ်ပါတယ်။ ကျွန်ုတော်ကတော့ ပညာရှင်မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ပြည်သူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ရှိုးရှိုးလေးစွဲးစားမိတာက ဒီလို ပြည်တွင်းပြည်ပ ပညာရှင်များက လောင် မနိုက်သင့်တဲ့အပင်လို့တားဆီးထားတာကို ကျွန်ုတော်တို့နိုင်ငံမှာ တစ်စခန်းထပ်းဘာလို့ အသည်းအသန့်နိုက်ပျိုးစို့လုပ်နေကြတာလဲ။ ဒီလို ရေသောက်ဘီလွှဲပင်များကို မိုးရေဂိုးအစိတေသားရတဲ့ တောင်ပေါ်အသတွေ၊ မိုးနည်းရေရှားအပူပိုင်းအသမြှုပ်နည်းမြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းအသတွေမှာ ဘာဖြစ်လို့နိုက်စို့လုပ်ကြတာလဲ။

နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်များစွာရတဲ့ မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်းအသများ အရာဝတီ၊ ရရှင်၊ တန်သာရိတိနှင့် ရေလွမ်းမိုး၏ နှစ်စဉ် ရေ့ရေး၊ ဥက္ကရာဇ်၊ လျှို့သည့်အသတွေမှာ ရေစပ်အားကောင်းသော ယူကလစ်ပင်ကိုနိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် နှစ်ညီးနှစ်ဖက်အကျိုးရှိစေမှာပါလို့ ပညာရှင်တွေကပြောထားပါတယ်။ ဒီလိုအသတွေမှာ ဘာလို့သွားမနိုက်တာလဲ။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ ကျွန်ုတော်တို့မြန်မာနိုင်းဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ သစ်တော်ယွက်သံယံအာတ အလုန်ပေါ်ကြယ်ဝတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်ုးသစ်၊ ပျော်းကတိုး၊ သစ်ရာ၊ အင်ကြွင်း၊ ပိတေသာက်၊ မဟော်ကို၊ တမလန်း၊ သစ်ဓမ္မးပင် စတုအပင်များဟာ အသတွင်းပေါက် မြန်မာအရင်းမြစ် အပင်များဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်ုးသစ်၊ တမလန်း၊ သစ်ဓမ္မးပင်များဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုသစ်တော်များကိုမနိုက်ပျိုးသံသာကြောင့် ယူကလစ်ပင်များကို အစားထိုးနိုက်ပျိုးစိုး

လုပ်မှုကြပ်။ ခုတေသနပြောင်းပြန်၊ ကျွန်းကိုစတ် ယဉ်ကဗောဇ်ကိုစိုက်လုပ်၏
ကြပါတော့တယ်။

ယခုအစိုးရလက်ထက် လွှတ်တော်မှာလည်း ကိုနဲ့လွှတ်တော်
ကိုယ်စားလှယ် ဦးလျှော့မှုကဗောဇ်ပင်စိုက်ပြီး ရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကောင်း
ကျိုးဆိုးကျိုးများကိုဖော်ပြန်းခဲ့တယ်လို့သိရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ထဲ့အတိုင်း
ဝန်ကြီးက ယဉ်ကဗောဇ်ရဲ့ကောင်းကျိုးများကိုသာ ရှင်းလင်းသွားခဲ့တဲ့အတွက်
အရာမရောက်ခဲ့ပါဘူး။

ဦးနေဝါဒ်းလက်ထက်တုန်းကတော့ ယဉ်ကဗောဇ်ပင်များကိုစီမံကိန်း၊
စိုက်ပြီးစို့လုပ်ခဲ့ပြီး ရောဂါ်လွှန်းသားကြီးခြင်း၊ ဓမ္မပါဒမြှေလွှာများများကိုစီးခြင်း
တို့ကြောင့် ရပ်နားခဲ့တယ်လို့သိရပါတယ်။ ခမှတ်စွမ်းထဲ့အပ်း ယဉ်ကဗောဇ်
ပင်က ဘယ်ကအောင်ပြန်လည်ရောက်ရှိလာတာလဲဆိုပြီး လေလာကြည့်လိုက်
တော့ ၂၀၀၉ ခုနှစ်လောက်မှာ တရာ်လွှဲခဲ့ပါ ကရိတ်ဆေးတင်မောင် (၈)
လီဆန်ရှင်းရဲ့ ကရိတ်ဆေးကြမွှုတို့က စတင်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ တရာ်နိုင်ငံ
ကနော ယဉ်ကဗောဇ်ပင်များကို တစ်ရှုံးပျိုးများခြင်း (Tissue Culture) နည်း
ပညာ တင်သွင်းလာခဲ့တာပြုစွမ်းပါတယ်။ ပေါက်အော်တို့ဆိုတာနဲ့ သဘော
ပေါက်လိုက်ပါတော့ ကျွန်းတော်တို့ တိုင်းပြည့်အတွက် အကျိုးရှိမယ့်
ဟာ့သိရင်တော့ ဒီနည်းပညာကို သွင်းလာမှုမဟုတ်ပါဘူးဆိုတာ မြန်မာ
ပြည့်သွေးတိုင်း နားလည်ကြမှာပါ။ ခလည်းကြည့်လေ၊ တစ်ရှုံးပျိုးများခြင်း
နည်းပညာနဲ့ ယဉ်ကဗောဇ်စိုက်မယ့်အစား သွေးထက်အစိုးတန်အကျိုးရှိတဲ့
ကျွန်းသစ်တို့ တမလန်းတို့သစ်မွေးတို့စိုက်ပျိုးကြပါလာ။ အဖြက်ရှင်းရှင်း
လေးပါ။

တရာ်ဆိုတာ မြန်မာနိုင်ငံအတွက်အကျိုးရှိမယ့် သိပ္ပနည်းပညာ၊
စက်မှုနည်းပညာနဲ့ပတ်သက်ပြီးဘယ်တုန်းကမှ ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုမလုပ်ခဲ့ပါ
ဘူး။ သဘောဝသံယံစာတထုတ်ယူတာနဲ့ပတ်သက်တဲ့လုပ်ငန်းတွေမှာပဲ
ရင်နှီးမြှုပ်နှံကြပါတယ်။ ခလည်းကြည့်လေ သွေးတို့နိုင်ငံမှာစိုက်ရင် သဘောဝ
သံယံစာတထွေ ပျက်စီးမှာနဲ့လို့ ဘာမှနားမလည်းသေးတဲ့မြန်မာနိုင်ငံမှာ
လာပြီးစိုက်ပျိုးနဲ့အာဏာရှင်တွေနဲ့ပူးပေါင်းကြောည့်တာပြုစွမ်းပါတယ်။ အရေအားလုံးပျော်စစ်လာထုတ်ယူသလို အရားကိုယ်ဝန်ဆောင်နိုင်းတာပြုဖြစ်ပါ

တပ်။

ဂရိတ်ဆိုးတင်မောင်(ခ) လီဆန်ရင်းဟာ ကသာနဲ့ထိုးဆိုင်ဘက် မှာ သစ်တော့တွေရသလောက် အကုန်ခုတ်ခုပါတယ်။ မန်းလေး များယူ လမ်းတစ်လျှောက်ရှိသမျှ သစ်တော့တွေအကုန်ခုတ်ခုပါတယ်။ အဲဒါနာရာ တွေကို ယူကလစ်ပင်များအစားထိုး နိက်ပျိုးဖို့လုပ်နေတာပါ။ ဒါအပြင် သူလိုချင်တဲ့မြေနေရာတွေကိုလည်း ယူကလစ်နိက်ပျိုးရေးအတွက်ဆိုပြီး အကြောင်းပြု အာဏာပိုင်တွေနဲ့ပေါင်းပြီးရယူခဲ့ပါတယ်။ အသိသာ အထင် ရှားဆုံးကတော့ မန္တလေးပြို့လာယိမ္မာရှိတဲ့ ၇၃ လမ်းနဲ့ သိပ္ပါလမ်းထောင့်ရှိ စေတ်တန်းကြေး သိန်းပေါင်း သိန်းနဲ့ချိတ်ပြုတဲ့မြေနေရာကို ယူကလစ်နိက်ဖို့ဝန်းပြပြီး သိမ်းယူထားတာပဲဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလုပ်ရပ်ဟာ အင်မတန် သိသာထင်ရှား ရပ်ဆိုးလုပါတယ်။ အခြား ဘန်ခိုးမရှိတဲ့မြေနေရာတွေမှာနဲ့က်ပျိုးလို့ရတဲ့အပင်ကို ခုလိုမြို့လယ် ဆကာင်က တန်းဖို့ကြေးပြောနေရာမှာ အခုလိုပန်းပြု ဖျာခင်းရယူထားတာ မြို့သူမြို့သားတွေအတွက် အဲမြောဖြစ်နေပါတယ်။ ဒီမြေနေရာကို ပြည်သူတွေအတွက် အကျိုးရှိမယ့် စီမံကိန်းတစ်ခုခုလုပ်လို့မရဘူးလား။ ဘယ်လိုချေထားပေးထားတာနဲ့ပတ်သက်ပြီးလည်း ယနေ့ထိုးပြည်သူတွေ ပသရှိရပါဘူး။ ဒီမြေနေရာကိုချေထားပေးမှနဲ့ပတ်သက်ပြီး နောက်ကွယ်မှာ အကိုယ်လိုက်စားမှုရှိမရှိ ရှိုးသားမှုရှိမရှိ စုစုပေါင်းစပ်ဆေးသင့်တယ်လို့ယူဆပါတယ်။

ဦးတင်မောင်ဟာ ဒီလိုအာဏာပိုင်များနဲ့ ပူပေါင်းပြီးသိမ်းယူထား တဲ့မြေနေရာ အထက်မြန်မာပြည်မှာ စကသောင်းနဲ့ချိရှိတယ်။ သူရွှေစက်ရှိတွေ၊ တစ်ရှူးပျိုးမွားခြင်း သူနေသနလုပ်တဲ့နေရာတွေမှာ ပည်းတရားမဝင်တရာတ်လုပျိုးတွေ ရာနဲ့ချိခဲ့ထားတယ်လို့သိရပါတယ်။ မကြာသေးစင်ကပဲ သူပိုင်ဆေးရှုတစ်ခုပြစ်တဲ့ တော်ဝင်နှင်းဆီဆေးရှုမှာ ဆောင် တရားမဝင်တရာတ်ဆရာဝန်တွေ ခန့်ထားပြီး ဆေးကုသတာသိရှိလို့ သူမှုဖွင့် တရားစွဲဆိုခဲ့ခဲ့ရပါတယ်။ ဒီနေရာမှာလည်း တရားမဝင်လာရောက် ကုသတဲ့ တရာတ်လုပျိုးဆရာဝန်တွေကတော့ မန္တလေးလေဆိပ်ကနေး ဘုယ်လွယ်ကုက္ပါ တွေကိုပြီးလွှဲတဲ့မြောက်သွားတာ အဲမြှုဖွယ်တွေရှိရပါ

ကယ်။ ဒီနေထိလည်းပိုင်ရင် ဦးတင်မောင်ကို အပြစ်ဆေးအလေးယဉ်နိုင်ချင်း မရှိသေးပါဘူး။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ တရာ့ဥပဒေနှင့်မှုက ဆေးခွန်းတော်စရာဖြစ် လုပ်ပါတယ်။ ပြောရရင်တော့ မန္တလေးပြီး အပါအဝင် အထက်မြန်မာပြည်မှာ တော့ တရာ်တွေမျိုးလီဆန်ရင်းဟာ အာဏာပိုင်လွှဲကြီးမင်းများနဲ့ ပါဝါးပြီး ထင်ရာ နိုင်းလုပ်ချင်တာ လုပ်နေတာကြပါပြီ။

ပေါက်လောက်းရဲ့ ယူကလစ်နိုက်ပျိုးရေးက တစ်ချက်ခုတ် နစ်ချက် ပြတ်မဟုတ်ဘူး။ သုံးချက်တောင်ပြတ်သွားပါတယ်။ အနီးတန်သစ်တော့ တွေ့လည်း ကြိုက်သလောက်နှင့်လို့ရတယ်၊ မြေနေရာတွေ့လည်းရတယ်၊ သုတို့နိုင်ငံမှာ မစိုက်ချင်တဲ့ ယူကလစ်လည်း နိုက်ပျိုးထဲတ်ယူလို့ရဘူး တယ်။ ခုဆိုရင် ဂရိတ်ထိကုမ္ပဏီနဲ့ သွေ့ရဲ့ကုမ္ပဏီနဲ့ ဟွန်ခါမြန်မာကုမ္ပဏီတို့ ကင့် အထက်မြန်မာပြည်တစ်ခုလုံး ယူကလစ်ပင်များနှင့်ပျိုးပို့လုပ်နေပါ တယ်။ နစ်စဉ် ကောယာင်ရုံး သောင်းနှင့်ပြီးနိုက်ပျိုးနေတာဟာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအတွက် အင်မတန်နိုင်မြစ်စရာပဲဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ မြေပေါ်မြေ အောက် သဘာဝသံယံစာတတွေဟာ တရာ်နိုင်ငံကထဲတ်ယူလို့ကုန် သလောက်နီးပါးရှိနေပါပြီ။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ထိပ်တန်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီး တွေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ့ကလည်း ဒီတရာ်လွှဲမျိုးတွေပဲ ဓမ္မပိုင်လုပ်ကိုင် ခွင့်ရနေတာပါ။ ခုလည်းယူကလစ်ပင်တွေကို နိုက်ပျိုးပြီး မြန်မာနိုင်ငံကို ဖျက်ဆီးခြိုလုပ်နေကြပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ပြုင်အောင်ကြည့်မြှုပ်လို့အပ်ပါတယ်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်၊ အဖွဲ့စည်းတစ်ခုကောင်းစားရေးအတွက် တိုင်းပြည် ဒုက္ခရောက်မယ့်ကိစ္စကို ဘယ်နည်းနဲ့မရပါဘူး။

သစ်တော့တွေ အတားအသီးမရှိ ရတ်နေကြလို့ ရာသီဥတုမောက်ပြန် ပိုးမရှိရတဲ့ကြားထဲရေသာက် ဘီလူးပင်တွေကို ထပ်နိုက်ကြအုံမယ်ဆိုရင် တော့ လာမယ့်ရာစာနှင့်အနည်းငယ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းဒေသ ဟာ သဲကွွာ့ရဖြစ်သွားပြီး အပူပိုင်းဒေသရဲ့ အိုအစစ်ပြီးတော်ဖြစ်တဲ့ ပြင်ဦးလွှာအပါအဝင် တောင်ပေါ်ဒေသတွေရဲ့ ကောဇာစနစ်တွေ ပျက်စီးသွား တော့မှာဖြစ်ပါတယ်။ ရရဝရရေလဲစနစ်တွေ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကော စနစ်တွေပျက်စီးပြီး မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အသာက်သွေးကြောဖြစ်တဲ့ ရရဝတို့မြစ် ကြီးပါ သေဆုံးသွားနိုင်တဲ့အထိ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ယင့်ကမ္မာလုံးမှာ ရေရှိရှားပါးမှာကို ဘွဲ့ကျေနေကြရပါပြီ။ ဒီယူက လုပ်ပင်တွေကို မထိန်းသိမ်းသံစိုက်ပျိုးကြတော့မယ်ဆိုရင် ကျွန်ုတော်တို့ နိုင်တော့ စကားပုလို ရေဝယ်သောက်ရတဲ့ တိုင်းပြည်ဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ အနိုယနိုင်ငံရှုပြည်နယ်တစ်ခုမှာဆိုရင် လယ်သွားမှာတွေဟာ ယူကလစ် အပင်ကြောင့် သူတို့လယ်မြှုပ်တွေပျက်စီးတဲ့ အတွက် မခံနိုင်တဲ့ အဆုံး ယူကလစ်တော်လုံ့ရေးဆိုပြီ။ ယူကလစ်အပင်အားလုံး ခုတ်လုံဗျာက်စီးပစ်နဲ့ ပါတယ်။ ဒီအခြေအနေထိမေရာက်ခင် တာဝန်ရှိသွားမှာ ပညာရှင်များ အတွက်ဆွေးနွေး အဖြေရှာမဖြေရင်းသော်ပါပြီ။

ကျွန်ုတော်တို့နိုင်ငံမှာ စစ်အာဏာရှင်လက်ထက်တုန်းကလည်း ပြည်သွားတွေကို လိမ့်လည်လှည့်ဖြားပြီး အကျိုးမရှိ၊ အသုံးမဝင်တဲ့ ကြက်ဆူ ပင်တွေကို တစ်နိုင်ငံလုံးနှင်းပါးနိုင်းခဲ့ပါတယ်။ ဒီနေ့မှာ ဘာကောင်း ကျိုးမှုမပေးခဲ့တဲ့ ကြက်ဆူပင်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘယ်သွားမှ တာဝန်ယူမယ့်သွားမရှိခဲ့ပါဘူး။ ခုလည်း ကြက်ဆူပင်ထက်ဆိုးတဲ့ တိုင်းပြည်ကိုပျက်စီးစေမယ့် ယူကလစ်ကို ပြည်သွားတွေကိုအယုံသွင်းလှည့်ဖြားပြီး နိုင်ခိုင်းခဲ့ပြန်ပါပြီ။ ယူကလစ်ဟာ ကြက်ဆူပင်ထက်ဆိုးတာကိုတော့ သိတားမြှုလိုပါတယ်။ ကျွန်ုတော်တို့နိုင်ငံပျက်စီး ဒုက္ခရာက်သွားစေနိုင်တဲ့ ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်ဖို့မထိန်းသိမ်းရင် ဒုက္ခရာသီရောက်တိုင်း ရေရှားပါးမှုဒုက္ခ ကြတွေနေရတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းအေသာကပြည်သွားတွေကို အရင်ဆုံး အကြီးအကျယ်ဒုက္ခတွေစေပါတော့ယူယ်။ ဒါကြောင့် အစိုးရရေား ပြည်သွားတစ်ရပ်လုံးကေပါ အချိုးသားရေးအသိနဲ့ အမြန်ဆုံးတားသီးကာကွယ်ကြဖို့ ဆော်အသိပေးလိုက်ရပါတယ်။

၃၀.၇.၁၅ ဧပြီ News Watch (၂၁၄ကြည့်သတ်းဂရာနယ်)

(ကိုးကား - ဒေါက်တာကျော်သန်းထွန်း၊ ဆရာခန်းအောင် အသိပေးလိုက်ရပါတယ်၊ ဆရာမနဲ့ထက်ထက်အောင်တို့ရဲ့ ယူကလစ်ပင်ဆောင်းပါးများ)

CARTOONS CART THU 2014.

မြန်ဟူယဉ်ကျေးမှုပြီးတော် ကျဆုံးခြင်း

ကျော်မြန် (MDY)

ကျော်တော်တို့ အညာသူအညာသား အထူးသဖို့ မျှေားသူ/သား မတွက် အခြားဒေသက လူတွေက သေသခဲ့၊ အတိစွဲကြီးတယ်လို့ ပြောကြ တယ်။ သူတို့ပြောမယ်ဆိုလည်း ပြောလောက်စရာပါ။ ကျော်တော်တို့ မန္တလေးသားတွေက အခြားဒေသကလူတွေ မျက်စိုက်ပင်မွေးစုံလောက် အောင်ကို အသေအထပ် ချစ်စိတ်၊ စွဲလမ်းစိတ်ကြီးလွန်းပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလောက်ဒေသခဲ့၊ အတိစွဲကြီးရသလိုမေးလာခဲ့ရင် စွဲစရာတွေ ချစ်စရာ တွေလွမ်းစရာတွေရှိလို့ပေါ်လို့ပဲ ဖြဖူးယူပဲ ...

မြန်ဟာပြည် မောက်ဆုံးဘုရင်မင်းဆက် အဆုံးသတ်ရာ မောက်ဆုံး မင်းမောပြည်တော်မြို့၊ ယဉ်ကျေးမှုအမွှာအနှစ်တွေနဲ့ကားရာမြို့၊ ဧဝရဝါဒ ဓမ္မသာသမာနာ မောလို့ လလို့ထွန်းကားရာမြို့၊ သဘင်အနုပညာတွေ ထွန်းကားရာမြို့၊ နိုင်ငံရေး၊ ဝွေးမသာဂါယမာတင် ပိဋ္ဌကတ်သုံးပဲ ကျောက်စာ ရေးတိုးထားတဲ့ ကမ္ဘာအကြီးဆုံးစာအပ်ကြီးတည်ရှိရာမြို့၊ မဟာ့မှန်း၊ ရွှေကျိုးမြင်၊ ကျောက်တော်ကြီး၊ ချုပ်းသာကြီးစတဲ့ တန်ခိုးကြီးများတွေ

ကြံးလေးကြံးနဲ့ခမ်းမားတဲ့မြို့ပါ။ ကျွေးပြာသာ၏ ဖြုံးရှိုးတွေ၊ မျှေားတောင်၊ ဇူးချို့ ဦးပိန့်တဲ့တား စသာဖြင့်သာမိုင်းဝင်ငါရာတွင် ပြောလို့မကုန် နိုင်အောင် ချုပ်စရာတွေ၊ လွမ်းစရာတွေ ပြည့်နက်နေတဲ့ ကျွန်တော်တို့ မျှေားလေးမြို့ကို ကျွန်တော်တို့ ဒေသခွဲကြံးကြတာ ချုပ်ကြတာ မဆန်းဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ မျှေားလေးမြို့ကို မျှေားလေးသားတွေရဲ့ အသေးတွေအသားတွေနဲ့ တည်ဆောက်ထာတယ်လို့ ပြောမယ်ဆုံးရင်တောင် လွန်မယ်မထင်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ မျှေားလေးမြို့ကို မျှေားလေးသားတွေမှ ချုပ်ကြတာမဟုတ်ပါဘူး။ မြန်မာနိုင်းသားအားလုံးက ချုပ်ကြတန်းစိုးထားကြပါတယ်။ ကုန်ကုန်ပြောရရင် မျှေားလေးကို ရောက်ဖူးတဲ့ နိုင်ငံမြားသားတွေတောင် ခွဲခွဲလပ်းလပ်း အမှတ်တရရှိကြတယ်။ ကျောင်းအတူတက်ဖူးတဲ့သွင်ယူမျှေးမတွေနဲ့ စကားပြောဖြစ်တိုင်း မျှေားလေးကို လွမ်းတဲ့အကြောင်း မြို့ဘူး၊ မြို့သားတွေက ခင်စိုး ကောင်းတယ်၊ ချုပ်စရာကောင်းတယ် ဖော်ရွှေတယ်လို့ အမြဲပြောကြတယ်။

မျှေားလေးမြို့ဟာ ကမ္ဘာဖော်ရွှေမှုအရှုရွေ့မြို့များထဲက မြို့တစ်မြို့၊ အဖြစ် ကမ္ဘာကျော် ခရိုးသွားမရွှေစ်း (Conde Nast Traveller) နဲ့ CNN သကင်းဌာနတို့ကတောင် သတ်မှတ်ဖော်ပြန့်ကြပါတယ်။ ဒီအချက်တွေ ကြောင့် မျှေားလေးသားတွေဟာလည်း ကိုယ့်မြို့အပေါ်မှာ ရက်ယူခဲ့ဝင့်ကြွား ခဲ့ကြတယ်လို့ထင်ပါတယ်။

ယနေ့အချိန်အခါမှာတော့ မျှေားလေးသူ/သားတွေဟာ ကိုယ့်မြို့ အပေါ်မှာ ရက်ယူနိုင်မဝင့်ကြားနိုင်တော်ပါဘူး။ မျှေားလေးမြို့ကို မျှေားလေးသားတွေမပိုင်တော့ဘူးလို့ ခံစားသွားရပါပြီ။ သုစိမ်းတစ်ယောက်လို့ အော်သည် တစ်ယောက်လို့ခံစားသွားရပါပြီ။ အီမံရှင်ဖြစ်တဲ့ မျှေားလေးသားတွေက မြို့ထဲမှာ မရှိတော့ဘူး မြို့ကိုအစွန်အဖျားတွေကို ရောက်ကုန်ကြပါပြီ။ အီမံရှင်ငါရာကို မြန်မာစကားမတက်တဲ့ အရှေ့တိုင်းဆီက ပေါက်ဖော်တွေ ဝင်ရောက်ငါရာယဉ်သွားဖူးပြီ။ သေနတ်တစ်ရှုက်မဟောက် ကျော်တစ်တော့ မကုန်လိုက်ရဘူး ယွမ်ကျော်စံတွေနဲ့ သိမ်းပိုက်လိုက်တာ မျှေားလေးမြို့ကြံးကျော်းအသိမ်းပိုက်ခဲ့လိုက်ရပါပြီ။

မြန်မာယဉ်ကျေးမှုမြို့ တော် မျှေားလေးမြို့ကြံးကို တရာ်တွေ ဘာကြောင့် သိမ်းပိုက်ငါရာယဉ်သွားနိုင်ခဲ့တော်လဲး ဘဇ္ဇား- ဥပုံ ရန်ကိုပို့

စစ်အာဏာရှင်လက်ထက် ဂိုလ်ချုပ်စင်ညွန့် တန်းနှီးတွေးနေတဲ့ အဆိုနှင့်မှာ ြပ်းချမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းအမည် 'ဝ' တရာ်တွေဝင်ရောက်နေရာပူရါး ပါ။ မျိုးလိုက်ကြတာကနောက်တာပါပဲ။

ထိုအဆိုနှင့်မှာ မွန်လေးမြို့ဟာ ၁၉၈၀-၈၄ ခုနှစ်တို့မှာ အကြံးအကျယ် လောင်ခဲ့ရတဲ့ မိုးကြောင့် ပြာပုံဘဝကနေ ရန်းထနေတဲ့ အဆိုနှင့်လည်း ဖြစ်ပါ တယ်။ ဒါအဆိုနှင့်မှာ မူးယစ်ဆေးပါးအရောင်းအဝယ်လုပ်၊ သစ်မှာင်ခိုလုပ် ငန်းတွေ စတဲ့မတရားသောနည်းလမ်းတွေနဲ့ ချမ်းသာလာတဲ့ တရာ်တွေ ဟာ မြို့လယ်ဇော်က ကောင်းပေါ်ညွန့်ပေါ်ဆိုတဲ့ နေရာတွေကို မတန်တဆ ဖော်တော်ပေါ်ပြီး အနိုင်ကျင့်သိမ်းပိုက်လိုက်တာပါပဲ။ မွန်လေးမြို့လယ် ကောင်မှာ မြှင့်မာတွေပိုင်တဲ့ နေရာဆိုလို့ နှုန်းတွင်းကြီးပံ့ပိုပါတော့တယ်။ ဒါတောင် စစ်တော်က သိမ်းထားပြီးမရောင်းလိုပါ။ ငရာင်းရင် တရာ်တွေက ဝယ်ဦးမှာပါ။

"အရင်က အရပ်၊ မှာယ် အိမ်အဝင်ဝတွေမှာရေးထိုးထားထားတဲ့ အိမ်ခြုံဝန်းတွေနေရာမှာ နိုင်ရဲရဲ ဘူးသီးကြောင်းပေါင်းတရာ်တော်လုံးတွေ ကပ်ထားတဲ့ တိုက်အမြင့်ကြီးတွေ အထားထိုးဝင်ရောက်သွားပြီ။ ဘုရားစင်က တို့မှာပြုပြတ်စွာဘုရားနေရာမှာ ကွမ်ရင်မယ်တော်တို့ ဦးတို့ပွားတို့နေရာယဉ် သွားကြတာကတော့ စိတ်မကောင်း ဝမ်းနည်းစရာပါ။ မြှင့်မာပြည်ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုနောက်ဆုံးပင်မစေနဲ့ကြီး အသိမ်းပိုက်ခဲ့လိုက်ရတာကနေ ယဉ်ကျေးမှုမှာတပ်ငယ်တွေပြစ်တဲ့ အင်းဝ၊ တံတားဦး စတဲ့စခန်းတွေပါ သူတို့ က သိမ်းပိုက်သွားလို့ အထက်မြှင့်မာပြည်ကတော့ တရာ်လက် အဆောက်အအုပ် ဖြစ်သွားပါပြီ။ ဟု ဆရာကြီး ဦးကိုလေး(အင်းဝရှင်ရည်)က ပြောပါတယ်။

မွန်လေးမြို့ကျင့်သွားရဲ့ အနိုင်ကတရားခဲ့ကတော့ "စစ်တိုက် တက်ရင် တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရုံးရုတ်ယော်ဆိုတဲ့ အမြင်နဲ့အုပ်ချုပ်ခဲ့တဲ့ စစ်အာဏာရှင်တွေရဲ့ စီမံခန့်ခွဲမည့်ဖျော်းခဲ့တဲ့ မြှင့်မာနိုင်ငံဟာ အလုံးခုပျက်စီး သွားပြီး အဒီးအထဲမှာမှ မြှင့်မာယဉ်ကျေးမှုအဆွဲအနှစ် မြို့တော်ကြီးဖြစ်တဲ့ မွန်လေးမြို့ကြီးဟာ တိုင်းတွေပါးသားထွေရှုံးလက်ထဲရောက် သွားရတဲ့ပဲ" ဟု မွန်လေးမြို့ ခဲ့စာရေးဆရာတို့တွေနဲ့(၁၀၃)ကပြောကြားခဲ့တယ်။

ဒီနေ့မွန်လေးမြို့မှာ မျှတိုင်နေတဲ့ မြှင့်မာစကားမတတ်တဲ့တရာ်

တွေ ဘာကြောင့် တဖည်းဖြည်းများလာခဲ့ရတာလဲ၊ သူတို့ဆီမှာ မှတ်ပုံ
တင်ကတ် ဘာကြောင့်ကိုင်ဆောင်နေနိုင်ရတာလဲ၊ အဖြေကရင်းရှင်းလေး
ပါ၊ အတ်အဆက်ဆက် အကျင့်ပျက်ခြစားခဲ့တဲ့ ဝန်ထမ်းတွေနဲ့ အပ်ချုပ်မှု
ည့်ဖျင်းခဲ့တဲ့ အနီးရကြောင့်ဆိုတာ ပြီးကြည်းနေစရာမလိုပါဘူး၊ ၁၉၉၀
ခုနှစ်အရေးပိုင်းက မြို့လူဦးရေရှိ၊ ၁၀ ရာခိုင်နှစ်းလောက်သာရှိခဲ့တဲ့ တရာတ်
တွေဟာ ယနေ့အချိန်ခါမှာ မြို့လူဦးရေရှိ၊ ထက်ဝက်ကျော်ရှိနေပါပြီ၊
ဒီလိုတရားမေဝင်တဲ့နိုင်ငံမြားသားတွေကို ဘာလျှို့စ်စ်အရေးယဉ်မဆောင်ရွက်
ကြတာလဲ၊ ရပ်ကွက်ဗျာဌားတွေဟာ ကိုယ့်နိုင်ငံသားစစ်စစ်ဖြစ်တဲ့ မြို့ခံ
မြန်မာလူမျိုးတွေရဲ့အိမ်ကိုခြင်းထားလုန်ပြီးတောင် မည့်စာရင်းဝင်စစ်ရှိ
ပေမယ့် တိုက်ကြီးကြီးမြို့ကြီးတွေနဲ့ မြို့လယ်ကောင်တက်ပြီးပေါ်ပေါ်
ထင်ထင်နေနေကြတဲ့ နိုင်ငံမြားသားတရာတ်တွေကိုကြတော့ မည့်စာရင်း
မရပြာနဲ့ မြှင့်ရပ်ပြီး အိမ်အရိပ်တောင်မနှင့် နှုက်ပါဘူး။

တိုင်းတစ်ပါးသားတရာတ်တွေ ဝင်ရောက်လာတာဟာ ကိုယ့်နေရာ
လေးတင် ဖယ်ပေးလိုက်ရတာမဟုတ်ပါဘူး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးသာသာ
ရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့အစည်း၊ ဘာသာစကားတွေပါ အဝါးမျိုးလိုက်ရတာပါ။
အရင်ကတရာတ်တွေဟာ ဘာသာတရားကိုင်းရှိုင်းပြီး သံယာတော်တွေကို
မနောက်တိုင်း ဆွမ်းလောင်းကြပါတယ်။ မနောက်ရောက်လာတဲ့ တရာတ်တွေ
ကတော့ ဒီလိုမျိုးမြို့လုပ်မှုမရှိတော့တော့တဲ့ အတွက် သံယာတော်တွေဟာ
သူတို့ဆွမ်းဒကာ၊ ဒကာမတွေရှိတဲ့ မြို့အစွန်ကို လာရောက်ဆွမ်းခဲ့နေကြ
ရရှာပါတယ်။

အရင်ကလို သံယာတော်တွေ ဒီတာနဲ့ပြီးဆွမ်းခဲ့ကြတာ၊ အဖိတ်၊
ဥပုသံနှေ့တိုင်းဆွမ်းကြီးခဲ့လုပ်တဲ့ စုစုတော်အဖွဲ့တွေရှိ မြင်ကွင်းမျိုးက
မြင်တွေရရှိ ခဲယဉ်းသွားပါပြီ။ အရင်က ဘုရားပွဲတော်မပြတ်တဲ့ ဖွူးလေးမြို့
ဟာ သူတို့တွေဆွမ်းပို့ပြီးတဲ့ မနောက်မှာ ဘုရားပွဲတော်တွေ သိပ်မလုပ်ကြ
တော့တဲ့ အတွက် အပြိုမ်းအဖွဲ့တွေ စေတ်အဖွဲ့တွေဟာလည်း တဖည်းဖြည်းနဲ့
လျှော့နည်းလာပါပြီ။ ယခင်က သာတော်တွေသိလိုတင်စားခဲ့ရတဲ့မြို့ဟာ
ယနေ့အချိန်အခါမှာတော့ အပြိုမ်းအဖွဲ့ရှိရင်းဝါဒ္ဓာ ဖွူးပွဲပြုကျန်ပါတော်တယ်။
စီးပွားရေးသာက်မှာလည်းပန္တလေးမြို့ရေး၊ လုပ်ငန်းကြီးတွေရှိ ၉၀

ရန်ပိုင်နှစ်းဟာ တရာတ်တွေပိုင်ဆိုင်ကြပြီ၊ မြန်မာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေ ဟာ သူတို့ရဲ့လွမ်းစီးမှု၊ ခြယ်လှယ်မှုကို စံဇားကြရပါတယ်၊ ကုန်ဆိုင်လုပ်ငန်း တွေ စုပါမားကတ်လုပ်ငန်းတွေ ဟိုတယ်လုပ်ငန်းတွေဟာ တရာတ်တွေ အများစုပိုင်ဆိုင်လာပါတယ်၊ တရာတ်ဘုံကျောင်းတွေ၊ တရာတ်စာသင် ကျောင်းတွေက တစ်မြို့လုံးနှီးပါး လက်ညီးထိုးမလွှာဖြစ်နေပြီး သည်ပင်က တောင် ကြော်ပြာဆိုင်းဘုတ်တွေကို တရာတ်လိုမရေးနို့ဆိုပြီး အခိုင်းထဲ ယူရတဲ့ အခြေအနေဖြစ်နေပါပြီ၊ ရဆိုရင် မျှော်လေးမှာ အလုပ်လျှောက်ရင် တရာတ်စကားပြောတတ်မှုဆိုတဲ့ သတ်မှတ်ရှုက်တွေရှိနေတာဆိုတော့ ပမာဏလေးအများစုပါဘာ အခုံဆို တရာတ်ကျောင်း မတက်လို့မဖြစ်တဲ့ အငော အထားဖြစ်နေပြီ၊ နောက်ဆိုရင် ကျော်တော်တို့ ပမာဏကားတောင် ပျောက်သွားနိုင်ပါတယ်၊ ဘာသာစကားပျောက်ရင်တော့ လူမျိုးပါပျောက် သွားပါလိမ့်မယ်။

အထက်မြန်မာပြည်ရဲ့ ရောင်းဝယ်ယောက်ကားမှုအကြောင်းဆုံး ဌာနချုပ် လို့ပြောလို့ရတဲ့ အေးချို့၊ ကောက်ပါသီးနှံကုန်စည်းခိုင်တွေ၊ ကျောက်ပိုင်းတွေ မှာ တရာတ်လုမျိုးတွေရဲ့ဝင်ရောက်လွမ်းမီး၊ ခြယ်လှယ်မှုကိုစံဇားပါတယ်၊ တရာတ်နှစ်သစ်ကျေးများတော်ရှုက်ဆိုရင် တရာတ်တွေအားလုံး တရာတ်ပြည်ပြန် ကြတော့ တစ်မြို့လုံးမြှောက်ကပ်နေတော့တာပါပဲး။

ကျော်တော်စုလိုပြောမေ့ရတာ တရာတ်အားလုံးကို ဆန့်ကျင်ရေး၊ မှန်းတိုးရေးပြောမေ့တာမဟုတ်ပါဘူး၊ ကျော်တော်တို့ မျှော်လျှို့သူ့သားတွေ ဟာ ရေးယခင်ကတည်က ဘာသာပေါင်းစီးလုမျိုးပေါင်းစီးမှုများ၊ မြို့များ၊ မြို့တော်များ၊ အော်များ၊ အောက်ပြီး ငါ့လုမျိုးမှ ငါ့ဘာသာမှုဆိုတာ မရှိပါဘူး၊ မျှော်လျှို့မှုရှိတဲ့ စလိုတွေ၊ ရှုက်(စီ)ကျောင်းတွေ၊ တရာတ်ဘုံကျောင်းတွေရဲ့ အရောအတွက်ကို ကြည့်ရင် သိနိုင်ပါတယ်၊ ရေးယခင်ကတည်းက ဘာသာစွားရယ်၊ လူမျိုးမြားရယ်ဆိုပြီးမရှိကြဘဲ လက်ရည်တပြင်တည်းအေးတူပုံအမျှနေလာနဲ့လို့ အားလုံးဟာ အေးလုံးမျိုးအရင်းအချာထွေထိုင်တောင် ဖြစ်နေကြပါပြီး၊ နောက်ပိုင်းမှ အခြေချေမှုဆိုင်လာတဲ့ တရာတ်တွေနဲ့လုံးဝ မတုပါဘူး။

“တရာတ်မှာ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ ရှေးယခင်ကတည်းက နေထိုင်လာတဲ့ Old Chinese ဆိုတဲ့ တရာတ်လူမျိုးအဟောင်းနဲ့ New Chinese ဆိုတဲ့ တရာတ်လူမျိုးအသစ်ဆိုပြီး ရှိတယ်။ Old Chinese က ငါတို့နိုင်ငံသားစိတ် တတ်ရှိတယ်။ ငါတို့ယဉ်ကျေးမှုကိန္ဒားလည်သလို လေးစာမျှလည်းရှိကြတယ်။ ဟိုးရှေးဘုရင်တွေ လက်ထက်ကတည်းကနေလာခဲ့တဲ့ တို့တိုင်းပြည် ကိုရွှေစိတ် မြန်မာပြည်ဖြူးတရာတ်တွေကိုတော့ လက်တွဲလို့ရတယ်။ လေးစား လို့ရတယ်။ မိုလ်ချုပ်ခင်ညွှန် စီမံခန့်ခွဲမှုညွှန်ဖျင်းခဲ့လို့ ဝင်ရောက်လာတာပဲ။” ဟု ဆရာတိုးဘုန်း (ဓာတု)ကပြာတယ်။

ရှေးယခင်ကတည်းက အကူနေထိုင်လာတဲ့ တရာတ်တွေဟာ မြန်မာ ယဉ်ကျေးမှုနားလည်ပြီး၊ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းတွေမှာလည်း အားတက်သရောပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါတယ်။ မွန်လေးက သာသနက အဆောက်အအုံတွေမှာ တရာတ်နာမည်တွေနဲ့ လျှိုတန်းထားတာတွေကို ယနေ့အရှိန်ထိ တွေ့မြင်နိုင်သေးပါတယ်။

နောက်ပေါက် တရာတ်တွေကတော့ မြန်မာစကားတစ်လုံးမှ မတတ် သလို ယဉ်ကျေးမှုလည်းမရှိ လူမှုရေးလုပ်ငန်း ဘာသာရေးလုပ်ငန်းကတော့ ဝေးရောပဲ။ တိုက်အမြင့်ကြီးတွေတည် အုတ်တံတိုင်း အမြင့်ကြီးတွေမှတ်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့မရောဘဲ သူတို့ဟာသူတို့ သိုးမြှားရပ်တည်နေထိုင်ကြတယ်။ အီမ်ရှင်ကို စောက်တဲ့အပြုအမှ အပြောဆိုတွေ မတူသလိုမတန်သလို ဆက်ဆံခဲ့နေရမှုတွေပါ ယခုဆိုရင် တွေ့မြင်နေရပါတယ်။

မွန်လေးမြို့ဟာ မြန်မာအင်အားအများဆုံးမြို့၊ မြန်မာယဉ်ကျေးမှ အမွှာအန်တွေထွန်းကားရာမြို့ဖြစ်ပြီး၊ ထောရဂါဒ စုဒ္ဓဘာသာရဲ့ ပဟိုရျက်မ ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာယဉ်ကျေးမှ စေလွှာထုံးစွဲတွေကို တိန်းသိမ်းဆောင့် ဆရာက်ထားတဲ့ နောက်ဆုံးခဲ့တပ်ကြီး မွန်လေးမြို့ကျေဆုံးမြင်းဟာ မြန်မာ နိုင်ငံကျေဆုံးမြင်းပဲလို့ ပြောလို့ရပါတယ်။

“သိမ်းပေါ်ပါတော်မျှမြင်းကို မြန်မာနိုင်ငံကျေန်ဖြစ်မြင်းလို့ ငါတို့ အမို့ပြာယ်ဖွင့်ခဲ့ရင် မွန်လေးကျေဆုံးမြင်းဟာ မြန်မာပြည်ကျေဆုံးမြင်းပဲ၊

မျှလေးကို ကယ်တင်ခြင်းဟာလည်း မြန်မာပြည်ကယ်တင်ခြင်းပဲ” ဟု ဆရာတိုးဘုန်း(စာတု)ကပြာတယ်။

တရာတ်တွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ မြေပေါ်မြေအာက် သဘာဝသယ် အတာတွေကို မတရားနီးယူတယ်။ တရားဝင်လာရောက် ရင်နှီးမြှုပ်နှံတဲ့အခါ မှာလည်း မြန်မာနိုင်ငံက အကျိုးခဲ့စားစွင့်ဟာ မယားငယ်တစ်ယောက်ခဲ့စား စွင့်ရသလောက်ပဲရှိပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ တရာတ်နိုင်ငံနဲ့ စီမံကိန်းစာချုပ် ချုပ်ဆိုတဲ့စာချုပ်တွေကြည့်ရင်သိနိုင်ပါတယ်။

အပ်ချုပ်သူအနီးရကာလည်း “မြေပျိုလိုလူပျိုးမပျောက်၊ လူပျိုးမပျောက်မည်” ဆိုပြီး မစားရာဝမန်းကြွေးကြော်ပြီး မန္တလေးကို ရောင်းစားလိုက်ကြတယ်။ အမျိုးသာသာစွာင့်ထိန်းဖို့ ဆိုပြီးကြွေးကြော် မန္တကြတဲ့ ကျွန်ုတ်တို့ပြည်သူတွေဟာလည်း ၂၀၁၂ခုနှစ်က ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ရရှိပြည်နယ် ပဋိပက္ခအပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမြောက်ဘက်တဲ့ခါး လုပ်ရေးကိစ္စကိုပဲ ရှုံးတန်းကြောင်မှာ အရှေ့ဘက်က တံတိုင်း ကြီးပြောကြပြီး ဝင်ရောက်လာတဲ့ စေတ်သစ်ကိုလိုနဲ့ တရာတ်တွေကိုကြမ့်လျှော့နောက်ပါတယ်။

“ကျွန်ုတ်တွေ၊ ရရှိတွေ၊ ကျောက်စိမ်းတွေပါသွားတာက ကိစ္စမရှိ သေးသူးကျော်စိုးတာက အရာဆိုရင် မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ဝမ်းပိုက်လို့ ပြောလို့ရတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းပြတ် ဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုက်ကြီးဖောက်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံကိုတောင်နဲ့ မမြောက်ပိုင်းခြားလိုက်ပြီး ပြီးတော့ ဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းနဲ့အပြိုင် ရန်ကုန်၊ မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီးထက်ကောင်းတဲ့ ကားလမ်းမကြီးနဲ့ ရထားလမ်းကို ရရှိပြည်နယ်ကနေ တရာတ်ပြည်ထိ ဖောက်မယ်။ ရဆိုရင်ဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းစွာင့်ရောက်ရေးအတွက်ဆိုပြီး ပိုက်လိုင်းတစ်စွောက် သူတို့လူပျိုးတွေပဲပါတဲ့ စခန်းတွေဆောက်နေပြီး အေဒီအရျိန်ကြရင်တော့ သူတို့ပြည်ဖြစ်သွားပြီပော”ဟု ဆရာကြီးဦးကိုလေး (အင်းဝဂုဏ်ရည်)က ပြောတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုသာမိုင်းဝင်ဖြောကြီး တရာတ်ရဲ့လွမ်းပို့မှုကို ခဲ့လိုက်ရတာမှန်လေမယ့် ဒီထက်အမြဲအနေမဆိုးသွားဖို့ မန္တလေးမြှုပြီး ကိုပြန်လည်ကယ်တင်ဖို့ မြန်မာနိုင်ငံကို တရာတ်ရဲ့ကိုလိုနဲ့ကျွန်ုတ်ပြုခဲ့ထားရတဲ့

ဘဝမှုလွှတ်ပြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ဖို့ကိစ္စဟာ အစိုးရများ အစိကတာဝန် ဆိုသလို တိုင်းသူပြည်သား မြို့သူမြို့သားတွေကလည်း ဝသာနရရှိတ တရာ့နဲ့ အေးလုံးပါင်းဆောင်ရွက်ဖို့လိပါတယ်။ အချိန်မမျှင်းသေးဘူး လိုပြင်းပါတယ်။

" ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာ ဦးဇေဝင်းအာကာသိမ်းတဲ့ အရွှေ့နှစ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ပြောယာတွေရဲ့ ၃၀ ရာခိုင်နှစ်းကို ချွဲစီးကုလားတွေ ပိုင်ဆိုင်ကြတယ်။ အဒီအရွှေ့နှစ်မှာ ဦးဇေဝင်းက ချွဲစီးကုလားတွေကို အကုန်လုံးမောင်းထဲတဲ့ လို့ ကုလားတွေ သလောတွေနဲ့ အတူးဆရုံး သိန္တယကိုဖွက်ပြုကြရတာပါပဲ။ တို့တည်ဆည်ပေးအရ အစုအစုံရုလက်တက်ဖြစ်ဖြစ် မောက်တက်မယ့် အစိုးရုလက်ထက်မှာဖြစ်ဖြစ် တရားမဝင်လာရောက်နေထိုင်ကြတဲ့ နိုင်ငံဌား သားတွေကို အကုန်လုံးမောင်းထဲတဲ့ ရပါတယ်ကဲ။ လုပ်ရှုပြုပလိုတာပါ။ ဘယ်နိုင်ငံဖြစ်ဖြစ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိပါတယ်။ အရှုန်မိပါသေးတယ် "ဟု ဦးကိုလေး(အင်းဝရှုတ်ရုပ်)ကပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

အတောက်မြန်မာစွဲအနေတစ်ခုကြောင့် အခိုက်အတန္တ မန္တလေးမြှုပ်
ကြီးကို ကျွန်တော်တို့ စွဲနှင့်တွေ့ရပေမယ့် တစ်ခုရှိနိမာ မန္တလေးသားတွေ့ပိုင်
တဲ့မန္တလေးဖြစ်ရမယ်လို့ ကျွန်တော်ယူကြည့်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ မန္တလေး
သားတွေ မည့်ဘူးဆိုတာ ရာဇ်ဝင်သမိုင်း သက်သေရှိပါတယ်။ ဒယ်ချုံ
ဖက်ဆစ်လက်အောက်လို့၊ ကျိုးစည်ပေါက် သူကျွန်ဘဝကန္တလည်း ရန်း
ထွက်နိုင်နဲ့ပါတယ်။ ခုတိယက္ခာစစ် ပြာပုံဘဝကန္တလည်း ရန်းထိနိုင်နဲ့ပါ
တယ်။ မန္တလေးမြှုပ်ဆိုတာ ပြာပုံဘဝက အကြော်ကြိုးမျိုးထဲ ပါးနစ်ငါ်ကို
မြှုပ်ပါ။ မန္တလေးကို မန္တလေးတွေပဲ ပိုင်ရပါမယ်။

ကြားရမြင်ရပါဉိုးမလား။

မန်းဆန်တယ်၊ မန်းဆန်တယ်'ဆိတ္တဲ့ ကျွန်တော်ကျွန်တော်နဲ့
ချွဲစွဲပျော်ပြောတက်တဲ့ ယဉ်ကျေးသိမ်းဆွဲတဲ့ မန်းလေးသူတွေအောင် စကတ်ဝို့
အောင်းဘိတို့ ထိုင်တဲ့အကွဲ့သားနဲ့ ကောင်မလေးတွေ မြင်ရတော့မှာလား....

ထမင်းတစ်လုတ်ကို သူတို့ သွေ့ပါ့ အားရဟန်မှာလား.... မန်းသူပိုပို
ပြုးတဲ့မျက်နှာ၊ ချို့တဲ့စကားနဲ့ ချေးဇော်းတတ်တဲ့ ချေးချို့သူတွေအစား
သူတို့နဲ့ မတူသလိုမတန်သလို ဆက်ဆံခဲ့ရည်းမှာလား....

စာသင်စာချေနေတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းတိုက်ထွေနေရာမှာ အကော့အပျော်
အစိုးတွေနဲ့ တရာတ်ဘုံကျောင်းကြီးတွေ မြင်တွေရတော့မှာလား....

မြို့မြိုမြို့၊ ငွေငန်းကြီးနဲ့ မြို့မြို့အသင်းကြီးရဲ့လည်းဖျော်ပြုမှု
အစား တရာတ်နာဂါးအကတွေ မြင်တွေရတော့မှာလား....

တူးပို့တူးပို့ သကြန်သီချင်းတွေအစား တရာတ်သီချင်းတွေကြားရ
တော့မှာလား....

အရှင်နှစ်ပါးပါတော်မှုမှုတဲ့ ဂေါ်ဝန်ဆိပ်ကိုကော လွမ်းလို့မှာသွား
ကြည့်ခွင့်ရပါဉိုးမလား....

သမိုင်းဝင် မန္တာလေးမြို့ကြီးကို ဖတ်စာအပ်ထဲမှာပဲတွေမြင်ရပြီး၊
မန္တာလေးသွားမှုလေးသွားတွေဆိတာ ပြတိက်ထဲမှာ သွားကြည့်ရတော့မယ့်
အဖြစ်မျိုးအဖြစ်ခဲ့တော့မှာလား....

"တို့မြို့မာတွေ ဖက်ဆစ်ရှုပန်ထွေနဲ့ လက်အောက်ခဲ့ သွားကျွန်ဘဝက
နဲ့ ရန်းထွက်ပို့အတွက် 'စံဆပလ' ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူလွတ်
မြောက်ရေးဆိပြီးဖွံ့ဖည်းပြီး ငါတို့တွေကို ကျွန်လာပြုနေတဲ့ တိုင်းတစ်ပါး
သားတွေကို တွန်းလှန်ခဲ့သလို အစုရိန်ခဲ့မှာလည်း ငါတို့နိုင်ငံကို မတရား
လာလုပ် ကုပ်သွေးစာတော်နဲ့ တရားမဝင် နိုင်ငံမြားသားတရာတ်တွေကို
'တဆပလ' ဆိပြီး တရာတ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူလွတ်မြောက်ရေးဆိပြီး
လုပ်ဖို့အချိန်သင့်ပြီလို့ ပြောချင်တယ်ကွာ" ဟု ဆရာကြီးဉိုးကိုလေး
(အင်းဝရှုက်ရည်)က စာတိမာန်အပြည့်နဲ့ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

J. J. ၁၄ ဧပြီ 2010 TOMORROW ဂျာနှု

ပညာကင်းစင်ကျော်

ကျော်ကြီး(MDY)

နှစ်ပေါင်းများစွာ အချိန်တန်ရင်အောင်မှာပဆိုတဲ့ အသိနဲ့ပေါ့ပေါ့
လျော့လျော့မဲ့တဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရှိ အခြေခံပညာရေးစနစ်ဟာ ၂၀၁၄၊
၂၀၁၅ ပညာသင်နှစ်မှာ အိပ်မောကျော်တဲ့ သုကိုရိုက်နှိုးလိုက်သလိုလန်နှိုး
ကန်ကြပါတယ်။ နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော် သုငယ်တန်းကင့် ၉ တန်းထိ
မအောင်မရှိ ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့စနစ်ကို ပြီးခဲ့တဲ့စာသင်နှစ်မှာ စတုတွေတန်းနဲ့
အငွေမတန်းအား အနီးရေစ်အဖြစ်ပြောင်းလဲကျင့်သုံးလိုက်ရာ တစ်နိုင်ငံလုံး
သောက်သောက်လဲကျော်းခဲ့တော့တွေရပါတယ်။ အငွေမတန်းမှာ တစ်နိုင်ငံလုံး
ရှုအောင်ရွှေက်ဟာ ၅၄ ရာစိုင်နှုန်းပရှိနဲ့ပါတယ်။ ရာစိုင်နှုန်းတစ်ဝက်နှီးပါ
ကျော်းခဲ့ပါတယ်။ နယ်ကျောင်းတွေက ပိုကျော်းမှုများပါတယ်လို့ သိရပါ
တယ်။ ကျွန်တော်တို့ အိမ်ကြီးများပါတယ်လို့ သိရပါ
တယ်။ အငွေမတန်းကို ကျောင်းသား ၃၂၀ ဝင်ဖြတေဘာမှာ ၈၀ ပအောင်နဲ့ပါတယ်။

အခြားကျောင်းအများစုလည်း အခုလိုဆိုးဆိုးဝါးဝါးကျွဲ့မှုများခဲ့တာတော် ရပါတယ်။

ဘာလို့အခုလို ကျွဲ့မှုများခဲ့ရတာလဲ။ အမြဲကတော့ရင်းပါတယ် ကလေးတွေဟာ ပညာအရည်အချင်း တကယ်မပြည့်ဝခဲ့ကြလို့ အကျအစွဲ့ များခဲ့ကြရတာပါပဲ။ ရာနိုင်နှင့် တစ်ဝက်လောက် ကျွဲ့မှုများခဲ့တာဆိုတော့ ကျောင်းတွေရဲ့ပညာသင်ကြားပေးမှုဟာ ကလေးတွေ တကယ်မတတ် မြောက်ခဲ့ဘူးဆိုတာ ရှိုးရှိုးလေးစဉ်းစားလို့ရမယ်ထင်ပါတယ်။

ဒီအချိန်မှာ ဆရာအကယ်သီး၌ ဦးမြိမ်းမင်းရဲ့ စာပေဟာရပြောပွဲတစ်ခု မှာပြောသွားတာလေးကို သွားသတ်မှတ်ပါတယ်။ ဒီဇန် ကျွန်တော်ဝို့နိုင်ငံရဲ့ ကလေးတွေအများစု ပညာမသင်ရာဘူးဖြစ်နေပါတယ်။ တစ်နိုင်ငံလုံး ကျောင်းတွေ ဒီလောက်အများ၌ရှို့တာပဲ ပညာမသင်ရာဘူးဆိုတာဖြစ်နိုင်ပါ မလေးလို့မေးစရာရှိပါတယ်။ ဟုတ်ကဲ့ပါ အဲဒီကျောင်းတွေမှာ အမိုက်ကင်းစင်ကျောင်း၊ အေးလိပ်ကင်းစင်ကျောင်း၊ ခြင်ကျားကင်းစင်ကျောင်းတွေ ဆိုင်းဘုတ်တွေချိတ်ထားကြပါတယ်။ နောက်ကင်းစင်တာတစ်ခုကတော့ ပညာပါပဲ။ ပညာကင်းစင်ကျောင်းတွေမှာ လွင်ယ်တွေဟာ စစ်မှန်ကောင်း မွန်တဲ့ပညာရေးကို သင်ကြားခွင့်မကြရာပါဘူး။ ဒီဇန် အနီးရစစ်ဖြစ်တဲ့ အွဦမတန်းအောင်စာရင်းရလဒ်က ဆရာဦးဦးမြိမ်းမင်းရပြာသလို ဖြစ်နေပြီ လားလို့ တွေ့စရာဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။

ယူနေ့ကျောင်းသားတွေဟာ သွေးယ်တန်းကော် ပါရဂုဏ် ကျွဲ့ရှင် ယူနေရသည့်တစ်ခုက်တည်းကြည့်တာနဲ့ အနီးရကျောင်းတွေဟာ လုံး လောက်တဲ့ သင်ကြားမှုမရှိတာတွေရမှာပါ။ နိုင်ငံခြားကလာဖွင့်တဲ့ ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းတွေမှာတက်တဲ့ကလေးတွေ ဘာကြာင့်ကျွဲ့ရှင်မယ့်ကြရတာလဲဆို တဲ့ အချက်ကိုစဉ်းစားကြည့်မယ်ဆိုရင် အမြဲပေါ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ အရင် တစ်ချိန်ကျွန်တော်တို့ ဖြန့်မာနိုင်ငံရဲ့ပညာရေးစနစ်ဟာ သွေးကျွန်ဘဝ ကိုလိုနိုင်ခေတ်မှာတော် အာရုံမှာ ထိပ်တန်းကော်းအောင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ စာတတ်မြောက်မွှေ့နှင့် မှာသိရင် အာရုံသာမက ဥရောပနိုင်ငံတစ်ခုဗို့ထက် တောင်သာခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံအချို့က ကျောင်းသား တွေဟာ ကျွန်တော်ဝို့နိုင်ငံမှာလာပြီး ပညာသင်ကြားရဲ့ ဖြန့်မာနိုင်ငံမှ

ဆရာတွေကို သူတို့တွေ့သိလဲတွေ့သီးပြီး၊ ဆရာစန်ထားပြီး၊ သင်ကြားခဲ့ရတယ်လို့သိရပါတယ်။

ယင့်လက်ရှိအဖို့အခါးမှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ပညာရေးစနစ်ဟာ ကမ္မာအဆင့်မပြောနဲ့ အရှေ့တောင်အာရုံးနှင့်မှားထဲမှာမေတာင် အောက်ဆုံး အဆင့်ထိနိများရပါတယ်။ ၁၉၆၂ ခန့်မာစ်မှာ စစ်တပ်က တိုင်းပြည့်အာဏာ သိမ်းပြီးမှားကိုပိုင်း ယိမ်းယိုင်နဲ့တဲ့ ပညာရေးစနစ်ဟာ ၁၉၈၀ ခန့်မာစ်မှားကို ပိုင်းမှာတော့ လုံးဝလြှုပြန့်ရပါတော့တယ်။ နှစ်ပါင်း ၅၀ ကျော် အမိန့် အာဏာနဲ့ မိန့်ပို့ဆုံးရှုပ်ခဲ့ပြီး မိမိအာဏာတည်ပြရေးအတွက်ပဲ ရှေ့တန်း တင်ခဲ့ကြလို့ မြန်မာပညာရေးအဆင့်အတန်းဟာ ယခင်ကမ္မာထိပ်သီးကမ္မာ ကမ္မာဘိတ်ရှိုးပြစ်သွားခဲ့ရပါတော့တယ်။ ကမ္မာအဆင့်များဆုံးနှင့်ပိုင်းပြစ်သွားကာ တိုင်းပြည့်ရဲ့သယ်စာတေားလုံး ကုန်လုန်းပါးပြစ်ခဲ့ရပြီး တိုင်းပြည့်ဟာ ကျော်းလဲပြုတဲ့အဆင့်ပြစ်နဲ့ပါတယ်။ အားလုံးဆုံးရှိုးသွားတော့တက် ကြီးမားတဲ့ ဆုံးရှိုးနှစ်မှာမှာကတော့ လူငယ်တွေပညာမတတ်တာနဲ့။ လူငယ်တွေစာမဖတ်ကြတော့တာပါပဲ။

လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံရဲ့မြေအဇာဂုံသုံးသပ်ရရှင် ကျွန်ုတ်တို့ရှေ့က မျိုးဆက်တွေပြစ်တဲ့ X Generation မျိုးဆက်မှားဟာ အာဏာရှင်ဦးနေဝင်းရဲ့ မိမိအာဏာတည်ပြရေးအတွက် နည်းလမ်းပါင်းနှင့် မိုက်မဲ့ စွာဖိန့်ပျက်ဆီးခဲ့တဲ့ ပညာရေးစနစ်အောက်မှာ ကြိုးပြင်းခဲ့ရပါတယ်။

ကျွန်ုတ်တို့မျိုးဆက်ပြစ်ရဲ့ Y မျိုးဆက်ရောက်တော့ ဦးနေဝင်းလက်ထက်က ယိမ်းယိုင်လာတဲ့ ပညာရေးဟာ ၁၉၈၀ မှာ စစ်တပ်ကထပ်မဲ့ အာဏာသိမ်းပြီးမှားကိုပိုင်း လုံးဝလြှုပြသွားခဲ့ရပါတယ်။

ပညာကင်းစင်ကျောင်းတွေမှာတက်ပြီး ဒါကျက် ဒါဖြော့နဲ့ အဖို့အို့တန်းအတန်းတွေအောင်ပြီး ဘွဲ့ရပညာမတတ်တွေပြစ်နဲ့ပါတယ်။ တွေ့သိလဲတော်မှတ်ထဲတော်ပေးတဲ့စက်ရှုတွေပြစ်ခဲ့ပြီး ‘ဗျာစဉ်ထိထိ တွေ့သိလဲ၊ ပြင်ပြင်သွေ့ပါမောက္ခ၊ တွေ့သွေ့လွှာပါရွာ’ ဆိုပြီး စာဆိုရတဲ့အထိ ပြစ်ကုန်ပါတော့တယ်။ ထိုဘွဲ့ရမှားက ဆရာပြန်ပြစ်၊ မတတ်သွေ့က မသိသွာ့ကို ပြန်သင်ပေးရင်း ပညာရေးအဆင့်တန်းက နိမ့်သယကိုနှစ်ကျေလာပါ တော့တယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ငနာက်မျိုးဆက်ဖြစ်တဲ့ Z မျိုးဆက်ထွေကလည်း
ထိနိုင်းလည်းကောင်းပါပဲ။ ကောင်းမှန်တဲ့ပညာရရှိရို့ ယနေ့တိုင်သင်ကြေး
ခွင့်မရကြသေးပါဘူး။ အပ်ချုပ်သူ အာဏာရိုင်တွေဟာ ကျောင်းသား
ထွေဖြို့ထဲမှာ သန္တမပြရေး၊ မနီးစေရေးအတွက် ကျောင်းတွေအားလုံး
ပြီးအပြင်ကိုထဲတိုက်တဲ့အတွက် ကျောင်းသွားကျောင်းပြုး ကားတိုးပြီး
အချိန်ကုန်လွှဲပန်း ပညာမတတ်ဖြစ်ကုန်ကြပါတယ်။ ကလေးတွေဟာ မိဘ^၁
ပြည်သူထွေရဲ့မမြင်ကွယ်ရာမှာ အထိန်းအကြပ်မဲ့ဖြစ်ကုန်ကြပါတော့တဲ့ယ်။
ကျောင်းတွေက ဖြော်စွဲပြီးများ တော့ကြုံမှုကြားမှာသွားပြီး ပညာသင်ကြေး
ရှုံး ပညာမရကြတော့ ‘ပညာရေး...ဓားသည်...’ မဟုံးဖြစ်သွားရပါတယ်။

ယနေ့တိုင်းပြည်မှာ ပြည်သူထွေဟာ ဆင်းရဲ့မျှ၊ မွဲတော့မှာ မတရာမှု
ထွေကို ခါးစီးခဲ့နေရပြီး လွှဲယော်အများစုံဟာလည်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်
အလမ်းကမရှိ။ အနာဂတ်မဲ့ မော်လင့်ချေက်ပျောက်ဆုံးကာ အရက်ရဲ့ကျေး
ကွန်း၊ မူးယန်ဆေးဝါးရဲ့သားကောင် ဘဝဖြစ်နေကြရပါတယ်။ တိုင်းပြည့်နဲ့
ပြည်သူထွေရဲ့ အနာဂတ်ကိုမကြည့်ဘဲထင်ရာနိုင်းခဲ့ကြလို့ ကျွန်တော်တို့
နိုင်းရဲ့မျိုးဆက်က ခါးပြတ်သွားခဲ့ရပါပြီ။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အသက် ၁၅
နှစ်ကင့် ၂၄ နှစ်ကြားလွှဲယော် ၂၆ သန်းရှိပါတယ်။ ထိုလွှဲယော် ၂၆ သန်းမှာ
လွှဲယော်သုံးပြီးမှာ တစ်ဦးဟာ စိတ်ကျေရောဂါခဲ့စားမှုရတယ်လို့သိရပါတယ်။
ဒါဟာ အနာဂတ်မြန်မာနိုင်းအတွက် အင်မတန်စုံရို့မြစ်စရာပဲဖြစ်ပါတယ်။
အရှုံတရားကိုမြင်အောင်ကြည့်နို့လိုပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်းရဲ့ ကျောင်းတွေဟာ စာမေးပွဲအောင်နှုံး၊ အဆင့်
ကောင်းမွှုအတွက် စာတစ်စုံပဲ သင်ပေးနေတဲ့ကျောင်းတွေဖြစ်နေပါတယ်။
စဉ်းစားခြင်း၊ တွေးခေါ်ခြင်း၊ တိုဘွဲ့ခြင်း၊ တွေ့ကိုသင်မေးနိုင်ကြပါဘူး။
ကျောင်းနေပျုံ၍စာတော်ရမည်ဆိုပေမဲ့ လွှဲယော်တွေဟာကျောင်းတက်
မှတာမပျော်ချေပြုပါဘူး။ နိုင်းခြားက ကျောင်းသားလေးတွေ မြန်မာပြည်
က ကျောင်းတွေလာရောက်လည်းပတ်တော့ သူတို့ကမေးကြပါတယ်။
မြန်မာပြည်ကတေသင်ကျောင်းအများစုံက ဘတ်စက်ကဲဘာ၊ တော်နှစ်ကွဲ့
တို့ ရောက်တို့ ဘာလို့မရှိတာလဲလို့မေးတာကြားရဲ့ပါတယ်။ ကျောင်း
သားတွေကို ကျောင်းနေပျုံအောင်လုပ်ပေးရပါမယ်။ ပျော်ရှုံးလွှဲစရာ

ရဲ အဖြစ်ဆောင်ရွက်သူး၊ ယနေ့လျင်ယောက် ကျောင်းဆိုတာစာစာစုတည်း
ဆင်စေးတဲ့ စုစုပါရှိ ဖုတ်ထင်နေကြပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့တွေဟာ ပညာကို ပြည့်ဝကောင်းမှန်စွာမသင်နဲ့ရဘူး
ဆိုတာ ကျွန်တော် ကျွန်ပြုတာ တွေ့သိလိမ္မာတက်နဲ့ရတဲ့ အကြောင်းလေး
ပြောပြုရင်ပါတယ်။

အမှန်တိုင်းပြောပါရစေ၊ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သမိုင်းကိုပြောပြတဲ့
နဲ့ရာမှာ ဘယ်သူမျှကိုနှာမှ ထောက်နေလို့မရပါဘူး၊ ထောက်နေရင် အနာ
ဂတ်ကိုသစ္စာဖောက်ရာ ရောက်ပါတယ်လို့ ဆရာတိုးအောင်သင်းပြောပြဖူး
ပါတယ်။ ကျွန်တော်သစ္စာမဖောက်နိုင်ပါဘူး။ တာဝန်ကျေချင်ပါတယ်၊
ကျွန်ပြုတာမှာ Software နဲ့ Hardware ဆိုပြီးမဟုနှစ်စုရှိပါတယ်။
ကျွန်ထော်က Hardware ပိုင်းယူပါတယ်။ ကျွန်ပြုတာနည်းပညာသင်တဲ့
ပညာရှင်ပါး၊ စာသင်နှစ်ကျွန်လို့ဘွဲ့သာရသွားပါတယ်။ ကျွန်ပြုတာ စက်ပိုး
ကိုတောင် စွဲနှင့်မပြုခဲ့ရွာပါဘူး။ ဘာလေကိုတွေ့မှ မလုပ်နဲ့ရပါဘူး။ ကျွန်တော်
နဲ့ နှစ်အတွက်တက်နဲ့တဲ့ကျောင်းသားအားလုံး သိပါတယ်။

လက်ရှိလည်းထိန်ည်းလည်းကောင်းပါပဲ့၊ ဒီလိုစက်ပုံးတောင်ဖွင့်
မကြည့်နဲ့တဲ့ Mother Board ဆိုတာဘယ်လိုဟာမှန်းမသိ၊ Memory
stick ဆိုတာဘာမှန်းမသိ သူတွေက ဘွဲ့တွေ့ရ မာစတာဘန်းတွေဆက်
တတ်၊ ဓားကိုတာပေါ်ဖြစ်ပြီး ဆရာပြန်လည်မကြတာ အများပြုပါး၊ ဒီလို
ဘွဲ့ရပညာမတတ်တွေ့ပဲ ဓမ္မးထုတ်နေတာဘယ်လောက်တောင်များနေပြီလဲ။
တစ်နှစ်ကို ဘွဲ့ရကျောင်းသား ဘယ်နှစ်ပေါ်လောက်များထုတ်လိုက်တယ်ဆိုတဲ့
အဆောင်တွက်ပနိုပြီး၊ အရည်အချင်း အမှန်တကယ်မရှိကြပါဘူး။

လုထဲစောင်းဆောင်ပေါ်ထောင်ဆန်းနှင့်ကြည်က ဘွဲ့ရပြီးသားသူတွေ
ဟာ သူတို့တွေ့သိလိမ္မာကျွန်ဆုံးနဲ့တဲ့ အဆိုန်တွေအတွက် ရလိုက်တဲ့တစ်ခု
တည်းသား အကြိုးအမြတ်က ဘွဲ့ယူတဲ့အခါးအနားမှာ ရိုက်တဲ့အမှတ်တရ
အတ်ပုံပဲ လို့တောင်ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။

ဝိုးနည်းစရာအကောင်းဆုံးကတော့ ယနေ့လျင်ယောက်တွေဟာ အနီးရှု
ကျောင်းတွေကသင်လေးတဲ့ပညာရေးကို အထင်မကြီးသည်မိတ်၊ တွေ့သိလို
ကို အထင်လေးသည်မိတ်၊ ကိုယ်ရှိတဲ့တွေအပေါ် တန်ဖိုးမထားတတ်တဲ့မိတ်

ကျော်မှုတာသာ နိုင်ငံအနာဂတ်အတွက် ကောင်းသည့်အရိပ်လက္ခဏာ မဟုတ်ပေ။

နိုင်ငံတစ်ခုအတွက် အရေးအကြီးဆုံးက အဲဒီနိုင်ငံရဲ့ လူအများစုဖြစ် တဲ့ လျင်ယူပျိုးဆက်သစ်တွေရဲ့ ပညာရေးပါ။ တစ်ချိန်မှာ တိုင်းပြည်ကို ပစ်းပြောင်းတာဝန်ယူရမယ့် လျင်ယူတွေကိုပညာအရည်အချင်းပြည့်ဝတဲ့ လူတော်ကောင်းတွေအဖြစ် ပြုစပိုးထောင်လေးရပါမယ်။

ပညာမတတ်တဲ့လျင်ယူတွေကြီးလာရင် ပညာမတတ်တဲ့လျှော့တွေ ပြန်လာမှာပါပဲ။ လျင်ယူတွေကောင်းမှ လျှော့ကောင်းမှာပါ။ လျှော့တွေ ကောင်းမှ တိုင်းပြည်လည်းကောင်းပါလိမ့်မယ်။

ဟောပြာပွဲတစ်ခုမှာ ဆရာကြီးဦးအောင်သင်းဟောပြာသွား တာလေးပြောပြချင်ပါတယ်။ ဆရာကြီးက ‘နိုင်ငံတစ်ခုရဲ့အနာဂတ်ကို သိချင်ရင် အဲဒီနိုင်ငံရဲ့ ဘတ်ဂျက်ခွဲဝေသုံးစွဲမှုမှာ ပညာရေးနဲ့ ကျော်မာရေး ကဏ္ဍအတွက် ဘယ်လောက်သုံးစွဲတယ်ဆိုတာကြည့်လိုက်ပါ။ အဲဒီနှစ်ခု အတွက် ဘဏ္ဍာဇာဌာသုံးစွဲမှုမှာ အခြားကဏ္ဍမှာ ထက်အင်မတန်နည်းနေပြီ ဆိုရင် အဲဒီနိုင်ငံဟာ ဓမ္မပြစ်မယ့်တိုင်းပြည်ပဲ့ လိုပြောကြားတာ နားထောင် ဖူးပါတယ်။ ဆရာကြီးပြောတာ ကျော်တော်လုံးဝထောက်ခံပါတယ်။ အထောက်မြှင့်ပါနဲ့ အကျိုးလောင်အာရုံနိုင်ငံတွေထဲမှာ ထိပ်ရောက်နေတဲ့ စင်ကားပွဲနဲ့ထိုင်းနိုင်ငံကိုပဲကြည့်ကြည့်ပါ။ သူတို့ရဲ့ ပညာရေးနဲ့ ကျော်မာရေး ကဏ္ဍအတွက် အသုံးစရိတ်ဟာ စစ်အသုံးစရိတ်ထက်တောင်များပါတယ်။ ၂၀၁၃ရန်မှုမှာ တိုင်းနိုင်ငံရဲ့ ပညာရေးအသုံးစရိတ်ဟာ တိုင်းပြည်ဘတ်ဂျက် ရဲ့ ၂၀ ၁၁၁ ၆ ရာရိုင်နှစ်းအထိအသုံးပြုခဲ့ပြီး စစ်အသုံးစရိတ်ဟာ ၇ ၁၁၁ ၅ ရာရိုင်နှစ်းပဲရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုနိုင်ငံတွေ ထိပ်တန်းရောက်တာ အဆန်းဖြစ်စရာလိမယ်မထင်ပါ။ ကမ္ဘာမှာဖြော်ပြီးနိုင်ငံများဟာ ပညာရေးကို ကောင်းစွာရင်းနှိုးပြုပုံနှင့်ကြလိုပဲဖြစ်ပါတယ်။

ကျော်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ ပညာရေး အသုံးစရိတ်ကတော့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှာ တိုင်းပြည် ရှိခိုပ်ရဲ့ ၀ ၁၁၁ ၈ ရာရိုင်နှစ်းပဲရှိပြီး ကျော်မာရေးအသုံးစရိတ်က ၀ ၁၁၁ ၃ ရာရိုင်နှစ်းရှိခဲ့ပြီး စစ်အသုံးစရိတ်ကတော့ ၂ ၁၁၁ ၈ ရာရိုင်နှစ်းရှိခဲ့ပြီး ပညာရေးကျော်မာရေးအသုံးစရိတ်ကတော့ ၂ ၁၁၁ ၈ ရာရိုင်နှစ်းရှိခဲ့ပါတယ်။ ပညာရေးကျော်မာရေးအသုံးစရိတ်ကတော့ ၂ ၁၁၁ ၈ ရာရိုင်နှစ်းရှိခဲ့ပါတယ်။

ရဲအစွမ်းထွက်တောင်မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဒါဟာ ကျွန်တ်တို့တိုင်းပြည် ဆင်းရဲ တွင်းက မရှိန်းထွက်နိုင်တာ၊ နိုင်ငံတကာစံနှုန်းထွေမှာ မောက်ဆုံးဖြစ်လေ တာတွေရဲ အဝိကအကြောင်းအရင်းတစ်ရပ်ပြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ ပညာရေးစနစ်ဟာ အရေးပါပြင်ဆင်ချိန်တန် နေပါပြီ။ အလွတ်ကျက် ပညာရေးစနစ်ကို ပြောင်းလဲပစ်ရပါတော့မယ်၊ အစ်းသပ်ခဲ့ပညာရေးစနစ်မဖြစ်သင့်တော့ပါ။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ လှူငယ်တစ်ယောက်ဟာ ကျောင်းသားတော်မှာ ပညားရေးစနစ်ပြောင်းလဲမှု အနည်းဆုံး ပြုလိုက်လောက်တော့ထွေကြုံခဲ့ရတာပါပဲ။ စုတိလည်းစမ်းသပ်ခဲ့ကာလပါရှိ ပါသေးတယ်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ ပညာရေးစနစ်ကိုဖြောင်း ထဲရောက်အောင်လုပ် နေသော ပညာရေးစနစ်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ အစေးသပ်ပညာရေးစနစ်ကိုလည်း ပြန်လည်သုံးသပ်သင့်ပါပြီ။ တစ်နှစ်စာ သင်ကြားရှုမယ့်စာကို ၁၀ ရက် အနီးကော်သင်တန်းလေးတက်ပြီး ပြောဆုံးရတဲ့ ပညာရေးစနစ်ဟာ တိုင်းပြည် နဲ့လှူငယ်တွေရဲ အနာဂတ်ကို ဂိုက်ချိုးမောသလိုဖြစ်နေတယ်လို့ ပြောမယ် ဆုံးရင်ငြင်းနိုင်မယ်မထင်ပါဘူး။ နိုင်ငံရဲလက်ရှိအနေအထားအရ လုံးဝမရှိ သင့်သေးတဲ့ စနစ်ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အဝေးသင်ကျောင်းသား ၃ သိန်းခန့်ရှိပြီး တူဗ္ဗာသိလ်ကျောင်းသားစုစုပေါင်းရဲ့ ၇၀ ရာရိုင်နှုန်းခန့်ရှိ တယ်လို့သိရပါတယ်။ တိုင်းပြည်အတွက်အရမ်းကို နစ်နာဆုံးရှုံးလှပါတယ်။

ဒါကြောင့် ယနှစ်လှူငယ်တွေဟာ လက်ရှိပညာရေးစနစ်ကို မနှစ်ပြီး တဲ့ အတွက် ပြောင်းလဲဖို့တောင်းဆုံးနေကြတာပါ။ အစ်းသပ်ခဲ့တော်က ရှုန်းထွက်ရှင်နေကြတာပါ။ ပညာကောင်းစင်ကျောင်းတွေမှာ မသင်ကြားလိုကြ တော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း အနီးရက တစ်ဖက်သတ်ရေး ဆွဲခွဲတဲ့ အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေကိုကန့်ကွက်နေကြတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်ဝို့ အတိတ်ကိုပြင်လို့မရတော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အနာ ကော်ကိုတော့ ကောင်းအောင်လုပ်ပိုင်ခြင့်ရှိပါသေးတယ်။ တိုင်းပြည်ကို တကယ်ရှုစ်ရင်း၊ ပြည်သူတွေအပေါ်မှာ စေတနာတကယ်ထားတယ်ဆုံးရင် လိုင်းပြည်ရဲ့အရေးကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့ ပညာရေးစနစ်ကိုကောင်းမွန်အောင်ပြ

လုပ်ပါ။ ပညာမြင့်မှုလွှဲပျိုးတင့်မှာပါ။ လွင်ယ်တွေရဲ့ပညာရေးအတွက် ဘက်ပေါင်းစုကမ္မာမြင့်တင်လေးကြပါ။ တိုင်းပြည်ရဲ့ အနာဂတ်ဟာ စာသင် ခန်းထဲက လွင်ယ်ကျောင်းသားတွေရဲ့ လက်ထဲမှာရှိပါတယ်။ ကျေနော်တို့ နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်ကဲ့ကြမ္မာကို ဖန်တီးမည့်ကလေးတွေကို လူတော်လွှာကောင်း တွေဖြစ်အောင် ပြုစုပျိုးဆောင်ပေးနိုင်ဖို့၊ ပညာရေးမှာကောင်းစွာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပေးနိုင်လိုပါတယ်။ ခေါင်းဆောင်လူကြီးမင်းများက ပညာရေးဆိုတာ ပြန်ရနိုင်တဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုတာ မသိသေးသုတေသနပြည်တော်ကတော့ မျှော် လေလေတိုင်းဝေးနော်းမှာပါပဲ...

၂၉၁၁၁၅ ထုတ် News Watch ဂျာနယ်

ဂျိုးဂျိုးကျငနတဲ့မယ

ကျော်ဇူး(MDY)

မမ လိုပြောလိုက်တာနဲ့ ဘာကိုရည်ညွှန်းပြောဆိုတယ်ဆိုတာ
အားလုံးသိပြီးသားဖြစ်မှာပါ။ ကျွန်ုတော်တို့အားလုံး မမဆိုတဲ့ မြန်မှာမိုးရ
ထားကိုမဖိုးဖူးတဲ့သူ မရှိသလောက်ရှားပါလိမ့်မယ်။ တစ်ချိန်ကတော့
မမဟာ လူတိုင်းရုပါးစပ်ဖျားမှာရေပန်းစားပြီး ပို့တိုင်းကြိုက်တဲ့ နှင့်ဆီခိုင်
ဖြစ်ခဲ့တာပါ။ ကျွန်ုတော်တို့နိုင်ငံရဲ့သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမှာနှစ်ပေါင်း
တစ်ရာကျော်ဝိုင် သရဖူဆောင်းနိုင်ခဲ့သူပါ။

ဒီနေ့အချိန်အခါမှာတော့ မမဟာ နှစ်းကျွော့ရင်မတစ်ဦးဖြစ်သွားခဲ့ပါ
ပြီ။ တစ်ချို့အတွက် မရှိသုံးသုံးနေရတာကလွှဲလို့ အများစုကတော့ မမကို
ကျော့ခိုင်းသွားခဲ့ကတာ စိတ်မကောင်းစရာပါပဲ။ ကျွန်ုတော်တို့နိုင်ငံမှာ
မီးရထားကို ဘစ္ဂဗုံးရုံစွဲစတင်တည်ဆောင်ခဲ့အသုံးပြုခဲ့ပါတယ်။
ခုခိုနှစ်ပေါင်း ၁၃၈ နှစ်တိုင်ခဲ့ပါပြီ။ အရှေ့တောင်အရှုမှုအစောဆုံး

အာရှမှာသိရင် အီန္တယပြီးရင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံပါဝါ၊ ဒီလို ထိပ်တန်းက ဦးဆောင်နိုင်ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ ဒီဇူးအရိုန်အခါမှာတော့ မျာက် ဆုံးသိတ်ရောက်ရှိသွားခဲ့ပါတယ်။ အီမံနိုးမျှင်းနိုင်ငံတွေကို တောင်မယျဉ်နိုင် တော့ပါဘူး။

ဒီလိုနိုင်ငံတကာနိုင်ငံများထက် များက်ကျေရုံးတင်မဟုတ်၊ မိမိနိုင်ငံ အတွင်းမှာတင်ကို မီးရထားဝန်ကြီးဌာနဟာ အမြားအစွဲများထက်အဆုံးပါး ဆုံး၊ ဓာတ်အများက်ကျေဆုံး ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ဝန်ကြီးဌာန အားလုံးနှီးပါးဟာ အနိုးရသိလက်ထက်မှာ အနေည်းနဲ့အများဆိုသလို တိုးတက်ပြောင်းလဲခဲ့သော်လည်း မီးရထားဝန်ကြီးဌာနကတော့ တိုးတက် မလာဘဲ ပုံပြီးဆုတ်ယုတ်သွားတာတွေရမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတွေဟာ ဘာမြေကြောင့်ပြစ်ခဲ့ရတာလဲ၊ အရင်းစစ်တော့ အမြစ်မြှတ်ကဆိုသလို ဓာတ် ဓာတ်အဆက်ဆက် မီးရထားဝန်ကြီးဌာနကို တာဝန်ယူခဲ့တဲ့ဝန်ကြီးများ မိုးကျေချွေကိုယ်ဝယ်ရောက်လာတဲ့ လွှဲကြီးမင်းများရဲ့၊ အမြော်အမြင်မရှိ ထင်ရှာဖို့ ခဲ့တဲ့စီမံခန့်ခွဲမှုများကြောင့် ပြစ်ရတယ်ဆိုတာ ပြင်းလို့မရတဲ့ အချက်ပဲဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာမီးရထားဟာ ယင့်တိုးတက်ပြောင်းလဲလာတဲ့ ကမ္မာကြီးမှာ ပြောင်းလဲပူကို အရိုန်မီးမလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြတဲ့ ကိုလိုနိုင်ခေတ်ကအတိုင်း လျှ ကြီး ထိုးနည်းအတိုင်းလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြတော့ များကောက်ကျေကျွန်းခဲ့တာ မဆန်းပါဘူး။ ဒီဇူး ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကမီးရထားတွေကို ပြည်သူတွေဘာ လို့ မစီးကြတော့တာလဲဆိုတာ ကိုယ်တွေကြုံတွေမှုလေးကို လျှကြီးမင်းများ သိရှိရအောင် ပြောပြချင်ပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့လပိုင်းက ဘန်ကောက်ကိုအလည်းသွားရန်အတွက် ရန်ကုန် ကိုသွားဖို့ အကြောင်းအန်လာပါတယ်။ ဒီအရိုန်မှာ တပည့်ကော်အာနီးက အဆင့်ရထားနှီးသွားပါလား၊ အစုအရိုန်တွေမှုနီးသွားပြီးလို့ အကြောင်းပြုလာပါ တယ်။ ကိုယ်ကလည်း အမြန်လမ်းကသွားရမှာပေါ်ကြောက်နေတာကတစ် ခြောင်း၊ မမကို ၁၀ နှစ်နီးပါးမစီးတာကြောတော့ ဘာတွေများတိုးတွေကို ပြောင်းလဲသွားပြီးလဲဆိုပြီး သိချင်မိတ်ကြောင့် အမန္တသွားဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး အထူးတန်းကမော လက်မှတ်ဖြတ်လိုက်ပါတယ်။ လက်မှတ်ကလည်း အရင်

လိုက်နိစရာမလို၊ လွယ်လွယ်ကူကြဖြတ်ရထော့ ငါရွေးလိုက်တာမှန်သာပဲ
ဟု ကြိုတ်ပျော်နေပါတော့တယ်။

သွားမယ့်နေရာက်တော့ မိမိစီးမယ့် ရထားတွဲပေါ်တက်လိုက်တဲ့
ဆရီနိရာက်မှာတော့ ပျော်ရွင်မူကစပျောက်သွားပါတယ်။
တွဲပေါ်တက်လိုက်တော့ မီးလှုံးလေးတွေက ကျက်တိကွက်ကြား မို့နိမိနဲ့
လေးလင်းနေပြီး ကိုလိုနဲ့ခေတ်က ပန်ကာအဟောင်းလေးတွေကလည်း
ကျပ်နိုးတောင်တက်နေပါသေးတယ်။ ထိုင်မယ်ခုကြည့်လိုက်တော့ ဘယ်နှစ်
လေလောက်မလဲဘဲထားတဲ့ ထိုင်ခုလည်းတော့မသိဘူး။ ကြားကျက်
အထပ်ထပ်နဲ့ပါ။ ထိုင်ခုမှားက နောက်လည်းလုန်မရ ရှူးလည်းတိုးမရ
ဓလ္ထ်များကအကုန်ပျက်နေပြီး အောက်ခဲ့ ရေဖြူပျေားကလည်း မရှိ
တော့ဘဲ။ ကိုယ့်ခုတင်လားဆိုတော့ အားလုံးနဲ့ပါးက ဒီအတိုင်းပါပဲ။

အ ရထားစတွက်တဲ့အရီန်မှာတော့ သားမှားပြီ မှားပြီအမေရ့ဗုံလို့
အောင်ရို့လိုက်ချင်ပြီး တပည့်ကျော်အနီးကိုကျိုတ်ခဲ့နေပါတော့တယ်။
တရာန်းရန်းတုန်းနှင့်နဲ့ သွားနေတဲ့များက အကောထဲသီးဖြူသီးထည့်လိုခဲ့တဲ့
အဆင့်မဟုတ်ပါ။ အဲလေလောက်ဆိုရင်တော့ အညာသားဖြစ်တဲ့ကိုယ်တွေက
ခဲ့နိုင်ပါတယ်။ ခုဟာက အဲမေတ္တားကိုမျှေးထဲထည့်ခေါက်ဆုသလို ဆားဘယ်
ညာ အထက်အောက်ကိုင်ဆောင့်နေပါတော့တယ်။

တစ်တွဲလှုံးအပေါ်က စွမ်းတွေပြုတ်ကျအောင်မလေးလေးဆိုတဲ့
ညည်းသံတွေနဲ့အတူ တရာန်းခုန်းတုန်းနှင့်နဲ့ လေလောက်ကိုင်စစ်ပွဲမှားရောက်
နေတဲ့အတိုင်း ကမ္ဘာကိုပျက်နေကြတော့တာပဲ။ သားကခါးသွားအမော်
အစ်မကြေးတစ်ယောက်ကတော့ ငါးမောင်ရုပ် အစ်မက စိုင်ခွဲထားတာ မကြာ
သေးဘူး၊ ဂုဏ်ပါပဲဆိုပြီး ရန်ကုန်ရောက်တဲ့အထိ မတ်တတ်ရပ်တိုင်လေးဖော်
လိုက်ရရှာပါတော့တယ်။ ကိုယ်ဝန်သည်သာဆိုရင်တော့ တန်းပျက်ကျ
လေလောက်ပါတယ်။ အပေါ့သွားနဲ့ အီမီသာသွားတော့ အပေါက်ကပိတ်ပို့
ကလန်မရှိုး၊ ရရှာလည်းမရှိဘူး။ အီမီသာစိုင်လိုင်က ထိုင်တဲ့အပေါ်က
အထိုင်းပြားကမရှိတော့ထိုင်လို့မရဘူး။ ဒီကြားထဲရထားက ခုန်ပေါက်နေ-
တော့ခြေထောက်ကို တေားနဲ့ရုံးစွဲဖက်ကို သေချာကန် ထောက်ပြီး၊
သာက်တစ်ဖက်က အပေါက်ကိုဆွဲ မတ်တတ်ရပ် သကြံနှင့်ကျခဲ့ရပါတော့

တယ်။ မနက်မိုးလင်းလို့ရန်ကုန်ဝရာက်များ သက်ပြင်းချေနိုင်ပါတော့တယ်။ ဒါအတိုဂျပ်ပြောပြလိုက်တာပါ။ အသေးစိတ်ပြောပြရရင် ကုန်နိုင်ဖွေ့မရှိပါ။

ဒီလောက်စုတ်ပျက်နဲ့အခြေနောက် မီးရထားကတာဝန်ရှိသူတွေ နိုင်ငံစိုက်အုပ်ချုပ်တဲ့ လူကြီးမင်းတွေ မသိကြဘူး ဆိုတာတော့မဖြစ်နိုင်ဘူး လို့ယူဆပါတယ်။ ဘာပြောလိုတဲ့ ဆိုတော့ ယနေ့မီးရထားဝန်ကြီးဌာနဟာ အရှုံးခံပြီးဆွဲနေတယ်လို့သိရပါတယ်။ ဘာလို့စူးတာလဲ၊ မီးမယ့်သူမရှိလို့ပါ။ ဘာလို့မစီးကြတာလဲ၊ မကောင်းလို့မစီးတာရှင်းရှင်းလေးပါပဲ။ ယနေ့ကမ္မာ စက်မှုထိပ်သီးနှင့်တွေ့ဖြစ်တဲ့ ဂျပန်၊ တရာတ်၊ အီနိုယ်၊ ပြင်သစ် ဓသော ထိပ်တန်းနှင့်များဟာ မီးရထားကို တွင်ကျယ်စွာအသုံးချေနေကြပါတယ်။ မီးရထားပို့ဆောင်လုပ်ငန်ဟာ တိုင်းပြည့်တစ်ခုရဲ့ လမ်းပန်းဆက် သွယ်ရေးမှာ အင်မတန်အရေးကြီးတဲ့ အခန်ကဏ္ဍကပါဝင်ပါတယ်။ ရေမှာ သမော်၊ ကုန်းမှာမီးရထားဆိုတဲ့အတိုင်း အရိုးသည်နဲ့ ကုန်စည်းသယ်ဆောင်နိုင်မှုမှာ အခြားယဉ်းမှား မယဉ်နိုင်သေးပါဘူး။

ဒါကိုသိရဲ့နဲ့ ဘာလို့ကျွန်ုင်တော်တို့နိုင်ငံမှာ မီးရထားစနစ်ကိုကောင်းမွန်စွာအသုံးမချေနိုင်ကြတာလဲ။ ပြုပြင်ပြောင်းလေ့မှုသာလို့ မလုပ်ကြတာလဲ။ ဒါနဲ့ ကျွန်ုင်တော်ရဲ့ မီးရထားကအသေးစိတ်ဆွဲများကို အကျိုးအင်ကြောင်း မေးမြန်းကြည့်တော့ မြန်မာမီးရထားကိုပြုပြင်ပြောင်းလုပ်က အဖြို့ပါတယ်။ ဘာလုပ်ကြရမလဲဆိုတာ အောက်ပြုကပညာရှင်တွေကသိကြပါတယ်။ မှန်ကန်တဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလုပ်လုပ်ဖို့က အပ်ချုပ်သူ လူကြီးမင်းတွေ အပေါ်မှာပဲမှုတည်နေပါတယ်တဲ့။ ဒီကနေ့ မီးရထားဝန်ကြီးဌာနကို ဂျုံးဂျုံးကျျောက်စီးသွားတာက ခေါ်အဆက်ဆက်ဌာနကိုတာဝန်ယူခဲ့တဲ့ တပ်ကနေ့ယုန့်အောင်းပြောင်းလာတဲ့ မိုးကျော်ကိုယ် လူကြီးမင်းများရဲ့ စီးပွားရေးတွေကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မီးရထားကိုခေါ်ပို့အောင်ပြောင်းလုပ်ငွေတယ်ဆုံးလုပ်ဆောင်သင့်တာကတော့ မီးရထားဝန်ကြီးဌာနကို တာဝန်ယူတဲ့ လူကြီးမင်းများဟာ အသိညာဉ်အမျှော်ပြင်ရှိတဲ့သူများဖြစ်နဲ့ လိပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မြန်မာမီးရထားကို ခေါ်အဆက်ဆက်

တာဝန်ယူခဲ့တဲ့လျှင်းမင်းများရဲ့ စီပဲခန့်ခွဲမှ အမှားများကို အနည်းအကျဉ်း ပြောပြချင်ပါတယ်။ ယနေ့ကမ္ဘာပေါ်မှာ သုံးပြောတဲ့ မီးရထားသံလမ်း လေးမျိုးမျိုးရှိပါတယ်တဲ့။ အဲဒါတွေကတော့ Broad Gauge (၁၆၇၆ စင်တီ မီတာအကျယ်), Standard Gauge (၁၄၃၅ စင်တီမီတာအကျယ်), Narrow Gauge (၁၀၆၇ စင်တီမီတာအကျယ်)နဲ့ Meter Gauge (၁၀၀၀ စင်တီမီတာ)အကျယ်တို့ပြဋ္ဌာန်ပါတယ်။ ယနေ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ အသုံးပြောတဲ့ သံလမ်းအမျိုးအစားကတော့ ကိုလိုနိုင်တော်က အသုံးပြောတဲ့ Meter Gauge အမျိုးအစားပြဋ္ဌာန်ပါတယ်။ ဒီစနစ်ကို ကမ္ဘာပေါ်မှာ အသုံးပြောတဲ့ သံပို့မှုပို့တော်သံလောက်ဘဲပြဋ္ဌာန်ပါတယ်။ ယနေ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာတင်သွင်းလာတဲ့ မီးရထားတွဲများ၊ စက်ခေါင်းများဟာ Narrow Gauge အမျိုးအစားများအများစုံပြစ်တဲ့အတွက် သံလမ်းပေါ်တန်းပြီးဆုံးလို့မရပါ။ ဘူး။ မြန်မာနိုင်ငံရောက်တာနဲ့ မြန်မာယ်စက်ရရှိပြီး ကျွန်တော်တို့သံလမ်းနဲ့ အကိုက်ပြစ်အောင် ပိုနေတဲ့ဝန်ရှိများကို ၆၇ စင်တီမီတာပြတ်ပစ်ပြီးမှ ပြီးဆွဲလို့ရထားပြစ်ပါတယ်။ ဒီလို ဒီနှစ်ကိုကြိုးအောင်မလုပ်ဘူး ဖနောင့်ကို ပြတ်ပစ်နေခဲ့တာ နှစ်ပေါင်းများစွာကြောခဲ့ပါပြီ။

ဖနောင့်တင်တိရထာလားဆိုတော့ မဟုတ်သေးပါ။ မြန်မာနိုင်ငံက တရီးမီးရထားတံတားတွေ၊ ဓရိန်များ၊ မီးရထားရုံးကျော်တံတားတွေဟာ အမြင့် ၁၂ ပေနဲ့ ၃ လက်မအမြင့်ပုရိတဲ့အတွက် ၁၂ ပေ ၃ လက်မကျော်ရှိ မသာ မီးရထားတွဲတွေပါလာပါက ခေါင်းမီးတွေပါပြန်တိရခြင်း၊ ပါလာသော အဲယားကျွန်းများဟာ မီးရထားလမ်းပလက်ဖောင်းများနဲ့ မလွှတ်လို့ ဖြုတ်ပစ်ခြင်းစာတဲ့ ခေါင်းတွေနားရွက်တွေပါတိပစ်ရတဲ့အတိ လုပ်ဆောင်နေကြတာ အဲအားသင့်စရာဖြစ်နေပါတော့တယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ အားလုံးသိတဲ့ ကလေး - ပစ္စတ္ထ။ မီးရထားပြီးဆွဲစိုးအတွက် ပုံတောင်ပုံညာတောင်ကို ဥမင်လိုက်ခေါင်းဖောက်ခဲ့တဲ့ ကိစ္စပါပ်ပါ။ နိုင်ငံဘဏ္ဍာဇွဲ အမြို့ကိုအများ အကျော်ကျွဲခြားဆောင်ရွက်ခဲ့ပေ ပုံအောင်ပြင်မှုမရှိခဲ့ဘူး သထုရေသွေနှစ်ဖြစ်ခဲ့ရထား အားလုံးအသိပဲဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက ရွှေညာင်တောင်ကြီးမီးရထား ဖောက်ခဲ့ဖော် ပြီးဆွဲစိုး အဆင်မပြောတဲ့အတွက် မပြီးဆွဲကြတော့ပါဘူး။ ဒီလိုအများတွေ

က အများကြီးရှိပါတယ်။ ဒီလိုအများများနဲ့ပတ်သက်ပြီးလည်း ဒီနေ့ထိ တာဝန်ယူခဲ့တဲ့ သုဘယ်သူမှုမရှိခဲ့ပါဘူး။ အသိဉာဏ်မရှိတဲ့ လူကြီးမင်းများ ရုစီမံခန့်ခွဲမှု အများတွေကြောင့် နိုင်ငံဘာရွာရွေ့တွေ လေလွှင့်ဆုံးရှုံးခဲ့ရတာ ဘယ်လောက်တောင်များနဲ့ဖြစ်လဲ။

မြန်မာနိုင်ငံတင်သွင်းလာတဲ့ မီးရထားတွေများဟာလည်း တရာတ်တို့ အနှစ်ယတိုက ဟောင်းစွမ်း၍ အသုံးမပြုချင်တော့လိုအလကားပေးလိုက် သော ရောင်းချက်တေားတွေပဲများပါတယ်။ မီးရထားတွေတွေ၊ စက် ဓာတ်းတွေဟာ နိုင်ငံပေါင်းစွဲကရောက်ရှိလာတဲ့ အမျိုးအစားအစုံဖြစ်တဲ့ အတွက် အသုံးပြုရတာနေရာများ အခက်အခဲရှိပါတယ်။ သူများနိုင်ငံက အိုဟောင်းလိုအစွမ်းပစ်လိုက်တဲ့ဟာတွေကို ကျော်တော်တို့က ပြန်လည်မြမ်းမ အေးသုတေသန ပြီးဆွဲမြှေကြတာများပါတယ်။ ဒါတွေကို လူကြီးမင်းများက ဖြုံးများဖြတ်ပြီးတောင် ဖွင့်ပွဲတွေလုပ်လိုက်သေား။ ရှုက်ဖို့မကောင်းလိုက် ဘူးလားများ။

အိမ်နှီးချင်းနိုင်ငံတွေမှာတောင် ကောင်းကင်ရထား၊ ဓမ္မအောက် ရထား၊ ကျော်ဆန်ရထားတွေပြီးဆွဲနေတဲ့အခိုင်မှာ ကျော်တော်တို့ကတော့ မဖြပ်ပေါ်ကရထားတောင် ကောင်းမွန်စွာအသုံးမရှုနိုင်သေးတော့ အင်မတန် ရှုက်ဖို့ကောင်းသလို တိုင်းပြည်အတွက်လည်း များစွာနှစ်နာရပါတယ်။ ရန်ကုန်မြို့၊ ပတ်ဝါးရထား ခရီးစဉ်တစ်စုတည်းတင် တစ်နေ့ကို ငွေကျပ် ၅၅ သိန်းကျော်ရွှေ့ပြီး တစ်နှစ်လျှင်ငွေကျပ် သိန်းပေါင်း ၉၀၀၀ကျော် အရှုံးခံပြီးဆွဲ နေရပါတယ်။ အမြတ်မရတဲ့အပြင် ခလိုအရွှေ့ခံပြီးဆွဲနေတဲ့ အတွက် မိအေး နှစ်ခါနာ ဖြစ်နေရပါတယ်။

ယနေ့ရန်ကုန် – မန်းလေး အမြန်ကားလမ်းမကြာခဏ ယာဉ်မတော်တာသမ္မတတွေဖြစ်ပြီး ပြည်သူတွေအသက်ပေါင်းများစွာဆုံးရှုံး နေရတဲ့အခိုင်မှာ မြန်မာစီးရထားကို လူတိုင်းတမ်းတနေ့ကြပါတယ်။ အရင်က ရန်ကုန်မန်းလေး ခရီးသည်ရဲ့ ၉၀ ရာခိုင်နှစ်းလောက်ဟာ မီးရထား အသုံးပြုသူတွေပါ။ နေပြည်တော်တည်ပြီးသည့်နောက်ပိုင်း အာဏာရှင် လူကြီးများက နေပြည်တော်ကို ရထားများ နေ့ခုံးဖြတ်ရရားအတွက် ရထားထွက်ချိန်တွေကို အဓမ္မပြင်ဆင်လိုက်တာကနေဖြဖိုး မမ ဘဝစ္စပျက်

တော့တာပါပဲ။ ဒီဇန်အချိန်မှာပြည်သူတွေဟာ စီးရထားကို အအကိုင်းလိုအပ် တော့လို သာ ကားနဲ့ အမြန်လမ်းကို အသုံးပြု သွားလာနေကြတာပါ။ ရထားအားမကိုးရလိုကားစီးပြန်တော့လည်း အမြန်လမ်းတက်ပြီဆိုတာနဲ့ ကိုယ်အသက်ဝက္ခက်အပ်ပြီးသွားနေရတာလေ။ ရထားကမေတ္တာမမိလာလို အမြန်လမ်းက စဲချိန်စီကြီးလားဆုံးတော့လည်းနေ့စဉ်ကားရတဲ့သတင်း တွေသာကြည့်ပါတော့။ စံချိန်မမိ၊ အရည်အသွေးပပြည့်တဲ့နဲ့ကိုနဲ့များလုပ်ဆောင်မှုများနေကြာင့် ပြည်သူတွေရဲ့ သက်တွေပေးဆပ်နေရတာ ဘယ် လောက်တောင်များနေပြုလဲ။ အရင်ကလိမ့်ရထားကိုပြန်လည်းအားကိုးလို ရမယ်ဆိုရင် ယခုစုံ အမြန်လမ်းရဲ့အနိုင်းရဲ့အဖြစ်အပျက်တွေဟာ ၇၅ ရာနိုင်နှစ်းလောက်လျှောက်သွားမှာ သေချာပါတယ်။

သမီးရအနေနဲ့ အမြန်လမ်းကို ငဲ လမ်းသွားကနဲ့ စ လမ်းသွား ချုံမယ့်အစား အရင်လုပ်သင့်တာဘာ ရန်ကုန်မန်းလေးကို နိုင်ငံတကာ့စုံချိန်ပါ မြန်နှစ်းမြိုင့် မိုးရထားလမ်းမောက် ပြုးဆွဲသင့်ပါတယ်။ အင်ခိုနီးရှား လိုနိုင်ငံမျိုးတောင် စုဆိုရင် ကျေည်ဆန်ရထားစတင်အသုံးပြုဖို့ပြင်ဆင်နေပါပြီ။ ရန်ကုန်မန်းလေးကို ကျေည်ဆန်ရထားလို ရထားများပြုးဆွဲနိုင်ခဲ့ မယ်ဆိုရင် နေချင်းပြန်တောင် ကျောင်းတက်၊ ရုံးတက်အသုံးပြုနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

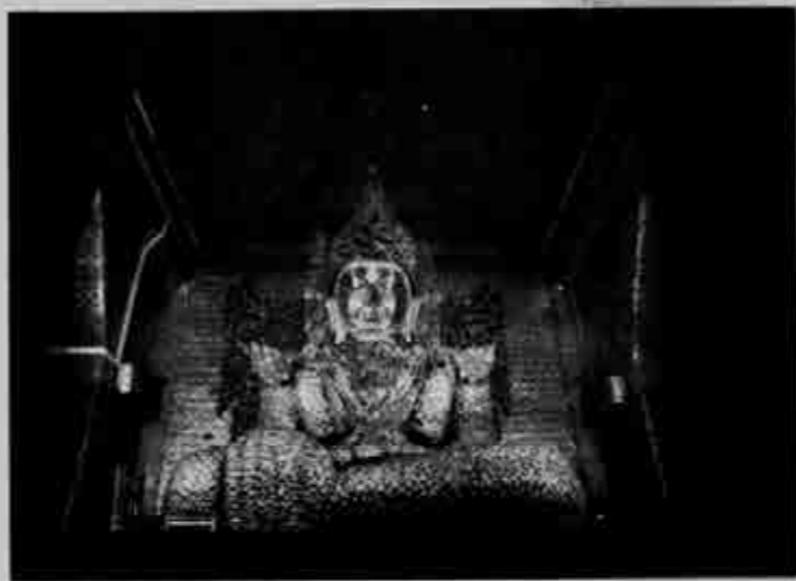
ယနေ့အချိန်အခါမှာ နိုင်ငံရဲ့လူဦးရေတိုးများလာသလို နိုင်ငံတစ်ကာခုရှိသွားများဟာလည်း နှစ်စဉ်တိုးတက်လာပါတယ်။ ကမ္မာလျှော့ ခရီးသွားများဆီကနဲ့ မီးရထား ခရီးသွားလုပ်ငန်းဖြင့် နိုင်ငံမြားလွှာ ကောင်းစွာရှာနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံတစ်ခုအတွက် အလွန်အရေးပါသော စီးရထားစနစ်ကို အမြန်ဆုံးပြုပြင်ပြောင်းလသင့်နေပါပြီ။ ယာဉ်ကြော ပိတ်ဆိုမှုကိုဆိုးဝါးစွာခံစားနေရတဲ့ ရန်ကုန်မြို့တွင် စီးရထားလမ်းကွန်ရက်များ ဖြန့်ကြက်ပြီး ဖြေရှင်းလို့ရပါတယ်။ မှန်ကန်စွာအသုံးချကတ်ကြပို့ပါတယ်။

မြန်မာမီးရထားကို ပြုပြင်ပြောင်းလေရေးလုပ်တဲ့ အခါမှာလည်း ဆေးပြီးတို့နဲ့ကမေနလိုမရပါဘူး။ နိုင်ငံအတွက် ရရှည်ကြည့်ပြုပြင်သင့်ပါတယ်။ နားလည်တတ်ကျမ်းတဲ့ ပြည်တွင်းပြည်ပပညာရှင်များဆီက

အကြောင်းများရယူပြီး ငရှည်အကျိုးကြည့်ပြီး ပြင်ဆင်ကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ရွှေပန်နိုင်ငံက မီးရထားပညာရှင်က မြန်မာနိုင်ငံရဲ မီးရထားစနစ်ကို ပြင်ဆင်ဖို့အတွက်အကောင်းဆုံးကတော့ ပုဂ္ဂလိကကိုလွှာပြောင်းပေးတာ အကောင်းဆုံးလို့ အကြောင်းပါတယ်။ ခုထို မြန်မာနိုင်ငံ၏ လမ်းပန်းဆက် သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်နိုင်ငံတကာက စိတ်ဝင်စားနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် အနီးရအစွမ်း မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကောင်းဆောင်ပြုပြင် မလား၊ ပုဂ္ဂလိကလက်ကိုလွှာပြောင်းပေးမလားဆိုတာ အမြန်ဆုံးဆုံးဖြစ်လုပ်ဆောင်သင့်နေပါတယ်။ ကိုယ်မလုပ်တတ်ရင်လည်း လုပ်တတ်တဲ့သွေးကို လွှာများလိုက်ပါတော့။ တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပို့အတွက် လွှာနွားအရေး ပါသော ကျူးကျူးကျေမျိုတဲ့ 'မမ' ကို တစ်ပန်ပြန်လည် အပျို့ရည်သွေးနိုင်စေရေးအတွက် သံမျှရောင်းခေါက် အသိပေးလိုက်ရပါတယ်ခင်ဗျာ။

င.ဥ.ဘာ ထုတ် News Watch ဂျာနယ်

မန္တလေးမဟာပြတ်မှနိဘရား ဘယ်သူပိုင်တာလ

ကျော်ကြီး(MDY)

ကျွန်တော်အတိမြဲ မန္တလေးကိုအလည်ပြန်တဲ့ အချိန်တိုင်း ချေမန်း
ဖြူက အထင်ကရ မဟာပြတ်မှနိဘရားကြီးကို သွားရောက်ဖွံ့ဖြိုးလေရှိပါ
တယ်။ ဘရားကြီးရောက်တိုင်း ကျွန်တော်က ထောက်ရားလေးတွေပဲ
ဝင်လိုရတဲ့ရှေ့နားက ဘရားအတွင်းဝင်တဲ့လမ်းအတွင်းကမာ မဟာပြတ်မှနိ
ဘရားကြီးကို တစိမ်းစိမ့်အာရုံခဲ့ပြီး ဖုံးမြော်ရတာကို အရမ်းကြည့်နှုံး ဝိတိဖြစ်
ပါတယ်ၢျေး ဒိတ်ဆက်လည်း နစ်ကူးအလည်ပြန်ရင်း ဘရားကြီးကို
သွားဖွံ့ဖြိုးခြင်းပါတယ်။ ဘရားကြီးရောက်တော့ ခါတိုင်းလို ဘယ်ဘက်
အတောင်အပေါက်ကမာ ဘရားရှေ့တော်နားထိသွားပြီး ဖုံးမြော်နှုံပါတယ်။
ကျွန်တော်နားမှာလည်း သံယာတော်တွေ၊ ဘရားဖုံးကုသိုလ်ယူသုတေ
သည်း အတော်များများရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်း စိတ်ထမာကြည့်လင်

အောင်လုပ်၊ ဘုရားကြီးမျက်နှာဆတ်ကိုကြည့်ပြီး...

ဉာဏ်သုတေသန .. ဉာဏ်သုတေသန ကာယက်၊ ဝန်ကဲ၊ မနောက်

ဤသို့ကန်တော့ရသော အကျိုးအားကြောင့် အပါယ်လေးပါး
ကပ်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူမျိုးငါးငါး ..

- - - နှီး နှီး မရာသုံးအတူ

က က । ဦးလေးတို့ရော အရှင်ဘုရားတို့ရောအားလုံး လွှဲကြီးဘုရား
ဖူးလာမှာနိုင်လို အားလုံးဒီဇာတ်ရာက ဖယ်ပေးကပါ... ဆိုတဲ့ အသုကာဘုရား
ကို ရုပြုဖူးပြောနေသူတွေကြားထဲ ရှစ်တရရက် စူးစုံဝါးဝါးပေါ်လာတယ်။

ကျွန်တော်ကိုလည်း လက်တို့ပြီး ဖယ်ပေးနိုင်ပြောနေတော့ ဘုရားကန်
တော့ရင်းတန်းလန်း ရပ်ပစ်လိုက်ရတယ်။ မနောက်ဘေးကိုကြည့်လိုက်တော့
ယူနိုင်အောင်းနဲ့ ဘုရားကြီး ပူလိပ်တွေဖြစ်နေတယ်။ စိတ်ထဲမှာ အော်သာထောင်း
ခန့်ဖြစ်သွားတယ်....။ ဒါပေမဲ့ ချက်ချင်း ငါရောက်နေတဲ့နေရာက ဘုရား
ပရိဂုဏ်အတွင်းမှာပါလားဆိုတဲ့ အသိဝင်ပြီး ဒေါသစိတ်ကို မျိုးသိပ်ပြီး အကု
သိလ်စိတ်မဝင်အောင် ထိန်းချုပ်ပြီး အသာလေးပါ ထမ်းလိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော်ထရပ်လိုက်တဲ့အချိန်မျပ် ဘားနားက တရားထိုင်နေတဲ့
ဦးလေးတစ်ယောက်က ဘုရားကြီးပူလိပ်တွေကို "မင်းတို့ကွာ မလွှာန်လွန်း
ဘူးလား၊ ဒီမှာ ဘုရားရှိခိုး တရားထိုင်နေကြတော့ လွှဲကြီးတွေရော ရဟန်း
သယာတွေရောပါတယ်။ မင်းဟို ဓာတ်ဘာသာတွေမဟုတ်ကြသူးလား။
မင်းတို့လွှဲကြီးမိသားစုတွေဘုရားရှိခိုးမို့အတွက်လည်း ဟိုမှာနေရာ
သတ်သတ်ယူထားတော်ကိုတယ်လေကွား။ ငါတို့က အူဒိနေရာမှာ ဝင်ထိုင်နေ
တော်လည်းမဟုတ်ဘူး။ ဘုရားရှိခိုးရင်းတန်းလန်း၊ တရားထိုင်နေတော်
တန်းလန်းကိုထောင် မင်းတို့အတင်းလိုက်ပြီးဖယ်ခိုင်းတော်တော့ လွှာန်လွန်း
တယ်ကွား။ လွှဲကြီးလာရင် ကျွန်တဲ့ဘုရားရှိခိုးမြှုပ်သူတွေ ရှိခိုးစွင့်
မရှိတော့ဘူးလား"လို့ ချက်ကျေလက်ကျု ပြန်ပြောတော်တွေ လိုက်ရတယ်။
ဒါပေမဲ့ ဘုရားပူလိပ်ပြန်ဖြေလိုက်ပုံက "အဒါတွေလာပြာမနေမဲ့။

ဒါအထက်မိန့်အရလုပ်ရတာ "တဲ့" ။

က... ကြားလို့မှ ကောင်းကြသေးရှုံးလား။ စုခွဲဘာသာတိုင်းပြည်မှာ ဘုရားရှိခိုး၊ တရားတိုင်းလုပ်နေတဲ့ ဘုရားဖူးတွေအပြင် သယာတော်တွေ ကိုပါ အထက်ဘာရိုင်းလို့ လူကြီးလာမှာမို့လို့ရှိခိုး အတင်းဆောင်းထုတ်တာဆွဲ။

ဘုရားပုလိပ်ကို ပြန်ပြောနေလို့မထုံးတော့ဘူးဆိုတာသိလိုက်တာနဲ့ ကျွန်ုတ်အပါအဝင် ပြန်ပြောသော ထိုလူကြီးရော ရဟန်းသယာတွေဟာ မဟာမှန်ဘုရားရှုံးက ထွက်ခွာလာခဲ့ပါတယ်။

မထွက်ခင်လေးမှာတော့ ဘုရားပုလိပ်ကို ပြန်ပြောတဲ့ ဘုရားဖူးသူ လက်ညီးထိုးပြန်တဲ့ "မင်းတို့လူကြီးမိသားစတွေ ဘုရားရှိခိုးဖို့အတွက်လည်း ပိုမှာနေရာသာတ်သတ် ယဉ်ထားတာရှိတယ်လေကွာ" ဆိုတဲ့နေရာကို ကျွန်ုတ်ကြည့်လိုက်မိတယ်။

စတီးလက်ရန်းတွေနဲ့ လေးတောင့်ကျက်ကြီးလုပ်ပြီး မြှုပ်ထားတဲ့ စီအိုင်ပါသူတို့အခေါ် လူကြီးမိသားစတွေ ဘုရားဖူးဖို့ ယဉ်ထားတုသီးသန့်နဲ့ ရာဇ်လေးတွေ့တယ်။ ဘယ်သူမှုမဝင်ရဘူး။

ဘုရားဖူးနေတုန်းတန်းလန်း ရဟန်းသယာတွေရော ဘုရားဖူးသူတွေ ကိုပါမောင်းထုတ်တာ၊ လူကြီးလာမှာမို့လို့ ဆိုတဲ့အကြောင်း ပြောပြီး မောင်းထုတ်တာ၊ အထက်အမိန့်အရလုပ်တာဆိုတဲ့အချက်တွေကိုကြည့် လိုက်တာနဲ့ ကျွန်ုတ်တို့ဆိုက အပ်ချုပ်သူလူကြီးမင်းများသည် အခွင့် အရေးကို သူများထက်ပိုလိုချင်တဲ့ စိတ်ဓာတ် ခုထိမကုန်သေးဘူး၊ ဆက်ပြီး ဒီစိတ်ကို ဓမ္မးထားကြတန်းဆိုတာပေါ်လွင်သလို ရှုံးဆက်လည်း ဒီလိုပဲ အနေရာတကာအခွင့်ထူးခဲ့လုပ်နေဦးမယ်ဆိုတာလည်း သေချာနေတယ်လို့ ခြားစွမ်းရပ်က သက်သေးခံနေတယ်လို့ပဲ ကျွန်ုတ်ကြည့်မြင်မိတယ်။ ကျွန်ုတ်တို့ နိုင်ငံပြောင်းကို မပြောင်းသေးဘူးဆိုတာကိုလည်း ပိုသေချာသွားစေတယ်။

ဒီထက်ဆိုးတာက ရဟန်းရှင်လူပြည်သူအပါင်း ဘုရားဝတ်ပြုတဲ့ နေရာကိုပါဝင်းနဲ့ခြားခတ်ပြီး အခွင့်ထူးခဲ့ထားတာကို ကြည့်ရင်လည်း သာယ်ယာမြေလောက်မပြောနဲ့ ဘုရားပြီတောင်တက်သိုးတဲ့ခတ် မကုန် သေးဘူး၊ ရှိနေဦးမယ်လို့ မဟာမြှတ်မှန်ဘုရားကြီးပေါ်က ဒီအိုင်ပါ ခြေဝန်း ကြီးက သက်သေးထူးနေပါတယ်ဘူး။

ဒါကိုကြည့်လိုက်တာနဲ့ အထက်ကလူကြီးတွေက ဘုရားဖူးလာရင်
ကြိုတင်သတင်းပို့ထားပြီး လူတွေရှင်းခိုင်းထားတာ သေချာနေတာပါလို့
တွေးယူရမှာပဲဗျာ။ ဒီလိုအဖြစ်မျိုးကို မန်းလေးက မိတ်ဆွေတွေကြုံဖူး
သလားမေးကြည့်တော့ တော်တော်များများ ကြုံဖူးကြတာတွေရတယ်ဖူး။
မဟာမှန်ဘုရားကြီးက ကျွန်ုတော်တို့ပေါ်ပေါ်ကနဲ့ လုံးဝမတွေတော့ဘူးဖူး။
စိပ္ပားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေကလည်း အာဏာရှိတွေနဲ့ပေါင်းပြီး ဘုရားကြီး
အတွင်းက လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်တွေ ရယူထားတယ်။ ဘုရားပုလိပ်တွေက
လည်း နည်းမျိုးစုနှင့်ပိုက်ဆံရှာတယ်။ ဘုရားပုလိပ်တွေကတော့ မာာက်ဆုံး
အဆင့်ရှာ ဘုရားမျက်နှာသစ်တော်ရေးတော် ရောင်းစားပြီးပိုက်ဆံရှာကြ
တယ်ဖူး။ ဘုရားကြီးကို လူကြီးလာမယ်ဆိုတာနဲ့ ဘုရားကောင်းကောင်းဖူး
ခွင့်မရကြတော့ဘူး လူကြီးမလာခင် တစ်နာရီနှစ်နာရီလောက်ကတည်းက
မောင်းထုတ်ခဲရနဲ့ကြရပါတယ်။ မဟာမှန်ဘုရားကြီးပေါ်မှာ အရင်တုန်း
ကလို ပြီးချမ်းအေးမြှုပ်နှံကို မတွေ့ရတော့ဘူး အာဏာရှင်တွေနဲ့အပေါင်း
အပါတွေရှုံး လောဘ၊ မောဘ၊ ဒေါသတွေနဲ့ လွမ်းမြှေနေတယ်လို့ ဘုရားဖူး
လာရောက်သူတွေ တွေ့ကြခဲ့စားနေကြရပါတယ်။

ဒီဖြစ်ပုံကို ကြို ပြီးတုံးနောက် စဉ်းစားမိတာက သမီးလေးရွာကို
ဘူးခိုးစာနဲ့ထို့၊ တောင်သူတွေသီကလယ်တွေကို ဝန်ကြီးဝန်ကလေး၊ ခရိုင်း
တစ်သိန်းကိုသိမ်း၊ ပန်းခြံ၊ ကစားကွင်း တစ်ခုမှုမရှိဘူး၊ မြှုပ်နည်းဘာနဲ့မြှု
ပြု မြေဖြစ်ဖို့ပဲလိုတယ်။ အကုန်ပတ်သိမ်း၊ ကျူးမျှကျုံတွေကို ဆင်အားသုံး
ပြီး နိမ့်နှင်းနေတဲ့ အနီးရလုပ်ရပ်အတွက် မအို့ပြုတော့ဘူး။ ဘုရားမြှု
တောင် သိမ်းတာကိုး။ အုပ်စရာဘာမှမရှိဘူး။ အော်လိုအလုပ်ခဲ့နေရတဲ့
ပြည်သူတွေလည်း ဒီနမူနာကိုပဲကြည့်ပါ။ ဘုရားမြှုတောင် လူကြီးတွေက
သမီးသုတေသနဲ့သာ အော်ပြောလိုက်ချင်တာ။

ဒီလိုမျိုး အဖြစ်မျိုးကို မြန်မာနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ အမြားအသက တန်ခိုးကြီး
ဘုရားတွေမှာ ကြုံဖူးကြမှာပါ။ အာဏာရှင်တွေဟာ အမြားနေရာများမှာ
တင် အခွင့်ထူးခဲ့ရေးရုံးတာမဟုတ်ဘူး အများပိုင်ဘုရားမြှုပေါ်မှာတောင်
အခွင့်ထူးခဲ့ရေးရုံးချင်မှုများများမှာ ဒီနေ့ခေတ် ဒီနိုက်ရုံးနိုင်ငံတော်ကြီးမှာ
တော့ ကြားလို့မှုများများမှာ မြင်လို့မောင်းဖြစ်နေပါပြီး။

တစ်ခါက ကျွန်တော်ဘုရားဖူးနေတဲ့အချိန်မှာ ရေဇာတ်ဆရာတော် ကြလာတာနဲ့ကြုံးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်သူကိုမှ ဖယ်ပေးနိုင်ခြား ပါဘူး။ ရေဇာတ်ဆရာတ်ဘုရားကြလာပါတယ်လို့ ရွှေကပြာလိုက်တာ နဲ့ဘုရားဖူးသူတွေဟာသူအလိုင်း လမ်းရှင်းပေးလိုက်ကြတာပါပဲ။ ဒီလို ဘုရားကြုံးက အဝိပတ်ဆရာတော်တစ်ပါးဖြစ်တဲ့ရေဇာတ် ဆရာတော် ကြလာတာတောင် ဘယ်သူကိုမှ မဖယ်နိုင်ဘူး။

အခုစေတာဘူး၊ လူကြုံးလာမှာမို့လို့တဲ့ လူရော ရဟန်းရောအကျိန်လုံး ကိုမောင်းထုတ်တယ်ဘူး။ အာဏာရှင်နဲ့ အပေါင်းပါခနိုနိုလက်တစ်ဆုပ်စာ လူတန်းစားတွေဟာ စေတ်အဆက်ဆက်မြန်မှာပြည့်မှာ အခွင့်ထူးခဲ့လူတန်း စားတစ်ရှပ်အဖြစ်နဲ့ ပြည့်သူတွေရဲ့ခေါင်းပေါ်မှာ ရပ်တည်မောရာယူလာခဲ့ကြ တာပါ။ ဒီနေ့ဒီမိုကရေစီ အရပ်သားအနီးရလက်ထက်မှာလည်း အရင်က အမှုအကျင့်အဟောင်းတွေဟာ မပြောင်းလဲဘဲ ဒီနေ့ထို့ နေရာတိုင်းမှာ ထွေ ပြင်မေ့ရရမဲ့ဖြစ်ပါတယ်။ လူတွေသူမှုမပြောင်းသေးတော့ အမှုအကျင့်ဟောင်း တွေက မပြောင်းလဲသေးတော့လို့ ပြောရမှာပဲဘူး။

ဈွေတိဂုံဘုရားဟာ ရန်ကုန်ရဲ့ အထင်ကရတန်းဦးကြုံးဘုရားတစ်ဆူ ဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်သားတွေအတွက် ဂဏ်ယူဝင်ကြွားစရာဖြစ်သလို မဟာမြတ် ဖုန်ဘုရားကြုံးဟာလည်း မန်းလေးပြီးရဲ့ အထင်ကရာ တန်းဦးကြုံးဘုရား တစ်ဆူဖြစ်ပြီး မန်းလေးသားတွေရဲ့ အတွတ်အမြတ်တန်းဦးထားရာ ဘုရား တစ်ဆူဖြစ်ပါတယ်။ မန်းလေးသားတွေခုံ့တာက ကိုယ့်ပြု့ ကိုယ့်ဘုရားကို တန်းဦးထား မြတ်နဲ့ကြတယ်ဘူး။ ဗုဒ္ဓဂါယာဘုရားဖူးထက် မဟာမြတ်မှန့် ဘုရားကြုံးကိုပဲ တစိမ့်နှစ်ပိုင်ကြည့်ပြီး ဖူးမြတ်နေချင်ကြတာပါ။

အခုတော့ ကျွန်တော်တို့ မန္တလေးသားတွေဟာ ကိုယ့်ပြု့ကိုလည်း တိုင်းတစ်ပါးသား တရာတ်တွေသိမ်းပိုက်လိုက်လို့ ပြိုစွန်ထွက်မေးရတဲ့ ဘဝဖြစ်နေပြီး ပြို့သူမြို့သားတွေ အနားယူအပန်းပြောရာ အားကစားကွင်း အတွေ့ ဥယျာဉ်တွေ၊ လူထွက်းပြင်ကြုံးတွေဟာလည်း အာဏာပိုင်နဲ့ ခရိုင် လူတန်းစားတွေ သိမ်းပိုက်လိုက်လို့ ကုန်သွားပါပြီ။ အခုတော့ ကိုယ့်ပြု့ကူး ကိုယ့်ဘုရားထောင် အေးအေးချမ်းချမ်း လွှာတ်လပ်စွာ ဖူးမြတ်ခွင့်မရရှာတော့ ဘဲ အာဏာရှင်တွေရဲ့ သိမ်းပိုက်လွှာမ်းမို့ ချုပ်လွှာယ်ခြင်းခဲ့မေ့ရပါတယ်။

ကိုယ့်ပြီးက ဘရားကိုယ့်ဘရားကို ကျေန်တော်တို့ ဧရာဝတီသားတွေ
လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် အေးချမ်းစွာဖူးဖျော်စွဲငါးရပါစေလို့ ဆုတေဘာင်းရင်း...
၆.၅.၁၄ : Tomorrow ဂျာနယ်

ရက်တတ်ကြပါစေ

ကျော်ကြီး(MDY)

ပြီးခဲ့တဲ့ ရက်ကပဲ ရန်ကုန်မှာ စောင့်တဲ့ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ရဲ့ ကား
ညံ့ပိုင်း တိုက်ခန်းရှုံးလမ်းပေါ်မှာ ရပ်ထားရာမှ ကားရဲ့ ရှုံးကာသာဖြူတ်
အနီးခဲ့ခဲ့ရပါတယ်။ ရန်ကုန်မှာ ကိုယ်ပိုင်ခြောင်းနဲ့ မဇန်နိုင်တဲ့ သူတွေအတွက်
တော့ ဒီလိုအဖြစ်အပျက်တွေက အဆင့်မဟုတ်တော့ ပါဘူး။ ကားတင်သွင်း
တဲ့ သူတွေတော်ကို လုံခြုံရေးအပြည့်ရှုံးတဲ့ ဆိပ်ကမ်းရောက်တာနဲ့ အနည်းနဲ့
အများဆုံးသလို ဖြူတ်အနီးခဲ့ရကြတာပါပဲ။ ကိုယ်တိုင်မတွေကြုံဖူးတော်
ဒီအဖြစ်မျိုးတွေက နေ့စဉ်ဆိုသလို ကြားဖူးကြမှာပါ။ အခုမိတ်ဆွေဖြူတ်
အနီးခဲ့ရတဲ့ ကားပစ္စည်းကလည်း အသစ်ဝယ်လို့မရပါဘူးတဲ့။ အဲဒါနဲ့
ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုပြီးအသိမိတ်ဆွေတွေစုစုပေါ်းကြည့်တော့ ဘာမှမပုံနဲ့
ငါလယ်ပိုင်းလောက်ကြရင် တာမွှေအခွန်လွတ်ရေးသွားရှာလိုက်၊ ငင်ဗျား
ပွဲည်းပြန်ရလိမ့်မယ်ဆိုပြီးအကြော်ပေးကြပါတယ်။ မိတ်ဆွေများရဲ့ လမ်း
အွန်မွှေ့ဆတိုင်း မောက်နဲ့ နေ့လယ်ပိုင်းလောက် တာမွှေအခွန်လွတ်ရေးသွား
လာတာ မိမိပျောက်သွားတဲ့ ပစ္စည်းအစစ်အမှန်ကိုရခဲ့ပါတယ်တဲ့ ခင်ဗျား

ဒီလိုအဖြစ်မျိုးကို ရန်ကုန်၊ မန်းလေးမှာ စောင့်တဲ့ ကားပိုင်ရင်၊ ဆိုင်ကယ်

ပိုင်ရှင်တွေ အများစကြေဖူးကြမှာပါ။ ပျောက်တိုင်း ကားပစ္စည်းအဟောင်း တန်းမှာ ပြန်ရှာဝယ်တတ်ကြရပါတယ်။ ထူးဆန်းတာကကိုယ့်ပစ္စည်းကိုယ် ပြန်ပြီးငွေလေးပြန်ဝယ်နေရတာပါပဲ။ ဒီလိုကားပစ္စည်းတွေကို မကြာခဏ ဘာလို့ အခါးခံနေရတာလဲ။ အဖြေကတော့ ရုတပ်ဖွဲ့ရှုံးအားနည်းချက် ခကြာင့်ဖြစ်သလို အမိကအကြောင်းအရာကတော့နှိုးရာပါပစ္စည်းလက်ခံပြီး ပြန်လည်ရောင်းချေပေးတဲ့အေးကျက်ရှိနေလိုပြုစ်ပါတယ်။ ရှုန်းကုန်၊ တာမွေ အခွန်ဂွတ်ရေးတို့၊ မန်းလေးက ကြက်တန်းတို့ဟာ နိုးရာပါပစ္စည်းလက်ခံတဲ့ ရေးကျက်အလား ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါအားလုံးသိဇ္ဈာန်တို့ဖြစ်ပေး သက်ဆိုင်ရာက အရေးယဉ်တားဆီးမှုမရှိဘူး ဒီဇ္ဈာန်တိုင် တည်ရှိနေပါတယ်။ ဒီဆိုင်တွေကသာ နိုးရာပါပစ္စည်းငွေကို လက်မခံဘူးဆိုရင် ကားပစ္စည်း ဖြူတ်နိုးတဲ့သူနိုးတွေလည်းပျောက်သွားမှုဖြစ်သလို အခုလိုယာဉ်ပိုင်ရှင်တွေ ကားပစ္စည်းဖြူတ်အားခံရတဲ့ ဒုက္ခတွေကြောရမှာမဟုတ်တော့ပါဘူး။ အခု တော့ ဒီဆိုင်ပိုင်ရှင်တွေဟာ သူနိုးတွေနှိုးဖို့ အားပေးအားမြှောက်ပြနေကြ လိုဖြစ်မနေဘူးလားလို့ စဉ်းစားမိပါတယ်။

အံနိုအကြောင်းကို စဉ်းစားရင် ကျွန်းတော်တို့မြန်မာလူမှုအဖွဲ့အစည်း ရဲ့လွှာများနေတဲ့ကိစ္စလေးတွေကို ဆက်စပ်တွေးမြှုပါတော့တယ်။ ကျွန်းတော် တို့မှုဒ္ဓဘာသာမှာ ငါးပါးသိလကို ဓါးဝေးတို့ပြုပြီးစွာစောင့်ထိန်းရ မယ်လို့ ဘုရားဟောခဲ့ပါတယ်။ ထိုငါးပါးသိလတဲ့မှာ သူမျှားပစ္စည်းဥစ္စကို နိုးယဉ်ခြင်းမှ ရောင်ကြောင်ပါ၏ ဆိုတဲ့အချက်ပါပါတယ်။

သူတစ်ပါးပစ္စည်းနိုးယဉ်ခြင်းကို ချုံရှာစက်ဆပ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်းတော်တို့မြန်မာလူမျိုးအများစုက မျက်နှာလိုက်ကြတယ်မျှ။ ကျွန်းတော် တို့က သူတစ်ပါးပစ္စည်းနိုးမှ သူနိုးလို့အများစုက သတ်မှတ်ကြတယ်မျှ။ ပန်ကာအောက်က အဲယားကျန်းခန်းထဲကနေပြီး အကျင့်ပျက်လာတ်စား နေသွေတွေ၊ တိုင်းပြည်ဘဏ္ဍာနိုးနေတဲ့သူတွေ၊ အနိုးရနဲ့ပေါင်းပြီးလုပ်ငန်း လုပ်နိုးနေတဲ့ သူငွေးသူနိုးတွေကိုကြတော့ သူနိုးလို့ မသတ်မှတ်ကြတော်တွေ ရဲ့တယ်မျှ။ မသတ်မှတ်တဲ့အပြင် ကျွန်းတော်တို့တွေဟာ နိုးယူတဲ့သူငွေကို အားပေးအားမြှောက်ပြုခြင်း၊ အထင်ကြီးနေခြင်း ကိုယ်တိုင်ကျူးလွှုနိုးအား ထုတ်ပို့နေတဲ့ စိတ်တွေဖြစ်ပေါ်နေတာ ကျွန်းတော်တို့တွေ သတ်မှတ်

မိက္ခားဖြစ်နေပါတယ်။

ကျွန်တောင်ယောက ကျွန်တော်သူငယ်ရှင်းရဲ့အဖော် အထင်ကြီး
ပြီ၊ သူလိုဖြစ်ချင်ခဲ့ပူးပါတယ်။ ကျွန်တော်သူငယ်ရှင်းရဲ့ အဖောက ဓတ်ဆီ
ဆိုင်တစ်ခုမှာ အရာရှိတစ်ဦးပါ။ သိတဲ့အတိုင်းပဲ၊ အဲအချိန်က အနိမ့်ဆုံး
ဝန်ထမ်းဖြစ်တဲ့ပန့်ကိုင်တောင် တိုက်နှစ်လုံးလုံးနဲ့ မယာင်ယ်၍ ယောက်
လောက်အနည်းဆုံးထားအချိန်ဆိုတော့ သူငယ်ရှင်းမိသားရှာက တော်
တော်လေးချမ်းသာကြပါတယ်။

ငွေကိုရရလိုသုံးနိုင်တယ်လို့တောင်ပြောနိုင်တဲ့အဆင့်ပါ။ သူတို့အိမ်
ကိုသွားတိုင်း သူတို့မိသားရှာက အားကျေနေ့မိတယ်။ ငါတို့အဖော်ည်း သူတို့
အဖော်ဖြစ်ရင်ကောင်းမှာပလို့ ကျိုတ်စိတ်ကူးမိတာအမှန်ပါ။ သူငယ်ရှင်း
အဖောက သူခိုးကြီးလို့မဖြင့်မိဘဲ အထင်ကြီးမေ့မိပါတယ်။

ကျွန်တော်သွားရတော့ နိုင်ငြားသွားဖို့ စီစဉ်နေတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော်
သူငယ်ရှင်းတွေထဲက သူငယ်ရှင်းတစ်ယောက်က အကောက်အခွန်ဦးစီး
ငြားနဲ့ထံဝင်သွားပါတယ်။ အဲဒီဇွာန်မှာ အလုပ်ရရေးအတွက် သူငယ်ရှင်း
ဟာ အဲဒီဇွာတော်က ငွေသိန်း ၃၀ ကန်တော့ရဲ့ရပါတယ်။ ဒါတောင် သူတို့
အချိုးတော်စပ်တဲ့အထက်လွှဲကြီးရှိလို့ပါ။ ပိုက်ဆံတတ်နိုင်တိုင်း လူတိုင်း
ငှင့်လို့မရပါဘူး။ တစ်ယောက်ကတော့ ရောနရုံးမှာဝင်သွားပါတယ်။
သူလည်း တော်တော်လေးကန်တော့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တောင် နိုင်ငြား
ခြားသွားမယ့်အစား ဓတ်ဆီဆိုင်မှာ ပန့်ကိုင်လုပ်မလားတဲ့၊ ၂၅ သိန်း
လောက်တော့ ကန်တော့ရမယ်တဲ့။ ဒါပေမဲ့မပုန့်။ ၆ ၈ ၁ နှစ်ဆို
ခံးအရင်းကျေပြီတဲ့။

ထားပါတော့မှာ၊ အခုလုံအဖြစ်မျိုးတွေ စာဖတ်သွားတော့မှားကြီး
ကြုံဖူးကြားဖူးမှာပါ။ ခုချိန်ထိလည်း ဒီလိုငွာနဲ့လွှာမှာအလုပ်ရရှိ နည်းမျိုးစုံ
ကြုံးအားနေကြားပါ။ လူအများစုဟာ ကျွန်တော်သူငယ်ရှင်းတွေလိုပဲ
ကာသာနဲ့ စည်ပင်၊ အကောက်အခွန်း၊ ရောနဲ့ သစ်တော့၊ လဝက စသော့
ပြားဆွေမှာ ဇွဲကြေးအများကြီးအကုန်ကျခဲ့ပြီး ဘာရာကြာင့် အလုပ်လုပ်ချင်-
နေကြတာလဲ။ သေခြာတာကတော့ သူတို့တွေဟာ အဲအလုပ်တွေကို
ခိုင်စားလွှားလို့၊ လုပ်ချင်လွှားလို့တော့ မဟုတ်တာမသေခြာပါတယ်။

ဒါဆို ဘာမကြာနဲ့လဲ။ ရှင်းရှင်းလေးပါ၊ အေးပေါက်ငွေများများရလို့၊
များများနှီးရလို့ဆိုတာအသေအချာပါပဲ။ လူဆယ်ယောက်မှာ ၉ ယောက်
လောက်က ဒီလိုင်္ဂာနှင့်မျိုးထွေမှာ အလုပ်လုပ်ချင်ကြလိန့်မယ်ဆိုရင်များမယ်
မထင်ပါဘူး။ ယခု စာဖတ်သူမိတ်ဆွေကိုယ်တိုင် ယခုအချိန်မှာအလုပ်ဝင်ရ
မယ်ဆိုရင် ကျောင်းသရာအလုပ်လုပ်မလား၊ အကောက်အခွန်တို့၊ လဝက
တို့မှာ အလုပ်လုပ်ချင်လားပြန်လည်ဆန်းစစ်ကြည့်ပေါ့။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ထိုကုံးသို့ လာသံလာဘဏားပေါက်များများရတဲ့
ဌာနများမှုဝန်ထမ်းများကို အထင်ကြီးအားကျေနေကြော်၊ ကိုယ်တိုင်လည်း
သူတို့လိုဖြစ်ချင်နေကြပါတယ်။ ကိုယ့်မိတ်ဆွေတွေရဲ့ မိဘများက အဲလို
ဌာနမျိုး ကလွှဲကြီးဆိုရင်ဟာ မင်းတို့မိဘက မိက်တယ်မော်ဆိုပြီးအားကျေနေ
တတ်ကြပါတယ်။ ဘယ်သူမှ မင်းတို့မိဘတွေက အကျင့်မကောင်းတဲ့သူ
တွေ၊ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာတွေကို နိုးနေတဲ့ သူနှင့်တွေ့လို့မပြောကြပါဘူး။ ပြောစို့
နေနေသာသာ သူတို့နဲ့ ငင်မင်းခွင့်ရဖို့မတော်နည်းမျိုးစုံနဲ့ ကြိုးစားနေကြ
တော့တေားပါပဲ။ ယိုသူကလည်းမရှက်တော့သလို မြင်သူကလည်း ရှက်စရာ
လို့ မယ့်သတော့ပါဘူး။

ဒီလိုနဲ့ကျွန်တော်တို့လူမှုပတ်ဝန်းကျင်မှာ အရှက်အကြောက်
မရှိကြတော့ဘူး၊ မဟုတ်တာလုပ်နေရတာကို ရတန်ယူစရာအဖြစ်ဖြင့်နေကြပါ
တော့တယ်။ မိဘက မဟုတ်တာလုပ်နေလည်း မိဘကိုယ်တိုင်ကလည်း
ရှက်ရကောင်းမှန်းမသိသလို သားသမီးကလည်းရှစ်ရကောင်းမှန်းမသိတဲ့
အပြင် ရတန်တော်ယူနေကြပါသေးတယ်။ ထို့အတွေ့ သားသမီးက အကျင့်
ပျောက်နေတာ၊ နိုးနေတာတွေကိုလည်း မိဘတွေကလည်း ဝင်းသာအားရရှိ
ယူနေကြတာတွေမြင့်နေရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ
အကျင့်ပျောက် ခြစားမှာ၊ လာသံပေးလာသံယဉ်မှုဆိုတဲ့ကိစ္စဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာ
မပျောက်ကွယ်ဘဲ အမြစ်တွေပါရှင်သန်နေတာပြစ်ပါတယ်။ အာရာပစ်ပိတ်
ဒေသတွင်းနိုင်ငံတွေထဲမှာ အကျင့်ပျောက်ခြစားမှထိပ်ဆုံးသုံးနိုင်ငံတွေမှာ
ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံပါဝင်ပါတယ်။ စဉ်းစားကြည့်ပေါ့။ အကျင့်မကောင်းတဲ့
သူ အပေါ်များဆုံး၊ သူနှင့်အများဆုံးတိုင်းပြည်လို့ပြောလိုက်တာနဲ့ အတွေ့
ပါပဲ။

ရှာက်တက်မယ်ဆိုရင် အင်မတနဲ့ရှာက်စရာကောင်းတဲ့ ကိစ္စတွေပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ ရှာက်ကြလားဆိုတော့ မရှာက်ကြတဲ့အပြင် အကျော်ဖျက်
ခြေားခွင့်ရတဲ့အားမှာ အလုပ်လုပ်နေရတာကိုပံ့ပိုက်ပုံငါးကြတာပါပဲ။
ဟုတ်မဟုတ်စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ဒီဇူးပြည်ထဲရေးဝန်ကြော်ဗျာ့ရှာက်ပါ။
ငရဲ့တန်းတပ်ရင်းတို့ လောကျင့်ရေးကြောင်းတို့မှာထက် အရပ်ဘက်အုပ်ချုပ်
ကျော်မှာချင်ကြတဲ့သုပ္ပါယျားပါလိမ့်မယ်။ ပညာရေးတို့၊ ကျော်မာရေးဌာနက
ဝန်ထမ်းတွေဟာလည်း နယ်စပ်အသာ၊ ကျေးလက်အသာတွေထက် ရန်ကုန်
မန်းလေးလိုပြုကြီးတွေမှာပဲ တာဝန်ထမ်းတောင်ချင်ကြတဲ့သုပ္ပါယျားပါတယ်။
ဒါကျော်မာရေးပြုပြုတာပါ၊ ဝန်ကြော်ဗျာ့တိုင်းမှာ အဲလိပါပဲ။ နေရာကောင်းတဲ့
နေရာပဲအလုပ်လုပ်ချင်ကြတာပါ။ နေရာကောင်းဆိုတာကတော့ လာသာ့လာဘာ
ဘေးပေါက်ယျားယျားရတဲ့နေရာကို ပြောတာပါ။

ကျွန်ုတ်တို့နိုင်ငံမှာ အနီးရဝန်ထမ်းအယျားစုံဟာ ဝန်ထမ်းဖြစ်ပြီဆို
တာနဲ့နေရာကောင်းရရှိရေးအတွက် နည်းမျိုးစုံနဲ့ကြော်ဗျာ့တွေထဲကယ်ဆိုတာ
ပြင်းလို့မရတဲ့အချက်ပါ။

ထိပ်ဆုံးကဇူးအောက်ခြေအဆင့်အထိအယျားစုံဟာ အကျော်ပျက်
ခြေားနေကြပါတယ်။ ထို့ကြောင့် တိုင်းပြည်းဘဏ္ဍာဇာတွေဟာ ဆီးသီးအနီး
မှားက်သလိုပဲ ဟိုလုံတစ်ဆုပ် ဒီလုံတစ်ဆုပ်နဲ့ရိုင်းယူလိုက်ကြတော့အပေါ်
ကတစ်သိန်းချေပေးလိုက်ရင် အဆင့်ဆင့်စားလိုက်ကြတာ အောက်ဆုံး
ရောက်တော့ တစ်ထောင်လောက်ပဲကျေနဲ့ပါတော့တယ်။ အကျော်ပျက်
ခြေားမျှရှိမရှိဆိုတာ ဒီဇူးမြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်ယျားရဲ့
သူတို့ပိုင်ဆိုင်မှုစည်းစီမံယျားကို ကိုစစ်ဆေးကြည့်လိုက်ပါ။ သူတို့ရရှိတဲ့
လစာအဲသူတို့ပိုင်ဆိုင်မှုတွေ ချိန်ထိုးကြည့်တာနဲ့ အရင်းပြီးတွေ့ဖြင့်ရယျားပါ။

ဖြစ်မာနိုင်ငံရဲ့ဝန်ကြော်ဗျာ့တွေအားလုံး ယဉ်နှင့်ထိတစ်ကျပ်တစ်ပြား
မူလာသာ့မစားပူးဘဲ တိုင်းပြည်နဲ့ပြည်သူ့အတွက်စောနာသတ်သတ်နဲ့
တာဝန်ထမ်းဆောင်နေပါတယ်ဆိုတဲ့ ဝန်ကြော်ဗျာ့ရှာက်ပါ။ ဂျွန်ုတ်သို့ခေါ်ခဲ့ပါ။
ဥျာနယ်ယျားပျက်နာဖုံးတင်ပြီး တိုင်းသိပြည်သီး ဂုဏ်ပြုပေးချင်ပါတယ်။
တကယ်ပြောတာပါ။ ရှိရင်ဆက်သွယ်လိုက်ပါ။

ထို့အတွက် ဖြစ်မာနိုင်ငံရဲ့ထိပ်တန်းခုရိန်သွေးတွေကိုလည်း သူတို့

ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို စစ်ဆေးကြည့်လိုက်ပါ။ မိမိအသိပညာ၊ အတာတ်ပညာနဲ့
နည်းမှန်လမ်းမှန်ကြီးစားပြီး ချမ်းသာလာတဲ့သူ ဘယ်နှစ်ယောက်ရှိလဲဆို
တာ။ ပြည်သူတွေက စားစရာမရှိဖြစ်နေကြတဲ့ အဆိုနှင့်မှာ သူတို့တွေက
တိုင်းပြည်ရှိပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို မတရားရယူထားပြီး ထားစရာမရှိအောင်အျမ်း
သာမျှကြတာ ရှုက်ရကောင်းမှန်းမသိကြပါဘူး။ သူတို့မို့လို့ မျက်နှာမပူဗျာ။
သူတို့အားလုံးသာ အရှက်တရား၊ အကြောက်တရား၊ ရှိကြော်မယ်ဆိုရင် ဒီဇုံ
တိုင်းပြည်အခြေအနေ ဒီလောက်ထိ ဆင်းရှစရာမရှိဘူးလို့ ပြောရပါတယ်။

ဒီဇုံတိုင်းပြည်ဆင်းရှစတွင်းက မရှိန်းထွက်နိုင်သေးတောာ့ အာဏာ
ရှင်နဲ့ အပေါင်းအပါဝရရှိနိုင်လုံတစ်စုံ၊ အကျင့်ပျက်လာသုတေသနးမှာ၊ တိုင်းပြည်
ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို မတရားရယူထားမှုတွေကလည်း အဓိကအချက်အငွေနဲ့
ပါဝင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီအကျင့်ဆိုးကြီးက နှစ်ပေါင်းများစွာအမြစ်
တွယ်နေရသလဲဆိုတော့ ကိုယ်တိုင်လုပ်နေတဲ့ သူတွေကလည်း ရှုက်ရ
ကြောက်ရကောင်းမှန်းမသိသလို ပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအပိုင်းကလည်း
လက်ခံ အားလုံးနေမှုကြောင့်ပြန်ပါတယ်။

ဒီလိုအခြေအနေတွေဘာလို့ပြစ်ပေါ်ရသလဲဆိုတော့ တိုင်းပြည်ရဲ့
အခြေအနေကြောင့်ပြန်ပါတယ်။

တိုင်းပြည်တည်ပြီးမှုမရှိတဲ့နိုင်ငံတစ်ခုမှာ မဟုတ်တာ မမှန်တတ်
တာလုပ်တဲ့သူတွေက ရှုံးတန်းရောက်နေတက်ပြီး အသိပညာရှင်၊ အတတ်
ပညာရှင်လူမှုနှင့်တွေက နောက်တန်းရောက်နေတတ်ကြတာ ဓမ္မတာပါပဲ။
ဒီလိုအခြေအနေဟာ အရှိန်ကြောမြင့်လာတော့ လူငယ်တွေဟာ အတုန်း
မှားလာပါတော့တယ်။ မဟုတ်တာကို အဟုတ်ထင်နေကြတယ်။ အမှားကို
အမှန်လို့ထင်လာကြတယ်။ ရှုက်စရာကို ရှုက်ရကောင်းမှန်မသိကြတော့
ဘူး။ ဒီဇုံ ကျွန်ုတော်တို့နိုင်ငံရဲ့လူငယ်အများစွာ ပညာကိုကြိုးစားသင်စိုး
စိတ်ပပါကြတော့ဘူး။ နည်းမှန်လမ်းမှန်နဲ့ ကြီးပွားတိုးတက်အောင် ကြိုးစား
ဖို့ထက် ခွင်တို့၊ လမ်းကြောင်းတို့ပရှာကြတော့တယ်။ မဟုတ်တာလုပ်နေတဲ့
သူတွေကိုအားကျွန်ုတော်တို့လာပြီး ကိုယ်တိုင်လည်းလုပ်စိုး အားထဲ
လာကြပါတော့တယ်။

ဒီလိုနဲ့ပဲ မှန်လုံးစူး၍ ကပ်လုံးချာလိုက်ပြီး တိုင်းပြည်ကဖွံ့ဗြို့သထက်

ညစ်လာပါတော့တယ်။ အပြစ်လုပ်နေတဲ့သူတွေကလည်း ရှုက်ရအောင်း
မှန်းမသိတော့ တိုးတိုးပြီးမျက်နှာပြောင်တိုက် ဖိုက်နေကြတော့တယ်။
ဒီနေ့တိုင်းပြည်ရဲ့ခေါင်းဆောင်တွေ၊ ဓရနံသူငွေးတွေရဲ့လုပ်ရပ်များ၊
ပြောစကားများဟာ ရှုက်ရအကြာက်ရကောင်းမှန်းကို မသိဖြစ်နေတာတွေ
မြင်ရမှာသဲ။ သူတို့အတွက် ရှုက်နည်းသင်တန်းတောင်ပေးရမလိုဖြစ်နေပါ
တော့တယ်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ ဆင်းရဲတွင်းက ရန်းထွက်နိုင်ဖို့၊ ကမ္မာနိုင်ငံတွေ
အလယ်မှာ မျက်နှာပန်းလှဖို့၊ ကျွန်တော်တို့လူလောကာပတ်ဝန်းကျင်
ကောင်းမွန်ဖို့အတွက် မဟုတ်တာလုပ်တာကို ရှုက်ရအကြာက်ရမှန်းသိဖို့
လိုအပ်သလို ပတ်ဝန်ကျင်းအသိုင်းအရိုင်းကလည်း မဟုတ်တာမမှန်တာ
လုပ်တာကို လက်ခံအားမပေးဘဲ စိုင်းကြည့်ပေးကြရပါမယ်။ ရှုက်တတ်ကြ
ပါစေ...

၁၈.၉.၁၅ နေ့တွက် News Watch ဂျာနယ်

Photo by Tun Ten Photo Diary

တောင်ပြုးပွဲလည်းနဲ့ကြုံ အနောက်ရထာမင်းကြီးလည်းအားနာကြ

ကျော်ကြီး(MDY)

မင္္နာက နှေ့လယ်ပိုင်းလောက်မှာ ဆိုင်မှာအမြဲတမ်း အထည်လုပ်နေ ကျ အသိတစ်ယောက် သူ့ရွှေထည်လေးပြန်လာရောင်းတယ်။ လူချင်းလည်းရင်းနှီးနေတော့ ကျွန်ုတော်က မဝင်းမေ ဘာအတွက်များ ငွေလိုင်းလိုတဲ့ မေးတော့ 'တောင်ပြုးပွဲသွားဖို့ ငွေလိုလိုပါ ငါးမောင်ရယ် ဒီနှစ် လုပ်ငန်းကိုင်ငန်းကလည်း သိပ်မကောင်းတော့ အဆင်မမပြပါဘူးလို့ ပြန်ဖြေပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်ုတော်ကလည်း မဝင်းမေရယ် တောင်ပြုးပွဲသွားဖို့အတွက်နဲ့များ ရွှေရောင်းနေရမယ်းတယ်။ အဆင်မမပြလည်းမသွားနဲ့လေ့ ပူးလိုက်တော့ 'သောင်းမလေး နှစ်စဉ်သွားပြီး ဆက်သွောက်တော် တောင် ဒီလိုအဆင်မမပြဖြစ်နေဟာ၊ မသွားရင်ဒိတ်ကို ပိုဆိုးသွားမှာပေါ့။ မိဘတွေလက်ထက်ကတည်းက နှစ်စဉ်သွားနေကြဆိုတော့ မသွားလို့မဖြစ်

ဘူးတဲ့...။ ကျွန်တော်မှာ ဘာပြန်ပြောရမှန်းမသိသောင် ပါးစပ်အဟာဌား သား ဖြစ်သွားပါတယ်...။ တောင်ပြီးပွဲနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့လည်း ဆောဝါး၊ ဓမ္မာသာသာစစ်စစ်ကို ကိုးကွယ်ပါတယ်ဆိုတဲ့ ကိုယ့်နိုင်ငံရဲ့လက်ရှိ အမြဲ အနေနဲ့ ရှိနိုင်တယ်: စဉ်းစားစရာအတွေးတွေ့ တွေ့ တသိချည်းပေါ်လာနဲ့ရတယ်။

တောင်ပြီးပွဲကို မဝင်းမေလို တစ်နိုင်ငံလုံးမှုလာရောက်ဆင်နဲ့သွား တစ်နှစ်တစ်နှစ် ငါးသိန်းအထက်မှာရှိတယ်လို့ သိရပါတယ်။ လူတစ်ယောက် ကို ပျော်ဗျာကုန်ကျေစရိတ် ကျေပ် နှစ်သောင်းကုန်ကျေတယ်ဆိုရင် လူဦးရေ ငါးသိန်းဆိုရင် ကျေပ်သုန်းပေါ်ငါး တစ်သောင်းလောက်က အနည်းဆုံး စရိတ်အဖြစ်သုံးလိုက်သလိုပါပေါ်လားလို့တွေ့ကိုမြတ်တော့ တောင်ပြီးပွဲတစ်ပွဲ အတွက် သုံးလိုက်ကြတဲ့ ငွေပမာဏအပေါ် တော်တော်လေး ကြက်သီးထားသွားတယ်။ အေးလေ ကိုယ်ယုံကြည်ရာ ကိုယ်ယုံကြည်မှုအတွက် လုပ်ကြ တာပလို့ မိတ်ထဲတွေးဖြစ်လိုက်တယ်။

အခါးအတွေးနဲ့ အတွေ့ တစ်ဆက်တည်း ခေါင်းထဲဝင်လာတဲ့ သတင်း တစ်ခုကစောင့်ရှောက်သွားမရှိတဲ့ အသက် ၇၀ နှစ် အရွယ်အခြေးစား ကျောင်းဆရာမကြီးနဲ့ အသက် ၈၀ အရွယ် အခြေးစားစိုလ်ကြီး မောင်နှမ နှစ်ယောက်သတင်းလေးပါ။ အသက် ၇၈ နှစ်အဘွားအနိက လေပြတ်ထား သလို မျက်စေလည်းမဖြင့်ရှာဘူး။ အစ်ကိုဖြစ်သွားသုံးသွားတော့ အဘွား အုံဟာ အစ်ကိုဖြစ်သွားအလောင်းသားမှာပဲ ခွေခွေလေး အဟာရပြတ်လဲ ကျေနေနဲ့တယ်။ အနဲ့ထွက်လာလို့ အေးပတ်ဝန်းကျင်ကကြည့်တော့မှ အိုး အဖြစ်ကိုသိကြရတာ။ ဆည်းဆာရိပို့ဘွားရိပ်သာကလာပြီး အဘွားအိုး ကို ပြုစောင့်ရှောက်လိုက်တဲ့အတွက် အဘွားအုံဟာ အဟာရပြတ်သေးအား လဲဆောင်အမြဲကမဲ့ လွှတ်ပြောက်နဲ့ရတယ်တဲ့။ ဒီလိုပဲ ငြောင်းမြှုမှာ အေးကုသာစရိတ်မရှိလို့ ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ်သတ်သောသွားတဲ့အဖြစ်ကလည်း ရှိခဲ့သေးတယ်လေး။ ဒီဖြစ်ရပ်တွေဟာ နိုင်ငံအနဲ့ဘယ်လောက်ဖြစ်နေကြ သလဲ။ အိုးလို့ အကွာအညီမျှနေတဲ့ လူပေါင်းဘယ်လောက်များအနေသလဲ။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ ထောရမီးဒုက္ခသာသာကို ကိုးကွယ်ယုံကြည် တဲ့နိုင်ငံဖြစ်ပေမဲ့ ဘာသာတရား၊ နောက် ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှနဲ့ပတ်သက်ပြီး လွှတ်လပ်စွာကိုးကွယ်ယုံကြည်စွင့် ပြုထားသောနိုင်ငံဖြစ်လို့ ကျွန်တော်

အန္တနှင့်လည်း ဘာမူပြောစရာ၊ ဝေဖန်စရာဟရှိပါ။ ဒါလေမဲ့ မဝင်းမေပြာသလို မရှိတဲ့ကြားက သွားကိုသွားမှုရမယ်ဆိုတဲ့အသိယုံကြည်မှုစွဲနှင့်ကဲတဲ့ အခြေအနေကိုတော့ သတိချုပ်စဉ်းစားတာပိုကောင်းမယ်လို့ သုံးသံပိုပါတယ်။

ကျွန်ုင်တော်တို့အားလုံးကိုယ်ယုံကြည်တဲ့ ဓမ္မဘုရားရင် ကိုယ်တော်တိုင်က သေရည်အရာရှိသောက်တာမကောင်းဘူးဆိုပြီး ဟောကြားတားမြစ်ထားတယ်။ အခုက သေရည်သောက်နေတဲ့နတ်တွေကို ကိုယ်ကသွားကိုယ် ကျယ်ပူဇော်ပသမေတာယ်။ ဒီတစ်ချက်နှင့်တင် တော်တော်လေး လုံလောက်နေပါပြီ။ ထောရဝါ့သွေ့ ဓမ္မဘုရားသာစစ်စစ်ကို ကိုယ်ယုံကြည်ပါတယ်ဆိုတဲ့ ကျွန်ုင်တော်တို့ဓမ္မဘုရားသာ မြန်မာလူမျိုးတွေ စဉ်းစားကြည့်စို့လိုမယ်ထင်ပါတယ်။ ထိုကိုသို့ အခြားနတ်များ၊ ဘိုးတော်ဝိစွာတွေကို ကိုယ်ခြင်းဟာ သရဏရုပ်တယ်လို့လည်း ဆရာတော်ဘုရားများက ဟောကြားတားမြစ်ထားပါတယ်။

တော်ပြီးပဲ သွားလို့ ကုန်ကျေမယ့်ငွေတွေကို ဘာသာသာသာမှာ အတွက်၊ လူမှုမြေးပရပိတဲလုပ်ငန်းတွေ၊ အကျည်းလိုအပ်နေတဲ့သွေ့တွေ၊ ဘုရားကျောင်းကန်တွေကိုလှုဗော်ခါန်းရင် ဘုရားဟောနဲ့လည်းညီးလို အတွက်လည်း ဒါနဆိုတာပါသွားမှာပဲ။ မဖြစ်မနေတော်ပြီးသွားသလို မဖြစ်မနေ သီလဆောက်တည်ရင် သီလလည်းထပ်ရသွားမှာပဲ။ ဆိုလိုတာက အသုံးတည့်စေချင်တာပါ။ အဟာရပြတ်လပ်တဲ့သွေ့၊ ဆေးမကုန်တဲ့သွေ့ တွေကို လှုဗော်ရတဲ့ကုသိုလ်ဟာ ဘယ်လောက်များလိုက်မလဲဆိုပြီး တွေးကြည့်စေချင်ရုံလေးပါ။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ တော်သေတဲ့မသာမရှိပါဘူးလို့ ပြောနေကြပေမဲ့ ဆေးကုသာစရိတ်မတတ်နိုင်လို့၊ အီမီလေစစိတ်အစားအသောက်စရိတ်တွေ မတတ်နိုင်လို့ ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ်သတ်သေတဲ့ မသာတွေကတော့ရှိနေပါပြီး ဆင်းမြှေ့မြေ့တော့လို့ကျောင်းမတကိုနိုင်ဘဲ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ ကျောင်းထွက်ပြီး အလုပ်လုပ်နေရတဲ့ကလေးလုပ်သားတွေ၊ စစ်သားကြောင့် အခုချိန်ထိ အီမီမပြန်နိုင်သေးဘဲ ဒုက္ခသည်စခန်းမှာ ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ တိုင်းရင်းသား မောင်နဲ့တွေ့၊ မိဘမှုပရပိတဲကျောင်းတွေ၊ နေဖို့ကျောက်စင်းစာ အသောက်

ရှင်ဖို့အတွက်ထမင်းတစ်လုပ်စားရရှိ ပင်ပန်းဆင်းခဲ့သူ လျှပ်ရှားရန်းကန် နေရတဲ့ပြည်သူတွေအများကြီးပါ။

ယခုတောင်ပြီးပွဲသွားကြတဲ့သူတွေ အိမ်ကဘူရားကို မနက်တိုင်း ရှိခိုးဖြစ်၊ ဆွမ်းတော်တင်ပြစ်သူလား ...။ အိမ်ရှေ့နေ့ကြော့တဲ့ သံယာတော် တွေကိုနေ့တိုင်းဆွမ်းလောင်းဖြစ်လား တွေးကြည့်ပါတယ်။ ဓရစ်ယာန် ဘာသာဝင်တွေဟာ တန်ချေနေ့တိုင်း ချုပ်ကျောင်းတက်ကြပါတယ်။ အစွဲလာမ်ဘာသာဝင်တွေဟာ သောကြာနေ့တိုင်း ပလိတက်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စုစုဘာသာသာဝင်တွေက အခုဝါတွင်းသုံးလတောင် ဥပုသံဇွဲ တိုင်း ဥပုသံဇွဲနေ့ကြသူလားဆိုတာ နှင့်ယဉ်စဉ်းစားစေချင်ပါတယ်။ အမျိုးဘာသာထိန်းသိမ်းစောင့်ရှုရာကရေးဆိုပြီး ကြွေးကြောကာ မရောင်ရာ ဆီလူးတလုံးသံပင်ကောင်းမူရင် အနာဂတ်မှုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာနိုင်းအတွက် ရင်လေးစရာပုံဖြစ်ပါတယ်။

တောင်ပြီးပွဲသွားတဲ့ကားတွေမှာ သာသနာအလုပ်ထားတာတွေ၊ ဆရာတော်သံယာတော်များက ကားခေါင်းစန်းမှာ မိန့်မိန့်ကြီးထိုင် ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို တင်ပြီးတောင်ပြီးနှစ်ပွဲသွားနေကြတော်တွေဟာ ထေရဝါဒ အမြင်နဲ့ကြည့်ရင် အင်မတန်အကြည့်ရေးထဲ မြင်ကွင်းတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

နှစ်ကိုယ့်ကြည့်ကို ကွယ်တဲ့လူတွေကိုကြည့်ရင် အလိုကြီးသူ၊ အမကြာက်ကြီးသူ စဉ်းစားဆင်းခြင်းတာ၏ နည်းပါးသူတွေမှာပါတယ်။ အထက်ပါ လူတန်းစားများကိုအမြဲ့ထား၍ နှစ်များ၊ နှစ်ကတော်များ ကြီးထားရှင်သန်နေကြတာပါ။ တောင်ပြီးနှစ်ပွဲမှာ ရွှေဖျင်းကြီး၊ ရွှေဖျင်းလေး၊ နှစ်ညီမှာင်ရဲ့ အားဖြစ်ချပ်လပ်ဘုရားရဲ့ ကိုပကအဖွဲ့မှာပါတဲ့ လူတစ်ယောက်က ... သူမှာ သားသမီး၊ ပေါ်ယောက်ရှိပါတယ်တဲ့၊ တစ်နှစ် တစ်နှစ် တောင်ပြီး နှစ်ပွဲကနေရတဲ့ ဝင်ငွေကမိုဘားနာအားလုံး၊ စ ယောက် အလျှပ်လျှပ်စရာမလိုဘဲ ထိုင်စားလို့ရတယ်၊ လောက်ငတယ်လို့မိတ်ဆွေ တစ်ယောက် ပြောပြန်းပါတယ်။ တောင်ပြီးနှစ်ပွဲကိုအမကြာင်းပြီး ဘယ်သူတွေ အကျိုးအမြတ်ရှိသလဲဆိုတာ စဉ်းစားတွေးခေါ်ကြည့်စေချင်ပါ တယ်။ တောင်ပြီးပွဲမှာ အတို့ခံအထို့ခံအပြောခဲ့ကြ၊ ခါးပိုက်နှစ်က်ခဲ့ကြ၊ မူးကြရဲ့ကြ၊ ယာဉ်မတော်တဆမ္မတွေဖြစ်လို့၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားလို့ အသက်

ବ୍ୟାପ୍ତି: ରତ୍ନାଶ୍ଵରଲ୍ଲଭ୍ୟ: ଫଳଦୂର୍ପତ୍ତିପ୍ରକାଶପିତାଯ୍। NGO ଅଣ୍ଟାଇନ୍ଡ୍ରିଆମ୍ ଏବଂ ଗନ୍ଧିତାନ୍ତ୍ରିକାରେ ଉପରେ ଆଧୁନିକ ଜୀବିତରେ ପ୍ରକାଶପିତାଯ୍।

ဒီလိပ်တော်ကြီးကို အစိုးရမင်းများကလည်း အားပေးချိုးမြှောက်ဘယ်။ မိမိယာသမားများကလည်း တာဝန်ကျော်စွာ တစ်မီးတနားဖော်ပြုလေးကြပါတယ်။ ထေရဝါဒစွာဘာသာ မြန်မာနိုင်ငံတော်မှာ တရားပွဲကျင်းပါ့အတွက် အသင့်ဆင့်ခွင့်ပြုချက်တင်ရပါတယ်။ တရားပွဲတွေကျင်းပွဲင့် အပိတ်ခဲရဲ တရားယောဆရာတော်များ တရားယောကြားခွင့်အပိတ်ခဲရပေမဲ့ နှစ်ပွဲတွေကို နိုင်ငံနဲ့အဝန်း စည်စည်ကားကားကျင်းပါ့ အစိုးရမင်းများက အားတက်သရောအားပေးချိုးမြှောက်ဆောင်ရွက်တယ်။ ပြည်သူများကလည်း အားရဝမ်းသာပါဝင်ဆင်နဲ့ကြပါတယ်။ အားလုံးလက်တွဲညီတဲ့ ပွဲတော်ကြီးလို့တောင်ပြောလို့ရပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ထေရဝါဒစွာဘာသာဘို့အတ်မြစ်ချပေးခဲ့သူ၊ သာသနမှတော်ကြီး သန့်ရင်းစင်ကြယ်အောင် ပြုလုပ်ပေးခဲ့သူ ကျေးဇူးရှင်အနော်ရထားမင်းကြီးရဲ့ ထေရဝါဒစွာဘာသနမှတော်ကြီးဟာ အဓိအပိုဒ်မှာ အေရာင်မျိုးစုံအဆိုးခဲနေရတာကို ဝမ်းနည်းဖွယ်တွေမြင်နဲ့ရပါတယ်...။ ဒီတောင်ပြီးနှစ်ပွဲနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဒီဇော်ထိ သမိုင်းအမှန်ကို ဘယ်သူမှမပြားနိုင်ကြသေးပါဘူး။

ပင်းတန်းဝင်း
ဝင်းတံ့ဝင်းတံ့
များမြတ်

ပင်းတုန်းမင်းတည်ခဲ့တဲ့မြို့၊
မင်းတံ့မင်းတို့ဖျက်ကြပြီလား

ကျော်ကြီး(MDY)

‘မင်းတုန်းမင်းတည်ခဲ့တဲ့မြို့...မင်းတံ့မင်းတို့ဖျက်ကြပြီလား’

ကျော်တော်တို့ မန္တလေးမြို့ကို ပွဲမသံယာယနာတင်ခဲ့တဲ့ သာသနာ
ပြု မင်းတစ်ပါးပြစ်တဲ့ မင်းတုန်းမင်းဘုရင်ဟာ မြန်မာသူရွှေရာစ် ၁၂၂၁ ရန်စံ
မှာ သူနှင့် သူရဲ့တိုင်းသူပြည်သားတွေ နေထိုင်ဖို့အတွက် ရတနာပုံမြို့သစ်
နှင့် မြန်မားစံကျော်ရွှေနှင့်တော်ဆိုပြီး နှင့်တော်ကြီးကို တည်ဆောက် စမြန်း
နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ထိုနှင့် တော်ကြီးမှာပဲ မင်းတုန်းဘုရင်ဟာ များကိုဆုံး
နှစ်ရွာစံတဲ့အထိ နေထိုင်စံမြန်းတော်မှုသွားခဲ့ပါတယ်။

မန္တလေးမြို့ဆိုတာက မြန်မာနိုင်ငံရှိ နောက်ဆုံးဘုရင်မင်းဆက်
အဆုံးသတ်ခဲ့တဲ့ မင်းဇာပြည်တော်မြို့ပြစ်ခဲ့တာနဲ့အညီ သမိုင်းဝင်ယဉ်ကျော်
မှုအသောက်အဦးတွေ၊ လည်ပတ်စရာနေရာတွေ၊ အနားယူအပန်းမဖြစ်ရာ

ဥယျာဉ်တွေ၊ ပွဲလမ်းသဘင်တွေကျင်းပတဲ့ လူထုကွင်းတွေ အလှန်ပါများ
တဲ့ ဖြို့ကစ်ခုပြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ယင့်အဆီးနှင့်အခါမှာတော့ သမိုင်းယဉ်ကျေးမှု အမွှာအနှစ်
အဆောက်အအိုတွေ၊ မြို့နေလူထုအနားပုံအပမ်းမဖြစ်ရာ ဥယျာဉ်တွေ၊
လူထုကွင်းကျယ်တွေဟာ သမိုင်းကိုမသိ၊ သမိုင်းကိုတန်ဖိုးမထား၊ မြို့နေ
လူထုအတွက်မကြည့်တဲ့ ခေတ်အဆက်ဆက် ဖြို့အပ်ချုပ်သူအကာပိုင်များ
ရဲ့ကိုယ်ကျိုးစီးပွားအတွေ့မကင်းတဲ့ လုပ်ရပ်တွေကြောင့် ယဉ်ကျေးမှု ရှုံး
ပောင်းအမွှာအနှစ်အတော်များများ ဖျက်ဆီးခဲ့လိုက်ရသလို လူမ္မဝေါး၊
စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုစတဲ့ အခြားကဏ္ဍများမှာလည်း လိုယွင်းပျက်စီး
နေပါပြီ။ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုမြို့တော်ကြီးဟာ အလုံးဖုံးပျက်စီးကိုနဲ့
ပါပြီ။

ပြီးခဲ့တဲ့ရက်က မန္တလေးရောက်တုန်း ၆၂ လမ်းဘက်ဖြတ်တော့
ငယ်ငယ်ကကားခဲ့တဲ့ မနော်ရမ္မ့် ဥယျာဉ်ကြီးကို သတိထားကြည့်မိတော့
ဥယျာဉ်ထဲမှာ မြှုပ်သယ်ကားတွေနဲ့ အလုပ်သမားတွေ အလုပ်လုပ်နေတာ
တွေတာနဲ့ ဘာများလုပ်နေကြတော်လဲဆိုပြီး ကားရပ်ပြီးဆင်းကြည့်မိပါ
တယ်။ မြင်လိုက်ရတဲ့ မြင်ကွင်းက ရင်ဝဆောင်းအကန်ခဲ့လိုက်ရသလို ခဲ့စား
လိုက်ရပါတယ်။ မနော်ရမ္မ့်ဥယျာဉ်ကြီးကို ကိုယ်ကျိုးစီးပွားအတွက် လုပ်ငန်း
လုပ်မယ့်သူတွေက အဲဖျက်သလိုအပိုင်းပိုင်းဖျက်ပြီး လုပ်နေကြတာ
မြင်မကောင်းအောင်ပါဘူး။ မနော်ရမ္မ့်ထဲမှာရှိတဲ့ တောင်မြောက်ရေမြောင်း
အကျယ်ကြီးကို ဥယျာဉ်မြှုနေရာကို နားရမ်းပြီး ကစားကွင်းဖွင့်လှစ်ထားတဲ့
ကုမ္ပဏီက ရေကန်ထဲအထိဆင်းပြီး အပ်ရှိးတာကောင်တွေလုပ်၊ မြှုပ်တွေနဲ့
ပြီး မြှုပ်ရာထပ်ချုပြီး ဇာဌ်ကျော်လုပ်နေတာတွေမြင်ရပါတယ်။ မြောက်
ဘက်အခမ်းကြည့်လိုက်တော့ ရေမြောင်းကြီးကို အပေါ်ကမျိုးပြီး ကွန်ကရှိ
ပြင်ကျယ်ကြီးလောင်းထားတာကိုတွေရသလို အဆောက်အအုံတွေဆောက်
နဲ့လုပ်နေကြတာတွေပြင်ရပါတယ်။ မနော်ရမ္မ့်ဥယျာဉ်ဆိုတာ အရင်က
ရေကန်အကျယ်ကြီးနဲ့ အန်းပင်တွေ၊ ပန်းပင်တွေနဲ့ စိမ့်နှီးသာယာလုပ်ပါ
တယ်။ ကျိုးအသေးစားလေးနဲ့တောင်ဆင်တွဲပါတယ်။ ခုတော့ ရေကိုင်း
ကျယ်ကြီးဘဝကနဲ့ သာမန်ရေဆိုးထဲတဲ့မြောင်းကျိုးဘဝ ရောက်ရှိပါ

တော့မယ်။

ဥယျာဉ်တောင်ဘက်ထိပ်မှာဆိုရင် လမ်း ၈၀၊ ၂၆လမ်းအထာင့်က
ပြောင်းရွှေလိုက်တဲ့ မိုလ်ချုပ်ကြီးရုပ်တို့ရှုံးပါတယ်။ ခုတော့ အခေါ်
ကိမ်းကာစားကွင်းအဖြစ် ငါးလိုက်တော့ မိုလ်ချုပ်ကြီးရုပ်လည်း ထပ်မံ
ပြောင်းရွှေမံလိုက်ရပြန်ပါပြီ။

ဒီမနောက်ရမြဲ ဥယျာဉ်ကြီးဆိုတာ မြို့တည် မင်းတုန်းဘူရင်လက်
ထက်မှာ မြို့သူမြို့သားတွေ အနားယူအပန်းပြဖို့အတွက် ရည်ရွယ်တည်
အောက်နဲ့တဲ့ ဥယျာဉ်တော် ၂၀ ထဲက ဥယျာဉ်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။

မန်းလေးမြို့ရဲ့တစ်ခုတည်းသောကျော်ရှိတဲ့ သမိုင်းဝင်ဥယျာဉ်တစ်ခု
လည်းဖြစ်ပါတယ်။ အခုတော့ သမိုင်းကိုတန်ဖိုးမထား၊ နားမလည်တဲ့
မြို့တော်စည်ပင်ကလုကြီးမင်းများနဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှုံးတို့ပူးပါးပြီး
စီးပွားဖြစ်လုပ်နေကြတော်တွေတွေတော့ ရင်နားလို့မဆုံးပါဘူး။ ၁၉၈၈ စံ
အာဏာရှုံးလက်ထက်နောက်ပိုင်း မြို့ကိုအုပ်ချုပ်တော်ဝန်ယူခဲ့သူ အဆက်
ဆက်က မြို့နေလုပ်ထုတော်သမားဆန္ဒကို အလေးမထားဘဲ ကိုယ်ကျိုးစီးပွား
အတွက်းစွာလုပ်ခဲ့ကြလို့ ယနေ့အချိန်အခါမှာ မန္တလေးမြို့ကြီးဟာ
နှင့်မဆန် မန်းလည်းမဆန်တော့ပါဘူး။ အရင်က ယဉ်ကျေးမှုမြို့တော်ကြီး
စိမ်းနိသာယာတဲ့ ဥယျာဉ်မြို့တော်ကြီးလို့ တင်စားခဲ့တဲ့ မန္တလေးမြို့ကြီးဟာ
အခုဆိုရင် ပူပြင်းခြောက်သွေတဲ့ ကွန်ကရစ်ဖုန်းဆိုးတော်ကြီးပြစ်လို့နေပါပြီ။
စော်အဆက်ဆက် အုပ်ချုပ်သူအာဏာပိုင်တွေဟာ မန္တလေးမြို့ကြီးကိုမိမိ
ကိုယ်ကျိုးနဲ့ ကိုယ်နဲ့နီးစပ်တဲ့ လုပ်ငန်းရှင်တစ်ခုဆိုးကောင်းစားရေးအတွက်
ကိုပဲကြည့်ပြီး ဘယ်လို့လုပ်ခဲ့သလဲဆိုတာ အများကြီးထဲကမှ အနည်း
အကျိုးပြောပြချင်ပါတယ်။

အရင်တုန်းက မန္တလေး တောင်ခြေ ကျေးမြှောက်ဘက်မှာ ရဟန်း
ရှုတဲ့ မြို့ခဲ့လုပ်ထွေ စုဝေး ပေါင်းစုလေးရှိတဲ့ မန်းရာပြည့်ကွင်းကြီး ဆိုပြီး
ရှုံးပါတယ်။ အောက်များထဲမှာ ပြည်ထောင်စုနေ့လို့ လွှာတဲ့ အစည်းအဆေးပွဲတွေ၊
လွှာတ်လပ်ရေးပွဲတွေ ချိမ့်ချိမ့်သော ကျင်းပဲကြပါတယ်။ မန္တလေးမှာ
ဘာခွဲလမ်းသာင်လုပ်လုပ် အော် ကွင်းကြီးထဲမှာလဲ ကျင်းပဲခဲ့ပါတယ်။
မန္တလေးရဲ့ ပြည်သူ့ရင်ပြင်ကြီးလို့တောင် ပြောလို့ ရပါတယ်။ စစ်အစိုးရ

လက်ထက် ဘူးဝေ ခုနစ်မှာတော့ အနီး ပန်းရာပြည့် ကွင်းကြီးကို အစိုးရက
ရတနာပဲ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်အဖြစ် ပြောင်းလဲနဲ့ မန်းရာပြည့်ကွင်းကြီး
သျောက်ကျယ်ခဲ့ရပါတယ်။ ရတနာပဲ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်အဖြစ် ပြောင်းလဲနဲ့
ပေ့ခဲ့လည်း မြို့နေလွှာတဲ့ အတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်တဲ့ နေရာ
အစိုးအမှုန်မဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။

ဘူးဝေနှစ်က စတင် တည်ထောင်ခဲ့တဲ့ မန္တုလေးမြို့ရဲ့ အာမည်ကြီး အနားယူ
အပန်းဖြစ်ခန်း တစ်ခုဖြစ်တဲ့ မန်းသီတာ ဥယျာဉ်ဟာလည်း ဘူးဝေ ရုန်းမှာ
ကျိုးကြီး ပြန်လည် တူးဖော်ပြပြင်တာကနေ ဖျက်သိမ်းပစ်ခဲ့လိုက်ပါတယ်။

နန်းတွင်းထဲမှာရှိတဲ့ ပြိုင်ဟာဝန် ဥယျာဉ်၊ မြေနန်းစံကျော် ငြွေနန်း
တော်မှားဟာလည်း လုပြုရေးအကြောင်းပြုပြီး နန်းတွင်းကို အများပြည်သူ
ဝင်ထွက်ခွင့်တင်းကြပ်လိုက်လို့ နန်းတွင်းဟာ မြို့နေလွှာတဲ့ မသက်ဆိုင်
တဲ့ နေရာတစ်ခုဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ခုထိလည်း နန်းတွင်းကို စစ်တပ်တွေ
တပ်ဖွံ့ဖြိုး သိမ်းထားဆောင်ပါတယ်။ မင်းတုန်းမင်းတည်ခဲ့တဲ့မြို့ဟာ ယဇူး
အမျိန်အခါမှာတော့ မြို့ကိုတိုင်းတစ်ပါးသား တရာတ်ထွေကသိမ်း၊ နန်းတော်
ကိုစစ်တပ်ကသိမ်းနဲ့ မင်းတုန်းသုရင်များ မြင်ရင် ဘယ်လောက်များ ရင်ထဲ
မနာဖြစ်လိုက်မလဲလို့ တောင်တွေးမိပါတယ်။

ရှေးဟောင်းသုရိုင်းဝင်အဆောက်အအုံတွေဖြစ်တဲ့ မန္တုလေးကျေးရှိုး
တော်နဲ့ မန္တုလေးဘူတာကြီး အပါအဝင် သုရိုင်းဝင်အဆောက်အအုံတွေကို
လည်း မြို့ပြခေတ်စီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုပြီးအကြောင်းပြီ မူလ
ရှေးဟောင်းလက်ရာတွေကို ဖျက်သီးပြောင်းလဲကြတယ်။

မန္တုလေးမြို့ပြု့မြို့လာတော့ ၃၅ လမ်းပေါ်က ကော်ယာသုရိုင်းနဲ့
ခရစ်ယာန်သုရိုင်း၊ သိပ္ပံ့လမ်းနဲ့ ရန်ကုန်-မန္တုလေးလမ်းထောင့်မှာရှိတဲ့
ဆင်ဖြူကုန်သုရိုင်းလတွေကို ဖျက်သိမ်းပြီး မြို့ပြင်ထွေတဲ့ အသိ ဖြစ်ပါ

ပထမပိုင်းတော့ ကော်ယာသုရိုင်းနေရာကို မန်းမန္တုလာဥယျာဉ်အဖြစ်
လုပ်လေးနဲ့လေးနဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ ထိချေဖော်ရာကိုလပ်ကို အကွက်ရှိက်
လုံးရုံးအီမာရာတွေအဆောက်ပြီးရောင်းစားခဲ့ကြတာ တစ်မြို့လုံးအသိ ဖြစ်ပါ
တယ်။

ဆင်ဖြူကုန်သုရိုင်းကွင်းကြီးကိုတော့ ပွဲလမ်းသာင်တွေ ကျင်းပရာ

နေရာအဖြစ် ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ အခါက္ခင်းထဲမှာပဲ အထက် မြန်မာပြည် နားလုည်းနဲ့နားအလုပြင်ပွဲ၊ ပန်းသယ်မျိုး ပြော ပြင်ပွဲတွေ၊ သစ်သီးဝလ် ပန်းမန်ပြပွဲ ပြင်ပွဲတွေစတဲ့ ပွဲလမ်းသဘင် အဓမ္မားတွေကို စမ်းစမ်း နားနား ကျင်းပခဲ့ကြတာပါ။

မန်းရာပြည့်ကွင်းကြီးမဟိုမတူဘဲတဲ့ နားကိုပိုင်း ဆင်ဖြူကန်ကွင်းဟာ ပစ္စလေးဖြူရဲ့ လူထုကွင်းပြင်ကြီးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း လွန်ခဲ့တဲ့ ငါးနှစ်ကျော်လောက်ကဲပြီး ဆင်ဖြူကန် ကွင်းကြီးအား မန္တလေးသည်ပင်က စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေကို အပိုင်းပိုင်းဖျက်ပြီးငါးရမ်းခဲ့လို့ စင်တင် တော်ကိုတွေ့ဖိုင်တွေဖွင့်၊ စားသောက်ဆိုင်တွေဖွင့်၊ ကောက်သီး လေ့ကျင့် ရေးကွင်းတွေ၊ ကားမောင်းသင်ကွင်းတွေ အဖြစ်ပြောင်းလဲခဲ့ပါတယ်။

ယင့်ထိုင်းရမ်းထားဆဲလည်းဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်လိုင်းရမ်းထားတယ်။ ဘယ်စျေးနှစ်းနဲ့ငါးရမ်းထားတယ်၊ ဘယ်နှစ်နှစ်ငါးရမ်းထားတယ် ဆိုတာ မြို့ခံပြည့်သူတွေမာသိရှိပါဘူး။

နာမည်ကြီးကမ္မာကျော် ရှေးဟောင်းအမွှအနှစ်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ဇန်း ဆောင်းသုံးပန်လုပ်တဲ့ တော်သမန်အင်းနဲ့ ဦးပိန်တဲ့တားဟောလည်း တစ်နှစ် ပတ်လုံး ရေအမြှေရှိတဲ့ ငါးမွေးကန်ကြီးပြုလုပ်လိုက်ကြသလို ပျက်စီးသွားတဲ့ အခန်းတွေနေရာမှာလည်း ကွန်ကရစ်တိုင်တွေနဲ့အစားထိုးလိုက်လို့ အင်မ တန်ရပ်ဆိုး အကျဉ်းတန်သွားခဲ့ပါတယ်။

အသစ်ဖော်ထဲတဲ့ခဲ့တဲ့ မန္တလေးကန်တော်ကြီးဟောလည်း ကန်ထဲမှာ ငါးမွေးမြို့ရှေးလုပ်ငန်းတွေလုပ်ကြော် စင်တင် ဓာတ်ကိုတွေ့၊ ကာရာအိမာ ဆိုင်တွေ၊ စားသောက်ဆိုင်တွေ ဖွင့်လှစ်ခဲ့တာကြောင့် လူအများစုဖြစ်တဲ့ အမြှေခံလှတာနဲ့စားမြို့နဲ့လူထုအတွက် အပန်းပြီ စရာဇ်ရာ မဖြစ်ခဲ့ဘဲ လူကိုထဲတွေ့အတွက် ပျော်ဆွင်အပန်းပြီစရာ နေရာတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

မန္တလေးအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေဟာ စီမံကိန်းများ၊ လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်တဲ့အဓိကမှာ မြို့နေလူထုသဘောထားကို အလေးထားမေးမြန်း ပြင်း၊ ဂွင့်လင်းမြင်သာမျှရှိစွာရှုပြခြင်း လုံးဝမရှိသာလောက်တွေရှုပါတယ်။ ယခုအသစ်တည်ဆောက်ထားတဲ့ သိပ္ပံ့လမ်းတောင်ဘက်မှာရှိတဲ့ မဂ္ဂလာ မန္တလေးမြို့တော် စီမံကိန်းဟောလည်း ပွင့်လင်းမြင်သာမျှလုံးဝမရှိခဲ့ပါဘူး။

မန်းလေးစည်ပင်သာယာက ဖြေနေရာရှိကြပြီး နယူးစတားလိုက်
ကုမ္ပဏီကင့်ထဲတဲ့ကာ အကျိုးတွေ့ပါင်းဆောင်ရွက်တယ်လို့ သိရှိရပါ
တယ်။ ဘယ်လိုအကျိုးတွေ့ပါင်းဆောင်ရွက်တာလဲ၊ အကျိုးအမြတ်ဘယ်
လိုခြေယူတာလဲစဲ့ စာချုပ်ပါအချက်အလက်များကို ယနေ့ထိ ပြည်သူကို
ခြေပောင်းဝမြှုပါဘူး။

လျှတ်ထော်ရှု၊ တင်ပြဆုံးဖြတ်ချက်ယူခဲ့သလားဆိုတာလည်း မသိရှိရပါဘူး။
ဒီလောက်ကြီးမားတဲ့စိမ့်ကိန်းကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာမလုပ်ခဲ့တာ အဲလေရာ
ကောင်းလွန်းလွပါတယ်။ အကတိတရားကင်းကင်းရှင်းရှင်းနဲ့ မှန်ကုန်
စွာအဆင့်ရွက်ခဲ့တယ်ဆိုရင် ပြည့်သူကို အသေးချုမပြရစရာ လုံးဝမရှိဘူး
လို့မပြောချင်ပါတယ်။

ထိမ်လာမန္တလေးမြှိုက်စိမ်ကိန်းဟာလည်း အမြဲခံဖြူသူမြှို့သာ
တွေအတွက်တော့မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့တဲ့ ဆိုတော့ တိုက်ခန်း
တစ်ခန်းကို သိန်းမထာင်ရှုတန်တဲ့အတွက် လူလက်တန်းစားတွေနဲ့ အမြဲခံ
လှတန်းစားတွေအတွက် အနားတောင်မသီနိုင်ပါဘူး။ ဘယ်သူတွေအတွက်
ဖြစ်ခဲ့လဲဆိုတော့ အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း ပေါက်ဖော်ကြီးတဲ့အတွက်ပဲ
ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒီတစ်ချက်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် မန္တလေးမြှို့ကို
တရာ်တွေဘယ်လိုလွမ်းပါးသွားတယ်ဆိုတာကိုလည်း တွေဖြင့်ရမှာ
ဖြစ်ပါတယ်။ အဖြက်တော့ဘဲပါပဲ။ ရှိသမျှမေနရာလွတ်တွေကို အီမံရာ၊
တိုက်ခန်းတွေဆောက်ပြီးရောင်းချဲခဲ့လိုက်တော့ ဘယ်ကရလာတဲ့မျိုး
မသိတဲ့ငွေကျေနဲ့ ချမ်းသာလာတဲ့ တရာ်လက်တွေလက်ရောက်ရှိသွားခဲ့တော့
ပါပဲ။ ဒါဟာ မန္တလေးမြှို့ကို တရာ်တွေလွမ်းပါးပါးမျို့သွားတာတွေရဲ့
အိမ်ကသာချက်တွေပါပဲ။

မင်္ဂလာမန္တလေးစိမ့်ကိန်း ဘားကပ်လျက်မှာရှိတဲ့ သိပုံလမ်းထောင့်က
မြေကွက်လပ်ကိုလည်း ဂရိတ်ဝေါကုမ္ပဏီက ယူကလစ်ပင်၊ ကြပင်၊
ငါက်ဖျောပင်စတဲ့ အပင်များနှင်းပြီး ကြိဖျာခင်းထားတာတွေရပါတယ်။
ငါရမ်းထားတာလား၊ ရောင်းချုလိုက်တာလား ဘာလားဆိုတာတော့လဲ့။ တော့
သိသိရပါဘူး။ ငါဘက်ပြီး သိပုံလမ်းနဲ့ စိုလ်ချုပ်များကြားမှာရှိတဲ့ ခြုံကွက်
လပ်များရှုမှုလည်း စိမ့်ကိန်းကြိုကြိုးမားမား ဆောင်ရွက်မော်တာ တွေရပါတယ်။

ဘာဆိုင်းဘုတ်မှတပ်ထားတာမတွေရပါဘူး၊ ကွန်ဝက်ရှင်းစင်တာ ဆောက်နေတာလို့တော့ အများပြာသဲအရသိရှိရပါတယ်။ ဒီစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်တဲ့နေရာများလည်း ဘယ်လိုတင်ဒါခေါ်ယူတယ်၊ ဘယ်ကုမ္ပဏီ ကလုပ်ပိုင်ခွင့်ရသွားတယ်။

ဘယ်လောက်အကုန်အကျခဲလုပ်မယ်စတာတွေကို လုံးဝထုတ်ဖော်မပြာ တာတွေရပါတယ်။

ဒီစီမံကိန်းမှာ အို့သုစရာတွေရတာတစ်ခုကတော့ ဓာတ်ပုံမရှိကိုရခို ပြီးတားမြစ်ထားတဲ့ ဆိုင်းဘုတ်ပါပဲ။ ဒါကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဘယ် လောက်ပွင့်လင်းမြင်သာမျှရှိမရှိဆိုတာ တွေမြင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

အထက်ပါဖြစ်စဉ်တွေကိုကြည့်ရင် စော်အဆက်ဆက် မန်းလေးပြီး အပ်ချုပ်သွေအာကာပိုင်တွေဟာ ခရိုနိုင်းများရရှိလုပ်ငန်းရှင်တွေနဲ့ပေါင်းပြီး မှန်သလားများသလား၊ မည်းသလားဖြူသလား၊ တရားသလား မတရား သလား မန္တလေးမြို့သူမြို့သားတွေ မသိရဘူး မန်းလေးမြို့ကို လိုသလိုပုံ ဖျက်ခဲ့ကြတာ အထင်းသားတွေမြင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ကျွန်ုတ်တစ်ခုပြာချင်တာတစ်ခုက မန္တလေးမြို့ကို အပ်ချုပ်တဲ့လူကြီးမင်းများ တရားနည်းလမ်းတကျ မှန်ကန်စွာလုပ်တာ ဟုတ်မဟုတ် မြို့ကလွှာထဲက မသိရဘူး လုပ်ချင်သလို လုပ်ခွင့်ရရောင်းဟာ ကျွန်တော်တို့ ပီးပါယာသမားတွေရဲ့ဖော်ထုတ်ထောက်ပြနိုင်မှာ၊ မန္တလေးမြို့ရဲ့ နိုင်ငံရေးသမားတွေ၊ ပြည်သူကိုကိုယ်စားပြုပါတယ်ဆိုတဲ့ စွဲတ်တော်ကိုယ်စားလုပ်များ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးရဲ့ အားနည်းချက်၊ လိုအပ်ချက်များ ခကာင့်လိုပြာချင်ပါတယ်။

ဘဝရှင်စင်းတရား မင်းတုန်းမင်းတည်ခဲ့တဲ့ မန္တလေးမြို့ကြီး ကမ္ဘာ တည်သူရွေ့ထာဝရတည်တဲ့နိုင်စို့၊ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုများကိုဆုံးခဲတပ်ကြီး မပြုလဲသွားရေး၊ မင်းတုန်းမင်းတည်ခဲ့တဲ့နှင့်မှုးမြို့ဟာ မင်းတဲ့မင်းများ လက်ထောက်ရောက်မဲ့ ဖျက်ဆီးခဲ့ရတဲ့အခြေအနေကမဲ့ ကာကွယ်နိုင်ရေး၊ တိုင်းတစ်ပါးသားတို့ရဲ့ စွမ်းမိုးဝါးများမြင်းမှ ကာကွယ်ရေးအတွက် မင်းတုန်းမင်းရဲ့ ပြည်သူပြည်သားတွေဖြစ်တဲ့ မန္တလေးသားတွေမှာ သမိုင်းပေးတာဝန်အနေနဲ့ လုံးဝတာဝန်ရှိနေပါတယ်။ မန္တလေးအနာဂတ်ကို

cmpl^{ts} (MDY)

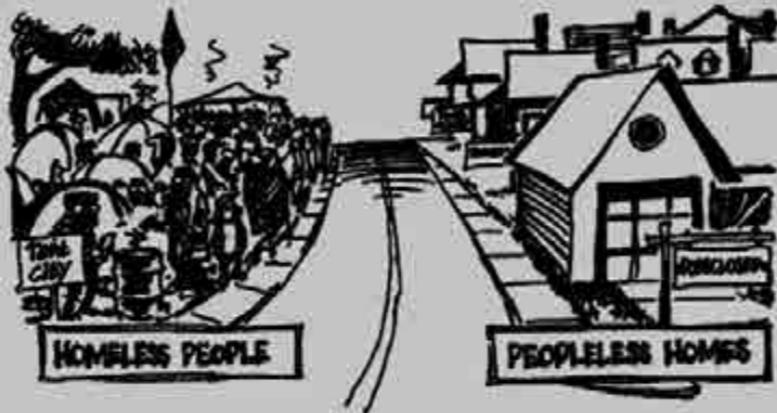
67

မန္တလေးသားတွေပဲထဲဆစ်ကြမယ်လို့၊ ရင်ဝယ်ဖိုကြပြီး ယန့်ကစလို့
အားလုံး ညီညွတ်စွာ ကြုံးစားကြနိုင်လို့အပ်ပါပြီ...

J.C.J.C. የሰንደቅ ማስታወሻ Tomorrow በዋና ነው

CRONY AND FREE MARKET CAPITALISM

အိမ်ဖရီသောလူနှင့် လူမရီသောအိမ်များ

ကျော်ကြီး(MDY)

ကျွန်ုင်တော်တို့ပြန်မာနိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာတိုကောက်ဆုံးထဲတို့ပြန်သည့် စာရင်းအရ ကမ္ဘာအဆင်းရုပ္ပါနိုင်ငံများထဲမှာ အဆင့် ၁၂ မျိတ်ပါတယ်။ အီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံကတော် ကျွန်ုင်တော်တို့နိုင်ငံထက် ပိုချမ်းသာ နေပါတယ်။ ခေတ်အဆက်ဆက် အဆင့်မကျော်ဗျားအောင်ထိန်းထားနိုင်တဲ့ အနီး၊ ရလွှာကြီးမင်းများကို တော် ကျော်ရုံးတင်ရမယ်ထင်ပါတယ်။ ထားပါတော့များ။ ကျွန်ုင်တော်ပြောချင်တာက ဒီလို ကမ္ဘာအဆင်းရုပ္ပါန်းစာရင်းဝင်နိုင်ငံတစ်ခုက အိမ်ခြေမြေအေးနှင့်တွေ့ တိုက်ခန်းအေးတွေ့၊ ငါးရမ်းခတွေ့ ကျေတော့၊ ကမ္ဘာထိပ်တန်းမြို့၊ ကြီးကြီးတွေ့က အေးနှင့်တွေ့တက် ပြင်နေတော့ အဲသုစရာကောင်းမနေဘူးလားများ။ ဒီလို အိမ်ခြေမြေအေးနှင့်များကြီးမြို့မြင် ငါးမှူးဟာ ဒီဇူး ဒီပိုကရရေး နိုင်ငံသစ်သီးနှံတို့တဲ့ပြန်မာ နိုင်ငံအတွက် အပိုကအက်ခဲပြသာနာဖြစ်နေသလို ပြည်သူတွေအတွက် လည်း ဝန်ထပ်ဝန်ပီး တစ်ခုဖြစ်နေပါတယ်။

ယနှစ်ပြောင်းလဲလာတဲ့အတ်စနစ်ကြီးမှာ ကျော်လက်ငွေပြည်သူတွေ

ဟာ ရုသီဥတ္တေသာက်ပြန့်မှုကြောင့် လယ်ယူလုပ်ငန်းခြင်တွေ မကောင်းလို့၊ လယ်ပြေတွေအသိပ်းမဲရလို့၊ အလုပ်အကိုင်အဆင့်အလမ်းနည်းပါးမှုတွေ ကြောင့်ဖြူပြုသို့ပြောင်းရွှေနေထိုင်လာမှုသိသာစွာ မြင့်မားလာပါတယ်။ ဒါအနိမ့်မှာ ဖြူပြုးတွေမှာရှိတဲ့ အိမ်မြေပြုဓရေးတွေ၊ အိမ်ငှားရှုံးအတွေဖြုံး မြင့်မှုတွေဟာ ဆင်းရုသားပြည်သူတွေအတွက် ရောစိရာဝါးကူစိုးသလိုဖြစ် လို့နေပါတယ်။ ရန်ကုန်၊ မွန်လေးလို့ဖြူပြုးတွေမှာ ကျောတစ်ခင်းစာ နေရာရရှိဆိတာ အင်မတန်ခက်ခဲတဲ့အနေအထားပြစ်နေပါတယ်။ ပုသိမ် ကြီးဖြူ့နယ် လက်ကောင်းကျေးမှုသုသာန်အား ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဟုဆိုကာ ခြေခံတ်သည့်အတွက် နာရေးများ လမ်းဘား၌ မီးသီးပြုဟန်ရရှိတဲ့သတင်း ပတ်ပိတော့ အောင်ငါးတို့ပြည်သူတွေများမှ အိမ့်မှုပြောနဲ့၊ သေစိုးတောင် မလွယ်ပါလားလို့တောင် တွေးမိပါတယ်။

ဒါနဲ့ ဖြူပြုမှာနေထိုင်နေတဲ့ပြည်သူတွေဟာ စားဝတ်နေရေးဆိုတဲ့ အထူးမှာ နေရေးက အမိကရှင်ဆိုင်နေရတဲ့ ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်နေပါတယ်။ တစ်လတစ်လရရှိတဲ့ လုပ်ခလေစာတစ်ဝက်လောက်ဟာ အိမ်ငှား၊ အဆောင်ငှား၊ ခေတ်တွက်အသုံးပြုနေကြရတော့ ကိုယ်ပိုင်အိမ် ဝယ်နိုင်ဖို့ဆိုတာက တော့ အိမ်မက်တောင် မက်နိုင်မလွယ်တဲ့အမြဲအနေပါ။ ဒါလို့ အိမ်မြေပြုသူ့ နှစ်ဦးတွေကြိုးမှုမြင့်မှုတွေကြောင့် ကျူးကျော်နေထိုင်မှုတွေ၊ အိမ်မှာ ယာများနေထိုင်မှုတွေဟာ ရန်ကုန်၊ မွန်လေးလို့ဖြူပြုးတွေမှာ တစ်ရှို့စုံ ထိုးများပြားလို့နေပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ ဒီယာအကျယ်အဝန်းဟာ စုတေရန်းပိုင်ပါး ၂၇၁,၂၂၂ ကျယ်ဝန်းပါတယ်။ နေထိုင်တဲ့လူဦးရေဟာ သန်း ၃၀ ကျော်ပရှိ ပါတယ်။ အမြဲးနိုင်မှားနှုန်းမြိုင်းယဉ်ကြည့်ပိုတော့ တစ်စတုရန်း ၁ နိုင်ပတ် လည်နေထိုင်မှုမှာ ဘင်္ဂလားမှုရိုနိုင်ငံက ၂၈၇၀ ဦး၊ ထိုင်းက ၃၂၇ ဦး၊ ကမ္မာပေါ်မှာ လူဦးရေအများဆုံးဆိုတဲ့ တရာ်တော် ၃၆၅ ဦး အိန္ဒိယက ၉၅၄ ဦး ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံကတော့ ၁၈၇ ဦး၊ အနည်းဆုံးပါ။ ဒါလို့ အာရုံမှာရေးကမ္မာမှာပါ မြှုအထူးဆုံး လူနေထုထည်ဗျာ အနည်းဆုံးတိုင်းပြည်က အိမ်မြေပြု သျေးနှစ်းအိမ်ခုံး၊ အိုးမှုအိမ်ခုံး မြှုမှု အများဆုံးပြစ်နေရတာ အုံပြုလို့မှုဆုံးပါဘူး။

ဒီအကြောင်းစဉ်းစားနေရင်း ပြီးခုတုလက ဝန်ကြီးဆောင်းတစ်ဦးရဲ့
သမက်ဖြစ်တဲ့ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့တွေ့တော့ ပြင်ဦးလွင်မှာရှိတဲ့
သူတို့ခြားသည်မလို့ဆိုတဲ့အကြောင်း ပြောတာကမဲ့ စကားစပ်မိလို့
အေးကြည့်မိတာကမဲ့ သိလိုက်ရတာက သူတို့ပိုင်တဲ့ ဆိမ်တွေ့ တိုက်ခန်း
တွေ့ ခြေတွေဆိုတာ နိုင်ငံတစ်ဝန်း နည်းတာမှုမဟုတ်ဘဲဘူး။ ရန်ကုန်တစ်ဖြူ
တည်းမှာတင် အိမ် ၅ လုံးလောက်ရှိတယ်။ နေပြည်တော်၊ မွန်လေး၊
ပြင်ဦးလွင်၊ တောင်ကြီး၊ ကလောစတဲ့ တစ်နိုင်ငံလုံးက မြို့ကြီးတွေမှာ
လက်ညီးထိုးမလွှာပါပဲ။ ဒါတောင် အိမ်တွေပဲရှိပါသေးတယ်။ မြေလွှတ်
ပိုင်ဆိုင်တာတွေပျေား ပေါင်းလိုက်ရင် မြို့အသေးတစ်ဖြူ စာလောက်တောင်
ပိုင်လိမ့်မယ်ထင်တယ်။ ဒါတောင်ဝန်ကြီးသာမက်ဆိုတဲ့သူပိုင်တာပဲရှိသေး
တယ်။ ဝန်ကြီးဆိုရင်တော့ စဉ်းစားသာကြည့်တော့ သူငယ်ချင်းရဲ့ အိမ်မြှုပ်
ပိုင်ဆိုင်မှုတွေ စဉ်းစားမိတော့ 'Homeless People and Peopleless
Homes' ဆိုတဲ့ စကားလေးသွားသတ်ရှိနိုင်ငံ ရုံးအမြေအနေက အိမ်မရှိတဲ့လူနဲ့လူမရှိတဲ့အိမ်များ။ ဆိုတဲ့စကားအတိုင်းဖြစ်
နေကာ တွေ့မြင်နေရပါတယ်။

အိမ်မြှုပ်မြေဖျေးတွေ ခေါင်ဆိုက်အောင် ဖျေးနှင့်မှားနေတာ
တွေရဲ့ အမိကတရားခဲ့ သုံးဦးကတော့ အကတိတရားလိုက်စားတဲ့ အစိုးရ^၁
ဝန်ထမ်းများ၊ ဓရိနိလျှောက်နှင့်စားများနဲ့ တိုင်းတစ်ပါးသားတရာ်တွေပဲဖြစ်
ပါတယ်။ သူတို့တွေရဲ့ အကတိတရားလိုက်စားမျှ၊ မတရားသောနည်းလမ်း
များ၊ အာဏာအလွှာသုံးစားလုပ်မှု၊ မူးယစ်ဆေးဝါးတို့မှရရှိလာသော
ပုံမှန်းတွေကို ငွေဖြူအဖြစ်ပြောင်းလဲလိုမှု၊ ဝင်ရောက်ဖျေးကစားအမြတ်
ဘတ်မှုတွေရယ်ကြောင့် အစုလိုမျိုး အဆမတန်ပြင်တက်ကုန်ရတာပါ။
ဒေသနိုင်ငံတစ်ဝန်းနေနှင့်အတွက်မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်ကျိုးအတွက် အိမ်မြှု
ပ်မြောက်အမြားဝယ်ထားသူတွေရဲ့ ရှားရမ်းခေါ်ဖျေးကစားမျှ၊ အိမ်မြှုပြုရေး
ဆုတင်ကစားမူတွေကြောင့် အိမ်မိုင်သူတွေ၊ အိမ်ငှားတွေ အသက်ထွက်
ဘတ် နေရားအတွက်လုံးပန်းနေရတဲ့အကြောင်းက အမိကသက်သေပါပဲ။
သူမနေဘဲ အိမ်ပိုင်သူလုပ်စာစုစုလည်း ယခင်အစိုးရအောင် ယခုအစိုးရအောင်
မျှုံးသက်နဲ့ခရိုနိုင်အဆက်ဆက်ပါပဲ။

ကျော်စော်တို့ နိုင်ငံမှာ အီမံခြေမြေကို သိန်းပါဝါး၊ သေဆုံးချိသိန်းချိတဲ့
ငွေကြေးတွေကိုပေးဝယ်နိုင်တဲ့သူတွေဟာ သမားရှိုးကျေ သမာအာစိုင်၊
အလုပ်လုပ်တဲ့ လွှာတစ်ယောက်က ဝယ်နိုင်ဖို့ဆိုတာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်တဲ့အရာ
ပါ။ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ ဘီန်းဖြူး၊ ကျောက်မျက်၊ သစ် စသည့်တရားမဝင်
တရား၏ချုပ်ရတဲ့ငွေ၊ မတရားတဲ့နည်းနဲ့ရတဲ့ငွေ၊ အကတိလိုက်စားပြီးရတဲ့
ငွေတွေပြုခြစ်မယ်ဆိုတာ လူတိုင်းနားလည်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း
မူးယစ်ဆေးရောင်းဝယ်ဖောက်ကားအော်မျှများမှာ လုပ်ငန်းရှင်များ ရာခိုင်နှုန်း
ရှုံးပါဝင်ပတ်သက်လို့ရှိနိုင်လို့ စုစုပေါင်းစပ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်နေရပါတယ်လို့
တောင် ရုတ်ပွဲက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုတာတွေရပါတယ်။

ဒီလို တရားမဝင်ငွေများ၊ ဝင်ငွေလုပ်းကြောင်းမပြနိုင်တဲ့ ငွေမည်းများ
ဟာ ဘယ်ရောက်သွားသလ တစ်ချက်ပဲစွဲးစားကြည့်ပါ။ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်
WHO ရုံးခန့်မှန်းချက်က မြန်မာနိုင်ငံကနေပြီး ဘီန်းဖြူးတန် ၇၀၀
ရှိတယ်တဲ့ ဒီမူးယစ်ဆေးရောင်းရွေ့ငွေတွေဟာ ဘယ်ရောက်သွားလဲ။ အရှင်း
ကြီးပါ။ ငွေ၊ မော်ဇတ်ကားလုပ်ငန်းငွေက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလို့မကောင်း၊
စက်မွှုနည်းပညာသက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဖို့ကလည်းမစွမ်းကြတော့ စီးပွားရေး
မလုပ်တတ် ပြုဝယ်ထား၊ ဆိုသလို အားလုံးဟာ အီမံခြေမြေဘက်ကိုပဲ
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြပြီး ကိုယ့်နိုင်ငံသား ဆင်းရုံသားပြည်သူတွေဆီကပဲ ပြန်
စီးပွားရေးရှာနေကြတာပါ။

မောက်အဆိုးဆုံးတစ်ချက်ကတော့ အီမံနှီးချင်းနိုင်ငံ တရာ်နိုင်ငံ
သားတွေ အလုံးအရှင်းနှင့်ရောက်ဝယ်အခြေခြား၊ ဈေးကစားမှုတွေကြောင့်ပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။ တရာ်နိုင်ငံမှာ လူဦးရေအဆောင်ရွက်မှုတွေပြုလုပ်လာမှု
တွေကြောင့် တရာ်နိုင်ငံကငွေမည်းတွေဟာ အီမံနှီးချင်းမြန်မာနိုင်ငံကို
အလွယ်တကွုဝင်ရောက်လာပါတယ်။ ဒါအပြင် နယ်စပ်တွေမှာ တရားမဝင်
မှုဗောင်းနှင့်လုပ်ငန်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးလုပ်ငန်းတွေနဲ့ကြီးပွားလာတဲ့ တရာ်တွေ
ဟာလည်း မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း တရားမဝင် ဝင်ရောက်ပြီး အီမံခြေမြေတွေနဲ့
မတန်တရားသူးနှုန်းတွေပေးပြီးဝယ်ယူမှုတွေကနေ ဈေးနှုန်းတွေ အဆောင်ရွက်
ကြီးမြင်ကုန်ရကာပဲဖြစ်ပါတယ်။ တရာ်တွေရဲ့ မတန်တရားသူးနှုန်းတွေ

ပေးဝယ်ပြီး သိမ်းပိုက်လိုက်လို့ မန္တလေးမြို့ကြီးတောင် တရာတ်မြှုပြန်လို့ သွားပါပြီ။

ယခုဆိုရင် တရာတ်တွေဟာ မန္တလေးမြို့သာမက မြန်မာနိုင်ငံအနဲ့ ၂၄ထုပ်ပိုက်ပြီး မြေယာတွေ အထိန်းအကျပ်မရှိ ဝယ်ယူနေမှုတွေ တွေ့မြင်နေ ရပါတယ်။ စိမ်ကိန်းတရာရု လုပ်မယ်လို့အသံကြားလိုက်တာနဲ့ ပထမဆုံး ဝင်ရောက်ဝယ်ယူနေသူတွေဟာ တရာတ်နိုင်ငံသားတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့အိမ်မြို့မြေသွေးကျက်ဟာ တရာတ်တွေရဲ့ အေးကစားရာ၊ အမြတ် ထုတ်ရာ အေးကျက်တစ်ခုဖြစ်နေပါတယ်။ တစ်နိုင်ငံလုံးအနဲ့အထားအနဲ့နဲ့ တရာတ်တွေ အိမ်မြို့မြေတွေဝယ်ယူမှုတွေဟာ နည်းတဲ့ရာနိုင်စွန်းမဟုတ်တော့ ပါ။ အခုန်းကိုလိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ရန်ကုန်မြို့သစ်စိမ်ကိန်းတောင် တရာတ်နိုင်ငံသားတစ်ဦး လက်ထံကို အသံသံတော်မြောအပ်နိုင်စိုးစဉ်ခဲ့တာဆိုတော့ များမကြား အရှင် မှာ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ခုလုံး တရာတ်လက်အောက် ကျရောက်သွားတော့မှာပါ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဂျတ်လပ်ရေးရယူပေးခဲ့တာ နှစ်ပါင်း ၆၀ ကျော်ကြာမြင့်ခဲ့ပေမဲ့ မြန်မာပြည်သူတွေချောများ သုတေသနတဲ့ အိမ်မြို့မြေ တွေ၊ လယ်ယာတွေကို အာဏာရှင်တွေ ခရိုနိတွေရဲ့ မတရားအသိမ်းခဲ့ရမှာ၊ တိုင်းတစ်ပါးသားတရာတ်တွေရဲ့၊ လွမ်းမီးချေယ်လှယ်လာမှုတွေကြောင့် ကိုယ်မြေကိုယ်ရောမှာတောင် အိမ်မြေယာမဲ့ ကျူးကျော်ဘဝနဲ့ နေထိုင်အသက် ရှင်မှာကြရတာ တွေ့မီတိုင်းရှင်နာလို့မဆုံးပါဘူး။

ကြားဖူးတာတစ်ခုပါ၊ ညစ်ကြေးလျှိုင်ငံမှာဆိုရင် ပိုက်ဆုံးအရပ်း ချမ်းသာတဲ့ လူတွေဟာ လူအမြှုမနေနိုင်တဲ့ အပန်းမဖြစ်နေထိုင်နိုးအတွက် နိုင်ငံအနဲ့မှာ အိမ်တွေခြေတွေကို အပို ဝပ်ယူထားကြပါတယ်တဲ့။ အော်လို လူအမြှုမနေနိုင်ဘဲ ဝယ်ယူတည်ဆောက်ထားတဲ့ နေအိမ်မြို့တွေကို ၆ လတိတိ လူနေထိုင်တဲ့ အထောက်အထားမထွေရပါက ညစ်ကြေးလျှိုင်ငံ သားမည် သူမဆုံးမိမိအသက်ရှင်မောင်နဲ့အတွက် အမှန်တကယ်လိုအပ်ပါ က တဲ့ခါးဖွင့်ဝင်ရောက်နေထိုင်ခွင့် ဥပဒေကိုပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်တဲ့။ မြန်မာ နိုင်ငံမှာလည်း ဒီလိုမျိုး ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပေးမို့ ဒီနေရာကမဲ့ ဂျတ်တော်ကို တောင်းဆီလိုပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံဟာ မြန်မာနိုင်ငံသားအားလုံးပိုင်ဆိုင်တဲ့နိုင်ငံပါ။ လွှာနည်း

တစ်စုဖြစ်တဲ့ အာဏာရင်၊ ခရိနိတွေနဲ့ တရာတ်တွေပိုင်တဲ့ မြေမဟုတ်ပါဘူး၊
ယခုလိုကျိုး သိမ်ခြေမြေတွေကို အာဏာရင်၊ ခရိနိနဲ့ တိုင်းတစ်ပါးသား
တရာတ်တွေရဲ့ အနိုင်ကျင့် လွမ်းမှုး ချယ်လှယ်မှုတွေကြောင့် ပြည်သူတွေ ဒုက္ခ
ကြေတွေနဲ့ ရှုမှုတွေကို အစိုးရမှ ထိရောက်စွာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးဖို့လို့
အပ်နေပါပြီး၊ ကိုယ့်မြေကိုယ်ရောက် ကိုယ့်လူမျိုးနဲ့ အပေါင်းပါ တရာတ်တွေ
ရဲ့ လက်ကနေပြန်တိုက်ယူရတဲ့ ဘဝ ရောက်အောင်တွေ မလုပ်ကြပါနဲ့လို့
တောင်းပန်ပါရအလားဖြား...

ဦ.ဗ.၂၀၁၄ ထွက် Tomorrow ဂျာမျိုး

ကယ်သူမဲ့နေတဲ့ လက်ပံ့တောင်း

ကျော်ကြီး(MDY)

လက်ပံ့တောင်းတောင် သရိတ်စစ်းအကြမ်းဖက်ဖြေခြင်းခံရတာ
အဓိုက် ၂ နှစ်ကျော်ခဲ့ပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ဒီနေ့ထိ လက်ပံ့တောင်းတောင်
မှာဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ပဲ့ပွဲများတွေဟာ ပြုးအေားသွားခြင်းမရှိဘေးဘူး
တယ့်မွေ့လိုက်လောင်နေပြီး ပြဿနာဟာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ကြိုးတွေးလာမေး

ပါတယ်။ အခုခိုရင် လျှော်ကြေးမယ့်သော တောင်သူများက ဖိမိပိုင်
လယ်မြေများအား ခြေစည်းရှိုးခတ်တာကို မကျေနပ်လို့တားဆီးကြရှုံး
ပဋိပက္ခဖြစ်မွားပြီး ရုက်ပွဲမှ သက္ကမ်းပက်နှစ်နှင့် ခဲ့လို့ တောင်သူတစ်
ယောက် သောနတ်ပုံ့ သေဆုံးခဲ့ရပါတယ်။ တောင်သူအများအပြားထိခိုက်
ဒက်ရာရုရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒီလို့ လက်ပံတောင်း အသေခံလယ်သမားတွေဟာ
သူတို့၏ရိုင်ခွင့်တွေ၊ စုစုမှုများတွေ၊ အချိန်ကြောမြင့်စွာ အသက်ပေးပြီး
တောင်းဆိုတိက်ပွဲဝင်နေပေမဲ့ သူတို့၏အောင်သံတွေ၊ ငိုကြေးသံတွေဟာ
လစ်လျှော်ရွှေများတွေ၊ အနီးရေရှာ၊ လွှာတ်တော်ရေရှာ၊ နိုင်ငံရေးအတိုက်
အခုများကပါ မသိကျိုးကျွဲပြောနေလို့ အသေခံပြည်သူတွေဟာ ကယ်သူမှဲ
နေတဲ့ဘာဝ၊ အနိုင်ကျော်ခံနေရတဲ့ ဘဝတွေ ဖြစ်နေရရှာပါတယ်။
လက်ပံတောင်းပြသောမှုများနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဒေါ်အောင်သန်းစုကြည်း
ဆောင်တဲ့ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနှစ်မံပက်နှစ်း နှစ်မံးစံစေးရေး
ကော်မရှင်က အစိရင်ခဲ့စာထုတ်ပြန်ပြီး ကြေားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့တာတောင်
ပြုလည်းမရရှိဘူးဘူး ဒီဇူးထိ ပဋိပက္ခတွေ ဘာလို့ဆက်ဖြစ်မေ့ရတာလဲ။
အစိရင်ခဲ့စာကပါ ကျော်ပြုလည်းအောင် ပစ္စမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့တာလဲး။
အားနည်းချက်တွေအပေါ် အကောင်အထည်ဖော်တဲ့ ကော်မတိုကပ် လိုက်မှာမှု
အားနည်းခဲ့တာလဲး။ အသေခံပြည်သူတွေက ကြေားဝင်ညို့ခြင်းပေးတဲ့အပေါ်
မှာ မှာခဲ့မှုမရှိခဲ့တာလဲးဆိုတာ စဉ်းစားစရာတွေပါ။

ပထမဆုံး နှစ်မံးစံစေးရေးကော်မတို့ရဲ့ အစိရင်ခဲ့စာ နဲ့ ပတ်သက်
ပြည်သူတစ်ယောက်အမြင်နဲ့ ပြောရရင် လိုအပ်ချက်တွေ အများကြေးရှိခဲ့
တယ်လို့မြင်ပါတယ်။ အစိရင်ခဲ့စာဟာ ထွက်လာကတည်းက ဘက်လိုက်မှု
ရှိခဲ့တယ်လို့ ကျွန်တော်ပြောချင်ပါတယ်။ ဘာလို့လုပ်ဆိုတော့ နှစ်မံးစံစေး
ရေးကော်မတိဆိုတာ နှစ်မံးစံစေးပြီး လေ့လာတွေရှိချက်တွေရဲ့ ကောင်း
ကျိုးဆိုးကျိုး၊ ရရှိလာမယ့် အကျိုးအပြစ်တွေကို အမှန်အတိုင်းသာက်ဆိုင်ရာ
အနီးရအဖွဲ့အစည်းနဲ့ ပြည်သူကိုပြုရရှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအစိရင်ခဲ့စာပေါ်
မှာမှာတည်ပြီး လက်ရှိအနီးရက ဆက်လုပ်သင့်တယ်။ မလုပ်သင့်ဘူးဆိုး
ဖြတ်ရမှုပါ။ ကော်မတိကနေပြီး တော့လုပ်သင့်တယ်၊ မလုပ်သင့်ဘူး ပြော

ပိုင်ခွင့်မရှိပါဘူး။ ဒါကို စုစုပေါင်းစပ်အောင်လောက်မှတ်က ဆက်လုပ်သင့် ပါတယ်လို့ မှတ်ချက်ဘာမြောင့်ပေးခဲ့တာလဲ။ ဒါဟာ အကြံးမားဆုံးလွှာ ဧရာ့ခုံဘက်လိုက်မှုလို့ ကျွန်ုတ်မြင်ပါတယ်။ ဒီဇုန်တိရလဒ်ကောင်း ဆတ္တရသာပါဘူး။ ရှင်းရှင်းပြောရင် အခုံမှာတော့ ဒေါ်အောင်ဆန့်းစုကြည် လည်းနာမည့်ကောင်းမရခဲ့သလို ပြည်သူတွေလည်းနှစ်နာနဲ့ရပါတယ်။

စုစုပေါင်းစပ်အောင်လောက်မှတ်ဟာ အစီရင်ခံစာကို ဘယ်သူမျက်နှာ ကြည့်ပြီးထဲတ်ပြောခဲ့တာလဲ။ ငါသာများတာကတော့ အသံပြည်သူတွေအပေါ် လုံးဝမြောကြည်ပေးခဲားလို့ ပြောရင်ပြောပါလိမ့်မယ်။ တိုင်းပြည်းကောင်းကျိုးအတွက်၊ အနာဂတ်အတွက်လုပ်ရတာပါလို့ ပြောရင်ပြောပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ တိုင်းပြည်းကောင်းကျိုးအတွက် အသံပြည်သူတွေက စေားခံရမယ်ဆိုရင် တော့ ဒါဟာမတရားမှုပဲလို့ ပြည်သူတစ်ယောက်အနဲ့နဲ့ပြင်ပါတယ်။ တကယ်လို့ ဒီမံကိန်းကို မဖြစ်မနေ့ဆက်လုပ်သင့်တယ်ဆိုရင်တောင် အသံပြည်သူတွေ လက်ခံကျေနှင့်လာအောင် လုပ်အောင်ပြီးမှ ဒီမံကိန်းကို ဆက်လက်လုပ်အောင်သင့်ပါတယ်။

ဒီမံကိန်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး တကယ်တမ်းဖြစ်သင့်တာက အသံပြည်သူတွေနဲ့တိုင်းပြည်မှနဲ့နဲ့နာအောင် စာရှုပ်ကိုပြင်ဆူပ်ရမယ်။ ပြီးရင် ဒါတော့ ဒါတွေလုပ်အောင်ပေးရမယ်စတဲ့အချက်တွေကို ပြည်သူတွေကိုနားလည်အောင် အရင်ရှင်းပြီးပြုပြည်သူတွေအများစုံကျေနှင့်ပြီးဆိုမှ ဒါတွေကို လုပ်အောင်ပေးနိုင်မလား၊ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းကုမ္ပဏီတွေကို မေးရမယ်။ ဟုတ်ပြီ၊ လုပ်နိုင်တယ်ဆိုရင် ဒီအချက်တွေအားလုံးကို ပြည်သူတွေအားလုံး ကျေနှင့်အောင်အရင်လုပ်ပေး။ အားလုံးပြောထားတဲ့အတိုင်း လုပ်ပေးပြီးပြီ ဆိုရင်တော့ လုပ်ငန်းဆက်လုပ်ပေါ့။ အဓိတော့ လက်ဝါးခြင်းရှိက်ထားတဲ့ အတိုင်း အစီရင်ခံစာတွေကိုလာလို့ အကုန်တောင်ဖတ်ပြီးပြုလားမသိဘူး၊ ဟုတ်ကဲလုပ်ပေးပါမယ်ဆိုပြီး အလွယ်တက္ကပြာပြီး လုပ်ငန်းကိုဆက်လုပ် ဖော်တာ ၂ နှစ်ကျော်လာခဲ့ပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ စာရှုပ်ပါစည်းကမ်းအတိုင်း အောင်ရှုက်ပေးခြင်း၊ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းမရှိခဲ့ပါဘူး။

ဒီမံကိန်းပြန့်စတာ ၂ နှစ်ကျော်ကာလအတွက် အစီရင်ခံစာထဲမှာ ပါအော့ အချက် ဥ၆ ချက်ကို ဝင်ပေါင်ကုမ္ပဏီနဲ့ ပြန့်မှုစီးပွားရေးဦးစီး

လိမ့်တက်က အပြည့်အဝလိက်နာဖြည့်ဆည်းသောင်ရွက်ပေးခြင်းလုံး၊ ဝရှိခဲ့ပါဘူး။ အဆိုးဆုံးအချက်ကတော့ အစီရင်ခံစာမျာပါသော အစိက အချက်ဖြစ်တဲ့ ကြေးနိမ့်ကိန်းတွင် ပြောသိမ်းဆည်းခဲ့ထားရသော ဒေသခံ လွှာထုအတွက် သေးအပ်သောမြဲလျှပ်ကြေးတို့သည် ကာလတန်ဖိုးထက် များစွာလျှပ်နည်းနေရာ ကာလတန်ဖိုးအတိုင်း ပြင်ဆင်၍ ထပ်မံတိုးပေးရန် ဆိတ္တဲ့အချက်ကိုမလိုက်နာတာပါဘဲ။ စိမ့်ကိန်းကနေ နှစ်သုံးဆယ်အတွင်း ရရှိမပုံးအကျိုးအမြတ်ဟာ ၆၀၁၉ ကျော်ပေမဲ့ တောင်သူ တွေ့အတွက် မြဲလျှပ်ကြေးငွေဟာ ၆၀၁၉ ၁၀ သန်းကျော်ပုံရှိတဲ့အတွက် အင်မတန်နည်းလွန်းအားကြီးပါတယ်။

တောင်သူမေတ္တာအတွက် သူတို့ဘာဝတွေလို့ပြောလို့ရတဲ့ လယ်ယာမြှု တွေကိုတစ်သက်လုံးအပြီးပိုင်ပေးအပ်လိုက်ရတာပါ။ သူတို့ပေးတဲ့ လျှပ်ကြေးငွေ ၁၀ သိန်း၊ ၁၅ သိန်းဆိတ္တာ ဒီဇုန်ခေတ်များ ဘာများမရပါဘူး။ ရတဲ့ငွေကို ဘယ်နေ့ရာများသွားသုံးရမှာပါ။ တောင်သူဆိတ္တာ လယ်ယာလုပ်ငန်းကလွှဲလို့ ဘာစီးပွားရေးမှုမလုပ်တတ်ပါဘူး။ သူတို့ လယ်တွေသိမ်း လိုက်တာဟာ သူတို့ဘာဝကိုသတ်လိုက်တာနဲ့အတွေ့ပါဘဲ။ လယ်ယာမြှု အသိမ်းခံရတဲ့ မိသားစုင်ထဲက လွှဲယ်တွေကို အလုပ်အကိုင်ပေးမယ်ဆိုပြီး ခန့်ထားခဲ့ပေမယ့်ပေးတဲ့လေဆဟာ အခြားတရှတ်ဝန်ထမ်းတွေထက် အဆအင်မတန်နည်းပါပြီး မိသားစုင်စုံဝန်ရေးအတွက် အဆင်မပြုလို့ လစာစိုးတောင်းတော့ အလုပ်ဖြုတ်ပစ်တာခံရ ပြန်ပါတယ်။

နောက်ပြီး အစီရင်ခံစာထဲမှာပါတဲ့ EIAC SIA ဆိတ္တဲ့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိနိက်မှု၊ လူမှုံးပွားဆိုင်ရာထိနိက်မှုတွေကို အရင်ဆုံးလေးလာဆန်းစစ်ပြီး လွှာထုကိုရှုပြပြီး လွှာထုမှားလည်းသောာပေါက်အောင်ကျော်ပောင်အောင်ရွက်ရမယ်လို့ပြောထားပေမဲ့ လုံးဝလိုက်နာသောင်ရွက်ခြင်းမရရှိဘူး။ စိမ့်ကိန်းကိုဆက်လက် လုပ်ဆောင်နဲ့ပါတယ်။ ဒေသခံတွေ ရဲ့ လူမှုံးရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှု တွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဒေသခံပြည်သူတွေကို ကျော်အောင် လုံးဝမဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့ပါဘူး။ ဒေသခံပြည်သူမေတ္တာအတွက် အစိုးရရော်းပိုင်ရော၊ ဝမ်ပေါင် ကုမ္ပဏီရော၊

ကော်မတီတွေရော တာဝန်ယူမှု တာဝန်မှုလုံးဝမရှိခဲ့ပါဘူး။ ဒါအဆုက်တွေ
ကြောင့်အသံတွေဟာ ဒီစီမံကိန်းကို လုံးဝလက်မှုနဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

လက်ပံတောင်းတောင်ကြော်နဲ့စီမံကိန်းဟာ စလုပ်ကတည်းက ယမှု
ထိ လုံးဝပွင့်လင်းမြင်သာမျှမရှိခဲ့ပါဘူး။ စီမံကိန်းထဲကို လွှတ်တော် ကိုယ်စား
လုယ်တွေတောင် ဝင်ရောက်ကြည့်ရွှေ့နဲ့မပြနိုင်မြင်းဟာ ဘယ်လောက်
ပွင့်လင်းမြင်သာမျှရှိမရှိဘဲ တွေ့မြင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလက်ပံတောင်း
တောင်စီမံကိန်းဟာ ဒေသခံပြည်သူတွေအတွက်သာမက တိုင်းပြည်
အတွက်လည်း အကျိုးပြုမှုလုံးဝမရှိသော စီမံကိန်းဖြစ်ပါတယ်။ ကြော်နဲ့စီမံ
ကိန်းရှုခွဲနှင့် ပြုသာက်ရောက်အား ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အလွန်အမင်း
ဆုံးရှားသော အန္တရာယ်တစ်ခု ဖြစ်စေနိုင်ပြီး စီမံကိန်းရုံးယာမှ တွေ့ကိုရှိလာ
နိုင်ဖွံ့ဖြိုးသော ရေသာည်လည်း အန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်တယ်လို့သိရှိရပါတယ်။
စီမံကိန်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ဆုံးကျိုးမှုနှင့် ဆာလ်ဖူရစ်အက်ဆစ်ကို
ထိန်းချုပ်နိုင်မည့် အာမခံချက်အား အစိုးရှု ဦးပိုင်နှင့် မြန်မာဝမ်းလါင်တို့က
ပေးအပ်နိုင်မှုမရှိသော ကြောင်းနှင့်အဆိုပါ ဆာလ်ဖူရစ်အက်ဆစ်များမှာ
စီမံကိန်းနှင့် တစ်နိုင်စန်းသာဝေးသည် ချင်းတွင်းဖြစ်ကိုစီးဝင်၍ ချင်းတွင်း
မြတ်မှတ်ဆင် မြန်မာနိုင်ငံရှုအသက်သားကြောဖြစ်သည် ဇရဝတိဖြစ်သို့
စီးဝင်ပါက မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး ခုက္ခာဖြစ်လာနိုင်ကြောင်း လက်ပံတောင်း
တောင်အရား လွှပ်ရှားသူ စာရေးဆရာကြီး ဦးအံမောင်က သုံးသပ်ထားပါ
တယ်။

ဒီလို တိုင်းပြည့်နဲ့ ဒေသခံပြည်သူတွေကို လုံးဝအကျိုးမပြုသော
လက်ပံတောင်းတောင်စီမံကိန်းကို ဒေသခံတောင်သူလယ်သမားတွေက
လုံးဝလက်မှုနိုင်ဘဲ အသက်ပေးတိုက်ပွဲဝင်ကန့်ကွက်နေပေးမယ့် အစိုးရှု
လွှတ်တော်၊ အတိုက်ခံများကပါ ကြည့်ရှုစောင့်ရောက်မယ့်သူမရှိ၊ ကျည်းမှု
မယ့်သူမရှိဖြစ်နေတာဟာ ဒေသခံဆင်းရုံသား လယ်သမားတွေအပေါ်
မင်္ဂလာရာရောက်ပါတယ်။ ဒေသခံလယ်သမားတွေဟာ တရားဥပဒေရှု
အကာကွယ်ပေးမှုမရှိသလို တိုင်းတစ်ပါးသားတရာ်တွေရဲ့စောက်း အနိုင်
ကျင့်တာပါခဲ့နေရပါတယ်။ အချုပ်အခြားအာဏာရိုင်ငံဖြစ်တဲ့

ကိုယ့်နိုင်ငံမှာ တိုင်းတစ်ပါးသားပေါ်ကို လက်နက်ကိုင်ဆောင်စွင့်ပေးထားပြီး ကိုယ်ပြည်သူတွေကို ဖောက်အနိုင်ကျွန်းခွင့်ပြုထားတာဟာ တရာတ် လက်အောက်မဲ့သာဝရောက်သွားပြီးလားလို့ မေးရမလိုဖြစ်နေပါတယ်။

ကျွန်းတော်သတိထားမိသလောက်ကတော့ လက်ပံ့တောင်းအမူး ကိစ္စနဲ့ပတ်သတ်ပြီး အားလုံးက လက်ရောင်နေကြတာတွေ့ဖြင့်နေရပါတယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းနှင့်တွယ်နဲ့တဲ့ကိစ္စဖြစ်လို့ ဝင်မပါရတာ လား၊ တပ်ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုနဲ့ပတ်သက်နေလို့တွန်းဆုတ်နေကြတာလား ဒါမှမဟုတ် ဟိုဝင်ကြုံပြောသလို တရာတ်က ကျေးဇူးရှုနေလို့လား မေးချင်ပါတယ်။ ပြည်သူဘက်က ရပ်တည်ပေးမယ့်သူမရှိကြတော့ဘူးလား။ လက်ပံ့တောင်းကိစ္စက နိုင်ငံတစ်ဝန်းလယ်ယာမြှုပ်စုံစွားနေတဲ့ လယ်သမားတွေကို ကိုယ်စားပြုတယ်လို့ပြောလို့ရပါတယ်။ အရတော့ အကျအညီမပေး၊ မကာ ကွယ်ကြတဲ့အပြင် ရောပါဆိုလှုတန်းစားတွေနဲ့ အနီးရက အသံပြည်သူ တွေကို နောက်ကွယ်ကကြိုးကိုင်တဲ့သွေးတွေနိုင်းတိုင်း၊ မြှောက်ပေးတိုင်း လုပ်တဲ့သွေးတွေလို့ တဆိပ်အတပ်မဲ့လိုက်ရပါတယ်။

ဘယ်ဘက်ကကြည့်ကြည့် တိုင်းပြည့်နဲ့ပြည်သူလှုထုတိ အကျိုးမပြ သား လက်ပံ့တောင်းမီမကိန်းကို ပြည်သူအလိုကျ ဆက်မလုပ်သနဲ့တော့တဲ့ ရပ်ဆိုင်းသင့်ပြီးလို့ ပြောချင်ပါတယ်။ ကျွန်းတော်တို့ငယ်ငယ်က ဖတ်စာထဲ မှာသင်ခဲ့ရတဲ့ ကြုံးစိမ်တောင်း၊ စံပယ်တောင်း၊ လက်ပံ့တောင်းတောင်းဆိုတဲ့ တောင်တွေဟာ ပျောက်ကွယ်သွားတော့မှာပါ။ ဦးကိုလေး(အင်းဝရှုက်ရည်) ပြောသလို သစ်ပင်ကပြန်စိုက်လို့ရပါတယ် တောင်ကတော့ပြန်စိုက်လို့ပရ ပါဘူး။

ဒီမိုကရေစိနိုင်ငံတစ်ခုမှာ ပြည်သူဆန္ဒဟာ အမိကအခရာပါ။ ပြည်သူဆန္ဒမပါတဲ့ ပြည်သူသမားမတွေတဲ့ လုပ်ငန်းဆိုရင် ဘယ်လုပ်ငန်းမှ လုပ်စွင့်မရှိပါဘူး။ ပြည်သူလှုထဲ သမားမတွေတာ၊ မဇကျန်တာကို နွဲတဲ့ လုပ်မယ်ဆိုရင် ဒါဟာဒီရိုကရေစိန်းလေး လုံးဝမကျပါဘူး။ ပို့ဆုံးနိုင်မှာ ဆိုရင် သမ္မတကိုယ်တိုင်က 'အသံပြည်သူလက်မဲ့ရင် အမျိုးသားအကျိုး ဒီပြားအတွက်ပြစ်စေကာမဲ့ ဒြှူးရေးလုပ်ငန်းတွေကို မလုပ်ဆောင်ရုံ' ဆိုပြီး အမိန့်ထုတ်ထားပါတယ်။ ဒါဟာ ပြည်သူသာ အမိ ပြည်သူသာ အဖဆိုပြီး

ပြောလည်းပြော လက်တွေ့လည်းကျင့်သုံးတဲ့နိုင်ငံလိုပဲ ပြောရွင်ပါတယ်။
သမ္မတကြီးရဲ့အောက်ဆုံးကျင့်ရှိတဲ့ သက်တမ်းလေးအတွင်းမှာ သမ္မတကြီး
အမြဲပြော၊ ပြောဖော်သော မိဘပြည့်သူများဆိုတဲ့ စကားလေးအသက်ဝင်ကျင့်
ရှစ်ခုအောင် မိဘပြည့်သူတွေ့လက်မခံပသော ဒီစီမံကိန်းကို အပြီးတိုင်
ရပ်မှားပေးခဲ့ပါလို့ မေတ္တာရပ်စဲတောင်းဆိုချင်ပါတယ်...

၁၃.၁.၁၅ ဧ.ထက် Tomorrow ဗျာနယ်

လူနပ်ချမ်းသာ ပြည်ပြန်မှ

ကျော်ကြီး(MDY)

သာသနရေးဝန်ကြီး(ဟောင်း) ဆန်းဆင့်ကိုတရားစွဲဆိုထားတဲ့ အမှု အတွက် တရားရုံးချိန်းတစ်ခုမှာ စစ်ဆေးနေတဲ့ ဦးဆန်းဆင့်ဟာ အသက် ရှုံးကျပ်လာတာကြောင့် စစ်ဆေးမှုလုပ်တာတွေကို ရပ်နားခဲ့ရတယ်လို့။ သတင်းဖတ်လိုက်ရတော့ စိတ်ထမကောင်းဖြစ်သွားပါတယ်။ အော့ သူ့ချုပ် အရင်ကရှင်ဘရှင်လိုနေခဲ့ရတဲ့ဘဝကောင် တရားခဲ့ဘဝရောက်၊ အကျဉ်းချုပ် နေရင်တော့ ဘယ်လောက်များ ခံစားနေလိုက်ရမလဲ၊ သူ့မီသားစွဲတွေရော ဘယ်လောက်များ ခံစားနေရမလဲဆိုပြီး၊ တွေ့ကြည့်ပြီး ကိုယ်ချင်းစာပြီး စိတ်မကောင်းဖြစ်စိတာပါ။ ဒီလိုပြောလိုလည်း သူနဲ့ ကျွန်ုတ်နဲ့လည်း ဘာမျပတ်သက်မှုမရှိပါဘူး။ ပတ်သက်မှုရှိပေါ်နေသော အပြင်မှာတောင် မမြင်ဖူးပါဘူး။ ဦးဆန်းဆင့်ဟာ အရင်က စစ်အာဏာရှင်ဘဝတုန်းက တော့ အနည်းဆုံးမှား မကောင်းခဲ့တာရှိချင်ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း ကျွန်ုတ်တို့ မြန်မာလူမျိုးဆိုတာက လုပ်စွဲယောက်က ကိုယ့်အပေါ်ဘယ် လိုပ် မကောင်းခဲ့မကောင်းခဲ့ အဲဒီလူဒုက္ခရောက်ပြီးဆိုရင်တော့ ဝမ်းသာတတ်

တဲ့လွှမြှုံးတော့ မဟုတ်ဘူးလှ။

ထားပါတော့၊ ကျွန်တော်ပြောချင်တာက ဦးဆန်းဆင့်အစုလို အဓို
ယူခံရတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ စစ်အာဏာရှင်လက်ထက်က
နဲ့ ယနေ့ ဒီပိုကရောစိအနီး၊ ရေသံလက်ထက်ထိ အစုလို အကျင့်ပျက်လာသံ
စားလို ဆိုပြီး ဝန်ကြေးတွေ၊ အနီးရှုန်ထပ်းတွေ အပြစ်လေးအရေးယူ ခံရခဲ့ရမှု
ဖြစ်စဉ်တွေနဲ့ ချိန်ထိုးပြီး စဉ်းစားမိတာလေးတွေပြောချင်လိုပါ။ ဦးဆန်းဆင့်
ဟာ နိုင်ငံ၊ ဒွေးလွှာတွေအတွက် မျှော်လွှာနဲ့ စွဲချက်တင် ဖော်သီးခဲ့တယ်လို့ ကနိုး
ဖော်ထုတ်ပြောကြားမှုတွေအရ သိရှိခဲ့ရပါတယ်။ ဒီလိုပြည်သွားလွှာမြင်ကို
အလွှာသုံးစားလုပ်လို့ တရားဖွဲ့စီရတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘာမှုပြောစရာမရှိပါ
ဘူး။ တကယ်မှန်တယ်ဆိုရင်ပေါ့။ ကောင်းပါတယ်၊ လုပ်သင့်ပါတယ်။
ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ တစ်မျက်လာက်စဉ်းစားကြည့်ရန်အောင်များ၊ အဒါက
လက်ရှိ ဦးသီန်းစီန်းအနီး၊ ရှုလက်ထက်မှာပဲ ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြေး
ဦးသီန်းတွေနဲ့ အပါအဝင် ဆက်သွယ်ရေး၊ အရာရှိတစ်ချို့ဟာ နိုင်ငံတော်ငွေ
ကျပ်သီန်းထောင်ရှုံး၊ သောင်းရှိပြီး အလွှာသုံးစားမှုပေါ်ပါက္ခလို့ အရေးယူ
ဆောင်ရွက်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ယနေ့ထိ ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြေးအပါ
အဝင် အရာရှိတစ်ချို့ကို ဘယ်လိုအပြစ်လေး အရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်လို့
ပြည်သွားလွှာကို အသေးဆောင်ပြုခဲ့ခြင်းလုံး၊ ဝမရှိခဲ့ပါဘူး။ ထို့အတွက် အမြား
ဝန်ကြေးဌာနတွေက အကျင့်ပျက်လာသံစားတဲ့ ဝန်ကြေးတွေ၊ အရာရှိတွေကို
အရေးယူဆောင်ရွက်မှုတွေမှာလည်း အသေးဆောင်ပြုခဲ့ခြင်း၊ မရှိသလို
ထိရောက်စွာအရေးယူဆောင်ရွက်ပြုခဲ့မှုလည်း၊ မရှိခဲ့ပါဘူး။

အဲဒါလို နိုင်ငံတော်ငွေ ကျပ်သီန်းထောင်ရှုံး၊ သောင်းရှိပြီးအလွှာသုံးစား
လုပ်တဲ့သွားလွှာတွေ၊ ဘယ်လိုအရေးယူလိုက်တယ်ဆိုတောင် ပြည်သွား
ကိုအသေးဆောင်ရွက်ခဲ့ဘဲနဲ့ ခုဝါယာတို့ သီန်းတစ်ရာလာက် အလွှာသုံးစားတဲ့အမှုကျ
တွေ၊ ကျွန်းမာရေးအမှန်တကယ်မကောင်းလို့ အာမစ်တောင်းတာတောင်
လုံး၊ ဝမပေးဘဲ အမြားကြေးစွာလုပ်နေပိုပေါ်ကိုနေပါတယ်။ ဦးဆန်းဆင့်ဟာ
နိုင်ငံတော်ကုန်ကုန်ခဲ့သွားလွှာမဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံပုန်ကုန်ခဲ့လို့တစ်သက်တစ်ကျွန်း၊
သော်တော်ခုမှုတ်ခဲ့ရတဲ့ သွားလေသွားအာဏာရှင်ဟောင်းကြေးရဲ့မြဲ့အော်
တောင်အရ လွှာတ်ဦးချမ်းသာမြင့်နဲ့လွှာတ်ပေးလိုက်လို့ အော်လာသိလွှာနဲ့နှိမ်ပြီး

ဘဏ်ရှုပ်ယာတွေတောင်ဝယ်ယူနေပြီး နိုင်ငံတော်ရဲလုပ်ငန်းတွေတောင်လုပ်ဆောင်ခွင့်ပြုခဲ့သေးတော်လေး။

အခု အလွှာသုံးစားလုပ်တဲ့ ငွေ့ပမာဏကလည်း သိန်းတစ်ရာကျပ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဒီလောက်ငွေ့ပမာဏလေးကို အရကြောင်းပြုအရေးယူတယ်ဆိုတော့ အကြောင်းသိနေတဲ့၊ ပြည်သူ့ ထွေအကြားမှာ ရယ်စရာဖြစ်နေတာ ပဲ့။ ဒီလောက်ရွက် သူတို့သားသီးတစ်ပတ်အသုံးစရိတ်တောင် မရှိဘူးလေး။ ဒီလောက်ငွေ့ပမာဏကိုသား အလွှာသုံးစားလုပ်လို့သား အရေးယဉ်ကြေးဆို ဝန်ကြေးအားလုံး တစ်ယောက်မှုလွှာတ်မယ်မထင်ပါ။ ဝန်ကြေးတွေ့၊ အနီးရှု အရာရှိတွေရရှိတဲ့ လစာနဲ့ သူတို့ရိုင်ဆိုင်မှုတွေကိုကြည့်ရင် အကတိလိုက် စားမွှုရှိတယ်မရှိဘူး၊ အငြင်းပွားနေစရာလုပ်မယ်မထင်ပါဘူး။ ဝန်ကြေးတွေဟာ သူတို့ရိုင်ဆိုင်မှုတွေကိုတောင် ရုချိန်ထိ ပြည်သူ့ကိုတောင် ပွုန့်ခွုံ့လင်းလင်း ချမပြရဘူးမို့လား၊ ကိုယ့်ဘက်က ယန်ကန်တယ်ဆိုရင် ချမပြရစေရဘာ့မှုမရှိဘူးလို့ထင်ပါတယ်။

အခုငွေ့သိန်းတစ်ရာဟာလည်း ဘုရားတည်တဲ့ နေရာမှာ အသုံးချုံ့လို့ဆိုပြီး စသုံးလုံးက ပြောကြားပါတယ်။ ဒါဟာ ဂိုယ်ကျိုးအတွက် အသုံးချုံ့တော့မဟုတ်လို့ အလွှာသုံးစားမှုလို့တောင်ပြောလို့မရပါဘူး။ မြန်မာနိုင်ငံက တန်ခိုးကြေးဘုရားအားလုံးကြည့်ကြည့်ပါ။ အဲဒီမှာ လျှော့တန်းထားတဲ့ အလူ၍ ရှင်တွေရဲ့နှာမည်တွေဟာ ခေတ်အဆက်ဆက် အနီးရလွှာကြေးမင်းများရှု မိသားစာမျက်နှာမည်တွေချည်းပါပဲ။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ သူတို့နာမည်နဲ့လွတ်တဲ့ ဘုရားမရှိသလောက်ပါပဲ။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ Land Mark ဖြစ်တဲ့ ရွှေတိဂုံးဘုရားရဲ့စိန်ဖူးတော်တောင် ပိုလ်ချုပ်များကြေးသန်းဆွဲ့၊ အနီးအောင် မိသားစာကောင်းမှုတဲ့။ အဲဒီလောက်ပမာဏထိလျှော့ခါ့န်းနိုင်မှုတွေဟာ သူတို့ ကိုယ်ပိုင်ငွေ့စစ်စစ်နဲ့လျှော့ခါ့န်းထားတာဖြစ်နိုင်ပါသလား။ ပြောကြည့်စရာလို့ မယ်မထင်ပါဘူး။ သူကြေးဘုရားရွှေသားကောင်းမှုတွေချည်းပါပဲ။

အခုလို့ ပြောဆိုနေတာတွေဟာ ဝန်ကြေးဦးဆန်းဆင့်ဘက်ကင့်ကာကွယ်ပြောဆိုနေတာမဟုတ်ဘူးဆိုတာ စာဖတ်သူမှားလည်းမယ်ထင့်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဥပဒေဟာ လိုတစ်မျိုးမလိုတစ်မျိုးလား၊ မူက်နာလိုက် မွှုရှိသလားဆိုတာမေးခွန်းထုတ်ချင်တာပါ။ လျှော့ခါ့န်းမင်းများက တရားဥပဒေ

အထက်ဘယ်သူမ မရှိဘူးလို့မပြောဆိုနေကြပေမ ဥပဒေအထက် ရှိဖော်တဲ့
လူတွေကတော့ ယင့်သိရှိနေတဲ့နဲ့ပဲဆိုတာ တစ်နိုင်ငံလုံးသိကြပါတယ်။
ဦးဆန်းဆင့်ကျ အခုလို ထိထိရောက်ရောက် အရေးယူဆောင်ရွက်ပြခဲ့ပေမဲ့
အနီးရအသက်ဆက် ဝန်ကြီးဌာနတွေရဲ့ အကျိုင်းပျက်လာသံစားမွဲတွေ၊
တရားရေးမှတ်ပုံးတွေက တရားရေးဝန်ထမ်းတွေရဲ့ အကျိုင်းပျက်မြေားမွဲတွေ၊
အခက္ခလာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေက ပြည်သူတွေအပ်မတရားစီးပွားရေးမွဲတွေ၊ ခရီး
လျက်းစားတွေက အပ်ချုပ်သူအားလုံးတွေနဲ့ပေါင်းပြီး နိုင်ငံတော်ရဲ့
ပိုင်ဆိုင်မွဲတွေ၊ ပြည်သူလွှာတွေရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မွဲတွေကို မတရားလုပ်နေတာတွေ၊
ထမ်းဆောင်ရမယ့် အချိန်အတွက်ကို မထမ်းဆောင်ဘဲရောင်တိမ်းနေတာ
တွေကို မိမိယာတွေနဲ့ပြည်သူတွေကနေပြီးမတော့ ထိထိရောက်ရောက်
ဖော်ထုတ်ချုပ်မှုပေမဲ့ အရေးယူဆောင်ရွက်မျှင်လုံးဝမရှိဘဲ လွှတ်ပေးထား
တာတွေဟာ ဘာကြောင့်လဲဆိုတာ မေးခွန်းထုတ်ချုပ်ပါတယ်။

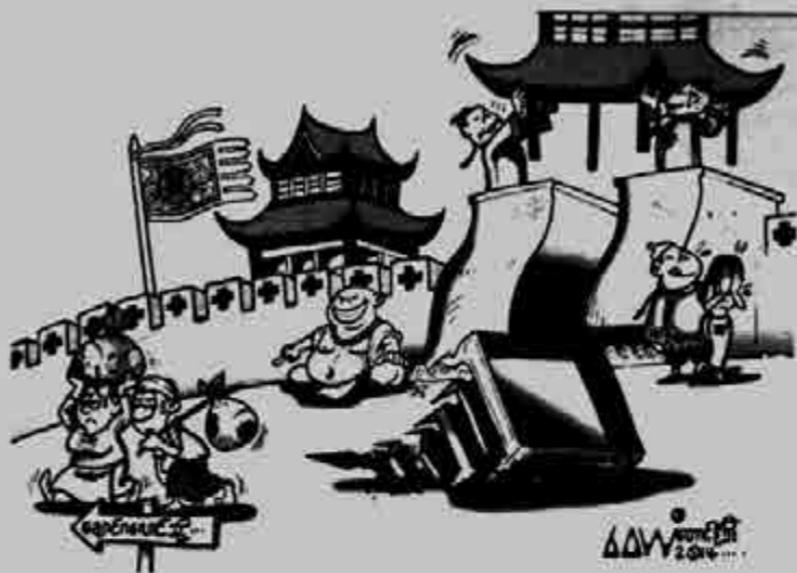
သမွှတကြီးကို သန်း ၆၀ ကျော်သော ပြည်သူတွေကိုယ်စား
တစ်ချက်ပဲဆောက်ပြမေးမြန်းချင်ပါတယ်။ သမွှတကြီးအနီးရသစ်
လက်ထက်မှာ နိုင်ငံရဲ့မထဲပါ၍များထဲမှ အပိုကအရေးပါတဲ့ တရားစီရင်ရေး
မှတုံ့င်မှ ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ အကိတ်တရားလိုက်စားမှု အကျိုင်းပျက်မြေားမွဲတွေနဲ့
ပတ်သက်ပြီး တရားဥပဒေနီးမံးရေးနှင့် တည်ပြုမှုအေးရှမ်းရရေးကော်မတီသို့
ရှုနိုင်အတွင်း ပြည်သူတွေများ၏ တိုင်ကြားစာ (၈၀၀၀) ကျော်ရောက်ရှိခဲ့ပြီး
မိမိယာများဘက်မှ လည်းထိရောက်စွာ တိုးတကျကျဖော်ပြခဲ့သော်လည်း
ယင့်ထိမည်သည့်တရားသူကြီး တစ်ယောက်ကိုမျှ ထိရောက်စွာ အရေး
ယူဆောင်နိုင်ခဲ့တာ မတွေ့ရသေးပါဘူး။ နှစ်ပေါင်းများစွာ အကျိုင်းပျက်ချေ
လားမွဲနဲ့ နာမည်ကြီးနေတဲ့တရားရေးမထဲပါ၍ကြီးဟာ ပြုကျလုမေတ်ဖြစ်နေ
ဘာမတော် ထိရောက်စွာ အရေးယူဆောင်ရွက်မှု ယင့်ထိလုံးဝမရှိသေးပါ
ဘူး။ ဒီတန်ချက်တည်းကို ကြည့်တာနဲ့ဦးသိန်းစီးမိန်အနီးရဲ့ အရည်အချင်း
နှုံးဆောင်ရည်ကို အကြဖြတ်လို့ရပါတယ်။ ခေတ်အဆက်ဆက် အကိတ်
တရားလိုက်စားပြီး နာမည်ဆီးနှုန်းမည်ကြီးနေတဲ့တရားမထဲပါ၍ကြီးဟာ ပြီးခဲ့တဲ့
နေပေါင်းငါးဆယ်အတွင်း အကိတ်တရားလိုက်စားလို့ဆီးပြီး ထိရောက်စွာ
အေးယူခဲ့ရတဲ့ တရားသူကြီးဟာ ၁၁ ယောက်တော် ပြည့်ပဲဘူး။

တရားညပဒေစိုးမိုးမှုမရှိခြင်း ဆိုတဲ့အချက်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံကို ယနေ့သရီးနှင့် အထိ ကဗ္ဗာအဆင်းရှုစိုးနိုင်ငံ အဖြစ်ရှုပ်တည် စေတဲ့အဓိကအချက်ပါပဲ။ ယခု ဒီပိုကရေစိအစိုးရသံလက်ထက်မှာလည်း သမ္မတဟာ သူတေားမှာရှိ တဲ့ အကြော်ပေးကိုယ်တိုင်က တောင်သူတွေပါက လယ်မြှုတွေသိမ်းထားလို့ တောင်သူတွေက ပြန်ရရေးဆန္ဒပြတောင်းဆိုင့်တာတောင် ပသိချင်ဟန် အောင်နေခဲ့သေးတာဆိုတော့ ပြောစရာကုန်သွားပါပြီ။

ကာတွန်းတစ်ပုဒ်သွားသတိရရှိတယ်မျှ။ ထောင်ကျမ်းတဲ့သူငယ် ချင်းကိုလာတွေတဲ့သူငယ်ချင်းက 'မင်းကိုင်း အတန်တန်ပြောတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာနေရင်လောင်းကစားလုပ်ငန်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးလုပ်ငန်း ကြိုက်တာလုပ်ကွာ။ ခုနေတွေ့မင်းက ဆန္ဒသွားပြရတယ်လို့ကွာ' ဆိုပြီး ပြောနေတဲ့ပုံမေးပါ။ ဟုတ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ လျကြီးနဲ့တည့်တယ်၊ ပြောသမျှမှန်မှန်မှားမှား နားထောင်တယ်၊ သူတို့ထိုင်ခဲ့သွားမလျှပ်ဘူးဆိုလို့ ကတော့ ကြိုက်တာလုပ်။ ပြည့်သူတွေကို ပါးရိုက်မယ်၊ နားရိုက်မယ်လို့ပြော တဲ့ ဝန်ကြီးတောင် ဘာမှမဖြစ်ဘူးမို့လား။ အဲဒါကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံမှာ အစိုးရမင်းမှထမ်းလုပ်မယ်၊ စီးပွားရေးလုပ်မယ်ဆိုရင် အရည်အချင်းရှိဖို့ ထက် အထက်လျကြီးနဲ့ တည့်အောင်ပေါင်းတာတဲ့ အားတတ်ဖို့ရယ် ခြင်နဲ့ လမ်းကြောင်းသိနိုပလိုပါတယ်။ လျှနပ်ရမ်းသာဆိုတဲ့စကားလေးသာ လက်ကိုင်ထားပြီးသာနေကြော်။ နပ်တဲ့ လျှချမ်းသာမယ်၊ နေရာရမယ်။ လျကြီးနဲ့ မတည့်တော့ဘူး၊ သူတို့ထိုင် ခဲ့လာလျှပ်တဲ့လျှပ်ရပ်တွေ လျှပ်လာပြီး ဆိုလို့ကတော့ နာပြီသာမှတ်။ ဖွံ့ဖိုးမှု လေးတောင် ထောင်တစ်သက် တစ်ကျော်းကျဖြစ်အောင်ပုဒ်မတပ် အရေးယဉ်ခံရမယ်ဆိုတာ ဦးဆန်းဆင့်ကို သာ နမူနာယျကြပေတော့များ။

J.B.O. ၁၄ ထုတ် Tomorrow ဂျာနယ်

နဂါးခံတွင်းထဲက မြန်မှာယဉ်ကျေးမှုပြီ。

တော်ကြီး(MDY)

ပြီးခဲ့တဲ့အပတ်က မန္တလေးမြို့၊ ကြက်ဆီထမင်းဆိုင် တစ်ဆိုင်ရှုံးမှာ ဆိုင်ကဏ္ဍက်လာတဲ့ တရာတ်နိုင်ငံသားပိုင်ကားနဲ့ မြန်မာလင်မယားစီးလာတဲ့ ဆိုင်ကယ် တိုက်ပိမလို့ ဖြစ်ရာကနေ စကားများကြရာ တရာတ်နိုင်ငံသား လေးက မြန်မာ လင်မယား နှစ်ဦးကို လည်ပင်းညွစ်ပြီး လက်သီးနဲ့ ပိုင်းထိုး ခဲ့တဲ့ဖြစ်ရပ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီသတင်းက အင်တာနက် လူမှုကွန်ရက်တွေ၊ ပိုဒ်ယာတွေမှာလည်း ဟိုးလေးတကျိုး ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။

အရမှန်က်ပိုင်း မန္တလေးမြို့၊ မြို့ခဲ့မြန်မာမတွေနဲ့ တရာတ်နိုင်ငံသား တွေ ပြဿနာဖြစ်တာ ခပ်စိပ်စိတ် တွေ့မြင်လာရပါတယ်။ အော်လို့ ပြဿနာ ဖြစ်တိုင်းမှာလည်း ကျွန်းတော်တို့ အပ်ချုပ်သူ အဘဏာပိုင်တွေက ထိရောက် စွာအရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့မှု လုံးဝမရှိခဲ့ဘဲ တရာတ်တွေကာက်ကပ် အကာအကွယ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ အခုံဖြစ်ခဲ့တဲ့ ပြဿနာမှာလည်း သက်ဆိုင်ရာ ရုံစေန်းက တရာတ်တွေကို လာရောက်စောင်သွားပြီး အရေးယူ

ဆောင်ရွက်မှုမရှိဘဲ ရုက်ချင်း ပြန့်လွတ်ပေးလိုက်တယ်လို့ သိရပါတယ်။

ဟိုအရင်ကလည်း မန္တလေး ကျောက်စိုင်းမှာ ပြန့်မာလျော်ယ် တစ်ယယာက်ကို တရာတ်နိုင်ငံသားတွေက သူတို့အစိုးထဲပေါ်ပြီး စိုင်းထိုးကြိုတ်ကြတဲ့အမှာ တရာတ်က စေနိုးများကို သေနတ်နှင့် ပစ်သတ်နဲ့တဲ့ အမှာတွေမှာလည်း တရာတ်နိုင်ငံသားတွေကို ထိုရောက်စွာ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့တာ လုံးဝမရှိနိုပါဘူး။ အဲဒီလို့ အပ်ချုပ်သူ အနိုင်ရှုက် နိုင်ငံသားများဘက်ကမဲ့ အကာအကွယ်မပေးခဲ့တဲ့အတွက် အညွှတရာတ် တွေဟာ အီမ်ရှင်တွေကိုစောက်လာရုံးသာမက အီမ်းခိုးစုံတက်ပြီး မစင်စွန်နေကြပါပြီ။

တရာတ်အနိုင်ရှုကတော့ သူ့နိုင်ငံနဲ့သူ့နိုင်ငံသားတွေကို ထိုရင် ဘယ်လို့ လက်တဲ့ပြန့်တယ်ဆိုတာ ပြီးခဲ့တဲ့ တစ်နှစ်ကျော်လောက်က ကိုယ့် နိုင်ငံသားစိုင်းနော်ခမ်းကို သူတို့နိုင်ငံမှာ အရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံကို ကြည့်ရင်သိမှာပါ။ စိုင်းနော်ခမ်းရဲ့ တရာတ်ရဲ့အရာရှိတွေရှုံးမှာ ဒုံးဆောက်ပြီး ထိုင်နိုင်းတာ ကြိုးနဲ့တွေပါ၊ ကားပေါ်တင်တာတွေ မောက်ဆုံးဆေးထိုး အသတ်ခဲ့ရမှာဖိုး အချိန်ထိုး လူ့သိက္ခာ တစ်ပြားသားမှ ထည့်မတွက်ဘဲ ရပ်သံတွေကမဲ့ တိုက်ရှိကို တင်ဆက်ပြသခဲ့ရပြီး ကြက်လေး၊ ငါက်လေး တစ်ကောင်လို့ လွယ်လွယ်ကူကူ သတ်သွားတာဟာ သူတို့နိုင်ငံသားကို ထိုရင်မရဘူး၊ ပြန့်မာနိုင်ငံကို သူတို့ဘယ်လို့နိုင်းကြောင်း ကဗျာကို ပြသွား တာပါပဲ။

အပြစ်ရှိလို့ အပြစ်ပေးခဲ့ရတာ မဆန်းပေမဲ့ ကိုယ့်နိုင်ငံသားတစ်ဦး သူများနိုင်ငံရဲ့ တရားခြင်မှာ အကာအကွယ်မဲ့ နိုင်ခဲ့ရပြီး လူတစ်ယယာကိုရဲ့ သိက္ခာကို တန်ဖိုးမထား၊ နှင့်မခြပ်စွဲ လုပ်ရပ်တွေဟာ အချုပ်အမြာ ပိုင်ဆိုင်တဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုကို စောက်လိုက်တာပလို့ ခဲ့စားစိုပါတယ်။

သူတို့တွေနဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်တဲ့ မောရာမှာလည်း သူတို့ တွေရဲ့ အနိုင်ကျော်လွမ်းမိုးချုပ်လှယ်မှု၊ လူလည်ကျေမှုကို ကျွန်တော်တို့ပြန့်မာလွှာပျိုးလွှာ ခဲ့မောရတာပါပဲ။ မန္တလေးကျောက်စိုင်းမှာ၊ နယ်စပ် ကုန်သွားရေးတွေမှာ၊ စီးပွားရေး နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ သူတို့ရဲ့ လူပါးမှု ဘို့ခဲ့မောရပါတယ်။ ကိုယ့်နိုင်ငံကို လာရောက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံတဲ့လုပ်ငန်း

အားလုံးနှင့်ပါးမှာ သူတိုက မတရား အသာစီး ရယူထားတာချည်းပါပဲ။
မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ သဘာဝသယ်စာတရားနှင့်နှစ်ဦး ၂၀ ကျောက် တရားဝင်၊
တရားမဝင်နည်းနှင့် တွေ့ဖော်သုံးစွဲ ရနေတာက တရားနိုင်ပါ။ တိုင်းပြည်
ရဲ့ အရေးကြီးလုပ်ငန်းတွေဖြစ်တဲ့ လေဆိပ်မှန်သမျှ ဆိပ်ကမ်းမှန်သမျှ
လမ်းလုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခွင့်ရနေတာ သူတို့ပါပဲ။ သူတို့
စိမ့်ကိန်းတွေကို ကြည့်ရင် ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကို အကျိုးပြုတဲ့ စိမ့်ကိန်းမပါ
သလောက်ပါပဲ။ ကျွန်ုတော်တို့ တိုင်းပြည်ရဲ့ သဘာဝသယ်စာတရားတွေဟာ
နှစ်နိုင်ငံ ခွဲသုံးနေရသလို ဖြစ်စေတာပါ။

ဟိုတစ်လောကပဲ တရားနိုင်ငံက ကော်မွေတွေတင်သွင်းတာကို
သိတော်ထွေထဲမှာ ကျောက်ခဲတွေ သဲတွေ ထည့်ပေါ်ကိုတော်တွေ၊ ကိုယ့်နိုင်ငံ
က သစ်တွေ တန်သောင်းခြားပြီး နှီးထုတ်တယ်။ သစ်ခုတ်ခဲတွေက် ပိုက်ဆံ
ပေးလျော့အခါမှာလည်း ယွမ်ပွဲအတွက် ပေးချေမော်တာတွေဟာ တရား
တွေဟာ မြန်မာပြည်ကို ဘယ်လောက်အထိအနိုင်ကျင့် အောက်မော်တယ်
ဆိုတာတွေရမှာပါ။ ဒီလိုတွေ ပြုလုပ်လို့ တရားအထိုင်တဲ့အခါမှာ
လည်း လုံးဝ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးမဲ့ မရှိနဲ့သလို မိမိအထိုင်ရကဲလည်း
ဝင်ရောက် ဆောင်ရွက်ပေးတာမျိုး မရှိပါဘူး။ တရားတွေဟာ ကျွန်ုတော်တို့
နိုင်ငံကို ကမ္ဘာကျော် ငတုံးမှားအဖြစ်သတ်မှတ်ချိုးနှင့်ပြီး ဆက်ဆံနေတာ
ဟာ အသိဉာဏ်မရှိတဲ့ အပ်ရှုပ်သူ အထိုင်ရနဲ့ အသားထဲကလောက်တွေကိုတဲ့
စရိတ်လျှော်းစားတွေကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

တရားတွေက ကိုယ့်နိုင်ငံက မြေပေါ်မြေအောက် သဘာဝ သယ်
စာတရားတွေကို မတရားနှင့်ယူနေတာတွေကို ကိုယ့်နိုင်ငံသားတွေကို အောက်
ရှင်တိုင်း အောက်မော်တာတွေ၊ ကိုယ့်နိုင်ငံက အမျိုးသမီးတွေ အပျော်မယား
အဖြစ် ဝယ်ယူပေါင်းသင်းပြီး လိုင်ကျွန်ုတ်အဖြစ်ဆက်ဆံနေတာတွေကို
အပ်ရှုပ်သူ အထိုင်ရကဲ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုမရှိဘူး ပြည်သူတွေဟာ မိဘမဲ့
သားသမီးတွေလို့ လွမ်လေးခွေးမခန့် ဘဝဖြစ်နေရတာ အင်မတန် စိတ်နှာ
စရာ ကောင်းလုပ်ပါတယ်။

မွှေးလေးပြုမှာ တရားတွေ ဘယ်လောက်လွမ်းမှုးဝါးမျိုးသားသမီး
ဆိုရင် တစ်မြို့လုံး တရားတွေလုံးမျိုး၊ တရားတွေဘုံးကျောင်း၊ တရားတွေစာသင်

ကျောင်းတွေနဲ့ ပြည့်နေပါပြီ။ မြို့ထဲမှာ မန္တလေးသား စစ်စစ်ဆိုလို့ တောင်လောက မန္တလေးဘိုးဘိုးကြီးပဲ ကျော်ပါတော့တယ်။ အစိုးရအမော်ပြုနဲ့ မျက်စလင် လူမျိုးတွေရဲ့ ဗလ္ဗာက်ခွင့်၊ စာသင်ကျောင်း တည်ဆောက်ခွင့်တွေကို ထိန်းချုပ်ထားပေမဲ့ တရာတ်ဘုံးကျောင်း၊ တရာတ်စာသင်ကျောင်းတွေကို အထိန်းအကျပ်မရှိခွင့်ပြုထားတာ နားမလည်အောင် ဖြစ်ရပါတယ်။ ပြန်မာကလေးငယ်တွေတောင် တရာတ်ကျောင်းတက်ကြ တရာတ်စာ မဖြစ်မင့် သင်နေရတဲ့ အဖြစ်ဖြစ်နေပါပြီ။ နောက်ဆို ဘာသာ စကားပျောက်ကွယ်သွားပါ လူမျိုးပါ ပျောက်ကွယ်သွားပါလိမယ်။ မန္တလေးမှာဆိုရင် အလုပ်လုပ်ချင်တဲ့ လုပ်ယောက်တွေဟာ တရာတ်စာ၊ စကားမတတ်ရင် အလုပ်ရရှိခဲယဉ်းပါတယ်။ တရာ့အလုပ်ရတဲ့ မိန့်ကလေးကျ ပြန်တော့လည်း တရာတ်သွေးငြေးရဲ့ ခြေတော်တင်ခဲ့ရ ပြန်ပါတယ်။ ပြန်မာ မိန့်မပျောလေးတွေဟာ တရာတ်အမျိုးသား သွေးငြေးများရဲ့ ‘သားမွေးသည်မ’ တွေအဖြစ်နဲ့ ရင်နာနာနာနဲ့ဖြတ်သန်းနေကြရတာ အင်မတန်ဝမ်းနည်းရင်နာ စရာ ဖြစ်ရပ်တွေပါ။

မန္တလေးမြို့ဆိုတာ မြန်မာကို ကိုယ်စားပြုထားတဲ့မြို့၊ မြန်မာ ယဉ်ကျေးမွှုရဲ့ နောက်ဆုံး ခံတပ်ကြီးပါ။ ဘာသာ၊ သာသန၊ စူးပေ၊ ဂိတ်၊ သဘင်အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု အင်မတန်အားကောင်းခဲတဲ့ မြို့ဖြစ်ပါတယ်။ မန္တလေးကျခုံးခြင်းဟာ မြန်မာပြည် ကျဆုံးခြင်းပါပဲ။ ဒါကြောင့် အစိုးရဘဏ်နဲ့ ကိုယ်နိုင်ငံသားတွေ တိုင်းတစ်ပါးသား တရာတ်တွေရဲ့အနိုင်ကျင့် ကုပ်သွေးစုပ် ချယ်လှယ်နေမှုတွေ၊ မတရားလုပ်ရတဲ့ တာတွေကိုမျက်နှာတွေ ခံပစ်မင့်ကြပါနဲ့တော့။ ‘အမျိုးရတ် အတိဂက် မြင့်မားရေး’ မြေပျို့လို့ လူမျိုးမပြုတဲ့ လူမျို့မ လူမျိုးပြုတ်မယ်’ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်တွေကို မစားရပ်စမန်း လူကြားကောင်းအောင်အောင်နေရှိရှိနဲ့၊ ဖြေးပါဘူး။ စနစ်တာကျ ထိထိရောက်ရောက် ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းဖို့ လိုအပ်နေပါပြီလို့ ပြောချင်ပါတယ်။ အစုံဆိုရင် မန္တလေးမြို့မှာ တရာတ်ဆန့်ကျင်ရေးတွေကြီးတွားလာပါပြီ၊ အစိုးရပိုင်းက ထိထိရောက်ရောက် အရေးယူဆောင်ရွက်မှု၊ ကိုယ်နိုင်ငံသားတွေကို အကာကွယ်ပေးမှု မလုပ်ပေးနိုင်ဘူး ဆိုရင် လူမျိုးရေး ပဋိပက္ခတွေ ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ သည်းခံမှုရဲ့ အဆုံး

စွန်ကပါက်ကွဲမှုဟာ ပိုပြင်းထန်တတ်တယ်လို့ပဲ ခြောက်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ မန္တလေးသားတွေဆိုတာ ကိုယ့်သခင်၊ ကိုယ့်ဘရင်၊
ကိုယ့်ထီးကိုယ့်နှစ်နဲ့ နေခဲ့တဲ့သူတွေပါ။ ကိုယ့်ဘိုးသားတွေဖိုင်ဆိုင်ခဲ့တဲ့ပြီ၊
ပြန်လည် ကယ်ဆယ်ရေးအတွက် အားလုံးနေပါင်းတိုင်ပင်ပြီ။ မည်မှန်
လမ်းမှန်နဲ့ လုပ်ဆောင်ရမယ့် အရိုက်အခါးရောက်ပါပြီ။ မန္တလေးမြို့ဆိုတာ
ပြုပုံဘဝကမဲ့ အကြောင်းပြုပါ၍ ရန်းထွက်ခဲ့တဲ့ဒီးနစ်ငါက်မြို့ပါ။ ကျွန်တော်တို့
မန္တလေးသားတွေ မည့်ဘူးဆိုတာသမိုင်းသက်သေ ရှိပြီးသားပါ။ အားလုံး
ရေစန်လျှော့ မလိုက်ဖောက်ဘဲ အားလုံးနဲ့တက်ပါတော့လို့ ပြောချင်ပါတယ်။

မောက်ဆုံးအင့်နဲ့ ဘဘာ ဦးကိုလေး(အင်းဝဂါဏ်ရည်) ကျွန်တော်ကို
ပြောဆိတ်စကားလေး ပြန်ပြောရှင်ပါသေးတယ်။

‘တို့ပြန်မာတွေ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တွေရဲ့၊ လက်အောက်ခဲ သူကျွန်းဘဝ
ကင့်ရန်းထွက်ဖို့အတွက် ‘ဖဆပလ’ ဖက်ဆစ် ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူလွတ်
မြောက်ရေးဆိုပြီး ငါတို့တွေကို ကျွန်းလာပြုမောက်တဲ့ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တွေကို
တွန်းလှန်တိုက်ထဲတဲ့ ခဲ့သလို အဓအချိန်အခါမှာလည်း ငါတို့နိုင်ငံကို
မတရားလာလုပ် ကုပ်သွေးစပ်မောက်တဲ့ တရာတိနိုင်ငံသားတွေကို ‘တဆပလ’
ဆိုပြီး ‘တရာတ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူလွတ်မြောက်ရေး’ လုပ်ဖို့ အခိုန်တန်
ပါပြီ’

အရင်ကကျား အခုတော့။။။

ကျော်ကြီး(MDY)

၃၀.၇ ၁၅ နေ့ တစ်နိုင်ငံလုံးနှီးပါး ဝမ်းနည်းဒေါသဖြစ်တဲ့နေ့၊ အပ်ချုပ်သူအနီးရ အရှက်သိက္ခာကျတဲ့နဲ့ဆီ မှားမယ်မထင်ပါ။ ပြည်သူ အေးလုံးနှီးပါး တော်က်တစ်ခေါက်ပေါက်နဲ့ လုပ်ရက်လေခြင်းဆိုပြီး အနီးရ အပေါ်ဒေါသထွက်ကုန်ကြပါတယ်။ မြှုလိုင် ၂၂ ရက်တွင် သစ်ခိုးထုတ်မှု၊ မူးယစ်ဆေးမှု၊ လဝကပုံံမတူဖြင့် ဓယော်၏က်တစ်ကျွန်း ပြစ်၍၏ ချမှတ်ခဲ့ယားရသော တရာ်နိုင်ငံသား ၁၅၅ ဦးအား ပြစ်၍က်ချမှတ်လို့ စ ရက်မြောက်တဲ့နေ့မှာပဲ အနီးရမှာ လွှတ်ပြီးချမ်းသာခွင့်လေးပြီး လွှတ်လေး နဲ့တယ်။ တစ်နိုင်ငံလုံးအဲအားသင့် ဒေါသထွက် ဆူည်းကုန်ကြပါတယ်။ သစ်တန်ပေါင်းများစွာနီးထုတ်လို့ခိုက်တဲ့ တရာ်နိုင်ငံသားတွေကို မြှုလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့မှာ ဓယော်၏က်တစ်ကျွန်းချုလိုက်နဲ့ပါတယ်။ ဓယော်၏က်အများအကြီးရှုရှုစုံချုရှုလို့ အဲအားသင့်တဲ့လွှတ်ကတော့ အဲအားသင့်နဲ့ပါတယ်။ တကယ်လုပ်ပြီးဆိုပြီး ဝမ်းသာနေ့ကြတာပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်းတော်ကတော့ ဒီချမှတ်မှုအပေါ်မှာ သံသယရှိနဲ့ပါစာယ်။ ဘယ်လိုနည်းလမ်းနဲ့ ပြန်လွှတ်လေးမလေ့ဆိုတာကိုပဲ စောင့်ကြည့်နေခဲ့ပါတယ်။

နှစ်နိုင်ငံချုပ်ကြည်ရေးအကြောင်းပြ ပြန်လွှဲလေးမယ်ပထင်ခဲ့တာပါ။ ခုတေဘာ့အမိန့်ချုလို့ နောက်ရက်မှာပဲ ပေါက်ဖော်ကြီးက သူ့နိုင်ငံသားထွေ ဘက်ကရာတော်ပြီး ဟိန့်သောက်သံတွေဆူည့်သွား၊ တယ်။ နဂါးဟိန့်သံကိုကြောက်တဲ့ကျူးပို့ မြန်မြည်ကြီးကတော့ ငြောက်အားလုံးအားနဲ့ မျက်ချင်းပလွှတ်ပြုဗ်များသွေ့နှင့် ၁၀ ရက်ပြည့်အောင်တောင်မထားနိုင်ဘဲ လွတ်ပေးပိုက်ရပါတယ်။

ပြည်သူအားလုံး ဝမ်းနည်းဒေါသပြစ်ကုန်ကြရပါတယ်။ ငါတို့ဟာ တရာတ်ရဲ့လက်အောက်ခဲ့ အနိုင်ကျင့်ခဲ့သာဝင်ရောက်သွားပြီလားဆိုပြီး ဝမ်းနည်းအားငယ်စိတ် ပြစ်ကုန်ကြရပါတယ်။ နောက်တစ်ရက်နိုင်တည်းမှာ အားလုံးပြီးမြင်စိကြတာက ကိုယ့်နိုင်ငံသားတစ်ယောက်ကိုတော်အရာရှိတွေ ဓမ္မားပါ။ ဟုတ်ပါတယ် ကိုယ့်နိုင်ငံသားတစ်ယောက်ကို တရာတ်အရာရှိတွေ အလယ်မှာ ဒုံးထောက်နိုင်းပြီး လူအခွင့်အရေးတစ်ပြားသားမှ မရှိအောင် ဆက်ဆံပြီး ကြောက်ကလေးငြောကျလေးလို့ လွယ်လွယ်ကျကျသတ်သွားတဲ့ မြင်ကွင်းကို အားလုံးပြန်မြင်ယောင်ကုန်တာပါပဲ။

နိုင်းနော်ခမ်းသောဒဏ်ပေးစီရင်မှုကို ကျွဲ့သိအောင် ရုပ်သံကမေးတိုက်ရှိက်ပြပြီး ငါတို့နိုင်ငံသားထိရင်မရဘူး၊ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်ငါတို့ ပနိုင်တယ်တယ်ဆိုတာပြသုခုပါတယ်။ ဒီလုပ်ရပ်ဟာ အချုပ်အစြာပိုင်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံရှုရှင်သိကွာကို အနိုင်ကျင့်အောက်ပြတဲ့ လုပ်ရပ်ပြစ်ပါတယ်။

နိုင်းနော်ခမ်းဟာ မိမိအဖိုးရရှိအကာအကွယ်ပေးမှတစ်စုမှမရရှိဘဲ အပိုများပေးသော သူများနိုင်ငံမှာသောဆုံးခဲ့ရပါတယ်။ ကျွဲ့သတ်ပြောရှင်တာက နိုင်းနော်ခမ်းဘောက်က ကာကွယ်ပြောနေတာမဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်းနော်ခမ်းဟာ အပြစ်ရှိသွားတစ်ယောက်ရှို့ အပြစ်ပေးခဲ့ရတာနားလည်းပေးလို့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လွယ်သားတစ်ဦးအပေါ် ဆက်ဆံသွားပဲ အေးထိုးသတ်တာကို ရုပ်သံကတိုက်ရှိက်ထုတ်လွှင့်သွားပဲတွေကတော့ အောက်တယ်လို့ မြင်စိပါတယ်။ ရှိုးရှိုးလေးစဉ်းစားကြည့်ပါ နိုင်းနော်ခမ်းနောမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံသားတစ်ဦးပြစ်ခဲ့မယ်ဆုံးရင် သူတို့ဒီလိုအားဆက်ဆံအပြစ်ပေးလို့ရမလဲ။ အမေရိကန်နိုင်ငံကရော ကိုယ့်နိုင်ငံသားအပေါ်မျက်နှာလွှဲခဲ့ပစ်လုပ်မယ်လို့ ထင်ပါသလား။

ကိုယ့်နိုင်ငံသားတွေကျတော့ ကိုယ့်နိုင်ငံကထွက်တဲ့ ကျွန်းသစ်ကို ဆိုက်ကားလေးနဲ့ တစ်ချောင်းနှစ်ချောင်းတင်လာလို့မိရင်တောင် ကြီးလေး စွာ နှစ်ချို့ပြီးတောင်၏အပြစ်ပေးခံရပေးမဲ့ နိုင်ငံပိုင်သုစ္တတော့တွေကို နှစ်ပေါင်းရာချို့ပြီး မတရားခိုးယူနေတဲ့ တရုတ်တွေကို မိတာကျေတော့ ထောင်၏ထဲရှစ်ရက်ပဲ အပြစ်ပေးတာဟာ ဦးသိန်းစိန်အဖိုးရတွက် အင်မတန် အရှေ့ကုန်ရစ်ရာဖြစ်ပါတယ်။ မကြာသေးခင်က လောက်ကိုင်စစ်ပွဲမှာ သူနိုင်ငံ ဘက်ကိုကျည်ဆဲကျရောက်တော့ ပေါက်ဖော်ကြီးက ဘယ်လိုဟတ်ဆတ် ထိမခဲ့ဆက်ဆဲခဲ့သူလဲဆိုတာ တွေ့ရမှာပါ။ ကိုယ့်နိုင်ငံက လူကြီးတွေဟာ လည်း သိက္ခာတစ်ပြားသားမှ မရှိအောင် သူ့နိုင်ငံထိသွားပြီး ရှိမှုံးမတောင်း ပန်ရရှိ တောင်းပန်ရလျှပ်ကြုံးငွေတွေပေးရ လုပ်ခဲ့ရတာအားလုံး အသိပြုစွဲမှာပါ။

တရုတ်တွေကျေတော့ အောက်ကျိုး၊ အလျော့ပေးအခွင့်အရေးတွေ ပေးပြီး ဆက်ဆံကြပေးမဲ့ ကိုယ့်နိုင်ငံသားတွေကျေတော့ တရုတ်နဲ့ပတ် သက်ရင် နည်းနည်းမှာအလျော့ပေးမျှက်နှာသာမမေးခဲ့ပါဘူး။ ပေါက်ဖော် ကြီးအတွက်ဆုံးရင် ကိုယ့်နိုင်ငံသားတောင်ပြန်သတ်တဲ့အထိလုပ်ခဲ့တာ လက်ပဲတောင်းကိစ္စမှာတွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူမမြို့ဌာနဲ့ သံယာတောင် မီးလောင်ဗုံးနဲ့ပစ်ခဲ့တာပါ။ တရုတ်သံရုံးရှေ့ဆန္ဒပြလို့၊ တရုတ်အလုံမီးရှိ လို့ဆိုပြီး မျှက်နှာလိုအားရ ကိုယ့်နိုင်ငံသားတွေကို ထောင်ချုပ်အပစ်ပေးခဲ့တာ တွေ့စတဲ့လုပ်ရပ်တွေကို ပြည်သူအားလုံးက ယခု တရုတ်နိုင်ငံသားတွေကို လွှတ်ပြုမီးသာခွင့်ပေးခဲ့တာနဲ့ရှိနိုင်တိုးပြီး ရင်ထုမနာဖြစ်ကုန်ကြပါတော့ တယ်။

အပ်ချုပ်သူအဖိုးရကိုယ်တိုင်က ဇာရာတကာပေါက်ဖော်တွေဘက် အကားအကွယ်ပေးမျှက်နှာလုပ်နေကြတော့ တရုတ်တွေဟာ ကိုယ့်နိုင်ငံ ထဲမှာတောင်နိုင်ငံသားတွေအပေါ် သူတို့ရဲ့ကျွန်းတွေပေးမဲ့ ဆက်ဆံနေကြတာ တွေ့ရမှာပါ။ ကိုယ့်နိုင်ငံက မြေပေါ်မြေအောက် သဘာဝသယ်စာတော့ မတရားစွာ ပေါ်တင်ရယူနေရမှာ ကိုယ့်နိုင်ငံက အမျိုးသမီးေယားလေးတွေပါ၍ အပြော်မယားအဖြစ်စင်ယူပေါင်းသင်းပြီး လိုင်ကျွန်းအဖြစ်ဆက်ဆံတာဟာ တွေးလေတွေးလေ အရှိုးထိအောင်နာပြီး ကမ္မာတုန်အောင်ကုန်း

အော်ပစ်လိုက်ချင်တယ်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံသားတွေဟာ တိုင်းတစ်ပါးရောက်တော့လည်း
လူမလေးစွဲဗုံးမခန့်ခွဲ နားရှုက်တဲ့တွေးဆွဲတဲ့ အနိုင်ကျင့်ခဲ့နေရသလို ကိုယ့်
နိုင်ငံမှာနေ့တော့လည်း တိုင်းတစ်ပါးသားတွေ့နဲ့ အာဏာရှင်တွေရဲ့အနိုင်
ကျင့် မတရားလုပ်သမျှကို ခေါင်းငြဲခဲ့နေရပါတယ်။ တစ်ချိန်ကအာရှမှာ
ကျားမှတစ်မောင်လို ဟိန်းနိုင်ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ စစ်အာဏာရှင်
တွေရဲ့ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော် အမိန့်အာဏာနဲ့ အပြစ်ဒဏ်နှစ်စွဲပြီး ထင်ရာ
နိုင်းမြန်ပြုပေါ်ခဲ့တာကမဲ့ အရင် ကျားဘဝကမဲ့ ယနေ့တော့ နားဘဝ
ရောက်ရှိလို သွားပါပြီ။ တိုင်းပြည်ဟာလည်းဆွဲတဲ့မြို့ကျယ်ဆောင် ဆင်းရွှေ့တော့
သွားသလို ပြည်သွေ့ရဲ့ဘဝဟာလည်း မွေးလုပ်ချက်မဲ့ဘဝရောက်ရှိ
ကုန်ပါတော့တယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ အာဏာရှင်တွေသက်ဆုံးရည်ပြီး
တိုင်းပြည်ခုက္ခဆင်းရွှေ့တဲ့ထဲရောက်ခဲ့ရတဲ့ အမိကတရားခဲ့တွေထဲမှာ
အမိန်းချင်းတရုတ်နှင့်က ထိပ်ဆုံးကပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။

မိမိအာဏာတည်မြှုပေးကလွှဲပြီး ကမ္မာနိုင်ငံတွေက ဘယ်လောက်
ဂိတ်ဆိုနေ့ပါစေ တရုတ်ကိုအားကိုးရှာပြီး တရုတ်လုပ်သမျှလည်စင်းခဲ့ပြီး
ရုပ်သေးရုပ်အဖိုးရှာဝါနဲ့နေနေရတဲ့ ပြည်သွေ့တစ်ယောက်အနေနဲ့ အင်္မ
တန်ဝိုင်းနည်းကြကွဲရပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ ကိုယ့်နှင့်ငံဟာ လွှတ်လပ်
ရေးရြှုပြန်တာတောင် သံသယဖြစ်မိပါတယ်။ တိုင်းပြည်ရဲ့ရှိသမျှစီမံကိန်း
လုပ်ငန်းအားလုံးဟာ တရုတ်ပိုင်တွေချုပ်ကိုင်လုပ်ကိုင်နေကြပါတယ်။
အထက်မြှုနားပြည် မူဆယ်၊ လာနှီး၊ မန်းလေးမြှုတွေဟာ တရုတ်တွေသိမ်း
ပိုက်လိုက်ပါပြီ။

တစ်နှင့်လုံးမှာရှိသော တရုတ်တွေပိုင်ဆိုင်တဲ့ မြေနေရာတွေဟာ
လည်း နိုင်ငံတစ်ဝက်လောက်တောင်ရှိတော့မယ်ထင်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ
အလယ်ပိုင်းကိုဖြတ်ပြီး စာတ်စွဲပိုက်လိုင်းတွေဖောက်ခဲ့တယ်။ ရတားလမ်း
တွေ၊ ကားလမ်းတွေလည်း ဖောက်ပို့လုပ်နေကြတယ်။ အားကန့်မှာရှိတဲ့
ကျောက်စိမ့်တွဲဗော်ရေးလုပ်ငန်းတွေ၊ နိုင်ငံအဝန်းက ရွှေတွဲဗော်ရေး
လုပ်ငန်းတွေဟာ မြန်မာနာမည်ခဲ့တရုတ်တွေချုည်းပါပဲ့။ နောက်ဆုံးတိုင်း
ပြည်တစ်ခုရဲ့ အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သော ကံခါးလောက်ဖြစ်တဲ့ အပြည်ပြည်ဆိုင်

၂။

ရှာလေသိပ်နဲ့ ဆိပ်ကမ်းတွေကို လုပ်ကိုင်ခွင့်ရန်တာက ဘိန်းဘုရင် မိသားစုက ဆင်းသက်လာတဲ့ တရာတ်တွေဖြစ်တဲ့ အေးရှားဝေါယ်ကုမ္ပဏီဆိုတော့ စဉ်းစုံသာကြည့်ကြပါတော့ယူ။ ကျွောက်လသမဂ္ဂမှာ တရာတ်ပြည် သူ့သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံလို့ တရားဝင်မပြောင်းသေးတော့လိုပါတော့တယ်။

နောက်ဆုံးပြောချင်တာက အမျိုးဂုဏ်စာတစ်ရာတ်မြင့်မားရေးဆိုပြီး မစားရဝေမန်းအောင်နေယုံနဲ့မရဘူးဆိုတာ အပ်ချုပ်သူအစိုးဝင်းဆောင် တွေကိုအသိပေးပြောကြားချင်ပါတယ်။ ၁

ဦ.၉.၁၅ ထွက် News Watch (စောင့်ကြည့်သတင်းကျော်)

ပြည်သူအပေါ်ဝန်ပိန်းနေသည့် ပြန်ကြားရေး

ကျော်ကြီး(MDY)

တိုင်းပြည်၊ ဘတ်ဂျက်လိုင့်မြှေ့မြန်တက်နေချိန်၊ ပြည်သူတွေက ဆင်းရတွင်းနှက်နေချိန်မှာ သတင်းစာထုတ်ဝေတဲ့လုပ်ငန်းအပါအဝင် လုပ်ငန်းအများစုကို ပြည်သူဘဏ္ဍာရေးတွေ့ အရွှေ့ခံလုပ်နေတဲ့ ပြန်ကြားရေး ဝန်ကြီးဌာနက ပြည်ထောင်စုရွှေ့ဟန်တော်မှာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ် အတွက် ပြည်သူဘဏ္ဍာရေးမှ ကျပ် ၃၆ ဘီလျှောက် တောင်းဆိုခဲ့ပါတယ် တဲ့။

ဒီသတင်းကြားလိုက်ရတော့ ပါးစပ်အဟောင်းသားဖြစ်သွားတယ်။ ဒိဋကိုပို အိုးညွှန်ရောက်ကားသွားတော့ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၃- ၁၄ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်မှာ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ကျပ်ငွေ ၅၂ ဘီလျှောက် အရွှေ့ခံပြီး သတင်းစာထုတ်ဝေရွင်းအပါအဝင် လုပ်ငန်းများကိုလုပ်ဆောင်နိုင်တယ်တဲ့များ။

ကောင်းပြီး ပြည်သူ့အေးခဲ့စာ ၅၂ ဘီလျှောက်တာ တိုင်းပြည်

အတွက် ပြည့်သူအတွက် ဘာတွေအကျိုးဖြစ်ထွန်းခဲ့သလဲ။ ပြည့်သူတစ်ယောက်အင့်နဲ့ မေးကြည့်ပါတယ်။ အာဏာရှင်ဟက်တက်ကတည်းက တိုင်းပြည်ဘဏ္ဍာဂျာတွေကို အနဲ့ခံပြီးထုတ်ဝေလာတဲ့ အနီးရာသတင်းစာ တွေဟာ တိုင်းပြည့်နဲ့ ပြည့်သူတွေအပေါ် ဘယ်လောက်အကျိုးပြုခဲ့သလဲဆိုတာ အတိတ်ကိုပြန့်ကြည့်လိုက်ရင် ရှင်းရှင်းလင်လင်း၊ သေသံကွဲကွဲမြင်ရှုရာပါ။ ဘယ်သူအတွက်၊ ဘာအတွက်ထုတ်ခဲ့တာလဲဆိုတာလည်းသိကြပါတယ်။ ပြည့်နဲ့အတွက်လိုတော့ ခေါင်းလာမတပ်ကြော့ ကြိုးပြောယားရှင်ပါတယ်။

အနိုင်လက်ထက်မှာ အနိုင်တင်းစာများကို အများပြည့်သူ ဝန်ဆောင်မှုသတင်းစာအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲမည်လို့ပြောကြားခဲ့ပေမဲ့ ပြည့်သူတွေစိတ်ဝင်စားတဲ့ သတင်းတွေကို ဖော်ပြုမရှိဘူး အနိုင်တင်း အာဆာ်များကိုသာ အမိကထားဖော်ပြန့်တာလည်း အားလုံးအသိပါ။

ဒီဇုန် ဒိမိကင်ရစ်နှစ်ကျွန်ုင်သုံးဇူတ် ကျော်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ပုဂ္ဂလိက
သတင်းစာအောက်လည်း ထုတ်ဝေခြင်ပြုထားပြီဖြစ်တဲ့အတွက် အစိုးရအမေး
နှုန်းသတင်းစာကို ပြည်သူ့ဓမ္မကိုအသုံးပြုပြီး ထုတ်ဝေပို့မလိုအတော်ပါဘူး။
အပ်များပါသူအစိုးရရရှိတဲ့ ဒြပ်နှီးရေးအတွက် အတွက်သက်သက်ဆိုရင်စော့
ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာဓာတ်ကို ဒီလောက်အရှုံးခြုံပြီး မလုပ်သင့်တော့ဘူးလို့ထင်
တယ်များ။ ဒီဇွဲတွေကို ပြည်သူတွေအတွက် အမှန်တကယ်အကျိုးရှုံးမယ်
အစေအရာရာ နိမ့်ကျေဇူတ် ပဲညာရေးနဲ့ ကျော်မာရေးကဏ္ဍအတွက်အသုံးပြု
လိုက်မယ်ဆိုရင်ပို့မကောင်းဘူးလား။

ယခုလို ပြည်သူငွေတွေကို အစွဲးခြားလုပ်နေတော်ဘာ အနီးရအတွက် လာသာ ပြည်သူ အတွက်လား မေးချင်ပါတယ်။ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ ဒီပိုကရောက် နိုင်ငံတွေထဲမှာ စစ်တပ်ကနီးပွားရေးလုပ်ပြီး အနီးရကသာတင်းစာဖုတ်တာ ကျော်တော်တို့နိုင်ငံအပါအဝင် နိုင်ငံအနည်းငယ်ပဲ ရှိမယ်ထင်ပါတယ်...

ကျွန်ုပ်က ဒီမိကရရနိနိုင်ငံကြီးတွေမှာလည်း ပြန်ကြသောဝန်ကြီး ဌာနဆိုတာမရှိပါဘူး။ ကျွန်ုတော်တို့နိုင်ငံမှာလည်း ဘာကြောင့်ရှိမော်တောလဆိုတောအောင်ပါတယ်။ အဖို့ရရှိပါတယ်၏ပြန်ခို့မြဲ ပုဂ္ဂလိက ဒီပါယာ တော်တို့အတော် ပြောကြည့်စေရလိုမယ် မထင်

ပါဘူး။ ရှင်းရှင်းပြောရရင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှစ်တာ ဒီနိုင်ငံတို့၏ လိုက်မလိုအပ်တဲ့ ဝန်ကြီးဌာနတစ်နှစ်ပြည့်မိပါတယ်။

ဒီလောက် ပြည်သူတွေ ဆင်းရှုတွင်းက မတက်နိုင်သေးတဲ့အနိုင်း၊ ဘဏ္ဍာဇူးရွှေကိုပဲအားထားရပ်တည်ရတဲ့ ဒီနိုင်ရရှိအနိုင်း၊ ပြောတဲ့ အနိုင်းရာသမကြီးအပ်ချုပ်ထဲအချိန်မျိုးမှာတောင် ပြည်သူဇူးနှစ် ဘဏ္ဍာ ထွေတွေကို အလဟသမြန်းတီးပစ်နေတာ ကြားရလို့လည်း အုပ်မင်တက် ခဲ့ရသလို ဒါဟောဆင်းရာသားပြည်သူတွေကို တစ်နည်းအားဖြင့် စောကား၊ လိုက်ခြင်းလိုသတ်မှတ်မိတယ်။

များကိုတစ်ရှုက်က ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနအင့်နှင့်လည်း ပြည်သူ ဘဏ္ဍာဇူးရွှေတွေကို သာအရှုံးခဲ့ပြီး လုပ်ငန်းတွေလုပ်သောင်နေပေမဲ့ တိုင်းပြည်အတွက် အမှန်တကောယ်ရရှိရမယ့် ရွှေတွေပြစ်တဲ့ စကိုင်းနှင့် ပို့ယာအပါအဝင် အက်ဖ်အမဲကုမ္ပဏီတွေနဲ့ အကျိုးတွေပါဝါးအောင် ရွှေက တိုင်းပြည်အတွက် ပြန်ရမယ့်အကျိုးအမြတ်ကြတော့ အမှန်တကောယ်အပြည့်အဝရရှိအောင် ဘာလို့မသောင်ရွှေက်ခဲ့သလေမေးစရာ ပါ။ ဒီနေ့ထိ ရွှေသံလွင် (sky net) ပို့ယာအဲပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနဲ့ ချုပ်ဆိတ်သားတဲ့စာချုပ်ကို ကိုဘာမကြာ့နဲ့ ပြည်သူကိုချုပ်ပြရတေားလဲ။ ရှိသား ဖူရှိမယ်ဆိုရင်တော့ ချုပ်ပြရစရာ ဘာအကြောင်းမှ မရှိဘူးထင်ပါတယ်။

ထွေကြုံးအမြတ်အစွမ်းကြီးစွာရန်တဲ့ ရုပ်သံထဲတွင်မွှေလုပ်ငန်းကို နိုင်ငံတော်နဲ့ အကျိုးတွေပါဝါးအောင်ရွှေက်ရာမှာ နိုင်ငံတော်ကအကျိုး အမြတ်ကို င့်ရာစိုင်နှင့်သာစရပြီး ပထမသုံးနှစ်ကို အချိန်အခေါ်ရပ် သုံးနှစ်က်းလွှတ်ခွင့်ပြုထားတယ်။ ၃၃ နှစ်လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုထားပြီး နှစ်သုံးဆယ်ကြား နိုင်ငံတော်က အကျိုးအမြတ် ၂၅ ရာစိုင်နှင့်သာရရှိမှာ ပြစ်ပါတယ်။ တစ်မီးနှစ် ရုပ်သံကြော်ကြားအတောင် သိန်းဆယ်မြို့ပြီးရတဲ့လုပ်ငန်းကမဲ့ နိုင်ငံအတွက်အကြုံးအမြတ်က င့်ရာစိုင်နှင့်ဆိုတဲ့ ပမာဏသာ အလွန်တရာနည်းတဲ့ပမာဏပါ။ တိုင်းပြည်နဲ့ပြည်သူတွေအတွက် ဘယ် လောက်နှစ်နာင့်သလဲဆိုတာ သာမန်ပြည်သူတွေထံ့ယောက်တောင် နားလည်ပါတယ်ရွှေး။ ဒီလောက်မတရားမမှန်ကန်တဲ့လုပ်ရပ်တွေကို ပို့ယာတွေက ဖွင့်ချုပ်တောင် အနိုင်းရအမဲနဲ့ဘာလို့မသိကျိုးကြံပြီး

မျက်ကွယ်ပြန့်ရတာလဲ။

ဒီလောက်တိုင်းပြည်အတွက်ရရှိမယ့် အကျိုးအမြတ်များစွာကို
မရယူဘဲ အခွင့်တူးခံရရှိပြီး လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်စွင့်ပြထားခဲ့သော်လည်း
တိုင်းပြည်အတွက် အရေးပါတဲ့ အခွန်ငွေကျေတော့လည်း ပြည့်ဝစာမေး
ဆောင်ပြန်ပါတူး။ ဧည့်လွင်ကုမ္ပဏီဟာ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ် အခွန်ဆောင်ရာမှာ
ထိပ်တန်းအခွန်ထဲး ၅၀၀ ဦးစာရင်းတောင်မပါရှိခဲ့ပါဘူး။ စကိုင်းနက်
ရပ်သံတစ်ခုတည်းကပင် မှန်မှန်ကန်ကန်အခွန်ကောက်ပါက တစ်နှစ်ကို
အခွန်ငွေ ကျေပါတယ် ၁၀၀ ကျော် ရရှိမှာဖြစ်လေ့ မထမ်းဆောင်ဘဲ ရှုရှင်
တိမ်းခွင့်ရန့်တာတွေဟာ ဘာကြောင့်လဲဆိုတာ တာဝန်ရှိလျှင်းမင်းတို့က
အသိဆုံးဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

အစိုးရသစ်စတက်လာကတည်းက ပြည်သူကို ကိုယ်စားပြုတယ်၊
ပြည်သူအတွက်၊ တိုင်းပြည်အတွက်လို့ အားလုံးကတော့ တတွတ်တွတ်
ပြောခဲ့ကြတယ်လေ။ ဒီတော့ အစုလို တစ်စက်ကရမယ့် ဘဏ္ဍာရွေ့ငွေကိုရဲ
ဆောင်မလုပ်ဘဲ ပြည်သူတွေစုံပြီးလေးဆောင်ထားတဲ့ ဘဏ္ဍာရွေ့ငွေကျေတော့
ဖြစ်းတီးသလိုလုပ်ရမှတာဖိုးကရော ပြည်သူအတွက်ပဲလားလို့ ဖေးပါရင်
တော့။

လမ်းသင့်လို့ တစ်ပါတည်းမပြောပါရမစိုး။ အကျိုးမရှိတဲ့ သတင်း
စာကိုကျေတော့ ပြည်သူ ဧည့်စုံစာ အရှုံးခံပြီးထဲတယ်။ ပြည်သူတွေ
တကယ်ခုကွဲရောက်မယ့်၊ ရေရှိစာကိုဝါးကုတိုးမယ့် လျှပ်စစ်စီတာခကျ
တော့ နှစ်ခေါ်ရှုံးလို့ဆိုပြီး တို့တယ်။ ပြည်သူတွေက မတို့မြင့်ရေးအတွက်
ဆန္ဒတ်ဖော်တွေထဲတ်ဖော်ပြီး တောင်းဆိုခဲ့လို့ လွှတ်တော်က မတို့မြင့်နို့
ရပ်ဆိုင်းခဲ့တာမတောင် သမ္မတကြီးက လွှတ်တော်ကိုစာရို့ပြီးလာမယ့်
ဘဏ္ဍာနှစ်ကောင်းပြီး တို့မြင့်ကောက်ခံမယ်လို့ ဘာကြောင့်ပြောခဲ့ရတာလဲ။
သမ္မတကြီးရဲ့ ဆင်းရမွှေတော့မျလော့ချုပ်ရေးဆိုတာ၊ အစိုးရတာဝန်ရှိသူတွေ
ပြောတဲ့ ပြည်သူအတွက်ဆိုတာတွေက ဒါတွေများလားလို့တောင် ဖေးရ
မလိုဖြစ်ဖော်ပြီး။

တိုင်းပြည်ရဲ့ သဘာဝဓာတ်ငွေတစ်မျိုးတည်းရောင်းရွက်ထောင်း
တစ်နှစ်ကို အော်လာ ၃.၉ ဘီလျှေကျော်ရရှိပါတယ်။ ပြည်သူတွေကို အရှုံးခံ

ပေးနေရတဲ့ လျှပ်စစ်ပါတာခက တစ်နှစ်ဒေါ်လာသန်း ၂၀၀ ဆိုတာ သဘာဝဓာတ်ငွေရောင်းရငွေနှစ်ပတ်စာတောင်မရှိပါဘူး။ ဒါကို ဘာမျက်ား အရှုံးခံမပေးနိုင်ရတာလဲ။

သဘာဝဓာတ်ငွေရောင်းအားနေတဲ့ ကျော်မတော်တို့နိုင်ငံမှာ လျှပ်စစ်ပါတာမ သက်သက်သာသာနဲ့ အသုံးပြုခြင့်ရရှိကိစ္စဟာ အနီးရကတာဝန်ယူပေးရ မှာဖြစ်သလို ပြည်သူတွေရဲ့ရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးတစ်ရပ်မဟုတ်ဘူးလား။ တိုင်းပြည်အတွက်ရရှိမယ့် အကြေားအမြတ်တွေ၊ အခွင့်အခတွေကျတော့ ခိုင့် စီးပွားရေးလုပ်ရှင်တွေဆိုက ရရှိအောင်ကျမစွမ်းအောင်ကြေား မျှော်လင့်ချက် မဲ့နေတဲ့ အကျပ်အတည်းကြားကပြည်သူတွေရဲ့ အီတ်ထောင်ထဲကငွေကျတော့ ဘာမျက်ား ထပ်ပြီးညွစ်ထုတ်ရယူချင်နေကြတာလဲ ဆိုတာသိပါရ စွဲ။

ဒါတောင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန တစ်ခုပုဂ္ဂိုပါသေးတယ်။ ဒီလို မလိုအပ်ဘဲ ပြည်သူ့ရွှေ့နှင့်စာ ဘဏ္ဍာတွေကို ပြန့်တိုးနေတဲ့ ဝန်ကြီးဌာန ဘယ်နှစ်များရှိနေိုးမလဲ။

သမ္မတကြီးအပါအဝင် အနီးရတာဝန်ရှိလှကြီးမင်းများခင်ဗျား...။ အဘိုးလက်ထက်၊ အဘလက်လက်၊ အဖေလက်ထက် အနီးရအဆက် ဆက်ကင့် ယနေ့အနီးရလက်ထက်အထိ ဒီလိုဝန်ကြီးဌာနတွေရဲ့ဝန်း စရိတ်အကြေားအသေးတွေရဲ့ ဝန်တွေထိုးပေးနဲ့ရတာ ပြည်သူတွေလည်း ပန်းလှပါပြီဗျား။

စားဝတ်နေရားအတွက် ပင်ပန်းကြီးဌာန ရန်းကန်းနေရတဲ့ ဆင်းရာသား ပြည်သူတွေကို ဒီဝန်တွေ ထပ်မထမ်းနိုင်းပါနဲ့တော့ ပြည်သူတွေကိုလည်း သနားကြပါဦးလို့ဖြောပါရမေတာ့...

ဂ.၂၁ ၁၄ ထုတ် News Watch ဂျာနယ်

အပိုရည် အဖျက်ခံလိုက်ရတဲ့ တောင်သမန်

ကျော်ကြီး(MDY)

ကျွန်တော်တို့ မန္တလေးမြို့ကြီးက မင်းနေပြည်တော်ဖြစ်ခဲ့တာနဲ့
အညီလည်စရာပတ်စရာ သမိုင်းဝင်နေရာတွေဟာ လွန်စွာမှပေါ်များပါ
တယ်။ အဲဒီထဲများမှ ခြေနေသူ ကဗျာသီ သမိုင်းဝင်ရှေးဟောင်း ဦးပိန်တဲ့
တော်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်ပါပဲ။ မန္တလေးကို လာရောက်လည်ပတ်ကြတဲ့
သူတိုင်း မသွားမဖြစ်သွားကြတဲ့ နေရာတစ်ခုလည်းဖြစ်ပါတယ်။ အထူး
သဖြင့် ကဗျာလည်ခရို့သွားမည့်သည်တွေကို ဆွဲဆောင်နိုင်တဲ့နေရာ ကစ်ခု
ခါး မများပါဘူး။ မန္တလေးကိုလာရောက်လည်ပတ်တဲ့သူတိုင်း ဦးပိန်တဲ့
ကိုမရောက်ခဲ့ဘူးဆိုရင် မပြည့်စုံဘူးလို့ ဆိုရင်လာက်အောင်ပါပဲ။

၁၂၁ ရန်းကျောင်ခေတ် ပုဂ္ဂမင်းလက်ထက်မှာ မြို့စာရေး
မောင်ပိန်တော်ခဲ့တဲ့ ဦးပိန်တဲ့တားကြီးဟာ ယနေ့အခါမှာဆိုရင် နှစ်ပေါင်း
၁၆၀ ကျော်တိုင်ခဲ့ပါပြီ။ ခြေနေယဉ်ကျေးမှု ရှေးဟောင်းအမွှအနှစ်တစ်ခု
ဖြစ်သလို ကဗျာကျော် ရှေးဟောင်းသစ်သားတဲ့တားလည်းဖြစ်ပါတယ်။
ကဗျာပေါ်မှာ အရှည်လျားဆုံး ကျွန်းသစ်သားတဲ့တားကြီးဆိုပြီး ကဗျာ
အရပ်ရပ်က နိုင်ငြားခရီးသွားတွေ လာရောက်လည်ပတ် မှတ်တမ်းတင်ကြ

တဲ့ ရှေးဟောင်းသမိုင်းဝင်မောက်တစ်ခုပါ။ ပြန်မှတ်သုကာပညာရှင်များက
ပြန်မှုဆောက်လုပ်ရေးအတတ်ဖြင့် ပြန်မှုမှုစစ်စစ် တံတားကြီးအဖြစ်
ဦးပိန့်တံတားကြီးဟာ အမရပူရ ရှေးဟောင်းမြို့တော်၏ အမှတ်သက်တဲ့
ပြစ်သလို ပြန်မှုနှင့်သားအားလုံးအတွက် ဂုဏ်ယဉ်စရာ နေရာတစ်ခုလည်း
ပြစ်ပါတယ်။

ဦးပိန့်တံတားတည်ရှိတဲ့ တောင်သမန်အင်းကြီးဟာလည်း နဲ့ မိုး၊
ဆောင်း ဥတ္တသုံးရာသီလုံး သဘာဝအလုတေရားများနဲ့ ပြည့်စုတဲ့ နေရာ
လေးတစ်ခုပါ။ မိုးရာသီဆိုရင် ဇရာဝဝါယြိမြောက်မျို့နှင့်များဝင်
ရောက်ပြီး အင်းတစ်ခုလုံးရေအပြည့်နဲ့ ဦးပိန့်တံတားကြီး ဟာလုပလို့ မော်
ပါတယ်။ အင်းထဲမှာရောင်းချိုးကြာ၊ ငါးများကြာ၊ ငုက်လျော့းကြာနဲ့
တကယ့်ကိုပျော်စရာပါ။ အင်းရေပြင်ပေါ်မှ ဖြတ်ပြီးတိုက်ခတ်လာတဲ့
လေနှင့်အေးလေးကို ရှုပြုကြပြီး တံတားကြီးပေါ်လမ်းလျောက်ရတဲ့ အရသာ
ဘာနဲ့မှုကိုလဲလို့မရအောင်ပါပဲ။ ဆောင်းရာသီမှာဆိုရင်လည်း ရေအနည်း
ငယ်သာကျွန်တော့ပြီး လယ်ယာနိုက်ပူးကြတဲ့ စိုက်ခင်းလေးတွေနဲ့ ငွေနှင့်
မှုန့်အောက်မှာ လုချင်တိုင်းလှုနေပါတော့တယ်။

ငွေအခါမှာဆိုရင်ဘူး တောင်သမန်အင်းဟာ ရေရှိုးဝမရှိတော့ဘူး
စိမ့်နှင့်တဲ့ကိုင်းခင်း၊ ယာခင်းတွေကြားမှာ ဦးပိန့်တံတားဟာ နှုန်းစွာလုပ
နေပါတော့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်ကတော့ ပူးပြင်းတဲ့ ငွေရာသီမှာ
စငော့၊ တန်ခိုးငွေတိုင်း ဓါသားနဲ့အတူ ထမင်းချိုင်းတွေထပ်ပြီး တောင်သမန်
ကန်စောင်းက မယ်စယ်ပင်ရိုပ်တွေမှာ ပျားတွေခင်းပြီး ထမင်းတွေစားကြာ
တံတားကြီးအပေါ်တက်ပြီးဆောကြာ၊ မောလာရင် မယ်စယ်ပင်တွေအောက်
မှာအိပ်ကြနဲ့ တကယ့်ကိုပျော်ရွှင်းစရာ မမေ့နိုင်းစရာတွေပါပဲ။ ပူးပြင်းလှုတဲ့
အညာငွေရာသီမှာတော့ တောင်သမန်ဟာ ကျွန်တော်တို့ မျှေးလေးသားတွေ
အတွက်မတော့ အပူဇာုံရန် ဆိုအစ်နေရာ လေးတစ်ခုပါပဲ။ ဒီလို မျှေး
ဆောင်း သုံးရာသီလုံး သဘာဝအလုတေရားများနဲ့ ပြည့်စုတဲ့ တာခြားကြတဲ့
တောင်သမန်ကို 'သုံးပန်လဲ တောင်သမန်' လို့တင်စားအော်ခြေခြားကြတော်ပါ။

အသခြပ်ည့်သူတွေအတွက်လည်း မိုးရာသီရရှိတဲ့ အမျို့နှင့် ငုက်
လျေလျော့ကြာ၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းလုပ်ကြာ၊ ဆောင်းနဲ့ ငွေရာသီမှာတော့ သီးနှံ

တွေ့စိုက်ပျော်ကြခဲ့ရှိသွားမည့်သည်တွေကို လက်မှုအနပညာ ဖွံ့ဖြိုးလေး
တွေ ရောင်းကြနဲ့ တောင်သမန်ဟာ ဒေသခံပြည်သူတွေအတွက်တော့
ထမင်းဆိုးကြီးပါပဲ။

ဒါလို ဇွဲစိုးအောင်း သဘာဝအလုတရားများနဲ့ နပ္ပါယ်ပန္တု
တောင်သမန်သီးပျော်လေးဟာ ဟာလျှော့နဲ့တဲ့ နစ်အနည်းငယ်အတွင်းကဗျာ့
ဘယ်သူသေသာ ငော်မာရင်ပြီးရောဆိုတဲ့ စီးပွားရေးသမားတွေနဲ့ စဉ်းစား
အသိဉာဏ်မရှိတဲ့အပ်စွဲပိုသွားလိုင်တွေရဲ့ အဓမ္မအကျင့်ခံရပြီး အပို့ရည်
ပျက်သွားခဲ့ရပါပြီ။ မိုးရာသီး ဧရာဝတီးမြစ်ရရှိတဲ့ တဲ့ အချိန်မှာသာ ရေရှိတဲ့
တောင်သမန်အင်းကြီးဟာ အစုရိုးမှာတော့ ရေပြန်ကျတဲ့ အချိန်မှာ ရေပြန်
ဖက်သွားအောင် ရေထိနဲ့တဲ့ ပါးကြီးအောင်ကြီးပြီး ဆယ့်နှစ်လရာသီလုံး
ရေတွေရှိအောင်လုပ်ပြီး ငါးမွေးတဲ့ ငါးမွေးကန်ကြီးပြီးဖြစ်သွားပါပြီ။ ရေသာ
ကန်ကြီးပြစ်သွားတဲ့ အတွက် အမိုက်သရိုက်များနဲ့ ညာစိပတ်နေပါတော့
တယ်။ မွှေ့လေးစက်မှုနှင့်က ရေရှိမှားဝင်ရောက်မှုစကြောင့်လည်း ရေများ
ညွှန်ညွှန်ပြီး အနဲ့သာက်များမကောင်းတော့ဘဲ ရေသိုးနဲ့ ငါးညွှန်တွေနဲ့
စိတ်ပျက်စရာကောင်းသွားပါတော့တယ်။ လူသားတွေရဲ့ အသိဉာဏ်
အမြော်အမြင်ကင်းမွှောပြုလုပ်လိုက်ချင်းကြောင့် တောင်သမန်ဟာ ရပ်ဆိုး
အကျဉ်းတန်သွားခဲ့ရပါပြီ။ အရင်က ခြင်ထောင်ထောင်မအိပ်ရတဲ့
တောင်သမန်ဒေသဟာ အစိန်ခြင်တွေပေါ်များလာပါလို့ ခြင်ထောင်နဲ့အိပ်
နေရတယ်လို့ ဒေသခံတွေကပြာကြပါတယ်။

တစ်နှစ်ပတ်လုံးရေရှိနေတဲ့ အတွက်ကြောင့် နှစ်ပါင်း တစ်ရာစွဲကို
ဆယ်ကျော်သက်တစ်ဦးရှိတဲ့ သစ်သားတိုင်းတွေဟာ အောက်ခြေများအေးလာ
ပြီး တဲ့တားကြီးဟာ တစ်စတ်စနဲ့ယိုယျင်းပျက်စီးလာပါပြီ။ ဒါလိုပုံမျိုးနဲ့
ဆိုရင်တော့ ဒီတဲ့တားကြီးရဲ့သက်တစ်ဦးဟာ အလွန်တို့တောင်းသွားပြီး
လာမယ့်ဆယ့်စုစုပ်အနည်းငယ်အတွင်း ပျောက်ကျယ်စို့ပိုပါတော့တယ်။
တစ်နှစ်တစ်နှစ် အင်းလေလုပ်ကြီးကရရှိတဲ့ ငွေမျက်နှာတစ်ခုတည်းကြည့်
ပြီး အသိဉာဏ်မွှောလုပ်အောင်မှုကြောင့် ရေးဟောင်း ယဉ်ကျေးမှုအဓိ
အနဲ့တစ်ဦးပျက်စီးပျောက်ကျယ်တော့မယ်၏ အမြေအမှုကို ရင်ဆိုင်အာရုံး
ပြီး

ဦးပိန့်တဲ့တားဟာ စစ်အစိုးရလာက်ထက် မှာ အုပ်ချုပ်သူလွှဲကြီးမှင်း
များရဲ့ဖျက်စီးမြင်းကို အကြော်ကြော်မဲ့ခဲ့ရတဲ့ပါ။ ဦးပိန့်တဲ့တားကြီးကို
စတည်ကတည်းက အဆုံးဖို့တဲ့တိုင်တွေဟာ အတိအရှည်မည်ပါ
ဘူး။ ဒါကိုမဖွဲ့လေးတိုင်းမျှူး မိုလ်ချုပ်ရဲ့မြင့် လက်ထက်မှာ အစွမ်းတွက်
နေတဲ့တိုင်တွေကို အတိအရှည် ညီအောင်လို့ဆိုပြီးတော့ ချွော်တော်စုံ
ရောက်ကာလွှဲမြတ်ပစ်တော်မှုခဲ့ပါတယ်။ အသုက္ခန့်နိုင်ဖွယ်မရှိပါဘဲများ။
စစ်အစိုးရလာက်ထက် လွှဲကြီးမှင်းများရဲ့ ဒီလို့မျှူးအသိဉာဏ်မဲ့စွာ ရှေးဟောင်း
ယဉ်ကျေးမှုအမွှေအနှစ်လက်ရာမေတ္တာကို ဖျက်ဆီးပစ်တာဟာ အဆန်းတော့
မဟုတ်တော့ပါဘူး။ စစ်ကိုင်းမြို့ရဲ့ ထင်ရှုးတဲ့နေရာတစ်ခုဖြစ်သော ထဲ့မြို့
ဖြူ့နဲ့ အလွန်ကြည်ညီသွာယ်စရာကောင်းတဲ့ ကောင်းမှုတော်စေတီကြီး
ကိုတောင် စိုလ်ချုပ်မျှူးကြီးသန်းဆွဲက ယာဉာဏ်သလို ဘာလိုဘာလိုနဲ့
ချွောင်သတ်လိုက်ဆိုပြီး သတ်လိုက်လို့ အသာခံတွေရော မြန်မာတစ်နိုင်ငံ
လုံးကပြည်သွေးတွေပါ ရင်ထဲမနာဖြစ်ခဲ့ရရှာပါတယ်။ သနမ်ဝါးပါးကျက်
ကြား ဆံရှစ်ရှင်းလေးနဲ့ တော့သူလုံးမေလေးကို စစ်တိုးရှုံးယားကေညာပြု
ပေးပြီး မိတ်ကပ်တွေအတင်းလူးပေးလိုက်သလို မြင်ရသူအပေါင်း
နဲ့မြှောတာသ ဝါးနည်းမဆုံး ဖြစ်ရပါတယ်။ ဒီလိုအုပ်ချုပ်သူလွှဲရဲ့ စဉ်းစား
အတွေးအဆောက်လိုပ်ပိုပ်တွေကြောင့် မြန်မာပြည်ရဲ့ရှေးဟောင်းအမွှေ
အနှစ်တွေ သဘာဝသံယံစာတော်တော်များများဟာ ပျက်စီးယိုယွင်းပြီး
တိမ်ကောပျောက်ကွယ်ကုန်တာ မရရှေ့တော်နိုင်အောင်ပါဘူး။

ရှေးဟောင်းအမွှေအနှစ် ဦးပိန့်တဲ့တားကြီးရဲ့ သဘာဝ အလှတရား
ကို မိုက်မိုက်မဲ့ဖျက်ဆီးမှုကြီးတာစံစုကတော့ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာလာလို့
ပျက်စီးယိုယွင်းမေတဲ့ တဲ့တားကြီးရဲ့ တိုင်တွေနေရာစုံ ကွန်ကရစ်တိုင်တွေ
နဲ့အစားထိုးလိုက်ပါတယ်တဲ့။ သေရောက္ခားသဘာဝအတိုင်းနှပါးလှပနေတဲ့
မိန့်မပို့မျှက်နှာလေးကို ဓားနဲ့မွှေ့နဲ့လိုက်သလိုပဲ ရင်ထဲမှာနာကျော်ခံစားသွား
ရပါတယ်။ အပြစ်ကင်းစွာ သဘာဝအတိုင်းလှေနေတဲ့တို့ပိန့်တဲ့တားကြီးဟာ
သေရာပါ အမာရွတ်ကြီးခွဲထင်သွားခဲ့ပါပြီ။ ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုလက်ရာ
ကြီးကို ရက်ရက်စက်စက်ဖျက်စီး ပစ်ရက်တယ်ရားဘယ်လို့အသိဉာဏ်
အတွေးအဆောက်မျိုးနဲ့လုပ်လိုက်သလိုလိုကို ယနေ့ထိစဉ်းစားလို့မရအောင်

ပါပဲ။

ရှုံးအစဉ်အဆက်ကလည်း ဒီတဲ့တားကြီးဟာ အကြောင်းအမျိုးမျိုး
ခြောင့် ပျက်စီးယိုယွင်းလို့ အကြောင်းကြောင်းပြုပြင်ခဲ့ရဖူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့
အတော်အဆက်ဆက် တာဝန်ရှိသူတွေဟာ ရှုံးမှုမပျက်အောင်တိန်းသိမ်းပြီး
ပြုပြင်ခဲ့ကြတာပါပဲ။ စစ်အစိုးရလက်ထက်ကျမှ ဒီလိုမျိုးသာဘဝအလု
ဖျက်သွားအောင် လုပ်ပစ်လိုက်ကြတာဟာ ဒီတဲ့တားကြီးကို တည်ဆောက်
ခဲ့တဲ့ မြန်မာပညာရှင်တွေတောင် အားနာဖိုးကောင်းလုပ်ပါတယ်။

ဒီလိုမျိုး အပ်ချုပ်သွားလွှဲကြီးမင်းများရဲ့လုပ်ရပ်တွေ မြင်ရကြားရ
တော့ သီတရုဆရာတော်ဘုရားကြီးဟောကြားခဲ့တဲ့ တရားတော်ထက်
မျောက်ကို ဥယျာဉ်မျူးခန့်ထားတဲ့ ပုံပြင်လေးသွားသတိရမိတယ်။
ပုံပြင်ထဲမှာ ဥယျာဉ်အလုပ်သုတေသနမျောက်တွေက နှေ့စဉ် ဥယျာဉ်ထဲမှာရှိတဲ့
ငှက်ပျောပင်တွေကိုရေလောင်းကြပါတယ်။ ဒါကို ဥယျာဉ်မျူးမျောက်က
မြင်တဲ့အခါ အဲဒီလိုရေလောင်းတာထက် အပင်တွေပါပြီး ရေဝါယင်လင်
သောက်ရှာအောင်ဆိုပြီး ရေလောင်းတဲ့အခါတိုင်း အဝင်တွေရဲ့အမြစ်တွေကို
နှုတ်ပြီးတိုက်ရှုက်ရေလောင်းစေခဲ့ပါတယ်။ ဥယျာဉ်မျူးမျောက်ရဲ့
ပိုကောင်းအောင်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့လုပ်ခဲ့တာ နောက်ဆုံး ဥယျာဉ်ကြီး
တစ်ခုလုံးပျက်စီးသွားတော်မူခဲ့ပါတယ်တဲ့။ ဒီလိုမျိုး ဥယျာဉ်မျူးတွေ
ကျွန်းတော်တို့နိုင်ငံမှာ ဘယ်လောက်များနေပြုလည်းမသိတော့ဘူး။

ဦးပိန်တဲ့တားကြီးရဲ့ ပျက်စီးယိုယွင်းသွားတဲ့တဲ့တားတိုင်တွေကို
ကွန်ကရစ်တိုင်တွေနဲ့အစားထိုးစေခဲ့တဲ့ လွှဲကြီးမင်းများကို ကျွန်းတော်
မေးချင်တော်က ဒီလောက် တဲ့တားတိုင်အနည်းငယ်းလေးကို အစားထိုးလဲ
လှယ်စိုး ကျွန်းတော်တို့နိုင်ငံမှာ ကျွန်းသစ်တွေ မှုပိုလောက်အောင်ရှားနေလို့
လား။ ကမ္မာပေါ်မှာ မြန်မာနိုင်ဟာ ကျွန်းသစ်အများဆုံးတွေကိုတဲ့ နိုင်ငံ
တစ်ခုပါ။ ဦးပိန်တဲ့တားဟာ တိုင်ပေါင်း အရပ်အခန်းကတိုင်များအပါအဝင်မှ
တိုင်ပေါင်း ၁၀၆၆ လုံးပါရှိတာပါ။ နိုင်ငံမြေးတော်တို့မို့ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းမှာ
ပုံထားတဲ့သစ်တစ်ပုံတောင်မရှိပါဘူး။ ဒီလိုတဲ့တားမျိုး နောက်ထပ်အစင်း
(၁၀၀၀)ထပ်ဆောက်တော်တွေအောင်နိုင်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒီလို ရှုံးသော်။
အမွှအနှစ်သစ်သားတဲ့တားကြီးရဲ့ ပျက်စီးသွားတဲ့တိုင်တွေနေရာမှာ

ကွန်ကရစ် တိုင်တွေနဲ့အစားထိုးလိုက်တာဟာ အလွန်တရာမှ အသိညက် ကင်းမဲ့ပြီး မိုက်မဲတဲ့လုပ်ရပ်လို့ပဲမြင်ပါတယ်။

ကမ္မာလျှော့ခိုးသွားတွေ ဦးပိန်တဲ့တားကို ကိုလာရောက်လည်ပတ် တာက ရေပရှုတဲ့တဲ့တားကြီး၊ ကျွန်းသစ်သားတိုင်တွေနဲ့လုပ်ထားတဲ့ သဘာဝရေးသောင်းတဲ့တားကြီးဆိုပြီးလာ ရောက်လည်ပက်ကြတာပါ။ တောင်သမန်ရဲ့သဘာဝအလွတွေကို လေလာခံစားချင်လို့ မှတ်တမ်းတင် ချင်လို့ လာရောက်ကြတာပါ။ ဦးပိန်တဲ့တားကို ကမ္မာကိုကြော်ပြာခဲ့တဲ့ ခိုးသွားလမ်းညွှန်စာအပ်တိုင်းကိုကြည့်ကြည့်ပါ။ ရေအပြည့်နဲ့ရိုက်ထားတဲ့ပုံမရှိပါဘူး။ ဒီပုံတွေကို ကြည့်ပြီး လာရောက်လေလာမှတ်တမ်းတင်ချင် တဲ့ နိုင်ငံမြားသားခိုးသွားနည်းသည် တွေကို လိမ့်ညာရာရောက်နေပါတော့တယ်။

ခဲ့လည်း တောင်သမန်တဲ့တားကြီးရဲ့ ပျက်စီးယုံယွင်းမှုတွေကို ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြေးစွာနက ပြင်ဆင်တိမ်းသိမ်းနဲ့ လုပ်နေကြပါတယ်လို့ သတင်းကြားရပါတယ်။ ကျွန်းတော်ကတော့ ဇူးစဉ်ဘုရားတနေရပါတယ်။ သစ်ပင်တွေရေရှိသောက်ရအောင် အမြစ်နတ်ပြီးရေလောင်းနိုင်းတဲ့ ဥယျာဉ် ဖူးများကိုလုပ်သလို ဦးပိန်တဲ့တားကြီး ရေရှည်တည်တဲ့နိုင်ခဲ့အောင်ဆိုပြီး စေတနာတွေထားကာ သစ်သားတိုင်တွေအားလုံးကို ကွန်ကရစ်တိုင်လွှာနဲ့ အစားထိုးတပ်ပုံး နီးကြာက်နေပါတယ်။

ကမ္မာမကျိုး ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုအမွှအနှစ်တစ်ခုတပ်မဲ့ မယျက် စီးမပျောက်ကျယ်သွားရေးအတွက် တာဝန်ရှိလျှော့ကြီးမင်းများက အချိန်ပါ အမြန်ဆုံးထိမ်းသိမ်းကာကွယ်ပေးကြပါလို့ မေတွာ့ရပ်ခဲ့ချင်ပါတယ်။ “သုံးပန်လှ တောင်သမန်”တစ်ဖန် အပျို့ရည်သွေးနိုင်စေဖို့ အားလုံးနိုင်းဝန်းကယ်တော်မှုကြပါလို့ အောင်လိုက်ပါရအစေတော့...

၄.၃.၁၄ ထုတ် Tomorrow ဂျာနယ်

ဒီလောက်နှင့် ကျော်လုပါပြီ သမ္မတကြီးခင်ဗျား

ကျော်ကြီး(MDY)

စာရေးဆရာ ကိုညီ (သရဝဏ် - ပြည်) အရှေးဘုရားမြို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်တွေတောင် ဂျာနယ်ထွေမှာဆောင်းပါးရေးလာတာ ဘာလိုလိုနဲ့ တစ်နှစ်ကျော်ရှိလာပြီ။ ဒီကြားထဲမိတ်ရှုပ်စရာလေးတွေကြိုနေတာရော ပျင်းတာရောနဲ့ပါ စာမရေးဖြစ်တာ တစ်လကျော်လောက်ရှိသွားတယ်။ စာမရေးဖြစ်တဲ့အခါးနှင့်တွေမှာ ကိုယ်ရေးခဲ့တဲ့ဆောင်းပါးတွေ ပြန်ဖတ်ကြည့်တော့ ဆောင်းပါးအများစုက အပ်ရှုပ်သူအစိုးရမောက်းကြောင်းဘဲ ရေးထားတာရတော်ဆတ်များနေတယ်။ ငါဟာ အကောင်းမြိုင်တတ်တဲ့ အဆိုးမြင်ဝါဒီတစ်ယောက်ဖြစ်နေပြီလားတောင် တွေးမိတယ်။

ဒါနဲ့မဖြစ်ဘူး၊ တိုးတက်တဲ့အပိုင်း တစ်ခုခုတော့ ရှိရမယ်ဆိုပြီး မဖြစ်မင့်လိုက်ရှာတာပါ။ ခက်တာကလည်း ကောင်းကျက်ရှာရတာကလည်း မလွယ်ဘူးဖို့။ အနီးရသစ်သက်တမ်းက ငါးနှစ်ပြည့်စုံ ကိုးလပဲလိုတော့ တာလေ ဒီအချိန်အတွင်းမှာဆတာ့ တိုးတက်တဲ့အပိုင်းရှိရိုရမယ်လို့ ရခဲ့ပြီး ယူပြီး မနားတမ်းထပ်ရှာကြည့်တာပါလာ။

အမှန်တာကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့က နဲ့လွန်းနေတော့ မဖြင့်ဆို သလို သမ္မတကြီးဦးသိန်းစိန်းရှိုးဆောင်တဲ့ အနီးရသစ်ရဲ့ကောင်းမွန်သော လုပ်ရပ်တွေကို မဖြင့်ဘူးဖြစ်နေတာမျှ။ ဂို့ယိုနိုင်ငံကတွက်ပြီး အခြားနိုင်ငံ သွားကြည့်တော့မှပဲ သမ္မတကြီးနဲ့ အနီးရသစ်ကြောင့် တိုးတက်တဲ့အပိုင်း တွေ့ ကျွေးဇူးတရားတွေကို မဲစားနားလည်း၊ မြင်တွေ့ရမိတော့တာပါပဲ။

ပြီးခဲ့တဲ့လက သူငယ်ချင်း တွေးနိုင်တွန်းနဲ့ ဘန်ကောက်ကို အလည်း လိုက်သွားပါတယ်။ ဟိုရောက်တော့ ညုံ့ပိုင်း ဘီယာသောက်ချင်လို့ စည်ဘီယာရောင်းတဲ့ဆိုင်လိုက်ရှာကြတယ်။ အဲမှာ တာသွားတွေ့ရလဲဆို တော့ မလာဝင်တုန်းက အင်မတန်ပေါ်မယ်ထင်ခဲ့တဲ့ ဘန်ကောက်က ထိုင်သောက်လို့ရတဲ့ အရက်ဘီယာဆိုင် အင်မတန်းရှားသလို အရက်ဘီယာ ရောင်းတဲ့ စတိုးဆိုင်တွေလည်း အင်မတန်နည်းတာတွေ့ရပါတယ်။ ကမ္မာလျှည်းခိုးသည်အလာများတဲ့ ဘန်ကောက်ဆိုတော့ ဒီလို့ဆိုင်တွေပါ မယ်ထင်တာ။ ကိုယ်တည်းတဲ့နေရာကလည်း ဘန်ကောက်ဖြူးလယ်ခေါင် နိုင်ငံခြားသွားတွေအများစုံ တည်းနိုင်တဲ့နေရာပါ။ တော်တော်လေး လမ်းလျှောက်လိုက်မှ နိုင်ငံခြားသွားတွေကို အထူးပြုရောင်းတဲ့ ဆိုင်တစ် ဆိုင်ရောက်ပါတယ်။

အဲမှာ ကျွန်တော်တို့ဆိုင်ကိုတစ်နှစ်က ထိုင်းကနေ တင်သွင်းရောင်း ခဲ့ပူးတဲ့ ဆင်းကါးစည်ဘီယာရောင်းပါတယ်။ ဒါနဲ့သောက်မယ်ဆိုပြီးလုပ် တော့ သူငယ်ချင်းက ငော်းရေးမေးကြည့်ဦးဆိုပြီး သတိပေးမှ တစ်ကျား ဘယ်လောက်လဲလို့မေးကြည့်တော့ တစ်ကျားကို မြန်မာဇွဲ့ကြောက်သောင်နှီး ပါးလောက်ကျေတာတွေရတယ်။ တော်သေးတာပါ မေးမိလို့ ဒါနဲ့အေးကြီး တယ်မသောက်ဘူးကျား၊ ဘီယာရောင်းတဲ့ စတိုးဆိုင်ရှာဆိုပြီး ရှာလိုက်တော့ ဆင်းမင်း အလေ့မင်းစတိုး ၂၄ နာရီဖွင့်တဲ့ ဆိုင်ကို သူငယ်ချင်းကလိုက်ပို့

တယ်။ ထိုင်နိုင်မှာ ဆိုင်ခွဲပေါင်းမြောက်ဖြားစွာဖွင့်ထားတဲ့ ဆိုင်ဝါး၏
လည်းမှန်ပြီးအစုရတဲ့ဆိုင်တစ်စုပါ။ ဒါနဲ့ကိုယ်လည်း ဘီယာဘူးလေးတွေ
ဝယ်ဦးမယ်ဆိုပြီး ကြည့်လိုက်တော့ သူတို့နိုင်ငံကဗျာက်တဲ့ ချမ်းဘီယာ
တစ်ဘူးကို ပြန်မာడွေ ၉၀၀ နှီးပါးလောက်ကျေနေတယ်။ ဒါမျိုးတော့
လာမလုပ်နဲ့လေ လုလည်ပါယူ။

မြန်မာပြည်ရှားဆိုရင် ရွှေးပေါ်လိုကောင် ကိုယ်တွေက သိပ်သောက်တာ
မဟုတ်ဘူး။

တစ်ဘူးမှ ၅၀၀ ပဲရှိတာ။ ဒု ပင်ရင်နိုင်ငံမှာတောင် ၉၀၀ ကျပ်တဲ့
အခြားနိုင်ငြား အရက်ဘီယာတွေဘဲကြည့်တော့လည်း ပြန်မာပြည်ကရွေး
နဲ့ စာရင် နှစ်ဆန္ဒီပါးလောက်ရှိတယ်။ ဒီလိုမှန်းဘဲရင် ကိုယ့်နိုင်ငံကမောင်
ဝယ်လာခဲ့ပါတယ်လို့တွေ့မိသေးသူ့။

ဒါနဲ့ဒီဆိုင်ကဆျွေးများလိုလားဆိုပြီး အခြားစဝါးဆိုင်တွေ သွားကြည့်
ရအောင်ဆိုပြီး ပတ်ကြည့်လိုက်တယ်။ ခြေသောင်းတာပဲ အဖတ်တင်တယ်
ရွှေးက အားလုံးအတွေ့တွေလောက်ပါပဲ။ အဲကျေမှ ဇားကသွင်ယောင်းက
သွားနိုင်ငံကဗျာက်တဲ့ ဘီယာတောင် မြန်မာပြည်ထက်ရွေးများနေတော့
ပဲအထင် သွားနိုင်ငံသားတွေ မသောက်နိုင်အောင်လုပ်ထားတာထင်တယ်
လို့ပြောလိုက်မှ စာရေးဆရာပေါက်စ ဉာဏ်ကြီးရင်ကျေနှင့်တော်လည်း
စဉ်းစားမိတော့ဘူးတယ်။

ဒါနဲ့ ဟိုတယ်ပြန်ရာလမ်းတစ်လျောက် ကိုယ့်တိုင်းပြည့်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်
ပြီး စဉ်းစားခန်းဝင်မိသလို ကိုယ့်နိုင်ငံက လွှဲကြီးမားရဲ့ ကျေးဇူးတရား
တွေကို ခံစားနားလည်မိတော့တယ်။ အော် ထိုင်းကပြည်သွေးသမားစရာ
ပါလားလို့။ အရက်ဘီယာကို ပေါ်ပါများများလည်း မသောက်ရဘူး။
ငော်နှုန်းလည်းမရှိဘူးဆိုပြီး သူတို့အနီးရကို အပြစ်တင်နေမိတယ်။

သူတို့လက်ရှိအပ်ရှုပ်နေတာကလည်း စစ်ယူနိုင်းမြတ် တပ်က
အပ်ဆျုပ်နေတာလေ။

ပြောမယ့်သာပြောတာ ကိုယ့်သီမှာလည်း ရမှုပြောင်းလိုက်တာဆို
တော့ အနီးရချင်းမေတာ့ သိပ်မကွာပါဘူး။ ကျွန်ုတော်တို့ လွှဲကြီးမားတွေက
အဲမောကျ သူတို့ထက်တောင်သာမေးလို့ပြောရမယ်ထင်တယ်။ ကျွန်ုတို့

သီမှာဆိုရင် အရက်က ရေထပ်တောင်ဖျေးချုံသေးတယ်။ ရေသနတစ်ဘူး သုံးလေးရာ ငါးရာ ကျေပဲလောက်ရောင်းနေဆိုနိုင်မှာ အရက်တစ်လုံး သူတို့ အဝေါ အာဆိုတစ်လုံးမှ ၃၀၀ ကျေပဲရှိတယ်။ ကဲ ဘယ်လောက်ရေ့ချိလိုက် သလဲ။ တစ်လုံး လူ ၅ယောက်သောက်ရင် တစ်ယောက် ၆၀ ကျေပဲ လောက်ပဲရှိတယ်။ ပြည်သူတွေသောက်သုံးရတာ ဘယ်လောက်တောင် သက်သာလိုက်သလဲ။ နိုင်တစ်လျားမှာလည်း ဖွင့်ထားတဲ့ ဘီယာဆိုင် အရက်ဆိုင် တွေတားသောက်ဆိုင်တွေက လမ်းတစ်ပြကို ၅ ဆိုင်လောက် ရှိတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ အပေါ်ဆုံးကတော့ အရက်ဘီယာဆိုင်နဲ့ ကွမ်းယာ ဆိုင်ပါ။ ရပ်ကွက်တစ်ခု ရွာတစ်ခုမှာ ဓမ္မာရုံ၊ စာကြည့်တိုက်သာမရှိရင်မေ့ပယ်။ အရက်ဆိုင် ဘီယာဆိုင် မရှိတာမရှိဘူး။

အရှေ့တောင်အာရုံမှာတော့ ကျေပါတ္ထိနိုင်ငံက အရက်ဘီယာဆိုင် အပေါ်ဆုံး အျေးဆုံးဆိုရင် အပါတ် ၁ ပြစ်လိမ့်ယ်ထင်တယ်။ ဘန်ကောက် တစ်မြို့လုံး အရက်ဘီယာဆိုင်က ကျိန်တော်တို့ မွှေ့လေးက ဖြူးနယ်တစ်ခု မှာ ဖွင့်ထားတဲ့ ဆိုင်အရေအတွက်လောက်တောင် ရှိမယ်မထင်ဘူး။

ကျေပါတ္ထိအား ရကတော့ ပန်းမြို့တွေကစားကျင်းတွေတောင်ဖျက်ပြီး အရက်ဘီယာဆိုင်တွေ၊ စားသောက်ဆိုင်တွေဖွင့်ဆိုင်းလိုက်သေးတယ်လေ။ ရန်ကုန်က ရွှေတိဂုံဘုရားနဲ့မျက်နှာချင်းဆိုင်က သမိုင်းဝင်ပြည်သူရင်ပြင် မြေနေရာရဲ့ ၆၀ ရာခိုင်နှင့်တောင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေချေးလိုက်လို ရုခိုး အရက်ဆိုင်၊ ဘီယာဆိုင်ကျေး၊ စားသောက်ဆိုင်တွေတော်တော်များ နဲ့ပြီး အပ်ချုပ်သူအား ရတင်မဟုတ်၊ လွှတ်တော်ကေပါ အရက်ဘီယာတွေ ထုတ်လုပ်မှုအပေါ်အခြားတိုးကောက်ဖို့ အဆိုတင်သွင်းတာကို ပိုင်းကန့်၊ ကွက်လိုက်လို့ အဆိုမအောင်မြှင့်နဲ့ဘူးမဟုတ်လား။ ကဲ ဘယ်လောက် ပြည်သူတွေအပေါ်စေတနာထားလိုက်ကြသတုန်း။

အား ရသက်တမ်း ငါ နှစ်အတွင်းမှာ အရက်ဘီယာလက်ရုံ ၇ ရုံနဲ့ စီးကရက် စက်ရုံ ၂ ရုံထပ်မံ တည်ဆောက်ခွင့်ပြုခဲ့တယ်။ အရက်ဘီယာ ထုတ်လုပ်မှုကလည်း နှစ်စဉ်တိုးတက်လာတာတွေရပါတယ်။ ၂၀၁၃-၁၄ ဘဏ္ဍာန်မှာ ပြည်တွင်းအရက်ဘီယာထုတ်လုပ်မှုဟာ ဂါလန် ၂၇ သန်း ထုတ်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၃-၁၄ ဘဏ္ဍာန်မှာ ၃၅၅ ကျော်ထိတိုးထုတ်ခဲ့ပါတယ်။

ယခု ၂၀၁၄-၁၅ ဘဏ္ဍာန်မကုန်မှ ၃ လအတွေ့ ဒီဇင်ဘာလထိ အရက် ဘီယာထူတ်လုပ်မှုဟာ ၃၃ သန်းကျော်ရှိတဲ့အတွက် ပြီးခဲ့တဲ့ ဘဏ္ဍာန်မှ တွေ့ထက် ပိုလာနိုင်တာတွေရမှာပါ။ ဒီထုတ်လုပ်မှုတွေက အနီးရရှိ တရားဝင်ထုတ်ပြန်တဲ့ ပြည်တွင်းကထူတ်လုပ်မှု စာရင်းပါ။ ပြည်တွင်းကတရားမဝင်ထုတ်လုပ်မှုတွေ၊ နယ်စပ်ကတရားဝင်၊ တရားမဝင်တင်သွင်းမှုတွေမပါသေးပါဘူး။ အားလုံးပေါင်းကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ စဉ်းစားသာကြည့်ပေတော့။

ဒါကို အဆိုးမြင်သမားများတွေက အနီးရသစ်လက်မှာ နိုင်ငံတိုးတက်မှု ဘာမှုပရှိဘူးလို့ ပြောကြသေးတယ်။ သူတို့လည်း နီးလွန်းတော့ မဖြင့်တာနေမှာပါ။ အခုန်းလုပ်ငန်း၏ ယောက်မှာ င့် ယောက်လောက်က အရက်ဘီယာ စီးကရက်တစ်စုံမဟုတ်တစ်စုံ သောက်သုံးနေတတ်ပြီ။ ၇ တန်း၊ ၁ တန်းကလေးကအစ လက်ကြားမှာ အေးလိပ်နဲ့။ မိန်းကလေးတွေကလည်း ဘီယာဆိုင်ထိုင်ပြီး ယောက်ကြားလေးများနဲ့ရင်ပေါင်တန်း သောက်နေနိုင်ပါပြီ။

ဘယ်လောက်ရှုတ်ယွဲစရာကောင်းလဲ။ ဒါဟိုတ်ယွဲစရာမဟုတ်ဘူးလို့ မပြောနဲ့နော်။ တပ်မတော်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ဘီယာတစ်ခုက နိုင်ငံအနုံကြော်ပြောထားတယ်မလား။ ဂုဏ်ယွဲစရာ တို့မြန်မာတဲ့ ရဲ့ အဓမ္မမြန်မာတို့ရဲ့ဘီယာတဲ့လေး။ အဓမ္မအနုံကိုဆက်ခဲ့ပြီး ဂုဏ်ယွဲစရာ သောက်သုံးကြရမယ့်သော့ မဟုတ်ဘူးလား။ ကမ္မာမှာလည်း ဆုတ်ဆိပ် ပေါင်းများစွာရရှိခဲ့တာလေး။ မြန်မာဆိုတဲ့နာမည်က အရက်ဘီယာကြောင့် ကမ္မာကျော်ခဲ့ပြီလေး။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ထိုပုံးကအရောင်းရှုပုံး ဘီယာနှစ်မျိုးက တပ်မတော်ရဲ့စီးပွားရေးတွေပါ။ ကျေးဇူးကြီးလုပ်တယ်...

နောက် ထိုင်းမှာက အသက်နှစ်ဆယ်အောက်အရှက်ဘီယာမရောင်းရပါဘူး။ ဒီမှာတော့ ဘယ်သူက နင်အသက်ပြည့်ပြီလားလို့ မေးတာတွေဘူးလို့လား။ အော်လောက် လွှတ်လပ်သာလဲကြည့် လွှတ်လပ်စွာလုပ်လေးထားတာ။ မှတ်ပုံးတင်လည်းမပြနိုင်းပါဘူး။ နောက်ထူးမြားမှာက အရက် ဘီယာရောင်းတဲ့ ရုပါမားကက်တွေ စတိုးဆိုင်တွေရဲ့အရက်ရောင်းရွှေ့တဲ့ အချိန်အယားပါပဲ့။ မြန်မာပြည်မှာလို့ ကြိုက်တဲ့အချိန်ဘူးဝယ်လို့မရပါဘူး

နှေလယ် ၁၁ ကဗော ၂ နာရီအထိ တစ်နှစ် ညာ၏ ၅ နာရီကဗော ညာ ၁၂ သိ တစ်နှစ် (၂၄ ဖွင့်တဲ့ဆိုင်)ပါ ရောင်းပါတယ်။ ဆိုင်တွေကစည်းကမ်းလိုက်မျာ လိုလားလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။

တကယ်လိုက်မျာပါတယ် ကိုယ်တွေပါ။ နောက်အညွှန်တစ်ခုက တော့ ပတ်တယားကမ်းမြှော်သော့ အမြန်လမ်းမှာ ခဏနားတော့ ရန် အရက်ဘီယာတင်ရောင်းတဲ့ ဆံပင်းအလဲပင်းစတိုးဆိုင်မှာ ဘီယာဝယ်တာ ပိုက်ဝေးလမ်းဆိုင်မို့လို့ မတင်ပါဘူးတဲ့ခင်ဗျာ။ ကျော်... ကျော်တို့မြန်မာ ပြည့်နဲ့များကျားပါ။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နာမည်ကြီး ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်း ဆိုင်တွေကတော့သိတဲ့အတိုင်း လမ်းဘားကွမ်းယာဆိုင်ကအစအရက် ဘီယာတင်ရောင်းတယ်။ နားဇာစခန်းတွေများဆိုရင် စည်ဘီယာအစ အရက်မျိုးစုကို ပျော်ပျော်ပါးပါးရောင်းပေးတဲ့အပြင် တရာ့ဆိုင်များဆိုရင် ကား ဆရာတွေတော် ဘီယာနဲ့အညွှန်ခံလိုက်သေး။ ဘယ်လောက်ပျော်စရာ ကောင်းတဲ့တိုင်းပြည်လဲ။

လူကြီးတွေပြောသလို တစ်နှစ်ငံလုံး မအခိုအေးတွေသောက်သုံး ပျော်ချင်နေကြတာပေါ်များ။ နောက်တစ်ခုထိုင်းနှစ်ငံရဲ့ အေးလိပ်ရောင်းတဲ့ ပုံစံပါ၊ အေးလိပ်ကို တစ်လိပ်ရွှေ့ငံလုံး၊ ဝမရောင်းပါဘူး။ အေးလိပ်ဘူးတွေပေါ် မှာ အေးလိပ်သောက်ခြင်းကြောင်းရရှိတဲ့ ရောက်ဝေဒနာပုံအစစ်တွေကို ရှိက်နိုင်ထားပါတယ်။ ပုံပြင်တာနဲ့တော် သောက်ချင်စိတ်ပျောက်သွားသလိုပါပဲ။ ကျွန်ုတ်တို့နှစ်ငံကတော့ မသောက်သောက်ချင်အောင် လုပောင်တွေကို နည်းဖိုးစုံနဲ့ ဆွဲဆောင်တယ်။ အမျိုးသမီးတွေနဲ့ ဆွဲဆောင်သလို ကံစမ်းမဲ့မက်လုံးတွေပေးပြီး ဆွဲဆောင်နေတာတွေရှုမှုပါ။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ ဘီယာဆိုင်ထိုင်နေလို့ကတော့ အေးလိပ်ရောင်းတဲ့ ကုမ္ပဏီက ကောင်မလေးတွေက မဝယ်မချင်း ရွှေတိအတင်းရောင်းနေတော့တာ။ ပါးစပ်ပေါက်ထိ လိုက်ထည့်ပေးနေကြတာလေး။ ကံစမ်းမဲ့တွေကလည်းပေးလိုက်ကြတာအပြင်အဆိုင် သိန်းကိုရာချို့ပြီးပေးကြ ကားတွေဆိုင်ကယ်တွေပေးကြနဲ့ တစ်နှစ်ငံလုံး အရက်ဘီယာသောက်ပြီး ပျော်ပျော်ပါးပါး ကံစမ်းနေကြတာ။။ ကဲ... ဘယ်လောက်ပျော်စရာကောင်းလိုက်သလဲ။ ကင်ဆာဖြစ်မှုစာရင်းမှာဆို ကုန်းမှာထပ်ပါ၊ ဆင်းရှုံးတော့မှာ၊ လူတစ်ဦး

ချင်းဝင်ငွေ စယားအောက်ဆုံးများလေးမှာပေမယ့် ဒီလို အရက်ဘီယာ စီးကရက်ထုတ်လုပ်ရောင်းချေပေးမူပိုင်းများတော့ ပြည်သူတွေကို ဈေးနှင့် ချို့ချို့သာသာနဲ့ ပေါ်ပေါ်များများ လွယ်လွယ်ကျကျသောက်သုံးနှင့်အောင် အောင်ရွက်ပေးနေတဲ့ မကြောခါ ၅ နှစ်သက်တော်ပြည့်တော့မယ့် အနီးရသစ် ကြီးကို လိုက်လိုက်လွှာလွှာကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဒီလောက်တိုးတက်မှုနဲ့တင် ကျော်လှပါပြီလို ပြည်သူများကိုယ်စား ဒီနာာင်းပါးလေးနဲ့ ဂါရဂါပြုအပ်ပါတယ်။

ဒီထက်မက ထပ်တိုးတက်လိုးမယ်ဆုံးရင်ထော့ဖြင့် အရက်ဘီယာဆိုင် ဖွင့်စွဲအတွက် စာသင်ကျောင်းနဲ့ သာသနာအောက်အခုံ တားကပ်လျက် ထွေမှာပဲ ကျွန်ုတော့သဖြင့် ဒီလောက်နဲ့တင် ကျော်လှပါပြီလို ---။

၁၅.၅.၂၀၁၅ ထုတ် News Watch ဂျာနယ်ပါအောင်းပါး

အသက်ပူးသွားသွေးတွင်မျှလေး

ကျော်ကြီး(MDY)

ကျော်တော်တို့ မျှလေးသားတွေက ဒေသစွဲ၊ အတိုင်း အရမ်းကြီးတာ လို့ပြောကြတယ်ဖူး။ မြို့လည်းပြောလေးက်စရာပါ။ ကျော်တော်တို့မျှလေး သားတွေက ရေရှင်းအတူတူတောင် ကိုပုံးပန္တလေးကျိုးရောကမှ ပိုမိုတာလို့ ထင်တဲ့လွှေ့။ ဓမ္မခါယာဘုရားဖူးသွားစို့ထက် မဟာမှနိဘုရားကြီးကိုပဲ တစိမ့်စိမ့်ကြည့်ပြီး ဖူးမြို့ဇာချင်တဲ့လွှေ့။ ကဗျာပတ်စို့ထက် ကျျှေးဇူးရှိုး ကြီးပဲ ပတ်ချင်နေတာ။ ဒါကာဘုရားတောင်တက်စို့ထက် ကိုယ့်မျှလေး တောင်ပတက်ချင်ကြတဲ့လွှေ့တွေလေး။ အစားအသောက်ဆုံးရင်လည်း ကိုယ့်ဇူးက အစားအသောက်မှ အကောင်းဆုံးလို့ထင်တဲ့လွှေ့။ ဟိုအရင် ကဆို အစိုးရဝန်ထမ်း ရာထူးတိုးလို့ နယ်ချေးရမယ်ဆိုရင်တောင် ရာထူးကို ပဲစွန့်တယ်၊ ဇူးကိုမစွန့်ဘူးလို့ ရှေးလှုကြီးတွေက ပြောကြတယ်ဖူး။ ဘယ် အရပ်ဒေသတွေမှာ ဘယ်လောက်ပျော်စရာကောင်းကောင်း၊ ပွဲတော်အခါ ရက်မျိုးမှာတော့ ကိုယ့်အူးရက်မြဲ မျှလေးဇူးကို မပြန်ဘဲမနေနိုင်ကြပါဘူး။

ပြန့်မှုရှိရာပွဲတော်တွေမှာ ဘယ်ဖြူမှာ ဘယ်လောက်ပျော်စရာကောင်း၊ ကောင်း၊ ဘယ်လောက်ကြီးကျယ်ခံးမားပါစေ ဘယ်ဖြူမှုသွားမလည်ဘ ကိုယ်ဖြူမှာပဲပျော်ကြ၊ ဆင်နဲ့ကြတာ။ အဲဒါလောက်ထိ ဒေသရွှေ၊ အဝတီနဲ့ကြီးပြီး တို့ယိုဖြူရှိခဲ့ကြတဲ့လွှာ။

မန္တလေးမြို့ဆိတာကလည်း မြန့်မှုယဉ်ကျေးမှုဖြူ မြန့်မှုအင်အား အကောင်းဆုံးဖြူပြစ်တာနဲ့အညီ ၁၂ လရာသီလုံး ပွဲလမ်းသဘင်ပြတ်တယ် လိုကိုမရှိသောက်ပါပါ။ မန္တလေးမြို့ရှု ပွဲတော်တွေထဲမှာတော့ သကြံနဲ့ တန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော်ကတော့ ပျော်စရာအကောင်းဆုံးပွဲတော် နစ်စုပါပါ။ အဝေးရောက်နဲ့တဲ့ရွှေမန်းသားတွေ မလွမ်းဘဲ မတမ်းတဘဲမနေနိုင်တဲ့ ပွဲတော်နှစ်စုပါ။ ဒီပွဲတော်နှစ်စုပါတော့ တတ်နိုင်သောက် ကိုယ်ဖြူကိုယ် ပြန့်ပြီး ဆင်နဲ့ကြတာပါပါ။

မန္တလေးသကြံနဲ့ပွဲတော်ကတော့ မြန့်မှုနှင့်သာမက ကမ္မာမှာပါ နာမည်ကြီးတဲ့ပွဲတော်တစ်ခုပါ။ အနုယ်နယ်အရပ်ရပ်ကနေပြီးတော့ တစ်ခုတ်တရတန်ဖိုးထားပြီး လာရောက်ပျော်စွဲငါးရတဲ့ပွဲတော်ကြီးပေါ့။ မြန့်မှုရှိရာအနှစ်သာရတွေ၊ မန်းဆန်တယ်၊ နန်းဆန်တယ်ဆိုတဲ့ ယဉ်ကျေးမျို့ရာတဲ့ မန္တလေးသူ၊ မန္တလေးသားတွေရှုံး၊ အပြောအဆို အဇာအထိုင်တွေကို ဒီပွဲကြီးမှာကောင်းကောင်မြင်တွေခွင့်၊ လေ့လာခွင့်ရကြတာပါ။

တန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော်ဆိုရင်လည်း သိတင်းကျော်လပြည့်ကျော်း၊ ရက်နေဝါဒပြီးဆိုတာနဲ့ တစ်ဖြူးလုံးက ရပ်ကွက်အသီးသီး၊ ရွှေးအသီးသီးနဲ့ ကထိန့်ပွဲတွေ၊ မိသားစုကထိန့်ပွဲတွေနဲ့ တစ်ဖြူးလုံးစည်ကားလိုနေတော့တာ ပါပါ။ နာမည်ကြီးရွှေးချိုကထိန့်ကနေစပြီး ဆိုကားဂိတ်အသင်းများက ကထိန့်အထိ သဒ္ဓါန်တရားရက်ရောစွာခင်းကျင်းကြတာပါ။ ရွှေးချိုကတော် ရွှေးရဲ့ ၁၂ ရဲလုံးကထိန့်ဆိုရင် အတ်ပဲ့၊ အဲဖြူမျဲပွဲများ၊ တိုးတိုင်းများထည့်ပြီး တစ်ရဲနဲ့တစ်ရဲအပြုံးခံဆိုင်ခင်းကြတာပါ။ ကထိန့်ရက်တွေမှာ ရွှေးလာ ဝယ်သူများကိုလည်း ရွှေးဆိုင်တိုင်းက မှန်ဖိုးစုံချကြုံပြီးအညွှန်ခဲ့ကြပါတယ်။

တန်ဆောင်မန်းလဆန်း ၁၄ ရက်အခိုက်နေ့ဆိုရင်တော့ မန္တလေး ဘစ်ဖြူးလုံးနဲ့ပါးက စစ်ကိုင်းတောင်ရှိုးကိုရောက်ရှိကုန်ကြပါတယ်။

အရင်တုန်းကမန်းလေးမြို့သားတွေဟာ ကထိန်ကို စစ်ကိုင်းတောင်ရှိုးကို
သွားခင်းကြတာများပါတယ်။ ဒီဇနရာမှာ ဘာကြောင့်မန္တလေးကထိန်အား
လုံးနဲ့ပါးဟာ စစ်ကိုင်းတောင်ရှိုးကို သွားခင်းသလဲဆိတာ မသိသေးတဲ့လူ
တွေသိရအောင်ပြောပြချင်ပါတယ်။ ဒုတိယ ကန္တာစစ်ဖြစ်တော့ မန္တလေး
မြို့ကို ဒီလောင်ဗုံးတွေအကြမ်းအကြမ်းအချုပ်ရလို့ မန်းလေးမြို့ဟာ ပြာပုံ
ဘဝရောက်ခဲ့ရပါတယ်။ မန္တလေးသူမန္တလေးသားတွေဟာ စစ်အတွင်း
စစ်သေးရောင်ရှိုးအတွက် စစ်ကိုင်းတောင်ရှိုးမှာသွားပြီးပုန်းခဲ့ရပါတယ်။
အဲဒီအချိန်မှာ စစ်ကိုင်းတောင်ရှိုးက ရောင်အသီးသီးမှာရှိတဲ့ ဘုန်းကြီး
ကျောင်းတွေ၊ မယ်သီးလရှင်ကျောင်းတွေက မန်းလေးသားတွေကို ကျွေးမွှုံး
ပြုစွာအောင်ရောက်ထားခဲ့ကြပါတယ်။ ထိုကျွေးမွှုံးတရားများကို ပြန်လည်
တုံးပြန်သောအားပြင် မန္တလေးသားတွေဟာ ကထိန်ခင်းရင် စစ်ကိုင်းမြို့မှာ
သွားပြီး ကထိန်ခင်းကြတာလို့ သိရှိရပါတယ်။

အဖိတ်နေ့ညာကတော့ မန္တလေးမြို့က တူဗ္ဗာသိုလ်ကျောင်းသူကျောင်း
သားတွေ၊ ရေးချုပ်တော်က ပိုမြို့ရောဇွာတွေ အပါအဝင်မန္တလေးတစ်မြို့လုံးနဲ့
ပါး စစ်ကိုင်းတောင်ရှိုးရောက်ရှိကြပါတယ်။ အဖိတ်နေ့ညာကတော့ မန္တလေး
တစ်မြို့လုံးမြောက်ကပ်ကျောင်းတော့တော့ပါပဲ။ စစ်ကိုင်းတောင်ရှိုးက ရှိရှိသွေ့
ရောင်တွေအားလုံး ကထိန်ပွဲလာသူများနဲ့ ကြက်ပွဲမကျ စည်ကားနေပါ
တော့တယ်။ တစ်ရောင်နဲ့တစ်ရောင် လည်ပတ်ကြပြီး စတုဒိသာတွေ
ရော်စားရတာ တကယ့်ကိုပျော်စရာကောင်းလှပါတယ်။ အပျော်လျှို့တွေ
အတွက်ကတော့ စစ်ကိုင်းတောင်အတ်လမ်းလေးတွေ ဖြစ်တည်ခဲ့ကြတာ
ပါများ။

လပြည့်နေ့ရောက်မှ မန္တလေးဘက်ကိုကူးကြပါတယ်။ လပြည့်နေ့
နေ့ခင်းမှာတော့ကလေးတွေရော လုကြီးတွေပါမကျနဲ့ ဆွေမျိုးအသီးတ်
ဆွေအီးတွေသွားပြီး ပျော်ပွဲစားစိုးအတွက် မုန်းစိုးတောင်းကြပါတယ်။
တစ်ချို့အဖွဲ့တွေကတော့ အတိုးအမှုတ် အကအချိန်တွေနဲ့ ပျော်ပွဲစားလိုက်ခဲ့
ကြတာပေါ့။ ညာ့ုင်းကျွေးကြပါတယ်။ ကာလသားလျင်ယောကတော့
တူဗ္ဗာသိုလ်အသောက်ရှုံးတွေမှာ ကျောင်းသူပိုမြို့ရောဇွာရှုံး မခေါ်မန်းလုံး
ကို လုညွှဲပတ်စားရဲ့ လျှို့လျှို့ရတာ အမောပါပဲ။ မန္တလေးတန်ဆောင်ဝိုင်

ရဲ မခေါ်မှန်လုံးနဲ့ မယ်စလိဖူးသိပ်ကတော့ နာမည်ကြီးလဲ့အား ပိုက်ဆိုတဲ့
အိမ်တွေက ပိုက်ဆဲကြော်၊ ပဲသက္ကတ္တပစ်ကြပဲ့။ ရပ်ကွက်ထက ပိုက်ဆိုရှိ
တဲ့အိမ်ရှေ့ ဦးချမ်းသာ၊ ဇာချမ်းသာပိုက်ဆဲပဲချို့' ဆိုပြီး လွင်ယော
ရုပြီးသွားအော်ကြတယ်။ အိမ်ရှင်တွေကလည်း ငွေဖလားကြီးပိုက်ပြီး
တပြုးပြီးနဲ့ထွက်လားပြီး ပိုက်ဆဲကြတော့တော့ပဲ့။ ကလေးရောလွှဲကြီးရော
လွှဲပြီးပိုက်ဆဲကောက်ကြတာ ဒုံးတွေ့ပွဲနဲ့။ တဲ့တောင်ဆံတွေပါပွဲနဲ့လိုပါပဲ။

ရပ်ကွက်ထပေါ်လို့ဝရင်တော့ အဝတ်အစားအသစ်တွေလဲပြီး
စက်ဘီးကိုယ်စီစီးပြီး မဟာမှန်ဘုရားကြီး၊ အိမ်တော်ရာ၊ အောင်တော်မှ
ဘုရားတွေမှာ ကျင်းပတဲ့ မသိုးသက်နဲ့ ရက်လှပ်ယူဉ်ပြီးမှတွေကို
သွားရောက်အားလုံးကြော်၊ ဘုရားသီမံးပွဲအော်ကြပါတယ်။ ဘုရားကအပြန်မှာ
အသံချဲ့ စက်ကြေားရာ ဘုရားပွဲသွားပြီး ပွဲဓရေးတန်းလျှောက်ပြီး ပွဲတော်မှနဲ့
ချေးတန်းမှာ မြန်မာမှန်မျိုးနဲ့ဝယ်စားကြတယ်။ ကာလသားလျှပ်ပွဲတွေက
တော့ နေ့ခင်းကရထားတဲ့ မှန်နှီးတွေစပေါင်းပြီး ကြော်သားကာလသား
ဟင်း ချက်ပြုတိစားသောက်ကြော်၊ သီချင်းတွေဆိုကြကြနဲ့ အင်မတန်
ပျော်စရာကောင်းလွှဲပါတယ်။ ညည်နက်သန်းခေါင်ရောက်ပြီးဆိုရင်တော့
ပဲသက္ကတ္တက်တော့ လိုက်ရှာကြော်၊ အပျော်အဖြစ် အိမ်တွေ ဆိုင်တွေမှာ
ဆိုတိထားတဲ့ ဆိုင်းဘုတ်တွေကိုတစ်ခုနဲ့တစ်ခု ပြောင်းတပ်ပေးကြနဲ့ တစ်ည့်
လုံး မအိပ်နိုင်ကြဘဲ နိုးလင်းတဲ့အထိပျော်ရွှေ့နဲ့ကြတာပါ။

ဒါယဲမဲ့ ဒီဇုန်မျှလေးသူ မျှော်လေးသားအများစုံက ကိုယ့်မြို့ရဲ့ပွဲတွေ
မှာ တန်ဖိုးထား မအော်တာတ်ကြတော့ဘူး၊ ကိုယ့်မြို့ကိုမဆုစ်ကြတော့ဘူးလို့
သင်မိတယ်ပဲ့။ အထူးသဖြင့် တန်ဆောင်တိုင်ပွဲမှာ မိမိတို့ရဲ့ အလွန်တရား
မျှော်စရာကောင်းတဲ့ ရွှေမှန်းမြို့ရဲ့ တန်ဆောင်ပွဲတော်ကြီးကို ကျော်နိုင်းပြီး
ဘုရားကတောင်ကြီးတက်ကြပြီး၊ တစ်မြို့လုံးနဲ့ပါးကတော့ ပြင်းလွှဲ
တန်ဆောင်တိုင်ကို တက်ကြပါတယ်။ တန်ဆောင်မှန်းညမှာဆိုရင်
သိုးလေးတစ်မြို့လုံးမြောက်ကပ်သွားပြီး တစ္ဆေးမြောက်မှာတောင်မြောက်ရဲ
ပါတယ်။

တန်ဆောင်တိုင်ညာ မျှော်လေးမြို့ကြီးကတော့ သားသမီးတွေစွန်းပဲ
းခဲ့တဲ့ မိအိဘအိကြီးလို့အထိုးကျန်နေလေရဲ့ရှား။

ပြင်းလွင်တန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော်ကို ကျွန်တော်လည်း ရောက်ဖူးပါတယ်။ ပျော်စရာကောင်းတာလက်ခံပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နစ်တိုင်းတက်ပျော်ရှုလောက်တော်မဟုတ်ပါတယ်။ နာမည်ကြီး အဆိုတော်တွေပါတဲ့ ပျော်မပြုပွဲကိုမကြည့်ဘူးလို့ထင်ပါတယ်။ နာမည်ကြီး အဆိုတော်တွေပါတဲ့ ပျော်မပြုပွဲကိုမကြည့်ဘူးလို့ထင်ပါတယ်။ ဒီးပုံးပျော်ကပဲ နစ်တိုင်းတက်ပျော်ရှုလောက်တော် အရင်းပျော်စရာကောင်းလို့ သွားကြတာလား။ ကျွန်တော်တို့ မန္တလေးမြို့ကပဲ အရင်လို့ပျော်စရာကောင်းတော်လို့လားဆိုတာ စဉ်းစားမတတ်အောင်ပါပဲ။ ဒီလို့ပြောနေတာဟာ သူများမြို့ကိုသွားလည်းကြလို့ မနာလို့မရှုဆိတ်နဲ့ပြောနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီးပုံးပျော်တော်ကို မမြင်ဖူး၊ မရောက်ဖူးတဲ့ သူတွေ သွားလည်တာ လည်ကြပါစေး ဒါပေမဲ့များ၊ အလွန်ပျော်စရာကောင်းမဲ့သော ရွှေမန်းတန်ဆောင်တိုင်ပွဲကြီးကိုထားခဲ့ပြီး နစ်တိုင်း တစ်ဖြုံးလုံး ပြင်းလွင်တက်ပျော်ကြတာဘာကြောင့်လည်းဆိုတာ နားမလည်နိုင်အောင်ပါပဲ။

အဝေးရောက်ရွှေမန်းသူး ရွှေမန်းသားတွေက အခါကြီးရက်ကြီးပွဲတော်တွေမှာ ကိုယ်မြို့ကိုယ် ပြန်ကြတယ်ဆိုတာက ဒီသားစုအွေးမျိုးသား ချင်းတွေ၊ အပါင်းသင်းမိတ်ဆွေတွေကို တွေ့ချင်တာရယ် ရွှေမန်းမြို့ကြီးကို လွမ်းတာရယ်ပြောင့် ပြန်လာကြတာပါ....။

ဒါပေမဲ့ ရွှေမန်းမြို့ကိုရောက်လို့ မိတ်ဆွေသူငယ်းတွေ တွေ့ချင်လို့ ဖုန်းဆက်လိုက်ရင် ပြင်းလွင်ရောက်နေရတဲ့ တောင်ကြီးရောက်နေရတာနဲ့ ဘယ်သူနဲ့မှုကို မတွေ့ခဲ့ရပါဘူး။ တန်ဆောင်တိုင်ညဗ္ဗာအပြိုမျိုး အတ်ပွဲတွေ တစ်ပွဲမှုရှာမတွေ့တော့ပါဘူး။ မှန်လုံးရေပေါ်စားနှင့်တောင်တော်တော်ရှာယူနေရပြီး မန္တလေးဝိညာဉ်ပျောက်ဆုံးသွားသလိုတောင်ခံစားရပါတယ်။ အရင်က အလွန်တရာ့ပျော်ရွှေင်စရာကောင်းမဲ့တဲ့ ရွှေမန်းတန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော်ကြီးကို ကျွန်တော်တို့ မန္တလေးသားတွေ တန်ဖိုးထား မပျော်တတ်တော့တော်တော်ဝိုင်းနည်းစရာကောင်းလုပ်ပါတယ်။

ဇော်စနစ်ရဲ့တိုက်စားမှာ၊ တိုင်းတန်ပါးသား တရာ်တွေရဲ့ လွမ်းမိုးဝါးမှုတွေကြောင့် ပြန်မှုယဉ်ကျေးမှုခံတပ် မန်းလေးမြို့ကြီးဟာ ယိမ်းယိုင်မဲပါပြီး ဒီခံတပ်ကြီး ပြန်လည်တည့်မတရေး၊ ပြုလုပ်သွားရရှုအတွက် ပခုံးပြောင်းတာဝန်ယူကြမယ့် ယမဲ့ မန္တလေးသား မျိုးဆက်သစ်လွင်ယ်

တွေ့ရဲအပဲဘုံ၊ မူတည်မေပါတယ်လို့ ပြောချင်ပါတယ်။ ဘာတွေ ဘယ်လို့
ပဲပြောင်းလေသွားပါစေ ကျွန်တော်ကတော့ သဲကြော်ပွဲတော်နဲ့ တန်ဆောင်တိုင်
ပွဲတော်အမျိန်ရောက်ရင်တော့ ကျွန်တော်ရှုစ်တဲ့ မြို့၏ ရွှေမျိုးကို အရောက်ပြန်
နော်းမှာပါပဲ။ ဟိုရင်တစ်ဆိုန်က ပျော်ရွင်ကြည်နဲ့ စရာကောင်းနဲ့ သော
ချွေမျိုးမြို့၏ တန်ဆောင်တိုင်ညာချမ်းတွေကို လွမ်းဆွတ်တမ်းတရှင်း...

င.၁၀.၁၄ ထွက် Tomorrow ဂျာနယ်

မြို့ကြီးနေ့ နိုင်ငံသားမဟုတ်

ကျော် (MDY)

ကျွန်ုင်တော်တို့လူသားတွေဟာ လာရာလမ်းကိုရွေးချယ်လို့မရပါဘူး။ ဘယ်နိုင်ငံမှာမေတ္တာလိုင်ချင်တယ်၊ ဘယ်မိဘဲသားသမီးဖြစ်ချင်တယ် စသည် တို့ကို ရွေးချယ်ခွင့်မရဘူး ကဲကြောင့်ရှုပေးတဲ့အတိုင်း ကမ္ဘာဓာတ်ကြီးထဲ ရောက်ရှိလာကြရတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဖြစ်တည်အသက်ရှင်ငွေ ထိုင်ရတုသာဝတွေဟာ အမျိုးမျိုးကျော်ပြားမှာကြပါတယ်။ ဒါကို ကျွန်ုင်တော်တို့ အားလုံးဟာလက်ခဲချင်ချင်၊ လက်မခဲချင်ရင် လက်ခဲရမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကျွန်ုင်တော်တို့ဟာ လာရာလမ်းခြောင်းကို ရွေးချယ်လို့ မရလို့ဘဲဖြစ်ပါတယ်။

လာရာလမ်းကြောင်းချင်းမတူညီမှုကြောင့် ရရှိတဲ့အခွင့်ရေးမတူညီ ကြပါဘူး။ ဥပမာ အမေရိကန်နိုင်ငံသားတစ်ယောက်နဲ့ ကျွန်ုင်တော်တို့ နိုင်ငံသားတစ်ယောက် နိုင်ငံသားအခွင့်ရေးရရှိမှုချင်း မတူညီပါဘူး။ ဒါကို

လက်ခဲလို့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ နိုင်ငံသားချင်းအတူတူ ရရှင်ခွင့်ခဲစားခွင့်တွေ မတူညီတာကိုထော့ လက်ခဲလို့မရဘူးပျော်။ နိုင်ငံသား ချင်းအတူတူ၊ အပ်ရှုပ်တဲ့အနီးရချင်းကလည်းအတူတူမှာ ရရှိတဲ့အခွင့်ရေးက ဘာလို့မတူညီကြတာလဲ။

ကျွန်တော်၏ သူငယ်ချင်းတစ်ဦး ပြီးခဲ့တဲ့လိုင်းကပဲ သူမှတဲ့ နယ်မြို့တစ်ခုမှာ ဆိုင်ကယ်ချင်းတိုက်မှုဖြစ်ပွားပြီး အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါတယ်။ ဖြစ်ဖြစ်ချင်းသူငါးတွေမြို့နယ်အေးရဲကို ပို့ခဲ့ပါတယ်။ မြို့နယ်အေးရဲကမနိုင်လို့ဆိုပြီး တစ်နာရီလောက်ကြာအောင်သွားရတဲ့ ခရိုင်အေးရဲကိုပို့ပါတယ်။ ခရိုင်အေးရဲကလည်းမနိုင်လို့ဆိုပြီး ၂ နာရီကြံ့လောက်ကြာအောင်သွားရတဲ့ မန္တေလျေးပြည့်သွေအေးရဲကြီးကို ထပ်မပို့ဆောင်လေးရပါတယ်။ မန္တေလျေးအေးရဲကြီးရောက်ပြီး သိပ်မကြာခင်မှာပဲ ကျွန်တော်သူငယ်ချင်းဟာ အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါတယ်။ သူငယ်ချင်းကို ကုသာပေးတဲ့ဆရာဝန်က လူနာ ဟာ သူတို့သိရောက်တာ နာရီဝက်လောက်နာက်ကျွန်သွားပါတယ်တဲ့။ ကဲ ပြီးရော့ ဒီလိုဖြစ်စဉ်မျိုးက ကျွန်တော်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ မကြာခဏ မြင်တွေ ကြားသိမ့်ရတဲ့အဖြစ်အပျက်တွေပါ။ ဓမ္မရာဝန်ကပြောတယ် နာရီဝက်လောက်နာက်ကျွန်သွားတယ်တဲ့။ ကျွန်တော်သူငယ်ချင်း သွားပြစ်တဲ့အရှုံး ကင့် ယစ်မန္တေလျေးအေးရဲကြီးရောက်တဲ့အထိ ကြာမြင့်ရှုံးက ၃ နာရီခဲ့၊ ၄ နာရီကြားရှုံးပါတယ်။ ဒါတောင် စုစေတ်လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးတွေ ကောင်းမွန်လာမှုကြောင့်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ အရင်စေတ်အမြဲအမြဲအငောင် အရရှိရင် ဒီထက်ကြာနိုင်ပါတယ်။

ကဲ...ကျွန်တော်တို့စဉ်းစားကြည့်ရအောင်ရှား ဒီကျွန်တော်သူငယ်ချင်းဟာ နယ်မြို့တစ်မြို့ယူနေတဲ့သူမဟုတ်ဘဲ ရန်ကုန်၊ မန္တေလျေးမြို့ကြီးတွေ မှာ ငဲတဲ့သူဆုံးရင် သူအသက်ဆုံးရှုံးရှုံးမှာ မဟုတ်ဘူးဆုံးတာသောချာပါတယ်။ ဒါမှာဟုတ် သူငါးထိုင်တဲ့ နယ်အေးရဲ့တွေကသာ မန္တေလျေးမြို့အေးရဲ့ အဆင့်မီတဲ့အေးရဲ့ဖြစ်ခဲ့မယ်ဆုံးရင် သူအသက်သောဆုံးစရာ မရှိဘူးပေါ့။ ကလေးလသားအရွယ်အစွမ်း အိမ်ထောင်ရှင်ဖြစ်တဲ့ သူငယ်ချင်းရဲ့မီသားစု ကုန္တေသားဟာလည်း ပြုကွဲသွားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဟုတ်တယ်လေး၊ ၄ ပုံးဆုံး ပြည့်သွေအေးရဲကြီးက ဆရာဝန်ကြီးကပြောတာက သူအေးရဲကို

ရောက်တာ နာရီဝက်လောက်နောက်ကျေတယ်တဲ့၊ ဒါပေမဲ့ သူမဆွဲလေး အေးရုံကြီးကိုရောက်စို့ အချိန်ပေးလိုက်ရတာက င နာရီနှီးပါးပါ။ ဒီလိုနယ် တွေမှာနေထိုင်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေဟာ အမှန်တကယ်မလေးဆုံး သင့်ဘဲ သေခဲရတာတွေတယ်လောက်တောင်များနေပြုလဲ။ ဒီလောက်ဆုံး ကျွန်တော်ပြောချင်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို စာဖတ်သူရှိပိုမိုလောက်ပြီထင်ပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်မေးလောက်ကပဲ ကျောင်းဆရာမမွေးလျှောတစ်ယောက် နယ်ဆေးရုံတစ်ခုမှာမီးဖျားရာ သွေးလွန်အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါတယ်။ မြို့နယ် အေးရုံကမနိုင်လို့ဆိုပြီး ဓရိုင်ဆေးရုံပို့တာ လမ်းမှာတင်အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါတယ်။ ဒီလိုချုပြုပြောစရာ သာဝကတွေအများကြီးရှုံးပါတယ်။ ဒီလိုနယ် အေးရုံတွေမှာ ကုသတ္တစက်ကရိယာထွေ ဓေတ်မပိုမျှ မပြည့်စုံမျှ၊ ကျွမ်းကျင် တဲ့ဝန်ထမ်းများနည်းပါးမှုတို့ကြောင့် နယ်မှာတဲ့ပြည်သူတွေရဲ့ အသက် တွေဟာ မလိုအပ်ဘဲဆုံးရှုံးနေရတာ အင်မတန်ဝိုင်းနည်းစရာ ကောင်းသလို တိုင်းပြည်အတွက်လည်း များစွားနှစ်နာဆုံးရှုံးရပါတယ်။ မြန်မာရိုင်ငံမှာ ငါးနှစ်အောက်ကလေး သေဆုံးမှုဟာ တစ်နာရီမှာ စ ဦးနှုန်းခန့် သေဆုံး နေပြီး တစ်နှစ်ဆုံးရင် ကလေးငယ် ၆၇၀၀၀ မီး သေဆုံးနေရပါတယ်။ ဒီနှစ်းထားဟာ ဘယ်လောက်ကြောက်စရာကောင်း လိုက်သလဲဆိုတာ ပေါ်စားကြည့်စေချင်ပါတယ်။

ဓေတ်မိုးကိုပစ္စည်းတွေ အသုံးချိန်မှုကွာမြားသလုံ ကျွမ်းကျင် ဝန်ထမ်းတွေဟာလည်း နယ်မြို့တွေမှာ ရှားပါးပါတယ်။ ပညာရှင်ဝန်ထမ်း အများစုံဟာ နယ်မြို့တွေ၊ ကျွေးလက်စေသတွေမှာထက် မြို့ကြီးတွေမှာပဲ အများစုံကမေးလိုကြပါတယ်။ ကျွန်တော်မိတ်ဓော့ အထူးကုသရာဝန်တစ်ယောက် နယ်ဆေးရုံကိုပြောင်းရွှေ့တာဝန်ကျေတော့ ပိုက်ဆံအကုန်ကျုခံပြီး ဆေးပင်စင်ယူလိုက်ပါတယ်။ သူကိုယ်တိုင်ကလည်း မြို့ကြီးမှာ အထူးကု ဆေးရုံဖွင့်ထားတော့ နယ်ဆေးရုံမှာ မနေချင်ကြပါဘူး။ မြို့ကြီးကမေးနယ် ဆေးရုံတွေ၊ နယ်ပို့တောင်တန်းစေသတွေမှာ တာဝန်ကျေလာတဲ့ ဆရာစုန် အများစုံဟာ မြို့ကြီးကိုအမြန်ဆုံးပြောင်းရွှေ့ဖို့ ကြီးစားနေကြတာများ ပါတယ်။ အခြားရွာ့နက ဝန်ထမ်းအများစုံကလည်း ဒီအတိုင်းချည်းပါပဲ။

တရာ့ သရဝန်များဆုံးလက်ဒေသတွေမှာသာ တာဝန်သအဖွဲ့တော့
ကိုယ်တာဝန်ကျတဲ့ဆေးရဲကို လက်ထောက်တွေနဲ့လွှာထားပြီး လျကြီးစာ
မယ့်အချိန်၊ စစ်ဆေးရေးလာမယ့်အချိန်လောက်သာ ဆေးရဲကို အလောပြ
တတ်ကြတာ အများကြီးပါ။

ဒီဇန်ရာမှာတစ်ခုက်ပြောချင်တာက နိုင်ငံတော်မှရရှိကုန်ဆေးရဲကို
နိုင်ငံတစ်ကာာသဆင့်စိုးဆေးရဲကြီးအဖြစ် လုပ်ထောင်နဲ့တဲ့အတွက် စိုးသာ
ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နယ်ကဆေးရဲတွေကိုလည်း အဆင့်စိုးဆေးရဲတွေဖြစ်
အောင် မြှင့်တင်ပေးစေချင်ပါတယ်။ ရန်ကုန်ဆေးရဲကြီးအဆင့်မြှင့်မူဟာ
နယ်ဒေသတွေမှာနဲ့တဲ့အရေးပေါ်လွှာနာတွေအတွက်အသုံးမဝင်ပါဘူး။
ဒါကိုသာသာပေါက်စေချင်ပါတယ်။ အပ်ချုပ်သူလျကြီးမင်းများကတော့
ဒေါင်းလေးကိုက်တာဆောင် နိုင်ငံခြားထံသွားပြီးဆေးကုသမှုခံယဉ်ကြပ်
မဲ့ နယ်ကပြည်သူတွေမှာတော့ ဆေးရဲတွေမှာဘာမှုပြည့်စုံမှုမရှိလို ပတ်တိုး
လိပ်တောင် အပြင်ကဝယ်သုံးနေပါတယ်။

ဒါက ကျွန်းမာရေးဘက်ကို ဥပမာဏ်ပြောကြားတာပဲဖြစ်ပါတယ်။
ပညာရေးဘက်ကိုကြည့်ပါ။ နယ်မြို့တွေကကောလိပ်တွေ တွေ့သိလိုတွေ
ကမောရတဲ့ ဘွဲ့အရှိဟာ မြို့ကြီးကကျောင်းတွေတက်ပြီး ရှို့တဲ့ဘွဲ့အရှို့တွေ
နဲ့ တန်ဖိုးချင်းကွားမေတာ တွေရမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ နယ်မြို့က
ကကျောင်းတွေနဲ့ မြို့ကြီးကကျောင်းတွေနဲ့ ကွားချက်ပဲဖြစ်ပါတယ်။
ကျွန်းတော်အိမ်မှာအလုပ်လုပ်တဲ့ကောင်မလေးနေထိုင်တဲ့ ကျေးဇာက
ကလေးတွေဟာ အများအားဖြင့် မူလတန်းအဆင့် င တန်းအောင်ပြီးရင်
ကကျောင်းပြီးပါပြီတဲ့ ဘာလို့လည်းဆိုတော့ သူတို့ရွှာမှာ မူလတန်းအဆင့်
ထိရှိပြီး ထပ်တက်ချင်ပါက ရွာကမောင် ၆ နိုင်လောက်သွားရတဲ့ တြေားရွာကို
သွားတက်ရမှာဆုံးတော့ မတက်နိုင်ကြတော့ အများစုက င တန်းအောင်ပြီး
ရင်ကကျောင်းထွက်လိုက်ရပါတယ်တဲ့။ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ ဒီလိုကျေးဇာတွေ
ဘယ်လောက်တောင်များနေပြီလဲ။ ဒီလိုအပ်ချက်တွေကို ပြည့်စုံအောင်
ဖြည့်ဆည်းပေးသဲ့ ကကျောင်းနေရွယ်ကလေး ကကျောင်းနေရေး၊ မိဘပြည့်သူ
ရိုင်းကွပ်း ကြွေးကကျောင်းတွေ၊ ကလေးအလုပ်သမား ပရောက်ရောမွေ
အသေကောင်းဟစ်နှင့်ကတော့ အလကားပဲဖြစ်မှာပါ။

တိုင်းပြည်တစ်ခုအတွက် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့ ပညာရေးနှင့် ကျွန်းမာရေးကဏ္ဍကိုပဲ အမိကထားနှင့် ယဉ်ပြတာပါ။ ကျွန်းကဏ္ဍတွေရဲ့ကွားမြောက်တော်တို့ ချက်တွေကတော့ပြာပြုရင် ကုန်နိုင်ဖွယ်မရှိပါဘူး။ ယခု ကျွန်းတော်တို့ နိုင်ငံမှာဆုံးရင် တယ်လိုဖုန်းဆိုတာ မြို့ကြီးကလွှာတွေ ၁၅ နှစ်ကျိုးလောက် သုံးပြီးမှ နယ်ကလွှာတွေအသုံးပြုရတာပါ။ ဒါတောင်ခုထိ နယ်အသေ တွေအားလုံး အသုံးမပြုနိုင်သေးပါဘူး။ ဘာမှမဟုတ်တဲ့ ရပ်ရှင်ကားကြည့်ခွင့်ကိုပဲကြည့်ပြီး။ နယ်မြို့တွေကလွှာတွေဟာ မြို့ကလွှာတွေနဲ့ တန်းတွေကြည့်ခွင့်မရပါဘူး။ မြို့ကြီးကလွှာတွေထက် ၆ လ တစ်နှစ်လောက်နောက်ကျပြီးမှ ကြည့်ခွင့်ရပါတယ်။ ဒါတွေကအသေးအမွှားကိစ္စတွေပါ။ ဒီလိုကွားမြောက်တော်တို့ ချက်တွေကိုပြာပြုမယ်ဆုံးရင် ကုန်နိုင်ဖွယ်မရှိပါ။ ယမူထိ တစ်သက်လုံးလျှပ်စစ်မီးမရာဘေးရတဲ့ ကျေးဇူးတွေ၊ ဆက်သွယ်ရေးအတွက် တယ်လိုဖုန်းလိုင်းမရှိတဲ့ ကျေးဇူးတွေအများကြီးပါ။

ဒါကျွန်းတော်တို့နိုင်ငံရဲ့ တိုင်းဒေသကြီးတွေက မြို့ပြန်ပြည်သူနဲ့ ကျေးလက်မှုပြည်သူတွေရဲ့ ကွားမြေားချက်ကို မိုင်းယဉ်ပြတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ တိုင်းရင်းသားတွေမှာတိုင်တဲ့ ပြည်နယ်အသေတွေ၊ နယ်စပ်တောင်တန်းအသေ တွေမှာဆုံး ဒီထက်အဆပါင်းများစွာ ကွားမြားတာတွေရမှာပါ။ ပြည်နယ် ပြည်မ ကွားမြားမှုအရမ်းကြီးလွန်းပါတယ်။ တစ်နိုင်ငံတည်းမှာ၊ အနိုင်ရ တစ်ခုတည်း လက်အောက်မှာ အတူတူမောင်တိုင်ရပေမယ့် ကယားပြည်နယ်၊ ကရိုင်ပြည်နယ်၊ ရှိုင်ပြည်နယ် စတဲ့အသေက တိုင်းရင်းသားပြည်သူတွေဟာ မဖွေလေး၊ ရှင်ကုန်မှာမောင်တိုင်တဲ့ နိုင်ငံသားတွေထက် နိုင်ငံသားတန်းရရှိတဲ့ အခွင့် အရေးဟာ အဆမတန်ကွားလုပ်ပါတယ်။

ဒါတွေဟာ ဘာလို့ကွားမောင်ရတာလဲ။ တစ်နိုင်ငံတည်းမှာ အပ်ချုပ်သူအနိုင်ရတစ်ခုတည်းအောက်မှာ မောင်တိုင်ရတဲ့ ပြည်သူရှင်းအတူတူ အခွန်အတူတ်ထမ်းဆောင်ရတာရှင်းအတူအတူ နယ်အသေကလွှာတွေနဲ့ မြို့ကြီးတွေမှာမောင်တဲ့ လွှာတွေ ဘာလို့ရရှိတဲ့ အခွင့်အရေးကျတော့မတူညီ ကြတာလဲ။ ဘာလို့ခွဲ့မြားဆက်ဆုံးမှုခံမောင်ရတာလဲ။ ဒီလိုအခွင့်အရေး၊ ကွားမြားမှာတော့ဘာဟာ မတရားဘူးလို့ ကျွန်းတော်ယူဆတယ်များ၊ မြို့ကြီးမှာတဲ့ သူတွေမှ နိုင်ငံသားလို့သတ်မှတ်တာလား။ တန်ဖိုးရှိတာလား။

ပြည်နယ်တောင်တန်းမြဒသ ကျေးလက်မှာမေတ္တာတွေဟာ လူသားထဲပါ
မဟုတ်ဘူးလား။ နိုင်ငံသားတွေပမာဏတ်ဘူးလား။ ဘာလို့ခြေခံမေတ္တာ
လဲ။

ကျွန်တော်တိနိုင်ငံဟာ အမြားနိုင်ငံသားတွေထက်စာရင် နိုင်ငံသား
တစ်ယောက်ရရှင်ခွင့် အခွင့်အရရှုဟာ အင်မတန်နည်းပါးတာ အားလုံး
ဆသိပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုရရှိတဲ့အခွင့်ရေးနည်းပါးရတဲ့ကြားထဲ နယ်မှာ
မေတ္တာပြည်သူတွေဟာ ဖြူမှာမေတ္တာပြည်သူတွေထက် အခွင့်ရေးရရှိမှုဟာ
မတရားဘွာဟာမေတ္တာသောရောပါများ။ ကျွန်တော်အမေ့နဲ့ကတော့ နယ်မှာ
မေတ္တာပြည်သူတွေထက် ကျွန်တော်တိဖြူမှာမေတ္တာတွေက အခွင့်ရေးပိုရှု
ငဲ့တာ အားမှာမေတ္တာ၊ ရှုက်နေမိပါတယ်များ။

ဒါကဖြူပြန့်ကျေးလက်မေတ္တာပြည်သူတွေရဲ့ အခွင့်ရေးရရှိမှုကြောမြားမှာ
ကို နိုင်းယဉ်ပြတာပါ။ တစ်နိုင်ငံလုံးက ပြည်သူတွေထက် အခွင့်ရေးပိုပုံ
အခွင့်ထဲးခဲ့မေတ္တာအာဏာရှင်နဲ့အဆောင်းပါ ဓရနိလုတန်းမားတစ်ရပ်က ရှိမှာ
ပါသေးတယ်။ မော့ရာတိုင်းမှာ အခွင့်ထဲးခဲ့ပြီး ပြည်သူတွေက ထမင်းတစ်
လုတ်အတွက် ပင်ပန်းကြီးစွာ ရှာဖွေစားသောက်မေ့ရတဲ့အချိန်မှာ သူတို့က
တော့ ကမ္ဘာအရှမ်းသာဆုံးသူဇွှေးစာရင်းဝင်တွေအဖြစ် အရှက်မရှိရတဲ့ပုံ
မေ့ကြတာ အုံညွှေလို့မဆုံးပါဘူး။ ဒီလိုအခွင့်ရေးရရှိမှု တန်းတွေညီမှုမျိုး
ကြောင့် ကျွန်တော်တိနိုင်ငံမှာ ဆင်းရှုမှုးသာမှု အင်မတန်ကြောမြားလာကြ
ပါတယ်။ ထားစရာမရှိအောင် ချမ်းသာမေတ္တာတွေနဲ့ စားစရာမရှိအောင်
ဆင်းရှုမေတ္တာတွေ ပြစ်ရေ့ကြပါတယ်။ အလယ်အလတ်တန်း လုတန်းစား
နည်းပါးလာမှု၊ ဆင်းရှုမှုးသာကြောမြားမှုတွေဟာ တိုင်းပြည်အနာဂတ်
အတွက် နီးရိမ်စရာပါဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုကြောဟူချက်ကြီးမားမှုကြောင့် ကျေးလက်မေတ္တာပြည်သူတွေဟာ
ခုခံဖြူပါ့ပြောင်းရွှေ အမြေချေမေတ္တာကြပါတော့တယ်။ ယနိုင်ရင်
ရရှိကုန်း မန္တေသနဗြိုင်းတွေမှာ အိုးမှုအိမ်မေတ္တာကျိုးကြောင့်တို့သူတွေ
ဒီဘက်နှစ်ပိုင်းမှာ အဆောင်တန်မှားပြားလာတာတော့ရမှာပါ။ ဖြူပြန့်
ကျေးလက်နိုင်ငံကြီးနဲ့ နိုင်ငံငယ်ဖြူပြုးတိုးတက်မှု ကွာခြားမှုတွေကြောင့်
ယင့်ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရွှေပြောင်းအလုပ်သမားတွေ၊ ခုက္ခာသည်တွေ ပြသနာ

ကို ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအပါအဝင် နိုင်ငံအများစု လက်ရှိရင်ဆိုင်ရာကြရတာ တွေရှုံးပြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံတစ်ခုတိုးတက်မှုကို ဖြူးကြီးတွေမှာနေထိုင်တဲ့ပြည်သူတွေရဲ့ တိုးတက်မှုတစ်ခုတည်းကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်လို့မရပါဘူး။ နိုင်ငံရဲ့ပြည်သူ အများစုံးနေထိုင်တဲ့ ကျေးလက်တော့ရွာင်းပြည်သူတွေ ဘယ်လောက် တိုးတက်လာသလဲဆိုတာနဲ့ အကြဖြတ်ရမှုဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ အမှန်တကယ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ချင်တယ်ဆိုရင် နိုင်ငံရဲ့လူဦးရေရှု ၇၇ ရာခိုင် နှုန်းကျော်နေထိုင်တဲ့ ကျေးလက်တော့ရွာင်းပြည်သူတွေ၊ တောင်သူလယ် သမားတွေရဲ့ဘဝကို အမှန်တကယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်လေးစို့ လိုအပ်တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း အသိပေးပြောကြားလိုက်ရပါတယ်။

J.W.O. ၁၅ ထုတ် News Watch ဂျာဒါယ်

မန်းပသန်၊ နန်းပသန်တော့တဲ့ မန်းသက်န်

ကျော်ဇြိုး(MDY)

မန္တလေးမြို့၊ နေးကွာဇ်တဲ့ အဝေးရောက်ရွှေမန်းသားတွေအနဲ့၊ အခုလိုသက်န်အဲနဲ့၊ တူးပို့ တူးပို့ သီခုပ်းသံကြားရင် ကိုယ့်မြို့ကို မလျော်းဘား၊ သတိမရဘူး မဇော်ငြာပါဘူး။ တတ်နိုင်သူ့ ကိုယ့်မြို့ကို ရောက်အောင် ပြန်ပြီး၊ သက်နှုန်းပွဲတဲ့ ဆင်နှုန်းပျော်ရွင်ကြတာပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သက်နှုန်းပွဲဘာ မန္တလေးမြို့ရဲ့ ပျော်စရာအကောင်းဆုံးပွဲတော် တစ်ခုဖြစ်လိုပါပဲ။ ရှုံးယခင်ကတည်းက ရှုံးယူဝင့်ကြားဖွေ့ယုံ ယဉ်ကျေးမှုပွဲတော်အဖြစ် ဓာတ်အဆက်ဆက်ကျင်းပလာခဲ့ကြတာပါ။ နစ်ကြားသက်နှုန်းပွဲတော် ကျင်းပ ကြတဲ့မြို့တွေထဲမှာ မန်းသက်နှုန်းကအလွန်တရာ ကြိုးကျယ်စမ်းမှားပျော်စရာ ကောင်းပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း မန်းသက်နှုန်းပွဲတော်ဟာ မြန်မာသာမက ကမ္ဘာမှာပါ နာမည်ကျော်ကြားတာပါ။

မန္တလေးသက်နှုန်းတဲ့ ဘယ်မြို့ရဲ့သက်နှုန်းပွဲတော်နဲ့မှုပုံပုံပါဘူး။ မြန်မာဘူးရင်တွေရဲ့ မင်းဇာုပြည်တော်ဖြစ်ခဲ့တာကြောင့် ထံးအင့်နှင့်အင့်

မလျောက်ပြယ်ဘဲ မြန်မာမှရရှိတွေ ထံသင်းနေပြီး မြန်မာယဉ်ကျေးမှုရဲ့ ချစ်စွဲ ဖွံ့ဖြိုးအစဉ်အလောတွေကို တွေ့မြင်နိုင်တာက မန္တလေးသကြန်ရဲ့ ဂဏ်အင် တွေပါပဲ။ သကြန်အကြောင်း စာသေ၊ ဂိတ်၊ ရပ်ရှင်တွေနဲ့ဆောက်၍ကြတဲ့ နေရာမှာလည်း အများအားဖြင့် မန်းသကြန်အကြောင်းပဲများပါတယ်။ မန္တလေးသကြန်ပွဲတော်ဆိတ်တာ မန္တလေးမြို့ရဲ့သကြန်အလေး၊ အဆိုး၊ အကာတွေ မန်းလေးသူး၊ သားတွေရဲ့အပြောအဆိုး၊ အနေအထိုင် ယဉ်ကျေးမှုအနာဂတ် ဂို့ထုတ်ဖော်ပြသတဲ့ပွဲတော်ကြီး တစ်ခုဆိုမှာပါဘူး။ ဒါကြောင့် မန်းသကြန်ဟာ မန်းဆန်တယ်၊ နှင့်းဆန်းတယ်လို့ ဆိုစမှာက်ပြုကြတာပါ။ ခေါ်တာတောင် မြန်မာရိုးရာယဉ်ကျေးမှု မန္တလေးမဟာသကြန်ပွဲတော်လို့ခေါ်ကြတဲ့အပြင် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ သကြန်ပွဲတော်တွေရဲ့ ပြယ်ကြအဖြစ် တည်ရှိဖော်တာပါ။ ဒါကြောင့်လည်း ပြည်တွင်းပြည်ပ စည်းသည်တွေဟာ မန္တလေးသကြန်ပွဲတော်ကို တရာ့တိတရ လာရောက်ဆင်နဲ့ကြတာပါ။

မန္တလေးသူး၊ သားတွေဟာ သကြန်ပွဲတော်ကို အင်တိုက်အားတိုက် ဂဏ်ယူပျော်ဆွင်စွာဆင်နဲ့ကြတာပါ။ သကြန်ပွဲတော် မတိုင်မိ တစ်လနှစ်လ အလို့လောက်ကစပြီးပြင်ကဆင်ကြနဲ့၊ ကလေးရော လူကြီးပါမကျို့ တစ်မြို့လုံးအလုပ်ရှုပ်နေကြတော့တာပါပဲ။ ဘယ်ရပ်ကွက်သွားသွား ယိမ်း အဖွဲ့တွေရဲ့ အဆိုးအကာတိုက်နေကြတာ၊ တစ်မြို့လုံး သကြန်နှီးသံလွမ်းနဲ့ တာပါပဲ။ မန်းမြို့ကျက်သရေဆာင် မြို့မငွောင်းကြီးကလည်း သကြန် မတိုင်မိကပင် တစ်မြို့လုံးအနဲ့လိုက်လဲဖျော်ဖြေသေးနေတာပါ။ ဌာနဆိုင်ရာ တွေကလည်း ပိုမိုမြို့နယ်အလိုက် ဗဟိုမဏ္ဍာပ်များဆောက်ကြ၊ ရပ်ကွက် အလိုက် ပိုသားစာအလိုက် ရေကစားမဏ္ဍာပ်များဆောက်ကြ၊ တက်နိုင်သွားများ ကလည်း စတုဒိသာတွေကြွေးက တစ်မြို့လည်းအနဲ့အနဲ့ကျက်ကျက်ပါပဲ။ မန်းသကြန်ကည်းရေမပက်ပါဘူး။ ရေပက်မဏ္ဍာပ်အသီးသီးက လူပို့ဖြူ များက ညုပိုင်းများ ယိမ်းအက အလုများနဲ့ပျော်ဖြေပါတယ်။ မန္တလေးဓရိုင် အသီးသီးက ပါဝင်ဆင်နဲ့တဲ့ အလုပြယာ်တွေကလည်း မိုးရောင်စုအထူး များထွန်းပြီး မဏ္ဍာပ်အသီးသီးကို လူညွှဲလည်းဖျော်ဖြေကြနဲ့၊ တကယ်ကို တစ်မြို့လုံး စည်းကားသိုက်မြို့ကျက်ပျော်ဆွင်စရာကောင်းလှပါတယ်။

ဒီလိုသမိုင်းအစဉ်အလောကြီးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု မန္တလေးမဟာသကြန်

ပုံမှန်တော်ကြီးဟာတာဖြည့်ပြုသူ့နဲ့ အကျည်းတန်ဖြူကိစ္စားသွားနဲ့တာ နှစ်အတော် ကြာနဲ့ပါပြီ။ မန်းလေးသားတွေကိုယ်တိုင်မန္တလေးသာကြံနှင့် မပျော်ရွင်ရင်မရန်ကြတော်ပါဘူး။ သကြံနှင့်မှာ ဘာလုပ်ကြမှာလဲလို့ မေးလိုက်တဲ့ သူငယ်ချင်းတော်တော်များများက ဂုဏ်ဘဝတ်မယ့်လူနဲ့ တရားစခန်းဝင်မယ့်လူနဲ့ ခနီးထွက်မယ့်လူနဲ့ချဉ်းပါဘူး။

တစ်မြို့လုံးစည်ကားသိုက်ဇူးကြား ဧည့်ပျော်ရွင်စရာကောင်းတဲ့ မန်းသကြံနှင့်ဟာ ခုထော့ကျိုးသားလေးများ အကျည်းတန်အထိုးကျော်တဲ့ပဲ လေးဖြစ်သွားပါပြီ။ ဆင်းရဲချမ်းသာမရွေး ပါဝင်ဆင်းလို့မရတဲ့ ငွေရှင် ခြေားရှင် စိမ္ပားရေးအပြတ်ထုတ်တဲ့ ဧည့်ကျော်ပါးပျားရေး သကြံနှင့်၊ လူကိုထံတွေ အာဏာရှင်တွေရဲ့ မိမိမဲ့ပွဲတော်ဖြစ်သွားပါပြီ။ မိန့်မဲ့လျေားတွေက မလှုံးတလုံး ကာမစိတ်ဖို့ဆွဲတဲ့ သရုပ်ပျက် အဝတ်အစား တွေဝတ်၊ အရက်ဘီယာ မှုယစ်ဆေးဝါးတွေသောက်သုံးကြား ဟစ်ယော သီချင်းတွေဖွင့် ရန်ပေါက်ကကြား၊ လူမြှုပ်ကွင်းမရောင်ကာသာတွာအတွေ ပေါက်ကျွဲ့ပြီး ယုတ်မာရိုင်းစိုင်းတဲ့သာကြံနှင့်ပွဲတော်ကြီးဖြစ်သွားပါပြီ။ သမိုင်းဝင်ယဉ်ကျော်များအမွှေအနှစ်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ကျိုးမြှုပ်ရှိုးကြီးပတ်လည်ကို မဖွေ့စွဲတွေကာရဲ့ပြီး အရက်ဘီယာဆေးလိပ်ကြော်ပြာတွေနဲ့ သရုပ်ပျက်အဝတ်အစား တွေဝတ်၊ မှုးယစ်သောက်စားပျော်ပါး သီဆိုကရန်နေတာဟာ အင်မတန် ရွှေရှာစက်ဆုံးဖွှုံးပြိုင်ကွင်းတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ရက်က သတင်းတစ်ပုဒ်ဖတ်လိုက်ရတာဆိုရင် စိတ်ထဲမှာ တော်တော်နာကျင်ခဲ့စားသွားရတယ်။ သတင်းက ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်က သကြံနှင့် မဖွေ့စွဲပျော်များ ကျိုးအတွင်း မိလျား၊ အမိုက်စွန်းပစ်မှုရှိခဲ့တဲ့အတွက် ဒီနှစ်ကပြီး မလုပ်ဖို့နေ့စဉ်စစ်ဆေးအရေးယဉ်သွားမယ် ဆိုတဲ့အကြောင်းပါး ပါးစပ် အသောင်းသားဖြစ်သွားတယ်များ။ တစ်မြို့လုံးအသုံးပြုမေတ္တာ ဒီကျိုးရေတာ ကို ဒီလိုစွန်းပစ်ကြတယ်တဲ့။ တကယ်ကို အော့နလုံးနာစရာ လုပ်ရပ်တွေပါပဲရှား။ ယဉ်ကျော်မှုတွေကိုလည်းပျက်စီး၊ ကျိုးရေတွေလည်းညစ်နွဲစီးသွားခဲ့ပါပြီး

နောက်တစ်ခုက အရက်ကုမ္ပဏီတစ်ခုက မန်းလေးကျိုးသားများ မဖွေ့စွဲအောက်ပြီး မဖွေ့စွဲပျော်ကိုယ်ပို့ မိန့်မဲ့အလုံအယာက်တစ်ရာစိုး စိတ်ခေါ်ထားတာတွေရပါတယ်။ ထိုအရေးခဲ့ရတဲ့အသောက် ၁၀၀ ကို

အခမဲ့ရေကဗားခွင့်၊ အပို့အကြံ့၊ အစားအသောက်စီစဉ်ပေးပါမယ်တဲ့၊
အထူးခြားဆုံး ပုံပို့မှုကတော့ ထိုအထောက် ၁၀၀ အတွက် အဝတ်အစားကို
အတ်ပေါ်အဝတ်အစားဆင်ပေးမှာပါတဲ့၊ စဉ်းစားကြည့်ပါ၊ ဒီအရက်
ကုမ္ပဏီဟာ မန္တလေးသူတွေအတွက် ဇော်နာယားပြီး ရေကဗားခွင့်ပြုမှာ
လုံးဝမဖြစ်နိုင်ဘူး၊ သူ့မထူးပုံစဉ်ကားရေး၊ သူ့အရက်လျသီများရေး
အတွက် ဒီပို့ခလေးတွေကို သရုပ်ပျက်အဝတ်အစားတွေဝတ်ခိုင်းပြီး
အသုံးချမယ်ဆိုတာပြီးကြည့်နေပို့ လိုမယ်မထင်ပါဘူး...၊ ဒီလို မန္တလေးပြီး
ရုံယဉ်ကျေးမှု မဟာသကြံနှင့်ပွဲတော်ကြံး၊ အကျည်းတန်ပျက်စီးသွားရတာ
ဘယ်သူ့တွေကြောင့်လဲဆိုတော့ စစ်အာဏာရှင်လက်ထက်ကနေစပြီး ဇော်
အဆက်ဆက် မန္တလေးပြီးကိုရှုပ်ရှုပ်ခဲ့တဲ့ အာဏာပိုင်လျကြံးမင်းများ
ကြောင့်ဆိုတာ အားလုံးသိကြမှုပါ၊ အရှေ့မြို့ကိုအရပ် ဇွေးတိုးပေါက်
ကင့် တရားမဝင်ဝင်ရောက်လာတဲ့ ဒီနတိုင်းသားတို့ကို အဝေါးမရှိ
လက်ခဲ့ခဲ့လို့ မန္တလေးပြီးကျော်းသွားတာကင့် မန္တလေးရုံနှင့်ရေး၊
လူမှုရေး၊ ဘာသာသာသာနာ၊ စာပေယဉ်ကျေးမှုနှင့် သဘင်အနုပညာဘက်
ပေါင်းစုံဟာ တဖြည့်ဖြည့်းလိုက်စားဝါးမျိုးစုံလိုက်ရတာပါပဲး

တစ်ရီနိုင်တည်းမှာပဲ ယဉ်ကျေးမှု ကိုယ်ခံအားမကောင်းတဲ့
လျင်ယော ဟာ ထိုစိနတိုင်းသားတွေရဲ့ ခပ်ပိုင်းရိုင်းဝတ်စားနေထိုင်
ပြောဆိုမှုတွေကို အတုနိုးများကုန်ကြပါတော့တယ်။ အရင်က ခြေမျက်စီးပေါ်
ဆောင်မဝတ် တက်တဲ့ မန်းသူ့တွေဟာ ဆောင်းသို့တို့ဖင်ကျော်၊ စကပ်အတို
တွေနဲ့ ပေါင်အရင်ထိုးဖော်ပြီး ဝတ်လာကြပါတယ်။

ဒီလိုတစ်စတ်စံ ပျက်စီးယွင်းလာတဲ့ မန္တလေးသကြံနှင့်ပွဲတော်ကို
ပြု့တော်ဝန်အဆက်ဆက်က ပြုပြင်ထိန်းသီမ်းလာနိုင်တာမတွေရာ့ ပို့ပို့ဆုံး
သွားတာပဲ တွေ့ပြုပေါင်ရပါတယ်။ မန်းသကြံနှင့်မထူးပုံစုံတွေရဲ့ ပုံပြုဖြစ်တဲ့
ပြု့တော်ဝန် ဗဟိုမထူးပေါ်ကစပြီး သိန်းပေါင်းရာချို့၊ ထောင်ချို့အကုန်ခံပြီး
ရန်ကုန်က နာမည်ကြီးတို့ပိုင်းတွေ အဆိုတော်တွေနားပြီး သရုပ်ပျက်စွာ
သိဆိုကခုန်နေကြတာကို လျကြံးမင်းများကအရသာခံ မိမိခဲ့ကြည့်နေကြမှု
တော့ ပြီးပြီးပေါ်ရာ။

ဒီလို သရုပ်ပျက်အကျည်းတန်းစောင်းကြံးကို

လူကြီးမင်းတို့အနေဖော် ဘာကြောင့်ပထိုးသိမ်းမတော်ရှာကိုကြည်ထာလို့
သေးချင်ပါတယ်။ ပါးစပ်က 'အမျိုးဂုဏ်စာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ဆာ့
မူးအမွှေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ၊ မပျောက်ပျက်အောင်
ထိန်းသိမ်းမတော်ရှာက်ရေး' ဆိုပြီးမစားရှဝေမံနှင့် အသံကောင်းဟန်ပြီး
ပျက်ဆီးပစ်နေကာ ဘယ်သူတွေလဲဆိုတာသိကြမှာပါ။ နိုင်ငံခေါင်း
ဆောင်များကရော ဒီအတိုင်းလက်ပိုက်ကြည့်နေကြတော့မှာလား။ ဒီလိုပဲ
ရော့များပစ်လိုက်တော့မှာလား။

မျှော်လေးသားတစ်ယောက်အနေဖော် ဟိုအရင်ချိန်ကို ပြန်စဉ်းစားပါ
တိုင်း ရင်ထဲမှာ နှင့်မြှာတသာ ဝါးမှုည်းခံစားမိတယ်များ။

ကျွန်ုတ်ကတော့ ဟိုရင်အချိန်တုန်းက ဆင်းရှုချမ်းသာမရွှေ့
လူတိုင်းပါဝင်ဆင်နှုန်းမြင်တဲ့ ပြန်မှုနှစ်သစ်ကျား သကြံနှုန်းပွဲလွမ်းတယ်။
စက်ဘီး၊ မြင်းလွည်းလေးနဲ့ လျှောက်လည်နဲ့ရတဲ့ သကြံနှုန်းပွဲကိုလွမ်းတယ်။
မြို့မသကြံန်ကား ငွေငွေနဲ့ကြေးမှာက် လမ်းလျှောက်လိုက်ပြီး သိချင်းတွေ
နားဆောင်နဲ့ရတဲ့ သကြံနှုန်းပွဲလည်းလွမ်းတယ်။ နားအောင်း၊ ဆေးကျောင်း၊
ပွဲထိုင်မိသားစုစုတွေပဲ၊ ဒေါ်သီသနပိုးမိသားစု၊ ရွှေးချိမ်သားစု၊ မီးရထား
မတွေပဲတွေကိုလည်းလွမ်းတယ်...

ငွေဖလားလေး နဲ့ရောပက်နဲ့ရတဲ့ သကြံနှုန်းပွဲကိုလွမ်းတယ်။ အယုတ်
အလတ်အမြတ်မရွေးဝင်စားနိုင်တဲ့ သကြံနှုန်းထမင်း စတုရိသာကျေးတဲ့
သကြံနှုန်းပွဲကိုလည်းလွမ်းတယ်။ သံချုပ်တွေနဲ့ မိုးလင်းဆောင်ဖျော်ဖြေတဲ့
သကြံနှုန်းပွဲကိုလွမ်းတယ်။ သကြံနှုန်းမှာတ်ကားကို အဖြူပဲ TV လေးနဲ့
ကြည့်နဲ့ရတဲ့ ကလေးဘဝလေးကိုလည်းလွမ်းတယ်။ ယဉ်ကျေးမူးရွှေ့ချင်စွာ
ပျော်ချင်နဲ့ရတဲ့ ဟိုးတုန်းက မျှော်လေးမဟာသကြံနှုန်းပွဲကိုလွမ်းတယ်များ...
လွမ်းတယ်...လွမ်းတယ်...

ဘာတွေဘယ်လိုပဲ ပြောင်းလဲသွားပါစေ မျှော်လေးသားတွေကတော့
'တူးပို့ တူးပို့' သီချင်းသေး မပျောက်ကျယ်သရှိ မျှော်လေးသကြံနှုန်းကို သတိရ
လွမ်းဆွဲတဲ့တော်မှာပါပဲ...

တန်ခို့မှာ ဖွူးဆေးသကြံနှုန်းအစ်း ပြန်ပြစ်လာရမယ်လို့ပြည့်ပါတယ်။
၀.၄.၁၄ ဗုတ် Tomorrow ရွာမှာ

ခွင့်သာခိုက်မှု

ခွင့်သာခိုက်မှုလိုက်ကြပါစိုး

ကျော်ကြီး(MDY)

စင်ကာသူမှုနိုင်ငံမှာ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ ကျောင်းတန်းသူငယ်ချင်း
ကန်းဆက်လာတယ်။ သူတာဝန်ကျော် မေးပြီးပြီဆိတဲ့အကြောင်း၊
မေးပြီးလမ်းဘေးမှာ ညာအိပ်စောင့် ထမင်းအင်တဲ့ မေးပြီးရမောင်း
ပြန်လည် ပြောပြတာပါ။

ဒီလောက်အပင်ပန်းခံ ခုက္ခခံမေးနဲ့ရပေမဲ့ သူငယ်ချင်းအသုကြား
ရတာ စိတ်ညြစ်နေတဲ့ပုံမပါဘူး အားရှုမ်းသာနေတဲ့ပုံ၊ နိုင်ငံသားတစ်
ယောက်ရဲ့တာဝန်ကျော်စွာထမ်းဆောင်လိုက်ရတဲ့အတွက် ဂဏ်ယူ
နေတယ်ဆိတာ သူစကားသံတွေကပြောပြနေပါတယ်။ သူတင်မဟုတ်
စလုံးမှာရောက်နေတဲ့ ပြန်မာနိုင်ငံသားတွေ တာဝန်ကျော်ပုံတွေ ပြောင်း
လဲမှုအရမ်းကို တောင့်တနောက်ကြောင်းကို အားရှုမ်းသာပြောပြနေတယ်။

ဒါနဲ့ကျွန်ုင်တော်က ဒီလောက်တောင် ခုက္ခဆင်းရဲ့ ထမင်းတော်မဲ့
ပေးကဲ့ မင်းတို့အတွက် ဂဏ်ယူပါတယ်ကွာလို့ပြောတော့ ထမင်းတစ်နံပါး

ငတ်သွား တာဘာမှမဖြစ်ပါဘူး။ တစ်သက်လုံးထေမင်းကို စီးပါးရိမ်မကြာနိုက်
မွှုံးရှိဘဲ စိတ်ချမ်းသာစွာစားရရှိအရေး၊ မိမေးဘဝေး သားကွဲမယားကွဲနဲ့
သူများ နိုင်ငံမှာ ကျွန်ုပ်သွားခဲ့ရတဲ့ဘဝကနဲ့ လွှတ်မြှောက်ဖို့အတွက် ငါတို့
ဒီလောက် ဒုက္ခာခံလိုက်ရတာဘာဘဲ မပြောပလောက်ပါဘူးတဲ့။

သူငယ်ချင်းစကားသံအဆုံးမှာ ကျွန်ုတော်ရင်ထဲမှာဆိုတက်သွားပြီး
မျက်ရည်မကျင်အောင် မနည်းတိမ်းထားလိုက်ရတယ်။ နိုင်ငံအသီးသီးမှာ
ငရာက်နေတဲ့ ကျွန်ုတော်တို့နိုင်ငံသားထွေရဲ့ အားကြိုးမာန်တက်မဲ့သေးမှာကြော်
တာတွေဟာ ရွှေးကောက်ပွဲနဲ့ပတ်သတ်ပြီးသွေးအေးနေတဲ့ ပြည်တွင်းက
ပြည်သူတွေကို စို့မိန့်ကြားတက်ကြဖော်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း
သူတို့အားလုံးကို ပြည်သွားလုံးကိုယ်စား ကျေးဇူးတင်မကြာင်း လေးစား
မိတဲ့အနကြောင်းပြောချင်ပါတယ်။

နောက်ဆုံးသူငယ်ချင်း ပြောသွားတာက ငါတို့တွေဒီလိုဒုက္ခာခံ
ထမင်းငတ်ခဲ့ပြီးပေးလိုက်ရတဲ့ အသည်းကြားကမဲတစ်ပြားက တကယ်
အရာထင်ပါမလားတဲ့။

၁၉၉၀ တွန်းကလိုလုပ်လိုက်ရင်ဘယ်လိုလုပ်မလဲတဲ့။

ကျွန်ုတော်ဘာပြန်ပြောရမလဲမသိတော့ပါ။ စိတ်ချပါသူငယ်ချင်း
မင်းလိုပဲ ငါတို့ပြည်သွားပြည်သားအားလုံးက ပြောင်းလဲမှုကို ပြင်းထန်စွာလို
လားမေတ္တာအတွက် မင်းလိုပဲ ငါတို့မိအလကားမဖြစ်စေရပါဘူး။ အရာထင်မှာ
ပါကွာလို့ပြောလိုက်ရပါတယ်။

ဖုန်းရုပြီးတော့ တစ်ညွှန်လုံးနီးပါး တောင်တွေးမြှောက်တွေးနဲ့အိပ်မ
ပျော်ခဲ့ပါဘူး။

ဒီအချိန်မှာ ရွှေးကောက်ပွဲကို နိုင်အဖြစ်လုပ်မယ့် ရွှေးကောက်ပွဲ
ကော်မရင်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်အေးက ပဲစာရင်းမှန်စိုးဟာ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းပဲ
အာမခံမယ်ဆိုတဲ့အနကြောင်းရယ် ပြီးခဲ့တဲ့အပတ်က သမ္မတကြီးက ပိုနဲ့ခွန်း
ပြောရာမှာ နောက်ငါးနှစ်အတွက် တိုင်းပြည်ကို ဘယ်လိုလုပ်နောင်ပါမယ်
ဆိုတဲ့စကားတွေ၊ လက်ခိုပြည်ပမှာ ကြိုးတင်မဲ့ပေးရာတွင် မဲလက်မှတ်အကုန်
ပဲရတာတွေ၊ မဲစာရင်းမှားတဲ့ကိုစွဲ တွေ့ကိုမြှင့်ရကြားမေ့ရတော့ သူငယ်ချင်း
သို့သွားတဲ့ ငါတို့မေတ္တာ အရာထင်ပါမလားဆိုတာကို နားထဲမှာပဲတင်

ထပ်မံမဖိပါတယ်။ လူ ထောင်ကတန်းလေး၊ ကြို့တင်မဲ့သေးခြင့်ရရှိကိစ္စတောင် ဒီလောက်အများအယွင်းမတွေများနေရင် လာမယ့် နိုင်ဘာ ၈ ရက်နေ့မှာ ကျင်းပမယ့် ရွှေးကောက်ပွဲဆိုရင်ဘယ်လိုလုပ်ကြမဲ့လဲ။

ဒီအတွက်တာဝန်အရှိဆုံးက သမ္မတကြီးနဲ့ကော်မရှင်ဥဇ္ဈာန် ဦးတင်အေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၉၀ ရွှေးကောက်ပွဲကတည်းက အလိမ်းရမဲ့တဲ့ပြည်သူတွေဟာ ယနေ့ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ရဲ့ ဆောင်ရွက်ပုံတွေကြည့်ပြီး ပြည်သူ အားလုံးရော နိုင်ငံတကာကပါ ရွှေးကောက်ပွဲအပေါ် သံသယရှိမှု၊ နှီးရိုပ်မှု ရှိနေတယ်ဆိုတာပြောပြုပို့လိုမယ်မထင်ပါဘူး။

ဒီနေ့ရွှေးကောက်ပွဲအတွက် တာဝန်အရှိဆုံးဖြစ်တဲ့ သမ္မတကြီးနဲ့ ကော်မရှင်ဥဇ္ဈာန် ဦးတင်အေး သိန့်ပြောရှင်ပါတယ်။ ဒီနေ့စပုံးမှာ ရောက် မေတဲ့ ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေရဲ့ ခက္ခလာင်းရမဲ့ပြီးမေးမေးနေတဲ့မြင်ကွင်း တွေ၊ တစ်ချို့ဆုံး မေးမျင်မရလို့ နိုင်တဲ့သူတွေ၊ ပြည်တွင်းက ပြည်သူ တွေရဲ့ပြောင်းလဲနို့ အနိမ်တို့ပြုဆိုပြီး ကမ္မာတုန်ဆောင်အော်မှုကြတဲ့အသံ တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေဟာ ပြောင်းလဲမှုကို ဘယ်လောက် ပြင်းပြင်း ထန်ထန်လိုလားနောက်ထို့တာ တွေပြင်ရမှာပါ။ ဒါတွေကို မသိ မရှိဘို့ကြရမှာပါ။ အသံဓားလည်းကြားမှာပါ အမြင်တွေကလည်းမြင်ကြရမှာပါ။

ဒီနေ့ပြည်သူတွေဟာ ပြောင်းလဲမှုကို ဘာကြောင့် ပြင်းထန့်စွာ တောင်းဆိုနေရတဲ့အကြောင်း၊ ကတော့ ပြောပြန့်တောင်လိုတော့မယ် မထင်ပါ။ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော် အမိန့်အာဏာနဲ့လက်နက်ကိုင်ပြီး ပြည်သူ တွေကို ဒိန်ပုံအပ်ရှုပ်ခဲ့လို့၊ အပ်ရှုပ်သူအာဏာရှင်တွေနှင့်ခဲ့လို့ ဒီနေ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ ကမ္မာအဆင်းရှုံးနိုင်ငံတာရင်းဝင် နိုင်ငံဖြစ်ခဲ့ပြီး တိုင်းပြည်ဟာလဲ ပြီကျေတဲ့အဆင့်ထိပြစ်နေပါပြီ။

တိုင်းပြည်ရဲ့ ဓမ္မပေါ်ဓမ္မအောက်သဘာဝ သံယံအတာအားလုံးလည်း ကုန်သလောက်ဖြစ်နေပါပြီ။ အရင်ကင်တဲ့လိုမသေသူးဆုံးတဲ့ တိုင်းပြည်ဟာ ယနေ့တော့အဟာရပြတ်သောတဲ့လူ၊ ဆေးကုသစရိတ်မတတ်နိုင်လို့ ကိုယ့် ဘာသာသံတော့ သူတွေရှိနေတာ အင်မတန် ရင်နာစရာကောင်းလှပါ တယ်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုမရှိ၊ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုကပို့ဆုံးရှားလာပြီး

ပြည်သူတွေဟာ ဆင်းရမှု၊ မတရားဖိန့်ပိအနိုင်ကျွဲ့ခံရမှုကို ပါးစည်း
ခဲ့နေကြရတယ်။

လွှဲယ်တွေက မျှော်လင့်ချက်မဲ့အနာဂတ်ပျောက်နေကြတယ်။
စီးပွားရေး၊ လွှဲမျေား၊ ပညာရေး၊ ကျွန်မာရေးတွေဟာ နိမ့်ကျွဲ့ပျက်စီးနေတယ်။
ဒီဇူးတိုင်းပြည်ရဲ့လွှဲယ်တွေဟာ ဒီစီးနိုင်ငံက သဘာဝသယံစာတတွေ၊
စာတ်ငွေ၊ တွေ့နဲ့ဖြုံးတိုးတက်နေတဲ့ အိမ်နဲ့ချင်းနိုင်ငံတွေမှာ ကျွန်သွားခဲ့
နေရတယ်။ သူများနိုင်ငံမှာ တိုင်းတစ်ပါးသားတွေရဲ့ ကုပ်သွေးစုံအနိုင်
ကျွန်သွားလည်စည်းခဲ့ရရှာတယ်။ အမျိုးသမီးငယ်လေးတွေက လိုင်ကျွန်
အဖြစ် အိမ်နဲ့ချင်းနိုင်ငံတွေမှာ ပရောင်းစားခဲ့နေရတယ်။

အရင်ကအာရှမှာကျွဲ့ရဲ့တစ်ကောင်လိုအဲနဲ့တဲ့ ကျွဲ့ပို့နိုင်ငံသား
တွေခဲ့တော့ နားသာဝရောက်နေကြရပြီ။ နိုင်ငံအတွင်းမှာရှိတဲ့ နိုင်ငံသား
တွေဟာလည်း သဘာဝသား၊ ခုက္ခတွေ၊ စစ်သား၊ ခုက္ခ၊ ပြည်တွေးပဋိပက္ခ^၁
အကြမ်းဖက်မှုတွေ၊ မြို့သိမ်းလယ်သိမ်းမှုတွေ၊ မတရားမှုတွေကို ပါးစည်းခဲ့
နေရတယ်...

မြို့မို့နိုင်ခြင် အတွက်၊ မတရားမှုအတွက်၊ အမှန်တရားအတွက်
တောင်းဆိုခဲ့တဲ့ ကျော်သား၊ လယ်သမား၊ အလုပ်သမားတွေ၊ တက်ကြ
လုပ်ရှားသွေ့တွေ၊ မြို့ယာသမားတွေဟာလည်း ယနေ့အချိန်အခါးပွား၊ အများစုံ
ဟာ တရားရင်ဆိုင်နေရပြီး တရာ့တွေက ထောင်နှစ်းခဲ့နေရှာပါတယ်။
ဆင်းရုံသားပြည်သူအရှို့မှာ ထမင်းစားပြုအရေး၊ ပေါင်စရာမရှိ၊ ရောင်းချု
ပရာမရှိတော့လို့ ကိုယ့်ပေါင်းပေါကဆံပိုင် ဖြတ်ရောင်းပြီးစားနေရတဲ့ဘဝ
တွေ ဖြစ်နေရှာရပါပြီ။ ဒီဒဏ်တွေကို ပြည်သူတွေမစံစားနိုင်တော့ပါဘူး။
ဒါကြောင့် စစ်မှန်တဲ့မြို့ကိုတောင်းဆိုနေကြတာပါ။

နှစ်ပါးပါး ၅၀ ကျော်မြို့သိပ်ခံစားခဲ့ရတာတွေ၊ သည်းခဲ့လာခဲ့ရတာတွေ
ဒီအဲဒီရှို့မှာတော့ ခံစားချက်တွေပေါက်တွေကိုနေကြတာ အားလုံးအပြင်ပါ။

အမှန်တိုင်းပြောရရင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ပြောင်းလဲဖို့က အချို့ကျွဲ့
နှင့်ဘုတ် နောက်ကိုနောက်ကျေနေပါပြီ။ ဒါကြောင့် ဒီနှစ် ၂၀၁၅ မှာ
ဘုရားတော်တို့ပြောင်းလဲကို ပြောင်းလဲရပါတော့မယ်။ အပ်ချုပ်သူ အာအာ
ဦးလှကြေးမင်းများက ပြောင်းလဲခွင့်ပြုပေးနိုင်လိုပါတော့တယ်။

မပေးလိုလည်းမရတော့ဘူးဆိုတာ သိတားဖို့လိုအပ်ပါတယ်။

ပြည်သူတွေဖြစ်ချင်တဲ့ဆန္ဒ၊ လိုချင်တဲ့အရာကိုထော်ချမှုများ လိုက်
လျော ပေးသင့်ပါပြီ။ မပေးခဲ့ဘူးဆိုရင်တော့ တိုင်းပြည်ဒီထက်ပိုမာသွား
ပါလိမ့်မယ်။

ပြည်သူအားလုံးဟာ ဒါ ၂၀၁၅ ကိုလုံးဝမျှော်လှန်ချက်ထား သည်။ ခေါ်စားခဲ့တော်ပါ။ ဒီတစ်ခါပြည်သူတွေရဲ့ အလိုသန္တကိုမလိုက်လျောစဲ
ဘူးဆိုရင်တော့ အဆိုးဘက်ကိုဦးတည်သွားပါလိမ့်မယ်။

သည်းခံမှုရဲ့ အဆုံးစွန်က ပေါက်ကဲ့မွှေဟာ ပိုပြင်းထန်တယ်ဆိုတာ
သတိပေးပြောကြပါရင်။ အာရပ်နိုင်ငံတွေရဲ့ ဒွေးတော်လှန်ရေးကို
သင်ခန်းစာယူသင့်ပါတယ်။ ကမ္မာအညွှန်းကိန်းတိုင်းမှာ အောက်ခြေမှာ
ပြားပြားဝပ်နေတဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ ဒီထက်ဆိုးဝါးတဲ့အခြေအနေကို
ရောက်ရှိလို့ လုံးဝမြှုပ်နည်းပါဘူး။

၁၉၉၀ ဧရားကောက်ပွဲရုလ်ကို ငြင်းပယ်ခဲ့တဲ့အတွက်လည်း ဒီဇွဲ
တိုင်းပြည်ဟာ အဘက်ဘက်မှာ ရွှေတိမြို့ကျော်ရပြီးပါပြီ။ ၂၀၁၅ ကိုတော့
ဦးမြို့များ၊ တရားမျှတစ္ဆေးနဲ့ ပြောင်းလဲစွဲပြုသင့်ပါပြီ။ ဒါ ၂၀၁၅ ဟာ
တိုင်းပြည်ကိုနှစ်ပေါင်းများစွာအပ်ချုပ်ခဲ့တဲ့ အာဏာရှင်အနီးရအတွက်ရော
ပြည်သူတွေအတွက်ပါ အခြင်ရေးကောင်းတစ်စုဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအခွင့်ရေးကို
လက်မလွှတ်စေချင်ပါ။ လက်ရှိအနီးရအနေနဲ့ ဒီအခွင့်ရေးကို လက်လွှတ်
ခဲ့လိုက်မယ်။

၂၀၁၅ ဧရားကောက်ပွဲတဲ့ တရားမျှတစ္ဆေးမလုပ်ခဲ့ဘူး၊ တရားတဲ့ရုလ်
မထွက်ခဲ့ဘူးဆိုရင်တော့ တိုင်းပြည်ဟာ ဒီထက်ဆိုးဝါးဘွားပါလိမ့်မယ်။
ဆီရိုးယားနိုင်ငံလို ပြည်တွင်းစစ်တွေဖြစ်ပြီး တိုင်းပြည်မွှေ့ကြော်သွားတဲ့
အဖြစ်မျိုးရောက်ခဲ့ရင် အားလုံးနှစ်မာရမယ်ဆိုတာ အပ်ချုပ်သွား အနီးရနဲ့
အပေါင်းပါများ အားလုံးသတိပြုသင့်ပါတယ်။

သမ္မတကြီးအပါဝင် တိုင်းပြည်ကို ရှေ့ကျယ်ကရောနာရာက်ကျယ်က
ပါ ကြိုးကိုင်အပ်ချုပ်နေတဲ့ လူကြိုးမင်းများနဲ့ အပေါင်းပါခို့နှစ်များကို သုန်း
၆၀ သောပြည်သူတွေကိုယ်စား တော်င်းပန်စကားဆိုပါရစွေး လူကြိုးမင်း
တို့ဟာ တိုင်းပြည်ကို ရာစိတ်ကော် ထင်သလိုလုပ်ခြုံပါပြီ။ လူကြိုးမင်း

တို့ရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုစည်း စိမ်တွေဟာလည်း ဆွဲစနစ်သက်မျိုး ခုနစ်သက် သယ်သက်တိုင်စားတောင် မကုန်နိုင်တဲ့အခြေအနေပါ။ အားရသုန်ပါပြီ။ ကျော်သုန်ပါပြီ။ ဒီတစ်ခါတော့ ပြည်သူတွေကိုအလုပ်ဖော်လိုက်ပါတော့ ပြည်သူတွေကို ဖော်လိုက်ပါတော့။ တိုင်းပြည်နာဏာင်ထပ်မလုပ်ကြပါနဲ့ တောင်းပန်ပါရစွာ။ ပြီးခဲ့တဲ့အတိတ်ကအများတွေ မိုက်ခဲ့တာ တွေထားခဲ့လိုက်ပါတော့။ ကျွန်တော်တို့ အတိတ်ကိုပြင်လိုမရတော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အနာဂတ် အတွက် လက်ရှိအရှိန်မှာ ပြင်ဆင်ခွင့်ရှိပါသေးတယ်။ ပြောင်းလဲရှိန်တန်ပါပြီ။ ဒီဝါဝါ၍ မှာပြည်သူတွေရဲ့ ဆန္ဒ အစစ်မှုန်ကိုလိုက် ရောပြီး ပြောင်းလဲမှု အစစ်အမှန်ကိုဖော်ဆောင်ဖော်လိုက် နိုင်ပါက လက်ရှိ အနီးရအတွက် သမိုင်းကောင်းကျွန်ခဲ့မှာဖြစ်ပြီး နတ်လူ သာစုခေါ်ကြမှာပါ။

ဒီအခွင့်ရေးကိုတော့ လက်မလျတ်စေချင်ပါဘူး။ သင်းရဲ့ကွဲတွင်းတဲ့ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျွန်မှစ်မောင်တဲ့ တိုင်းပြည်ကို ရဟန်းရှင်လူပြည်သူများနဲ့တပ်မ တော်ဆပါဝင် အားလုံးလက်တွဲညီညီ ရွှေပြည်သစ်ဆောင်းရှိကြရအောင်ပါ။

၂၀၁၄ ဧပြီကိုပွဲဟာ ကျွန်တော်တို့အားလုံးအတွက် ငါ့ဘက် အံ့ဌာန်ရေးလိုပြောလိုရပါတယ်။ ဒီအခွင့်ရေးကိုရအောင်ယူရပါမယ်။ ခွင့်သာမိုက်မှာ ကျွန်တော်တို့အားလုံး လိုက်ကြရအောင်ပါ။

အပ်ရှုပ်သူအနီးရအပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူအပေါင်းခင်ဗျား လယ်တိုးဆရာတော်ဘုရားကြီးက...

ခွင့်သာမိုက်မှ မလိုက်ချင်သွေ့င်

အမိုက်နှင့်ပြင် ရှိသေးလေလိမ့်လား။

ခွင့်သာဆုံးမှ မခဲ့ချင်သွေ့င်

အလွှာနှင့်ပြင် ရှိသေးလေလိမ့်လား။

ခွင့်သာတုန်းမှ မရှုန်းချင်သွေ့င်

အရှုံးနှင့်ပြင် ရှိသေးလေလိမ့်လား' ...လို့ဆုံးမခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ အားလုံး ခွင့်သာမိုက်မှာ လိုက်ကြပါစို့ ...

ခွင့်သာမိုက်မှာ လက်တွဲညီညီ ရှုန်းစွာကြပါစို့ ...

တပ်ပိုင်ပြုမဟုတ်ပါ

ကျော် (MDY)

စစ်အစိုးရ လက်ထက် တပ်မတော်က သီမံးယူထားသော ဓမ္မယာ တွေပြန့်လည်ပေးအပ်ဖို့ လွှာတ်တော်မှာ တရားဝင် ပြောကြားလိုက်ပြီတဲ့... ဒီသတင်းကြားရတော့ မန္တာလေးသားတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဂျွှန်တော် အနေနဲ့တစ်ယောက်တည်းကြိတ်ပြီး ဝမ်းသာဇာမိတာယ်ဖူး။ တကယ်ပြန့် ပေးဗော်မသိဘူးပေါ်ဖူး။ ဂျွှန်တော်မှာ အသီမံးခံထားရတဲ့ လယ် မြေရှိလိုလားဆိုတော့လည်း တစ်ကျက်မှုတော့မရှိပါဘူး။ ဆင်းရဲသား တောင်သူလယ်သမားတွေအတွက် ကေးကမော ဝမ်းသာဇာမိတာပါ။ များက်ထပ် မျှော်လင့်ဝမ်းသာမိတာတစ်ခုကတော့ စစ်တပ်ကသီမံးထားတဲ့

ကျွန်တော်တို့ မန္တလေးသားတွေအဲဆိုင်သလို ပြန်မာတစ်မျိုးသားလုံးနှင့်သက်ဆိုင်တဲ့ ရတနာပုံ မန္တလေးမြို့ကြီးကို၊ စတင်တည်ထောင်ခဲ့တဲ့ ဘဝရှင်ပင်းတရားကြီး မင်းတုန်းဘုရင် တည်ထောင်စံမြန်းတော်မျှခဲ့တဲ့ မန္တလေးနှင့်တွင်းကြီးကို ပြည်သူတွေလက်ထဲ၊ မြို့သူမြို့သားတွေရဲ့ လက်ထပ်ဖြန့်ပေးတော့များလားလို့ မျှော်လင့်ဝမ်းသာနေ့မီတာပါ။

ဘာဖြစ်လို့တဲ့ဆုံးတော့ ဒီကျိုးမြို့၊ ရိုးကြီးနဲ့ နှင့်တော်ကြီးဟာ ကျွန်တော်တို့ မန္တလေးသားတွေရဲ့ ရှင်ယဉ်ဝင်ကြားစရာ အသည်းနှင့် တစ်ခုဖြစ်သလို ပြန်မာတစ်မျိုးသားလုံးအတွက်လည်း အမျိုးရှင်၊ အတိုင်းမြင့်မားဖွေ့ရာ ရှေးဟောင်းယဉ်ကျော်မှုအမွှာအနှစ် တစ်ခုဖြစ်နေလို့ ပါပဲ။ ပြန်မာနိုင်ငံရဲ့တစ်ခုတည်းသော ထိန်းကြီးဖြစ်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပြန်မာဘုရင်ပဋိသရာစ်စုစ် အဆုံးသတ်ခဲ့ရာနေ့ရာ ကုန်းဘားမင်းဆက် နောက်ဆုံးမင်း စံမြန်းသွားတဲ့ နှင့်တော်ကြီးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မန္တလေးသားတွေအတွက်တော့ ကိုယ့်ဘုရင်ကိုယ့်သစင်နဲ့ ကိုယ့်ထိုးကိုယ့်ကြုန်းနှင့် နေထိုင်ခဲ့ကြပောင်း၊ ရတနာပုံ မန္တလေးမြို့ကြီးဟာ ပြန်မာယဉ်ကျော်မှုအစဉ်အလား၊ ပြန်မာအဆောင်အသောက်တွေ ပည်မြို့ကြီးကျော်စမ်းနားပောင်း ပြောပြရက်ယဉ်ဝင်ကြားစရာနေ့ရာကြီးပေါ်လှာ။

ပွဲမသံယာယနာတင်ခဲ့တဲ့ သာသနာပြုမင်းရာစ်ပါးဖြစ်တဲ့ မင်းတုန်းပင်းဘုရင်ဟာ ဘုရားသန်စုံမှာ ဘုန်းသူရဲ့တိုင်းသူပြည်သားတွေ နေထိုင်နဲ့အတွက် ရတနာပုံမြို့သစ်ကို တည်တော်မျှပြီး ပြန်မာစံကျော် ဇွဲနှစ်းတော် ဆုံးပြီး နှင့်တော်ကြီးကို တည်ဆောက်ပြီး စံမြန်းတော်မျှခဲ့တာပါ။ မင်းတုန်းဘုရင်းနောက်ဆုံးနှင့်ရွှေခံတွဲအထိ နေထိုင်ခဲ့ပြန်မာတော်များအပါတယ်။ ဒီနှင့်တော်ထဲမှာ မင်းတုန်းမင်းနှင့်မိဖုရားသုံးပါးတို့၏ အတိုင်းများ၊ သီလီပင်း၏ မယ်တော်ဖြစ်သူ လောင်းရှည် စိန့်ရား၏ အတိုင်းလည်း ယဇ္ဈာတိုင် တည်ရှုနေပါသေးတယ်။ သီဟာသနပုဂ္ဂင်း၊ မှန်နှင့်တော်ကြီး၊ ပဟိုရိစင်း၊ နှင့်မြှော်စင်နဲ့ ဇေတဝန်ဆောင်း၊ စွယ်တော်စင်ဘုရားတွေ စသဖြင့် ဘုန်းမဖြတ်နိုင်တဲ့ သမိုင်းအမွှာအနှစ်တွေ အများကြီးရှုနေပါသေးတယ်။ နှင့်တော်ကြီးဟာ ကျွန်တော်တို့ မြို့သူမြို့သားတွေအတွက် လည်း

စရာပတ်စရာနေရာတစ်ခု၊ အဝန်းဖြေစရာနေရာ တစ်ခုဆိုလည်းမမှားပါဘူး။ကျွန်ုင်တော်တိုင်ယိုင်ယိုင်ကတော့ အားလက်ရက်မှာ ထမင်းမျိုင်တွေထုပ်ပြီး ကျွန်ုင်သေားမှာရှိတဲ့ မန်းသီတာဉာဏ်ဘူး။ နှင့်တွင်းထဲမှာရှိတဲ့ ဖြိုင်ဟောဝန်ဉာဏ်ဘူးထဲမှာ လေ့တွေ့စီးကြ၊ အဆောက်ကြနဲ့ တကယ်ကို ပျော်ရွင်စရာကောင်းလုပ်တယ်။ မြန်နှင့်စံကျော် ရွှေနှင့်တော်ထဲကို လုညွှေပတ်ကြည့်ကြ၊ နှင့်မြင့်မျာ်စင်ကြီးပေါ်တက်ကြနဲ့ ကျွန်ုင်တော်တို့အတွက်တော့ နှင့်တော်ကြီးက မိမိအိမ်လိုကိုဖြစ်နေကြတာပါ။ နှင့်တွင်းထဲကိုဝင်ချင်တဲ့ အပေါက်ကဝင်၊ တဲော်းမရှိ အေးမရှိပါဘူး။ အစစ်အဆေး အမေးအမြန်းလုံးဝမရှိပါဘူး။ မန္တလေးကို လာရေရာက်လည်ပတ်တဲ့ ပြည့်တွင်းက အညွှေသည်ရော၊ နိုင်ငံခြားခရီးသွားအညွှေသည်တွေပါမသွားမဖြစ် သွားရေရာက်လေ့လာ မှတ်တမ်းတင်ရာ ကမ္မာဇာုံ ရှုံးပောင်းသမိုင်းဝင်နေရာတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အခုတော့ နှင့်တော်ကြီးဟာ ကျွန်ုင်တော်တို့ မန္တလေးသားတွေနဲ့လုံးဝ မဆိုင်တော့၊ မပိုင်တော့သလိုဖြစ်သွားပါပြီ။ ကိုယ့်ဘုရင်ကိုယ့်သာမင် စံမြန်းတော်များတဲ့ နှင့်တော်ထဲကို သွားရေရာက်လည်ပတ်တာတောင် သူတို့သတ်မှတ်ထားတဲ့ အရှေ့ပေါက်တစ်ခုတည်းကောင်ရပြီး ဝင်ခွင့်ရရှိ မှတ်ပုံတင်ပြရ၊ လိုင်စင်ပြရနဲ့ တရားခံစစ်သလို စစ်ဆေးမေးမြန်းခံရပါတယ်။ နှင့်တော်ထဲရေရာက်သွားတော့လည်း ဟိုနေရာမသွားရ၊ ဒိဇ္ဇာရာမသွားရနဲ့ကနိုးသတ်ခံရပြီး မယ့်သကဲ့မျာ်လုံးတွေနဲ့ အကြမ်းဖက်မယ့်လွှဲလို အမြင်ခံနေရတော့ အလိုလိုမှာ ကာကိုရောင် မြင်ရင်တောင်ကြောက်နေတဲ့ မြို့သွေ့မြို့သားတွေဟာ နှင့်တွင်းထဲကို လုံးဝမသွားတော့ပါဘူး။ အခု နောက်ပိုင်းလွှဲယ်တွေဆိုရင် နှင့်တွင်းထဲလုံးဝမရေရာက်ဖူးကြဘဲ အထဲမှာ ဘာတွေရှိမှုနဲ့တောင် မသိကြပါဘူး။

နှင့်တော်ကြီးဟာ သိပေါ်မင်းပါတော်မှုသည့် ၁၂၄၇ ခုနှစ် နယ်ရွှေ၊ အကိုလိပ်တို့လက်အောက်သို့၊ ကျေရေရာက်ခဲ့ရပြီးနောက် နှင့်တော်ကြီးမှာ အကိုလိပ်နယ်ချွဲတို့တင်သလို ပြုမှုခြင်းကြောင့် စစ်တန်းလွှားမှား ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။ ခုတိယကမ္မာစစ်ပြီးလို့ တိုင်းပြည့်လွှာတ်လပ်ရေးရပြန်တွေ့လည်း ကျွန်ုင်တော်တို့မြန်မာစစ်တပ်တွေက အကိုလိပ်အစိုးရရှိ၊ အမွှေဆိုးကို ဆက်ခံပြီး နှင့်တွင်းကြီး ထပ်မံသိမ်းပိုက်ထားပြန်တာ ယနေ့ထိပါပဲ။

ကျော်တော့အနေနဲ့ကတော့ ဒီနှစ်းတော်ကြီးကို သူ့ကျော်ဘဝမှာ အကဲလိပ်စစ်တပ်တွေသိမ်းထားနဲ့ပြီး ဝိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးရုပြီး စစ်အာဏာရှင်တွေလက်ထက်မှာ မြန်မာစစ်တပ်တွေ နေထိုင်တပ်စွဲ သိမ်း ပိုက်ထားတာကို ဘာမှမပြောလိုပါဘူး၊ မပြောလိုမရခဲ့သလို မပြောလည်း မပြောရခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒီကနေ့ ပြည်သူကရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီး အပ်ချုပ်တဲ့ အရာပါသား အနီးရလက်ထက် ဒီနိုကရေစွဲစနစ်ကျင့်ဘုံးနဲ့တဲ့ နိုင်ငံမှာတော့ မြန်မာတစ်မျိုးသားလုံးနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ အမျိုးသားယဉ်ကော်မှ အမွှအနှစ်နေရာ တစ်ခုဖြစ်တဲ့ နှစ်းတော်ထဲမှာ စစ်တပ်တွေ တပ်စွဲပြီးသိမ်း ပိုက်ထားတာဟာ မလုပ်သင့်ထိက်တဲ့အရာတစ်ခုလို့ ပြောချင်ပါတယ်။ အမျိုးသားယဉ်ကော်မှ အမွှအနှစ်ဖြစ်တဲ့ နှစ်းတော်ထဲမှာ အလယ်ပိုင်းတိုင်း စစ်ငှာနျုပ်ဆိုပြီး ဖွင့်လှစ်ထားတာဟာ လုံးဝမသင့်တော်ဘူးလို့ ထင်မြင် ပိုပါတယ်။

ရှေးဟောင်းယဉ်ကော်မှာအမွှအနှစ်နေရာတစ်ခုဖြစ်တဲ့ နှစ်းတော်ထဲ ကို စစ်တပ်တွေတပ်စွဲထားတာဟာ သူ့ကျော်ဘဝကုန်းက အကဲလိပ်စစ်တပ် က ရွှေတိဂုံဘရားပေါ်တပ်စွဲထားသလို ရင်ထဲမှာခံစားရတယ်များ ကပ်မဇာုံဟာ မိမိနေရာမြိမ့်ပြန်သားသင့်ပါပြီး အရင်အမျိန်တုန်းကတော့ တိုင်းပြည်ရဲ့မြှုပ်သက်မှုအနေတွေကြောင့် စစ်တပ်က နှစ်းတွင်းထဲမှာ တပ်စွဲထားတာ လက်ခံလို့ရပေမဲ့ ဒီနေ့အမျိန်အားဖြင့်တော်ကြီးပြည်ဟာ တည်ဖြေမေးချမ်းမှုရသွားပြီဖြစ်တဲ့အတွက် မြန်မာတစ်မျိုးသားလုံးနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ ဒီနှစ်းတော်ကြီးကို ပြည်သူတွေလက်ထဲ ပြန်အပ်သင့်ပါ ပြီလို့ပြောချင်ပါတယ်။

စစ်တပ်ဆိုတာ ပြည်သူပြည်သား၊ ကိုယ့်မြို့သူမြို့သားတွေကို ကာ ကျယ်ရို့အတွက်ပါ။ အခါတော့ စစ်တပ်က သမိုင်းဝင်ယဉ်ကော်မှာ အထွက်အမြတ်နေရာတစ်ခုဖြစ်တဲ့ မြို့လယ်ကောင်က နှစ်းတော်ထဲကို ဝင်နေပြီး ပြည်သူတွေက စစ်တပ်ကို ပြန်ပြီးကာကွယ်စောင့်ရှုရာကိုနေရ သလိုဖြစ်နေတာဟာ အမြင်မတင့်တယ်ပါဘူး။ နှစ်းတွင်းကို လာရောက် လည်ပတ်တဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေက စစ်တပ်တွေ ဒီထားလို့ ရှိနေတာသလို အေးလာခဲ့ရင်တော် ဘယ်လိုပြုရမှန်းမသိတော့ပါဘူး။ တစ်ခါတယ်

ကျွန်တော်စဉ်းစားမိတယ်ဗျာ၊ စစ်တပ်ကသူသိမ်းယူထားတဲ့ ဇန်ရှာတွေမှာ 'သတိ' တပ်ပိုင်မြေမကျေးကျော်ရလို့ ဆိုင်းဘုတ်ထွေတပ်ထားသလို ဒီနှင့် တွင်းကြီးကိုလည်း 'သတိ' ရှုံးပောင်းယဉ်ကျေးမှုနယ်မြေ မကျေးကျော်ရ ဆိုပြီး သွားချိတ်ထားရေကောင်းမလားလို့ပါ။

မင်းတုန်းမင်းကြီးဟာ သူနဲ့သူရဲ့တိုင်းသူပြည်သားတွေ နေထိုင်ဖို့ အတွက် ရတနာရာပုံဖော်ပြု၍ တော်ကြီးကို တည်ဆောက်ခဲ့တာပါ။ အခုလို သူစံမြန်းတော်မှာခဲ့တဲ့ ရွှေနှင့် တော်ကြီးကို စစ်တပ်ကသိမ်းပြီး သူတိုင်းသူပြည်သားတွေ နေထိုင်ရာဇ်ရာတွေကို တိုင်းတစ်ပါးသားတရာတွေက သိမ်းယူလိုက်တာကိုဖြင့်ရရင် ဘယ်လောက်များ ရင်ထဲမနာဖြစ်လိုက်မယ် မသိဘူးများ။ မင်းတုန်းဘုရင် အသေစောသွားတာပဲကောင်းပါတယ်။ မဟုတ်ရင် သွားနှင့် တော်ပြန်လည်ရရှိရေးအတွက် ဆန္ဒတွေထုတ်ဖော်ချင် ထုတ်ဖော်နေရာ့မှား။ ကံမကောင်းရင် ပုဒ်မ(၁၈)နဲ့ အဖော်ခံရလို့ ထောင်နှင့် စံမြန်းတော်မှာရပါပြီးမယ်များ။

ယခုလည်း နှင့် တော်ကြီးကို သမိုင်းဝင်ယဉ်ကျေးမှု နယ်မြေ (Historical Park) အဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနကို လွှာပြောင်းလဲလိုက်တယ်လို့တော့ သတင်းကြားတယ်ဗျာ။ ဒါပေမဲ့ မြန်းစံကျော် ရွှေနှင့် တော်၊ နှင့် တော် မင်းတုန်းမင်းနဲ့ ရွှေတော်မျိုးတော်တွေရဲ့ အတ်ရု တွေ၊ တောင်-မြောက်ဥယျာဉ်တော်၊ မင်းညီမင်းသားတွေ ပျော်ပါးရာ ပုတ်တလုတ်ကန်၊ ကျေးမြှုံးရှိုးနဲ့ ဒေဝါကိုသာ အပန်းဖြေလေ့လာ နိုင်တဲ့ ဇန်ရာတွေအဖြစ် ပြောင်းလဲမှာဖြစ်ပြီး စစ်တပ်တွေကတော့ အရင် အတိုင်း တည်ရှိနေမှာပါတဲ့။

ပြည်သူပြည်သား၊ မြို့သူမြို့သားတွေ ကိုယ်စားကျွန်တော်ပြောရှင် တာကတော့ နှင့် တော်ထဲမှာ စစ်တပ်တွေ ထပ်မံဖော်ပါတော့နဲ့ ပြောချင်ပါ တယ်။ စစ်တပ်တွေအတွက် တပ်မတော်ကသိမ်းထားတဲ့ မြေဇန်ရာတွေ အများကြီးပါတယ်။

အဲဒီဇန်ရာတွေမှာ သွားနေကြပါ။ ပြည်သူအားလုံးပိုင်ဆိုင်တဲ့ ဒီနှင့် တွင်းနယ်မြေကြီးကို အများပြည်သူ ဝင်ရောက်လဲလာအနားယူနိုင်အောင် လုပ်သုတေသနပါပြီး။ ဒီအဆီးနှင့်မှာ စစ်တပ်က ကိုယ်ဇန်ရာ ကိုယ်ပြန်သွားနေပြီး

နှစ်တွင် ရုပ်သိက္ခာရှိရှိ ဖယ်ပေးလိုက်မယ်ဆိုရင် နတ်ထွေသာရု အော်ဆိုကြမှာပါ။

ဒီနေရာမှာ တစ်ခုသတိပေးချင်တာက ပေါ်တပ်ကနှစ်းတော်ကြီး တစ်ခုလုံးကို ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနကို ထိမ်းသိမ်းစေနှင့် ရှောက်ရှိ လျှပြောင်းပေးမယ်ဆိုရင်လည်း ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနက ဓရိနိမီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေလက်ထဲ လုပ်ပိုင်ခွင့် ဝက်က်အပ်လိုက်ပြီး ဟိုတယ်တွေ ဆောက်၊ စားသောက်ဆိုင်တွေ၊ ကလပ်တွေ၊ အဖြစ်ပြောင်းလိုက်မဖြင့် ကျားကြောက်လို့ ရှင်ကြီးကိုး ရှင်ကြီးကျားထက်ဆိုး ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနက လူကြီးမင်းများက ဦးဆောင် ပါဝင်ပြီး မြို့မြို့ဘများ၊ အသိပညာရှင် အတက်ပညာရှင်များ၊ သက်ရှိထင် ရှားကျေနှင့်ရှိနေသေးတဲ့ မင်းတုန်းမင်း၊ သိပေါ်မင်းတို့ရဲ့ ဆွေတော်မျိုးတော် ပြေားမြစ်တွေအပါအဝင် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်စွဲ၏ စည်းပြီး အမျိုးသား ယဉ်ကျေးမှုအမွှအနှစ်တစ်ခု မပျက်စီးမပေါ်က်ကျယ်သွားရှို့ ပြုပြင်ထိန်း သိမ်းကြစေလိုပါတယ်။ မြို့သူမြို့သားတွေအတွက် အနားယုအပန်းဖြစ်စရာ နေရာတစ်ခုအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပြန်မှုသမိုင်းယဉ်ကျေးမှုအမွှအနှစ် ပြယိုင်တစ်ခုအဖြစ်လည်းကောင်း၊ နှစ်းတော်ကြီးကို ကွဲ့ပွဲတည်သွေ့ တည်တဲ့စေရှိ အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါလို့ အကြပ်ဖြုလိုပါတယ်။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ တပ်မတော်ရဲ့ အောင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ပိုလ်ချုပ်ကြီးမင်းဆောင်လိုင်ကို ကျေနှင့်တော်မေတ္တာရပ်ခံချင်တာကတော့ စစ်တပ်ကသိမ်းထားသော တောင်သွေ့ထွေပိုင်ဆိုင်တဲ့လယ်မြော၊ ယာမြှုတွေ ကိုပြန်ပေးသလိုပဲ ယဉ်ကျေးမှုအမွှအနှစ်များ ကြီးစီးရာ ပြန်မှုယဉ်ကျေးမှု နောက်ဆုံးခံတပ်ကြီးဖြစ်တဲ့ ရတနာပုံရွှေမြို့တော် မန္တလေးမြို့က မြန်နှစ်းစံ ကျော်သွေ့နှင့်တော်ကြီးအပါအဝင် နှစ်းတော်ကြီးတစ်ခုလုံးကို ပြည်သွေ့တွေ လက်ထဲ ပြန်လည်အပ်နို့ပြီး တိုင်းသူပြည်သားတွေရဲ့ မေတ္တာမံယုလိုက်ပါ။ ဒီနှစ်းတွင်းဟာ တပ်ပိုင်မြှုမဟုတ်ပါဘူးလို့ သတိပေးမြှုပြုကြားလိုက်ရပါတယ်။

ဒီလေအက် ပြည်သူမှတ် အသုတေသနတွေ၊ နယ်များ၏ မေးမြန်တော်ဝင်အတွက်
ပင်ပန်ပြောစွာ ရှာဝါယောက်နေဂျာတော်သာမျိုး ဘဏ္ဍာရေးနေဂျာ၊
ကုန်စွာနှင့် ပြန်လည်ကျစောင်းစောင် လုပ်တတ်တော်ဘုရား

ပဟိုဘဏ်မကယ်နိုင်တော့တဲ့ ဒေါ်လာရွေးတက်မှု ကယက်ပြည်သူတွေအသုက်ထွက်တော့မည်

ကျော်ကြီး(MDY)

ယနေ့တိုင်းပြည်မှာ ပြည်သူအများစုံဟာ ဘဝအတွက်အရေးကြီးဆုံး
ဖြစ်တဲ့ စားဝတ်နေရေးအတွက် ပင်ပန်းကြီးစွာ လူပုံရှားရန်းကန်နေကြရပါ
တယ်။ နိုင်ငံလူဦးရေရှု၊ အများစုံဖြစ်တဲ့ တောင်သူလယ်သမားတွေဟာ
ရာသီဥတုယောက်ပြန်မှုကြောင့် နိုက်ပျိုးရေးအတွက် များစွာချက်ရောက်မေး
ကြသလို ပြည်သူအများစုံဟာသမားတွေလည်း အလုပ်ကိုင်အခွင့်လမ်းမကောင်းမှန်မှု
ကြောင့် ဝင်ငွေနည်းပါးပြီး စားဝတ်နေရေးအတွက် အင်မတန် အက်အခဲ
ရောက်နေကြပါတယ်။ နေ့စဉ်ထမင်းနံပါတ်မှုနှင့်ရေးအတွက်ကိုပင် ပင်ပန်းကြီး
စွာ လူပုံရှားရန်းကန်နေကြရပါတယ်။

ဒီလိုအခြေအနေတွေမှာ ခြော့ပြရာကောင်းမောက်၊ လုရောသူမီးထောင်းဆို
သလို တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ကြီးမြင့်လာတဲ့ ကုန်ရေးနှင့်ဗောက်က ပြည်သူ
လူထုကို ပိုမိုချက်တွေဖော်ပေါ်တယ်။ ဘယ်နေရာသွားသွား ကုန်ရေးနှင့်
ကြီးမြင့်မှုကြောင့် ဤနေ့တဲ့ပြည်သူတွေရဲ့အသုက်ထွက်ပေါ်ပါတယ်။

ဒါနောက်လည်း ဒီနေ့တိုင်းပြည်တစ်ခုအတွက် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့

ရွှေးကောက်ပွဲကျင်းပတော့မှာဖြစ်ပေမယ့် လူထဟာထိုက်သင့်သလောက်
ရွှေးကောက်ပွဲအပေါ်မှာ စိတ်ဝင်စားမှုမရှိတာတွေရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ထမင်း
ရုပ်မှန်ရေးအတွက် မန်ည်းရန်းကန်နေရတဲ့အရှိန်မှာ ရွှေးကောက်ပွဲကို
စိတ်ဝင်စားမှုနည်းတာဟာ ပြည်သူတွေကို အပြုံးဆုံးသာပါဘူး။ ဘာလိုလဲ
ဆိုတော့ အသက်ရင်နေထိုင်ရေးအတွက် အရေးကြီးဆုံးက စားဝတ်မေ
ရေးက အဓိကဖြစ်နေတာကိုး။

တစ်ခါတလေစဉ်းစားမိတယ် ဒီလိုရွှေးကောက်ပွဲဘက်ကိုပြည်သူ
တွေ စိတ်ဝင်စားမှုမရှိအောင်များ သံချာလုပ်ထားသလိုတောင် အောက်မှာ
မိပါတယ်။ ပြည်သူတွေဟာ စားဝတ်နေရေးအတွက် နပန်းလုံးနေရတော့
နိုင်ငံရေးဘက်စိတ်ဝင်စားမှုမရှိတော့ဘူးလေး။ လူမှာမျှက်ဖြူနိုက်လေ
ဆရာတွေကြပါဖြစ်နေကြတာပဲ့။

ထားပါတော့များ၊ ဒီဇန်ကုန်ရွှေးနှုန်းဟာ တစ်ရက်ထက်တစ်ရက်
ဘာလိုတက်နေရတဲ့လဲဆိုတာစောင်စားကြည်တော့ ကုန်ရွှေးနှုန်းကြီးနေရာ
တဲ့အဓိကအကြောင်းအရင်းက တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ထိန်းမနိုင် သိမ်းမနိုင်
ဘက်နေတဲ့ ဒေါ်လာရွှေးကြောင့်ပါပဲ။ နိုင်ငံတကာငွေရွှေးတွေတက်
မြန်မာကျပ်ငွေရွှေးနှုန်းတွေကျသင်းနေတော့ ကုန်ရွှေးနှုန်းကြီးမြင့်
လာတော်ပြစ်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာဖွံ့ဖြိုး
ဆနိုင်ငြိုးဖြစ်တဲ့အတွက် သွင်းကုန်အပေါ်မှာ အဓိကဖို့အောင်ဘေးရတာကိုး။

ထိုကြောင့် အဓိကသွင်းကုန်ဖြစ်တဲ့ စက်သုံးဆီ၊ စားဆီ၊ ဓာတ်က်
လုပ်ရေးကုန်ကြမ်းပစ္စည်းတွေဟာ ဒေါ်လာရွှေးနဲ့အတွေ့မြင့်တက်ကုန်ပါ
တော့တယ်။ သူတို့မြင့်တက်မှုနဲ့အတူ အခြားကုန်ပစ္စည်းတွေဟာလည်း
ကျွော်းရေပါတက်ကုန်ကြပါတော့လေသတည်း။

ဒီလိုသွင်းကုန်ရွှေးနှုန်းတွေမြင့်တက်လာတော်ဟာ နိုင်ငံတကာ
ကုန်စည်ရွှေးနှုန်းတွေမြင့်တက်လာလိုလားဆိုတော့ လုံးဝပါယူတ်ပါဘူး။
တရို့ကုန်စည်များဆို ရွှေးနှုန်းတောင်ကျင့်တာတွေရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့
ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာတော့ မိမိကျပ်ငွေရွှေးက တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့
ကျသင်းနေပြီး ဒေါ်လာရွှေးတက်နေမှုကြောင့် ရွှေးနှုန်းမကျတဲ့အပြင်
တက်တောင်တက်နေပါသေးတယ်။ မြန်မာကျပ်ငွေရွှေးကျသင်းမှာ ဒေါ်လာ

ဧရားတက်မှုပြောင့် ကုန်ဧရားနှင့်အပေါ်မှာ ဘယ်လောက်ရှိက်ခတ်မှုရှိရလဲဆို တာ ဧရားနှင့်နှင့်နှင့် နှင့် မြိုင်းယူဉ်ပြပါမယ်။ ဒီနှစ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရှဲ ဧရားဟာ တစ်ကျပ်သား ၁ သိန်းအထိ စံချိန်တင်မြင့်တက်ခဲ့ပါတယ်။ ဟုတ်ပြီ ဘာလို ဒီလောက်ထိတက်ခဲ့သလဲ။ ကမ္မားဧရားကတက်လိုလားဆိုတော့ ကမ္မာ ဧရားလည်း ထူးထူးမြားမြားမတက်ခဲ့ပါဘူး။ ဧရားရေးနှစ်တို့ဆိုတာ တစ်ကျွားလုံးနဲ့သက်ဆိုင်တဲ့ ဧရားကျက်ပါ။ အကုန်လုံးချိတ်ဆက်မေတာပါ။ ကိုယ့်တစ်နိုင်ငံတည်း ဧရားတက်ချင်သလိုတက် ကျချင်သလိုကျလုပ်လို့မရပါဘူး။ ကမ္မားဧရားနှင့်သတ်မှတ်ချက်နဲ့အတူ ပြောင်းလဲနေတာပါ။ ခုဖြစ်မာ ဧရားစံချိန်တင် တက်နေတဲ့အချိန်မှာ ကမ္မားဧရားဟာမတက်ခဲ့ပါဘူး။ မတက်တဲ့အပြင် ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်ထက်တောင် ကျလာပါသေးတယ်။

ယခု စာရေးနေတဲ့အချိန်မှာဆုံးရင် ကမ္မားဧရားဟာတစ်ရက်ထက် တစ်ရက် ကျတောင်ကျနေပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မြန်မာဧရားကျမကျတဲ့အပြင် တက် တောင်သွားပါသေးတယ်။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ ဒေါ်လာဧရားဟာ တစ်ဒေါ်လာ ၁၃၀၀ နီးပါးအထိမြင့်တက်လာလိုပဲဖြစ်ပါတယ်။ အကယ်၍ ဒီအချိန်မှာ ဒေါ်လာဧရားနှင့်ဟာ တစ်ဒေါ်လာ ၁၀၀၀ ကျပ်လောက် သာရှိပါက ယနေ့ကမ္မားဧရား ၁၁၃၄ မှာရှိသင့်တဲ့ မြန်မားဧရားဟာ ၆ သိန်းကျော်ကျော်လေးပဲ ရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒေါ်လာဧရား တက်မှုပြောင့် မြန်မားဧရားဟာ ယခုစာရေးနေတဲ့အချိန်မှာ ၇၇၇၀၀၀ ထိမြင့်တက်နေပါတယ်။ ဒါ ဒေါ်လာဧရားတက်မှုပြောင့် နိုင်ငံတစ်ကာ ဧရားနှင့်မတက်ဘဲ ပြည်တွင်းဧရားကျက်မှာ ဧရားတက်သွားတာကို ဧရားနှင့် ယူဉ်ပြတာပါ။ ဒါကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဒေါ်လာဧရားမြင့်တက်မှုပြောင့်ကုန်ဧရားနှင့်အပေါ်မှာ ရှိကိုမြင်တွေ့ရမှာပါ။

ဒေါ်လာဧရားတက်လို့ ကုန်ဧရားနှင့်တက်တာပဲ သမားရှိုးကျမဟုတ်ဘူးလားလို့မေးစရာရှိပါတယ်။ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရမှာပါပဲ။ ယနေ့ကျပ်ငွေ ဧရားတွေကျော် ဒေါ်လာဧရားတွေတက်နေတာဟာ ဧရားကျက်ကို လုတေစိဓာတ်၊ ခြယ်လှယ်ချုပ်ကိုင်ထားမှု ပဟိုဘာလ်ရှုံး စီမံခန့်ခွဲမှုညွှန်းပို့မှုးများကြောင့်လို့ပြော မယ်ဆိုရင် ခြင်းလို့ရမယ်စေထင်ပါဘူး။ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်ပိုင်းက ဒေါ်လာဧရားဟာ တစ်ထောင်အာက်လောက်ပဲရှိခဲ့တာပါ။ အိုဒီအချိန်မှာ အသိဉာဏ်အမြှေ

မြင်မရှိတဲ့ အပ်ချုပ်သူတွေက တိုင်းပြည်ရဲ့လက်တစ်ဆုပ်စာ ပိုကုန်လုပ်ငန်းရှင် ဓရနိတော်ဝက်းစားရေးအတွက်ရေးရှုပြီး ပြည်သူမျှက်နှာကိုစောက်ပဲ ဒေါ်လာရွေးကို ဆွဲတင်လိုက်ရာကနေ ယခုလိုဖြစ်သွားတာပါပဲ။ ပိုကုန်လုပ်ငန်းရှင်များ အမြတ်အစွမ်းများများရရှိ အဆင်ပြုပေးအတွက် ဒေါ်လာရွေးတွေမြင့်တက်အောင်လုပ်ပါမယ်ဆိုပြီး သံနှိုင်းချုလုပ်ဆောင်ခဲ့ရာက နေ့ ဒေါ်လာရွေးဟာ တောက်လျှောက်တက်လာတာတွေရမှာပါ။

ဒီအချိန်မှာ တစ်သောင်းတန်ငွေစွဲပူးကိုထပ်ထုတ်ခဲ့တော့ ဒေါ်လာရွေးဟာပိုတက်သွားခဲ့ပါတယ်။ ဒါကိုပင်အားမရတဲ့ ယင့်အချိန်အခါမှာ တော့ လုံခြုံရေးကိုအခြားပြု ငါးအထောင်တန်နဲ့ တစ်သောင်းတန်ကို အသစ်ထပ်မံရှိက်ထုတ်လုပ်ခဲ့တော့ ဒေါ်လာရွေးဟာ ထိန်းမနိုင်သို့ူးမနိုင်မြင့်တက်ကုန်ပါတော့တယ်။ ဒါဟာ ပဟိုဘဏ်ရဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှုအမှားလုံးပြောရမှာပါပဲ။ ဒီလို ဒေါ်လာရွေးတွေတက်လို့ ပိုကုန်လုပ်ငန်းရှင်တွေက အမြတ်အစွမ်းတွေပိုရာသွားပေးယုံလည်း ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်ပေးတဲ့ ဆင်းရုံးသွားပြည်သူတွေကတော့ ခုရင်းခုရင်းပါပဲ။

က ခုလိုဒေါ်လာရွေးမြင့်တက်မှုပြောင့် ဘယ်သူတွေအကျိုးအမြတ်ရှုပြီး ဘယ်သူတွေအဲနေရာလဲ။ ရှင်းရှင်းလေးပါ။ လောကမှာ ကိစ္စတစ်ခုပြစ်လို့ ဆိုးကျိုးခဲ့စားရမယ်ဆိုရင် အရင်ဆုံးခဲ့ရတာက အောက်ပြေဆင်းခဲ့သွားကျောမွဲလွှဲတန်းစားပါပဲ။ ကောင်းကျိုးဆိုရင်ဟောနောက်ဆုံးမှ ခဲ့ရတာပါ။ ခုံလိပ်ခု ဒေါ်လာရွေးတွေတက်လို့ ကုန်ရွေးနှုန်းတက်တယ်၊ အဲဒါဘဲ့ကို အရင်ဆုံးခဲ့ရတာက အောက်ပြေလွှဲတန်းစားပါပဲ။ ခုလိုဒေါ်လာရွေးမြင့်တက်အောင်လုပ်ခဲ့မှုပြောင့် အကျိုးခဲ့စားရလိုက်တာက လက်တစ်ဆုပ်စာလုံးည်းစာပါ။ ကောင်းမွန်တဲ့ အစိုးရာကားတစ်ရပ်ဆိုတာ လူအမှားစုပြစ်တဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားရှိပြုလွှဲပါတယ်။ အာဏာရှင်အစိုးရက သာ သူတို့အပေါင်းပါ အကျိုးစီးပွားရှိပြုလွှဲပါတယ်။

လူနည်းစာအကျိုးစီးပွားအတွက် ဒေါ်လာရွေးတွေကိုတက်ငဲ့ဆင်းတော့လုပ်တက်ခဲ့ပြီး ခုကျေအောင်တော့ မလုပ်တက်ပြတော့ဘူးလား။ ခုံယုံမွေးတဲ့များက ကိုယ်ပြန်ရောက်နေပါပြီး ပဟိုဘဏ်ကားသွားပါနိုင်ပြုလွှဲပါပြီး ပဟိုဘဏ်အဲနိုင်ပြုလွှဲပါပဲ။ မနိုဘဏ်

ဟာ ဒေဝါလာမှာင်နိုင်ရွှေးကစားသူတွေရဲ့ ကြီးဆွဲရာကငါရတဲ့ဘာ ပြစ်နေရာပါပြီ။ ဒီလိုအချို့မှာ တစ်ဖို့တည်းကြည့်တဲ့ ပုဂ္ဂလိကာဘဏ်အချို့က ဒေဝါလာဝယ်ရောင်းလုပ်တဲ့နေရာကင့် သီကွားမရှိနာ ဝင်ရောက်အမြတ် ဝင်ရှာ့နေတာအဲ့ ဉာဏ်တွေရပါတယ်။ ဒီနေ့ကုန်ရွှေးနှင့်တွေကြီးမြှင့် နေတာတွေရဲ့ အမိကတရားခံဟာ စီမံခန့်ခွဲမှုညွှန်ပျော်တဲ့ အပ်ချုပ်သူလွှဲကြီးမင်းများနဲ့ အပေါင်းပါခရိုနိုင်တွေကြောင့်ပြစ်ပါတယ်။

ယနေ့ကမ္မာပေါ်မှာ ကမ္မာအဆင်းရဲဆုံးနိုင်ငံစာရင်းဝင် တစ်ချိန်က ကမ္မာအဆင်းရဲဆုံးဆိုတဲ့ အီသီယိုးပါးယားနိုင်ငံထက်တောင်ဆင်းရဲနေတဲ့ ကျွန်တော်ဝါးနိုင်ငံဟာ နေထိုင်စားသောက်စရိတ်ကျတော့ ဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံတွေထက်တောင် ကြီးမြှင့်နေပါတယ်။ ဒီအချက်ဟာ ဆင်းရဲသား ပြည် သူတွေကို ပိုမိုချက်တွေဖော်ပါတယ်။ အိမ်နှီးချင်းထိုင်းနိုင်ငံတော် ကျွန်တော် တို့နိုင်ငံထက် နေထိုင်စားသောက်စရိတ်ဟာ သက်သာတာတွေရပါတယ်။ ဒါတွေဟာဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ တိုင်းပြည်ရဲ့ ကုန်ရွှေးနှင့်ဟာ အသိ ဉာဏ်မရှိ ကိုယ်အတွက်ပဲကြည့်တဲ့ လူတစ်စုရဲ့ ခြယ်လှယ်မှုအောက်မှာ ရောက်ရှိနေလို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နေ့စဉ်စားသောက်နေတဲ့ အသားငါးရွှေးတွေ ရှိသာင့်တဲ့ရွှေးထက် ကြီးမြှင့်နေရတာဟာလည်း အသိ ဉာဏ်မရှိတဲ့ အပ်ချုပ်သူများနဲ့ ဘယ်သူသောသောင်တော့ရင်ပြီးရောဆိုတဲ့ စီးပွားရေးဝန်ဆောင်ရေးသားများကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အသားထုတ်လုပ်ခွင့် လုပ်ငန်းလိုင်စင်များလေလံချေပေးတဲ့အဓိက စည်ပင်ကငါးပြီးတော့ တစ်ဦးတစ်ယောက်ထဲကိုပဲ ပြုင်ဘက်မရှိ လုပ်ပိုင်ခွင့် ချေပေးတဲ့အတွက် ရွှေးကျက်ခြယ်လှယ်ခွင့်၊ ပြည်သူတွေအပေါ်အနိုင်ကျွန်ခွင့် ပေးလိုက်သလိုဖြစ်သွားပါတော့တယ်။ ထို့ကြောင့်လုပ်ငန်းရင်တွေဟာ လိုင်စင်ရရှိပေးအတွက် ရွှေးပြုင်ပေးကြ အာဏာရင်နဲ့ပေါင်းပြီး မရရအောင် လုပ်ကြပြီး ထင်တိုင်းကျခွင့်ရ နေကြတဲ့အတွက် ယနေ့အသားငါးရွှေးတွေ ဟာ ရှိသာင့်သည့်ရွှေးနှင့်ထက် ကြီးမြှင့်ကုန်ပြီး ဝက်သား၊ ကြက်သား၊ ဆိတ်သား၊ ရွှေးဟာ တစ်ပိဿာ တစ်သောင်းကျော် ဖြစ်ကုန်ပါပြီး ဒီဒွှေ့တွေကို ကျောကျောအောင်ခံနေရ တာကတော့ ပြည်သူတွေပါပဲ။

ကိုင်းပြည်အပ်ချုပ်ရာမှာ စစ်ရေးအမြင်သာရှိပြီး စီးပွားရေအမြင်နိုင်း

ရေးအမြင်ပရှိတဲ့ အပ်ချုပ်သူအာဏာရင်များ၊ အသိညာတဲ့ လုပ်ရပ် ကြောင့် ခုဆိုကုန်ဖျေးနှင့် မြင်တက်မှုဟာ ပြည်သူတွေ၊ လည်ပင်းကို ရောက်နေပါပြီ။ ဒီလောက်ပြည်သူတွေ ဘားခုက္ခတွေနေရတဲ့ အချိန် ထမင်း တစ်လုပ်အတွက် ပင်ပန်းကြီးစွာရှုပွဲးသောက်နေရတဲ့ အချိန်မှာ အနီး၏ အနေနဲ့ ကုန်ဖျေးနှင့် ပြန်လည်ကျဆင်းအောင်မလုပ်တတ်တော့ဘူးလား။ လုပ်ညီးစွာ အကျိုးစီးပွားအတွက် ဒေဝါလာဖျေးကိုတက်အောင်တော့လုပ်တတ်နဲ့ပြီး ပြည်သူအများစုံ ခုက္ခတွေနေပါတယ်ဆိုတဲ့ အချိန်ကြတော့ ကျဆင်းမလုပ်ပေးနိုင်တာဟာ လုမဆန်တဲ့ လုပ်ရပ်လိုပါ ပြောချင်ပါတယ်။ ယနေ့ တိုင်းပြည်မှာ စင်းရုသားပြည်သူတွေဟာ ကုန်ဖျေးနှင့် ပြီးမြင်မှုကို ဆိုးဝါးစွာ ခံနေရပါတယ်။

ဒီပွားရေးလုပ်ငန်းအများစုံဟာလည်း ဒေဝါလာဖျေးမြင်တက်မှ ကြောင့် ဖျေးကွက်ပျက်နေပါတယ်။ ကွန်ဒိုဒီပိရာဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွေဟာလည်း လျှပ်စီးပေါ်မှတ်ဖြစ်နေတဲ့ အချိန်မှာ ဒီလို ငွေကြေးဖောင်းပွဲနှင့် တစ်နေ့တြော့ အချိန်မှာ အချိန်မီ မထိန်းနိုင်ဘဲ ဒီအခြေအနေတိုင်း သာ ဆက်သွားမယ်ဆိုရင်တော့ မကြောသေးမီအချိန်မှာ ပြန်မှုစီးပွားရေး လျှပ်စီးပြစ်သွားနိုင်ပါတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်း သတိပေးရေးသားလိုက်ရပါတယ်။

ဥ.သ.သ. ထုတ် News Watch ရှာနယ်ထောင်းပါ။

ပန်းပံ့ရိပ်ကို အကျဉ်းတန်စေသောမူခွင့်းများ

ကျော်ကြီး(MDY)

‘မန္တလေးမှာ ဇာရတာ တစ်နေထက်တစ်နေ့၊ ပိုကြောက်ဇာမိပြီ။ အပြင်တွက်ရင်လည်း ရင်တထိတိတိတိနဲ့ လန့်ဇာရတယ်၊ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ် ပြန်ရောက်မှသက်ပြင်းချိနိုင်တယ်’

‘ဇော်ကြီးတောင် ဆုပ်စုံ ပိုက်နှုက်လုယက်ရဲနေတော့ အပြင်ကို မထွက်ရတော့ဘူး။’

‘ဇော်ကြီးမြို့လယ်ကောင်မှာတောင် သေနတ်နဲ့ပစ်ရဲတယ်ဆိုတော့ တရားဥပဒေစိုးမှုးမှုမရှိတော့သလို ခဲ့ဘားဇာရတယ်’ ဒီအသံတွေကတော့ မြန်မာနိုင်ရဲ့ယဉ်ကျေးမှုမြို့တော် မန္တလေးမြို့မှာဇာမိပိုင်ကြတဲ့ မြို့ခဲ့တွေရဲ့ ရုတေလားပြားဆိုဇာကြတဲ့ စကားသံတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ အပြားအဆို အငော အထိုင်၊ ယဉ်ကျေးမှုသိမ်းမွေ့မှု၊ အညှိဝတ်ကျေပူးဇာမှုမှာ မြန်မာမှာရာများမက ကဗ္ဗာမှာတောင် နာမည်ကြီးတဲ့ ဈွေမန်းမြို့ရေးဘယ်လို့ဖြစ်ကုန်တာလုံလို့ ပေးရမလို့ဖြစ်နေပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့လေး၊ ငါးနှစ်လောက်ကစပြီး မန္တလေးမြို့မှာ အကြမ်းဖတ်

လုယက်မှုတွေ၊ ဖို့မှ အန္တကြမ်းစီးမှု၊ သားပြတိက်မှုတွေ သိသိသာသာ များပြားလာပါတယ်။ ဘာရနိုင်းရန်စမ် မရှိဘဲ လမ်းသွားလာတွေကို အပ်စွဲရန်ပြုမှုတွေ၊ စားဖြင့်ခုတ်မှုတွေ၊ ညုပိုင်းရပ်ထားတဲ့ကားများကို အကြောင်းပဲ ဖျက်စီးမှုစတဲ့ မင်းမှုစရိတ်ဆန်ဆန် အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်တွေ များပြားလာမှုတွေကြောင့် ခုဆိုရင်ပြုခဲ့တွေဟာ ဖို့မိမ်ကြောင့်ကြမှုတွေနဲ့ နေထိုင်နေရပါတယ်။

ပြီးခုတဲ့ရက်ပိုင်းကပဲ စက်မှုပြီးသစ်ဘက်မှာ ဆိုင်ကယ်စီးအဖူးသမီး ဆိုကနေ ဆိုင်ကယ်ချင်းယဉ်ပြီး ပိုက်ဆံအိတ်လုယူတွေက်ပြီးမှုပြစ်ပွားခဲ့ပါ တယ်။ ပိုက်ဆံအိတ်လုယက်မှုအရှင်ကြောင့် အလုခံရတဲ့အမျိုးသမီးဟာ ဆိုင်ကယ်မှာက်ပြီး ဒက်ရာများရရှိကာ နေရာမှာတင်သေးဆုံးသွားတဲ့အထိ ထိတ်လန့်ကြောက်မက်ဖွေယ်ရာပြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီလို့ဆိုင်ကယ်ချင်းယဉ်ပြီး လုယက်မှုတွေဟာ အဂျိန်တရာ့အန္တရာယ်များပြီး စုလိုဆိုင်ကယ်စီးလုယက် မှုတွေကြောင့် မကြောခဲာ ထိနိုက်ဒက်ရာများရရှိနေကြပြီး အသက်သေး ဆုံးမှုအထိပါဖြစ်နေပါတယ်။

ဒီထက်ဆုံးတာက နေ့ခင်းကြောင်းတောင်မှာကို အတင့်ရှုစွာ ဆိုင်ကယ်အပ်စလိုက်ဖြင့် ရိုက်နက်ထိုးကြိုတ်ပြီး ဆိုင်ကယ်လုယက်မှုတွေကို မင်းမှုစရိတ်ဆန်ဆန် ပြုလုပ်နေကြတဲ့အတွက် ပြီးခဲ့ပြည်သူတွေဟာ အပြင်ထွက်ရမှာကို ကြောက်နေကြပါတယ်။

ပြီးခုတဲ့ရက်ကပဲ ဆိုင်ကယ်နဲ့ကားနဲ့တိုက်မှုပြစ်ပွားတာမှာ ကားပိုင် ရှင်နဲ့ဆိုင်ကယ်သမားစကားများရာ ကားပိုင်ရှင်မှုဆိုင်ကယ်သမားကို သေနတ်နဲ့ဖြစ်ပွားတဲ့အထိ အတင့်ရွှေလုပ်ဆောင်နေကြပါတယ်။ ဖြစ်ပွားတာက နေ့ခင်းကြိုးမြှုပ်လယ်ခေါင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးခုတဲ့ နှစ်ပိုင်းကလည်း ပို့တယ်တစ်ခုမှာ တည်းဆုံးစည်းချင်းစကားများရောကျင့် သေနတ်နဲ့ ပစ်ခတ်မှုဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။ ဒီလို့နေ့ခင်းကြောင်းတောင် မြှုပ်လယ်ကောင်မှာ သေနတ်နဲ့ပစ်ရဲတဲ့အထိ ဖြစ်ပွားနေတာဟာ မန္တလေးတိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့ရှု ပြီးနေလှယ်အပေါ်လုံခြုံရေးပေးနိုင်မှုကို မေးခွန်းထုတ်စရာဖြစ်နေပြီး ပြီးရုံးကျပေးစီးမှုဟာ လွန်စွာဆုံးရွားနေပါတယ်။ ဒီသေနတ်တွေက ပြီးထက် ဘယ်လိုရောက်ရှိလာတာလဲ။ ဒီလို့ကိုင်ဆောင်နေသတွေရော

ဘယ်လောက်များရှိနေပြီလဆိုတာ စိုးရိမ်ဖွယ်ရာအမြဲအင့်တွေပြစ်
ပါတယ်။

ခုလည်း လက်နက်တွေ အစုလိုက်အပြုလိုက်ဖမ်းဆီးရမှုတွေ ကြား
သိနေရတော့ဖြူ၊ ခဲ့တွေဟာ စိုးရိမ်ထိတ်လန့်မှုတွေပြစ်နေကြပါတယ်။ မြို့ရဲ့
ဥပဒေစိုးများ၊ လုံခြုံမှုကို ပြစ်းလွှာက်နေပါတယ်။ အရင်က အီးရှုံးများ
စက်ဘီးသော့မေတ္တားတော် မပျောက်တဲ့ဖြူဟာ ရှေတော့လုယာကိုမျှော်
စိုးများ၊ အနဲ့ကြမ်းစီးမှုတွေပြစ်ပေါ်နေတာ ယဉ်ကျေးမှုဖြူတော်ပုံရိပ်ကို
အင်မတန်အကြီးတန်အရှင်ဆိုးဆပါတယ်။

ဒီလိုမှုခင်းတွေပြစ်လာရတဲ့ မူလအာစ်မြှစ်ကတော့ ၁၉၈၈ စစ်အာဏာ
ရှင်တွေ အပ်ရှုပ်နဲ့တဲ့နောက်ပိုင်း ဤမ်းချမ်းရေးအကြောင်းပြု ဝင်ရောက်
ကျူးကျွော်နေထိုင်လာတဲ့ ၀၊ ကိုးကန်း၊ တရာတ်တွေရဲ့နောက်ဆက်တွဲ
အကျိုးဆက်တွေပြစ်ပါတယ်။ သူတို့ဝင်ရောက်လာမှုနဲ့အတူ ပူးတွဲပါလာ
တာဘာတော့ မူးယစ်ဆေးများပါပဲ။ မစွဲလေးဖြူဟာ နယ်စပ်အသီးသီးကင့်
ဝင်ရောက်လာတဲ့ မူးယစ်ဆေးတွေရဲ့ပင်မ ဆုံးစည်းရာဖြူပြစ်နေပါတယ်။
ဒီဇူး မွန်လေးဖြူများ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ လောင်းကစားနဲ့ အရက်ဆိုင်တွေဟာ
လွယ်လွယ်ရတဲ့အရာတွေလို့တော် ပြောရမလိုပြစ်နေပါပြီ။

ဒေါ်အကျိုးဆက်ကတော့ လွှဲပေါ်တွေဟာ မူးယစ်ဆေးဝါးတွေသုံးစွဲ
လောင်းကစားတွေလုပ်၊ ပိုက်ဆံပြတ်တော့ ခုလို လွှဲမိုက်ဆန်ဆန် လုယက်မှု
တွေလုပ်လာကြပါတာပဲ။ လွှဲယ်တွေဟာ မူးယစ်ဆေးများသုံးခြွဲပြီး
အသိုက်များပျောက်ဆုံးကာ အကြောင်းမဲ့အကြောင်းဖောက်မှုတွေ လုပ်လာ
ကြပါတယ်။ ခုခို့မစွဲလေးဖြူများ ကေတာ်စိုးဆိုင်တွေမြှုလိုပေါက်ပေါ်များ
လာတော့ လွှဲယ်တွေအတွက် စိတ်လွှတ်ကိုယ်လွှတ် သာာက်စားမူးယစ်
ဖျော်ပါးစရာင့်ရာတွေပြစ်လာပါတယ်။

ဒီလို မင်းမဲ့စစ်ရိုက်ဆန် မှုခင်းတွေပြစ်ပေါ်လာတဲ့အကြောင်း
အရင်းများရဲ့အမိကတရားခံကတော့ ခေတ်အဆက်ဆက် မစွဲလေးဖြူကို
အပ်ရှုပ်နဲ့တဲ့ အပ်ရှုပ်သုအာဏာပိုင်များပြစ်ပြီး သူတို့ရဲ့အားနည်းချက်
ခြောင့်ပြစ်ပါတယ်။ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ လောင်းကစားများလုပ်ငန်းများကို
ထိရောက်စွာဖမ်းဆီးနိုင်နှင့်မှုမရှိပြင်း၊ အရက်ဘီယာဆိုင်များ ကေတာ်စိုး

များ အလွန်ပေါ်များလာခြင်းတို့ကြောင့် အခုလို့ ဒုစိုက်မှုများပေါ်များလာတာပဲဖြစ်ပါတယ်။

ယနေ့ထိ လုယက်မှုတွေ၊ အကြမ်းပက်မှုတွေ လျော့နည်းသွားခြင်း၊ မရှိသေးတာ ပြစ်မှုကျူးလွှာသုသွေးကို ထိနေရက်စွာ ဖမ်းစီးအရေးယူအပြစ် ပေးနိုင်မှု နည်းပါးနေသေးတာ၊ များယစ်ဆေးဝါး လောင်းကစားလုပ်ငန်းများ ပပျောက်အောင်ကိုမနိုင်နင်းနိုင်သေးတာဟာ မန္တလေးဖြို့ရဲ့တပ်ဖွဲ့ရဲ့၊ အရည်အရွင်း၊ ဗျားဆောင်မှုအားနည်းချက်များကြောင့်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၄ ခုနှစ်ထဲမှာ စာရေးသူရုံးအစ်မအပါအဝင် ပိတ်ဆွေနှစ်ရှိုး ဆိုင်းကယ်စီး လုယက်မှုခဲ့ခဲ့သူများထဲမှာပါဝင်နဲ့သော်လည်း ယနေ့ထိ တရားခံဖမ်းပါ့ခြင်း၊ လုံးဝမရှိသေးပါဘူး။

စာရေးသူရုံးအစ်မအလုခဲ့ရတာဆိုရင် ပြည်ကြီးတံ့ခွန်အဆင့်မြင့် ရှစ်ခုန်းရှုံးမှာပါး၊ နောက်မိတ်ဆွေတစ်ရှိုးကလည်း ၁၁ ရှစ်ခုန်းအကျွေ မှာပြစ်တာပါး၊ ဒီလိုရှစ်ခုန်းရှုံးမှာတောင် အတင့်ရဲစွာ လုယက်နဲ့ရဲတာ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုအတွက် လုခြေရေးပေးနေတဲ့ မန္တလေးရဲတပ်ဖွဲ့ကို မထိခဲ့မြင်စိမ့်ခေါ်နေသလိုပြစ်နေပါတယ်။ ပြီးတော့ မန္တလေးဖြို့ခဲ့တွေက လည်း ရဲတပ်ဖွဲ့ရဲ့ စွမ်းရည်ကို အခုလိုမေးခွန်းထဲတို့လာကြပါတယ်။

လယ်သီမီးခဲ့ရလို့ ဆန္တပြတဲ့ တောင်သူတွေ၊ ပညာရေးအတွက် ဆန္တပြတဲ့ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေ၊ လုပ်ခလာစာအတွက် ဆန္တပြတဲ့ အလုပ်သမားတွေ၊ မတရားမှုအတွက်ဆန္တပြတဲ့ပြည်သူတွေအတွက်ဆိုရင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဟာ ကြီးမားတဲ့အင်အားရဲ့ တားဆီးကြတယ်။ ဂိုင်းဝန်းပိတ်ဆို ထားကြတယ်။ ဖမ်းဆီးနိုင်ကြတယ်။ တရားရဲ့၊ ထောင်ထဲထိမရောက် ရရှိရောက်အောင် ပို့ဆိုင်ကြတဲ့အတိုင်းကြတယ်။ လက်ပဲတောင်းတောင်အရေး အခင်း၊ ကျောင်းသားအရေးအခင်းမှာဆိုရင် ကမ္ဘာကတောင် အံသာရ လောက် အောင်လက်စွမ်းပြနိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။

(c) အုံခိုးလောက်အစွမ်းထက်တဲ့ ရဲတပ်ဖွဲ့ဟာ ဘာကြောင့်အတင့်ရဲ့ စွာအနုစဉ်နှီးပါးပြစ်ပေါ်နေတဲ့ နှီးဆိုးလုယက်မှုတွေ၊ အကြမ်းပက်မှုတွေကို ဆန္တပြတောင်သူတွေ၊ ကျောင်းသားတွေကိုဖြုံခဲ့သလို ဖမ်းဆီးပြီး တရားရဲ့ အရောက်မပို့နိုင်တာလဲ။

(၂)မြို့သူမြို့သားတွေအတွက် အန္တရာယ်ပေးနေတာထွေကို ဘာ ခြောင့် အင်အားသုံးပြီး မလဖြေရှင်းနိုင်တာလဲ။ ဒုစရိတ်သမားတွေကို နှစ်နှင့် တဲ့အဓိကမှာ ပြည်သူတွေ၊ တောင်သူတွေ၊ ကျောင်းသားတွေတို့က ဖိုးဆိုးလက်စွမ်းပြခဲ့တဲ့ အင်အားကြိုးမှားတဲ့ရဲတပ်ဖွဲ့ကြိုး ဘယ်ရောက်သွားသလဲ။

ရဲတပ်ဖွဲ့ဟာ အထက်ကအာဏာပိုင်များက နိုင်းတာကိုလိုက်လုပ် နေမယ့်အစား ရုက္ခဗောင်တိတာဝန်ဝွေရားနှုန်းအညီ တာဝန်ကိုထမ်းဆောင်ကြ ဖို့ လိုပါတယ်။ ပြည်သူတွေပေးအပ်ထားတဲ့လစားရိုက္ခာ ကိုရယူခံစားထားတဲ့ အတွက် တာဝန်ကျော်များနှင့် ပြည်သူကိုအကာအကွယ်ပေးစောင့်ရောက်ဖို့ တာဝန်ရှိပါတယ်။ ယနှစ်မျှလေးမြို့အပါဝင် တစ်နှင့်ငဲ့လို့ မင်းမှစရိတ် ဆန်သနပြုလုပ်နေသော ဒုစရိတ်မှုပွဲပေါ်ပေါ်ဖို့အတွက် ထိရောက်စွာ နှစ်နှင့် ဖို့ အရေးပေါ်လိုအပ်နေပါပြီ။

ဒိုဂုစ်ကိုမှုတွေဖြစ်ပေါ်လာသောင် တွေန်းအားပေးနေတဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ လောင်းကစားလုပ်ငန်းများကို ထိရောက်စွာဖော်ပေးသော်လည်းနောက်နှင့် ပြုပို့လိုခဲ့ပါပြီး မူးယစ်ဆေးဝါးဆိုရင် ဘယ်မြို့နယ် ဘယ်ရပ်ကွက်မှာ ပေါ်တယ်၊ လောင်းကစားဆိုရင် ဘယ်နေရာမှာရှိတယ်ဆိုတာ မြို့ခံတော်တော် များများ တောင်သိနေကြတော့ တာဝန်ရှိရများက ပိုပြီးသိလိမယ်လို့ယူဆပါတယ်။ အမိုက်တာဝန်ရှိတဲ့မျှလေးနဲ့တပ်ဖွဲ့အနေနဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ လောင်းကစား လုပ်ငန်းများကို ဟန်ပြုမဟတ်ဘဲ ဖိမိစီးစီးနဲ့ နှစ်နှင့်စေချင်ပါတယ်။ ဖမ်းဆီးတဲ့နေရာမှာလည်း မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသွား၊ လောင်းကစားလုပ်သွား၊ လက်ခွှုံ့နိုင်တွေလောက်ပဲအဖမ်းပြုမနေဘာ၊ အသီးတစ်ရာအညာတစ်ဆို သလို တကယ်မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းချုပ်ပြုမြို့၊ နေရာမှာများ၊ နောက် ကွယ်ကကြိုးကိုင်နေသောခေါင်းဆောင်များ၊ လောင်းကစားနိုင်ကြိုးများ ကိုပါ ဖမ်းဆီးနှစ်နှင့်စေချင်ပါတယ်။

မြန်မာသူရင်မင်းဆက် နောက်ဆုံးနှစ်းစွဲသွားတဲ့နှစ်းမြို့၊ စာလေဂိတ် သဘင် အနုပညာ ဘာသာ၊ သာသမာနာ နေလို့လလို့ထွေန်းကားနဲ့တဲ့ မြန်မာ ယဉ်ကျေးမှုမြို့တော်ဖြစ်ပြီး မြန်မာသာမက ကန္တာကပါ လေးစားတွေနှင့် ထားခံရတဲ့မြို့ဖြစ်ပါတယ်။ ခုတော့ ဒုစရိတ်လုပ်များတဲ့မြို့၊ လုအိုမှုကင်း ပုံတဲ့မြို့၊ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ လောင်းကစားပေါ်များတဲ့မြို့၊ အဖြစ် အကျဉ်းတန်

ရပ်ဆိုးနေပါတီ၊ ဒါကြောင့် မန္တလေးကိုအပ်ချုပ်သူအကာစိုင်များနဲ့၊
ရတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ဖြူကိုအကျဉ်းတန် အရပ်ဆိုးစေသော၊ ဖြူသူဖြူသား
တွေရဲ့ အသက်ဆိုးအမိမိစည်းစီမံကို ပြစ်းခြောက်နေသော ဒစ်ရိုက်အမှုများ
ကို အမြန်ဆုံးပထဗျာက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးစေချင်ပါတယ်။

၁၇.၇.၁၅ ထွက် News Watch ဂျာနယ်

လူသားသနတဲ့စိတ်ဓာတ်တွေ ပပါက်စီးစေပို့

ကျော် (MDY)

ပြီးခဲ့တဲ့ အပတ်က စဟန်းမြို့၊ ယှဉ် တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်းသွယ်ရှိ နေအိမ်၏ငြိမ်နှင့်တစ်နှစ်ရုံမှာ အသက် (၈)နှစ်အချွဲယ် ပိန်းကလေးငယ်အား နိပ်စက် ညျဉ်းပန်းခဲ့မေ့ရမှုတတ်ပုံများ ဖော့ဘုတ်လူမှုကွန်ရက်မှာ တက်လာပြီး ကယ်ထုတ်ပေးဖို့တောင်းဆိုထားတဲ့ သတင်းဟာ ဖော့ဘုတ်မှာ ပုဂ်လောရိက်ကုန် ပါတော့တယ်။

အချွဲယ်မရောက်သေးတဲ့ ကလေးငယ်တစ်ယောက်ကို လူမှုသန့်စွာ နိပ်စက်နေတာတဲ့ပုံတွေဟာ မြင်ရသူအပေါင်းကို အော့နဲ့နာစေခဲ့ပါ

တယ်။ ဒီလောက်စာနာတရားကင်မဲ့ရွာ လုပ်ဆောင်မျက် ဘယ်လူမှုအဖွဲ့
အစည်းကမှ လက်သင့်မခံပါဘူး။ ယခုမောက်ပိုင်း ဒီလိုကလေးသူငယ်တွေ
နှင့်စက်ညွှေးပန်းခဲ့ရမှုတွေ မကြာခဏဖြစ်ပွားနေတော့ လွှာတွေရဲ့ လူသား
ဆန်တဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ တဖြည့်းဖြည့်းလျော့နည်းလာပြီလားလို့ ဓာတ်
တွေးနေ့မီပါတယ်။ မဖြစ်ပွားတဲ့ ကလေးငယ်ကတော့ သူတော်ကောင်းနဲ့
တွေးသွားတယ်လို့ ပြောရမှာပါပဲ။ တာဝန်းပြည့်သူတစ်ယောက်ရဲ့ သတင်း
ပေးတိုင်ကြားမှုကမဲ့ ဖော့ဘုတ်ပေါ်သတင်းများတက်လာပြီး ဓဏေလေး
အတွင်းမှာ အုတ်အော်သောင်းတင်းပြစ်ကျန်ကြပြီး အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးက
သွားရောက်ဖို့ စမ်းမေးမြန်း ကယ်ဆယ်မို့ပြုလိုပ်ကြပါတော့တယ်။

ယခုကိစ္စကို တွေ့ရှုပြီး သက်ဆိုင်ရာကိုသတင်းပေးတိုင်ကြားတဲ့
ကိုစည်းသွေ့သွေ့ကို စိတ်ထဲက ချီးကျျီးရှုတ်ပြုမေ့မီပါတယ်။ ငါ့ကိစ္စမှ
မဟုတ်တာဆိုပြီးမျက်နှာထွေမသွားဘဲ မတရားတာလုပ်တာကို လက်မခံချင်
တဲ့ စိတ်၊ ကြိုးနိုင်သော်လည်း အနိုင်ကျင့်တာကို လက်မခံတဲ့ စိတ်၊ လူသားဆန်
တဲ့ စိတ်တာတဲ့ အပြည့်အဝရှိတဲ့ ကိုစည်းသွားရွှေ့နေတို့အားလုံးအတွက်
အတုပုံဖွယ်ရာပြစ်ပေသည်။

ဘာလိုလဲဆိုတော့ ဒီဇူးကျွန်တော်တို့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ‘သွားမပါနဲ့
အမွေပတ်လိမ့်မယ်’၊ စားခုတ်ရာလက်ဝင်မလျှော့နဲ့ ဆိုတဲ့ လူသားမဆန်တဲ့ စိတ်
ဓာတ်တွေ အထောင်လေး၊ ကြိုးတွေးနေတာ စိတ်မကောင်းစွာမေ့ကြားသိ
မြင်တွေ နေရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စွဲခွဲသာသာမြန်မာလျှော့မျိုးတွေရဲ့
ရှုတ်ယွှေ့ဖွှေ့တဲ့ အပြည့်အဝရှိပါး ကို ရိုင်းပင်းကုည်းတော်ရှုင်း၊ စာနာ
သနားတာတ်ခြင်းဆိုတဲ့ စိတ်တွေ တစ်စတ်စွဲနဲ့ မြန်မာရွှေ့နေတို့ အတွက် များစွာပြီး
ခြောက်နေပါတယ်။ ယင့်ကွွာဥားလည်း လွှာကျင့်ဝတ်တွေ၊ လူသားဆန်
တဲ့ စိတ်ထားတွေ၊ တာဝန်ယွဲတဲ့ မူတွေ ကြင်နာသနားတာတဲ့ မူတွေ
တဖြည့်းဖြည့်းလျော့ကျေလာတာဟာ လူမှုအဖွဲ့အစည်းအတွက် များစွာပြီး
ခြောက်နေပါတယ်။

ပြီးခဲ့ရက်ပိုင်းကပဲ မန္တလေးမှာ မနှက်ပိုင်း အပြင်ထွက်တော့ သီးပဲ
လမ်းမှာ အမျိုးသမီးငယ်တစ်ဦး ပက်လက်အမှုအထားနဲ့ လဲကျေနေတာဆို
တွေကြုံခဲ့ရပါတယ်။ စိန်းကလေးရဲ့ မျက်နှာနဲ့ ဦးခေါင်းများမှ

သေးများထွက်နေတာထွေရမှာတယ်။ ဘားမှာ ထမင်းဘူးမှ ထမင်းများပြု၍
ကျေဖြိုး စီးလာတဲ့ စက်ဘီးက ရှေ့ဘီးများကော်နေပါတယ်။
ကြည့်ရတဲ့ အနေအထားအရ ဖိန်းကလေးဟာ အသက်ရှိသေးတယ်လို့
ယူဆရပါတယ်။ ဒစ်ရာက မများဘူးဟုယူဆရပါတယ်။ သူ့ဘား
ပတ်လည်မှာတော့ လူအများက ကော်ချက်အမျိုးမျိုးပေး စိုင်းကြည့်နေ
ကြပါတယ်။ ကားထွေကလည်း ထိုလူအပ်ကို မနည်းရှောင်မောင်းနေကြပါ
တယ်။ ကားတစ်စီးနဲ့ ချိတ်ပိတာဖြစ်ပြီး ကားကတော့ ထွက်ပြီး သွားပြီ
လို့ သိရပါတယ်။ လူအပ်ထဲမှ ကြည့်နေသူ တစ်ယောက်က 'ကားတစ်စီးနဲ့
ဆေးရှုံး အပြန်ရှုံးလိုက်ရင်ကောင်းမယ်ထင်တယ်' မသေသေဘူးမှု' ပြောဆို
လိုက်ပါတယ်။ ထိုအချိန်မှာ လူအပ်ထဲက တစ်ယောက်က သွားမထိနဲ့။
ရုမလာသေးဘူး အမျှပတ်လိမ့်မယ်၊ လူနာတင် ကားစောင့်ဦးဆိုပြီး ပြောဆို
လိုက်တော့ ဘယ်သူမှုမကိုင်ကြတော့။ သိပ် မကြာစင်မှာပဲ ယာဉ်ထိနဲ့ ရုမ္မား
လူမျှကျည်းရေးကားရောက်လာပြီး ဆေးရှုံးသယ်သွားကြပါတယ်။

မှာက်ဖြစ်စဉ်တစ်ခုကတော့ လွှာနဲ့တဲ့ ၂ နှစ်လောက်က သွေးယ်ရင်း
အဖေဖြစ်ခဲ့တာပါ။ သွေးယ်ရှင်းအဖေဟာ ညာငါးပိုင်းဆိုင်ကယ်စီးသွားရင်
ရှုတ်တရက်သွေးတိုးလာကာ လမ်းဘားကသစ်ပင်ဝင်တိုက်ပိုပြီး အသက်ဆုံး
ရှုံးခဲ့ရပါတယ်။ သွေးယ်ရှင်းအဖေဟာ ဖြစ်တဲ့ နေရာမှာပဲ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့
ကုည်းကယ်ဆယ်မွှေ မျက်ချင်းမျက်ရှိခဲ့သူ နာရိဝက်ကျော်ကြာ အစင်းဖြစ်ပွားရာ
နေရာမှာအချိန်ကုန်းခဲ့ပါတယ်တဲ့။

ဆေးရှုံးရောက်တော့ အသက်ရှိသေးပြီး ရောက်တာ မှာက်ကျေသွား
တဲ့ အတွက် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရတာဖြစ်ပါတယ်။ သွေးယ်ရှင်းအဖေဖြစ်သွားကို
ဖြစ်ဖြစ်ရှင်း စိုင်းအဲကြည့်မနေဘဲ ဆေးရှုံးကို အချိန်မိပိုင်းခဲ့ပါက အသက်
မဆုံးရှုံးနိုင်ဘူးလို့ ပြောလို့ရပါတယ်။

လူတစ်ယောက်ရဲ့ အသက်ဟာ ဖိန်းစကြည့်နဲ့ အမျှအရေးကြီးပါ
တယ်။ ဒီဇူးအချိန်အခါမှာ မော်တော်ယာဉ်မှားပေါ်မှားလာပြီး ယာဉ်
မစေကြတာ ဆဖြစ်မှုထွေများလာတဲ့ အချိန်မှာ ခုလိုမျိုးဖြစ်နေတာထွေဟာ
လူမှုအသိင်းအပိုင်းအတွက် အင်မတန်စီး ရိမ်စရာပါဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုမေတ်တာဆဖြစ်မှုထွေကို ချက်ခြင်းကုည်းကယ်ဆယ်မွှေ မရရှိလို

ဆေးရုံရောက်နောက်ကျပြီး သေဆုံးရတဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေငါးစဉ်နှင့်ပါးလိုရှိငါးပါ
တယ်။ ဒုက္ခရောက်နောက်သူကို လူထုကရှုက်ခြင်းပါဝင် ကုည်းကယ်ဆယ်မျှ
မရှိဘဲ လက်ရောင်လာရတဲ့ အမိကအကြောင်းအရာတစ်ခုကတော့ လွှမှား
ချေတ်အောင်တဲ့တရားဥပဒေတွေနဲ့ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းတွေရဲ့ ပြည်သူ့အပ်
ဆက်ဆံတဲ့ ဆက်ဆံရေးတွေကတွေကြောင့်လို့ပြောရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကိုယ်ရှုမှာ ယာဉ်တိုက်မှုဖြစ်တာတွေ၊ မတော်တဆုံးမှုဖြစ်တာတွေ၊
ကျော်းမာရေးကြောင့်မှုးမေးလဲနေတာတွေစေတဲ့ ဒုက္ခရောက်နောသူတွေကို
တွေ့ရှိပါက ကုည်းရှင်ပေမယ့် ရဲစခန်း၊ ဆေးရုံမှားရဲ့ ကုည်းလာတဲ့သူအပေါ်
ကုည်းလာသူအဖြစ် နေးတွေ့တဲ့ ဆက်ဆံမှုမရှိဘဲ တရားခံလို့ တပည့်လို့
ဆက်ဆံတဲ့ ဆက်ဆံရေးကြောင့် ကုည်းသူတွေစိတ်ပျက်စေရပါတယ်။
ဒါအပြင် တရားရုံးမှာ ကိုယ့်စရိတ်ကိုယ်စား အလုပ်ပျက်အကိုင်ပျက်
ရုံးနှင့်အကြိမ်ကြိမ်လိုက်ရတာတွေ၊ ရုံသက်သေလုပ်ပေးရတာတွေ၊ ဆေးရုံး
မှာ လူနာသားပို့ရင် ပိုင်ရှင်မူလူနာဆိုရင် ကုသာပေးမွှုမရှိတော့ မိမိငွေလှတ်
ကုသာပေးနဲ့ရှုတွေ၊ လာရိုတဲ့သူ မယိုသကာနဲ့ တရားခံစစ်သလို စစ်ဆေး
နေရှုမှားကြောင့် ကျော်တော်တို့မြန်မာလွှမျိုးတွေရဲ့ချုစ်ရာကောင်းတဲ့ မိတ်
ထားကောင်းလေးတွေ ပျက်စီးကုန်ကြရပါတယ်။

အပ်ချုပ်ရေးပိုင်းနဲ့ ဌာနဆိုင်ရာအသီးသီးက လူကြီးတွေ အကတိ
လိုက်စားမွှုတွေ၊ မတော်မတရားလုပ်မှုတွေကို သက်ဆိုင်ရာကိုတိုင်ကြားပါ
ကလည်း အာဏာရှင်စနစ်ကြောင့် အတိုင်းရသူက ဘာမှမဖြစ်ဘဲ တိုင်တဲ့
သူပင် ပြန်အညွစ်စီးပြီး ဒုက္ခရောက်ရကြတာအမှားကြီးပါ။

ဒီထက်ပိုးဆိုးတာက တိုင်တဲ့သူတင်းမဟုတ် တိုင်သူရဲ့မိသားရဲ့
ဆွေမျိုးလိုက်ပါ ဒုက္ခပေးခံရတဲ့ သာမကတွေကအမှားကြီးရှိခဲ့ပါတယ်။
စခါမှာဆိုရင် မိမိပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဒုစရိတ်လုပ်ငန်းတွေလုပ်နေတာတွေကို
သက်ဆိုင်ရာကို အသီပေးမတိုင်ကြားရဘူး၊ ကိုယ့်မျက်စီရေးမှာတင်
ခါးပိုက်နှိုက်လုယ်ကိုဖြစ်နေတောင် မမပြောရ မဆိုရတဲ့အထိဖြစ်နေကြရပါ
တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ တရားခံမှားက မိမိအပေါ်ရန်ပြီးဖွဲ့ပြန်လည်
လုပ်ကြခဲ့ရမှာကို ကြောက်ကြပို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါအပြစ်တွေက တရား
ဥပဒေဟာ ပြည်သူမွှုတွေကို လုခြေကာကွယ်မှုမပေးနိုင်ဘူးဆိုတာ ပြန်ပါတယ်။

ဒီလို ခုက္ခရာက်တဲ့သူများကို ကူညီပေးတဲ့သူတွေ၊ အဘတာပိုင်များရဲ့အကတိလိုက်စားမှု မတော်မတရားလုပ်မှုတွေကို ဖော်ထုတ်တိုင်ကြားတဲ့သူတွေကို ဥပဒေရဲ့ကာကွယ်စောင့်ရောက်မှုမရရှိခြင်း ပါမိအလုပ်အကိုင်ပျက် ဇွဲကုန်များကျများပြီး ဝန်ထုပ်ဝန်ထိုးပြစ်ဆေတဲ့အတွက် အားလုံးဟာ ကိုယ့်နဲ့မဆိုင်မပါဝင်ကြတော့ဘဲ မသိချင့်ယောင်ဆောင် ရှောင်ဖယ်သွားကြ တော့တာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေပြည်သူတွေဟာ ရဲစခန်းတို့၊ ဆေးရဲတို့ကို အားကိုးစရာအဖြစ် မမြင်ကြတော့ဘဲ ရဲဆိုရင်စွဲမှုနဲ့စရာအဖြစ် မြင်စောကတာဟာ တိုင်းပြည်အတွက်ကောင်းမွန်တဲ့ လက္ခဏာမဟုတ်ပါဘူး။ ရဲစခန်း၊ ဆေးရဲများကို ပြည်သူတွေက သွားလာရာမှာကြောက်တဲ့နေရာတွေ အဖြစ်မရှိသင့်တော့ဘဲ အားကိုးစရာနေရာအဖြစ် ပြပြင်ပြောင်းလဲသင့်ပါပြီ။

ဒီနွေထိနားမလည်တဲ့အကြောင်းရာတစ်ခုက ကျွန်ုတော်တို့နှင့်မှာ တစ်ခုကဗျာခုကြောင့် ထိနိုက်ခက်ရာရပါက အခင်းဖြစ်ပွားတဲ့နေရာနဲ့ အနှံးအနှားမှာ ဆေးရဲ ဆေးခန်းများရှိသော်လည်း အစိုးရေဆေးရဲများမှလဲ ဘယ်ပုဂ္ဂလိကဆေးရဲမှ လက်ခံကုသပေးချင်းမရှိတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အကြောင်းပြချက်ကတော့ အမှုပတ်မှုနဲ့လိုပါတဲ့။ ဒီလိုအွဲမှားတဲ့ ဥပဒေတွေကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးရှုံးမှုတွေ ဘယ်လောက်တောင်ရှိခဲ့ပြီလဲဆိုတာ မခန့်မှုနဲ့နိုင်ပါဘူး။ ပုဂ္ဂလိကဆေးရဲအားလုံးကို တရားဝင်အမိန့်ထုတ်ပြန်ပြီး လက်ခံ ကုသပေးနှို့အွေ့ကြားသင့်ပါတယ်။

ခုဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ တွေ့သိလိုပိုပ်သာလမ်ထက် ကလေးငယ်ကို ညျဉ်းပန်းနိုင်စက်မှုဆိုရင်လည်း ဒီလုပ်ကိုမြင်တွေပြီး လူမှုစိတ်စာတ်အပြည့်အဝနဲ့ သက်ဆိုင်ရာရဲစခန်းကို စုလိုလွှဲကွန်ရက်ပေါ် မရောက်ခင် တစ်ပတ် လောက်ကတည်းက သွားတိုင်ခဲ့ပေမယ့် ချက်ချင်းအရေးယူဆောင်ရွက်မှု မရှိခဲ့တာတွေရပါတယ်။ ကလေးငယ်ဟာ ခုလိုနိုက်စက်ခံနေရတာ ရက် ၂၀ ကျော်ပြီလိုပြောပါတယ်။

ခုလျှော့ကွန်ရက်ပေါ်တော်ပုံများ ပျုံနှုံသွားမှသာ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုပြုလုပ်တာဖြစ်ပါတယ်။ နေအီမီသို့သွားရောက်စစ်ဆေးလော့လည်း ခံရတဲ့ကအေးငယ်ရော နှိပ်စက်တဲ့ ကလေးအအေးလိုပြောသွားရော နေရာပြန်

သွားပြုလိုပြောနဲ့ပါတယ်။ လိပ်စာမေးတော့လည်း မသိဘူးလို့ဖြောပါတယ်။ အမိန့်အကျအဖြစ်လုပ်နေတာ သုံးနှစ်တော့ကြာပြီဖြစ်တဲ့ အလုပ်သမားတစ်ယောက်ရဲ့လိပ်စာကို အမိန်ရှင်ကမသိဘူးဆိုတာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ နောက်ပြီး ကလေးငယ်ဟာ ခုလိုနိပ်စက်ခံရတာ ရက် ၂၀ ကျော်ကြောတဲ့ အထိ အီမံရှင်က လုံးဝမသိရှိဘူးလိုပြောဆိုတာလည်း ယုံနိုင်ဖွယ်ရာကိစ္စ မဟုတ်။ ခုရှိနှင့်ထိုလည်း ဒီကလေးဟာ အီမံပြန်မရောက်သေးလို့ အမြန်ဆုံးရာဖွေပေးဖို့ ကလေးငယ်ရဲ့ စောင့်မှုပေါ်တာထားတာ ဖွေတွေတ် ပေါ်မှာသတင်းပျော်နေတော့ လူထုက ဒီအမှုကို ပိုမိုစိတ်ဝင်စားနေပါတယ်။

အီမံပိုင်ရှင်ဟာ အရရှိတပ်မတော်သာအလွတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ရဲ့ အီမံပြစ်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအမှုကို ဘယ်လိုတိရောက်စွာအရေးယူ အောင်ရွှေ့က်မလဲဆိုတာ လူအများကသိချင်နေကြပါတယ်။

အီမံရှင်ရဲ့ ယုဇ္ဇာမရှိပြောဆိုနေတာတွေကို ရဲတပ်ခွဲက ယုံနေတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးလည်းကောင်း၊ အီမံရှင်ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းအရေးယူအောင် ရွှေ့က်မှုနဲ့ပတ်သက်ပြီးလည်းကောင်း လူထုက အားမလိုအားမရဖြစ်နေကြ ရပါတယ်။ ဒီဇွန်ထိုလည်း ကလေးငယ်ကိုပြန်လည်မတွေ့ရှုတော် ရဲတပ်ခွဲ ရုသတင်းထုတ်ပြန်မှုပေါ်ဟာ အမျိုးမျိုးကျေလွှာနေတာသား တပ်မတော် အရရှိ အီမံမို့လို ရုလိုပြစ်နေတာလေးဆိုပြီး အမျိုးမျိုးမေးမြန်းထုတ်နေကြပါတယ်။

နောက်ဆုံးပြောချင်တာက ကျွန်တော်တို့ပြန်မှာလွှဲပျိုးတွေရဲ့ သူ တစ်ပါးအပေါ်ကျည်းရှိပိုင်းပင်ချင်တဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့စိတ်ရင်းစိတ်မေတ်တွေဟာ လျော့နည်း ပျက်စီးသွားခြင်းမရှိသေးဘူးဆိုတာ ယခုကလေးငယ်အမှုကို ဖော်ထွေတ်လိုက်တဲ့ ဉီးစည်သွာ့ရှုံးစိတ်ဓာတ်ကအောင်ပြနေပါတယ်။

တရားဥပဒေနှင့်မြို့မှုမရှိခြင်း၊ နောက်ဆက်တဲ့ ပိမိအပေါ်ကျရောက်လာမယ့် အရွယ်အထွေးများကြောင့်သာ ကျည်းရှိပိုင်းပင်းမှုမရှိဘဲ လက်ရှောင်ကုန်တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို ကျည်းရှိပိုင်းပင်မှုမရှိထော့ဘဲ လက်ရှောင်ကုန်မှု တွေကြောင့် ကျွန်တော်တို့လွှာအသိုင်းအစိုင်းကို ဘယ်လောက်ထိနိုက်ဆုံးရှုံးစိတ်နှစ်သာနဲ့ တွေဖြင့်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ပြန်မှာလွှဲပျိုးတွေရဲ့ ချုစ်စရာကောင်းတဲ့

ဂုဏ်ယဉ်စရာကောင်းတဲ့ မွန်မြတ်တဲ့ စိတ်ထားကောင်းလေးတွေ မပျက်စီးဘူး၊ အေဒီ အတ်နဲ့ မလျှပ်လီတော့ တဲ့ လွှာမှာ နေတဲ့ တရားဥပဒေများ အမြဲအမေား ကို အမြန်ပြုပြင်ဖို့လို ပြုဆိုတဲ့ အကြောင်း မီးမောင်းထိုးပြလိုက်ရ ပါတယ်...

၂၇-၁၁-၁၅ ထုတ် News Watch ဂျာနယ်တွင်ပါရိုသည့် ဆောင်းပါ:

မြန်မာပြည်တောင်တွေ့ မြန်မာပြည်တောင်တွေ့ အကျင့်အတွက် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့ ရွှေးကောက်ပွဲကျင်းပစ္စဟာ ခုခိုရင် ရက်ပဲလိပါတော့တယ်။ ဒီ ၂၀၁၅ ရွှေးကောက်ပွဲဟာ ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေအတွက် မောက်ဆုံးအခွင့်အရေးလို့ပြောမယ် ဆုံးရင်မမှားပါဘူး။ အခြားသူများအတွက် အရေးကြီးချင်မှုကြီးပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေအတွက်ကတော့ သေရေးရှင်ရေးပါ။ မောက်ထပ်မှားခွင့်၊ လွှဲချော်စွင့်မပေးတော့ပါဘူး။ ဒီအခွင့်အရေးကို အမိအရဖော်ဆုပ်နိုင် နိုလိပါတယ်။

မြန်မာပြည်တောင်တွေ့ မြန်မာပြည်တောင်တွေ့ အကျင့်အတွက် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့ ရွှေးကောက်ပွဲကျင့်းပစ္စဟာ ခုခိုရင် ရက်ပဲလိပါတော့တယ်။ ဒီ ၂၀၁၅ ရွှေးကောက်ပွဲဟာ ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေအတွက် မောက်ဆုံးအခွင့်အရေးလို့ပြောမယ် ဆုံးရင်မမှားပါဘူး။ အခြားသူများအတွက် အရေးကြီးချင်မှုကြီးပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေအတွက်ကတော့ သေရေးရှင်ရေးပါ။ မောက်ထပ်မှားခွင့်၊ လွှဲချော်စွင့်မပေးတော့ပါဘူး။ ဒီအခွင့်အရေးကို အမိအရဖော်ဆုပ်နိုင် နိုလိပါတယ်။

သင့်မဲတစ်ပြားကြောင့် တိုင်းပြည် ဒုက္ခမရောက်ပါစေနဲ့

ကျော်ကြီး(MDY)

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်အတွက် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့ ရွှေးကောက်ပွဲကျင်းပစ္စဟာ ခုခိုရင် ရက်ပဲလိပါတော့တယ်။ ဒီ ၂၀၁၅ ရွှေးကောက်ပွဲဟာ ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေအတွက် မောက်ဆုံးအခွင့်အရေးလို့ပြောမယ် ဆုံးရင်မမှားပါဘူး။ အခြားသူများအတွက် အရေးကြီးချင်မှုကြီးပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေအတွက်ကတော့ သေရေးရှင်ရေးပါ။ မောက်ထပ်မှားခွင့်၊ လွှဲချော်စွင့်မပေးတော့ပါဘူး။ ဒီအခွင့်အရေးကို အမိအရဖော်ဆုပ်နိုင် နိုလိပါတယ်။

ဒီအခွင့်အရေးကို လက်ထွက်လိုက်ရင်ခံရမှာက မောက်ထပ် ၅ နှစ်တည်းမဟုတ်ပါဘူး။

နှစ်စောင်းများစွာကြောသွားနိုင်တယ်ဆိုတာ အားလုံးသတိမှတော်ဝါယာပါတယ်။

ခုခိုရင်ပြည်သူအများစုံဟာ ဘယ်ပါတီကိုမဲ့သေးမယ်ဆိုရှိုး ဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်ပေမဲ့ တရာ့ကတော့ ဘယ်ပါတီကိုမဲ့သေးရမလဲ မသိသေးသွား

များရှိသလို ငါတို့ထည့်လည်း ဘာမှမထူးပါဘူးလို့ ယဉ်ဆန်တဲ့သူတွေ လည်း အများကြီးရှိပါသေးတယ်။ ဒါကြောင့် ဘယ်ပါတီကိုမဲ့ပေးရမလဲ မသိသေးတဲ့သူတွေ၊ ငါတို့ထည့်လည်း ဘာမှမထူးပါဘူးလို့ ယဉ်ဆန်တဲ့ သူတွေကို ကျွန်တော်ပေးမယ့် မအပေါ်မယ့်ချက်လေးပြောပြချင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်ပေးလိုက်တဲ့မဲ့တစ်ပြားဟာ ကျွန်တော်အတွက်၊ ကျွန်တော် ဓါတ်သားရှုအတွက်၊ ကျွန်တော်ပိတ်ဆွေဆရာသမားများအတွက် မဖြစ်စေရဘူးလို့ ခံယူထားပါတယ်။ ကျွန်တော်ရဲ့မဲ့တစ်ပြားဟာ သန်း ၅၀ ကျော်သော ပြည့်သူ ထွေအတွက်ပဲဖြစ်ရမယ်။ ပြည့်သူတွေဘာပြစ်ချင်လဲ၊ ဘယ်ပါတီ ကိုမဲ့ပေးစေချင်လဲ ပြည့်သူအများစုပေးစေချင်တဲ့ ပါတီကိုမဲ့ပေးပါမယ်။ ပြည့်သူဆန်ကိုဖြည့်ဆည်းပေးပါမယ်။

ခုဝင်ရောက်ယူဉ်ဖြင့်ကြမယ့်ပါတီတွေထဲမှာ ကျွန်တော်အသီမိတ် ဆွေတွေပါပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မတက်နိုင်ပါဘူး။ ကျွန်တော်ပေးချင့်ရာ ပေးမှာမဟုတ်ဘူး။ ပြည့်သူတွေအတွက်၊ တိုင်းပြည့်အတွက် ရည်ရွယ်ပြီး ပေးပါမယ်။ ဒါမှတာဝန်ကျေတဲ့နိုင်ငံသားတစ်ယောက်လို့ ခံယူထားတယ်။

ဘာလို့အဲလို့သောတားလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ လက်ရှိ အခြေအနေကြောင့်ပဲလို့ အတိုချုပ်ပြောရမှာပဲ။ မဲပေးတာပဲ ကိုယ်ကြိုက် တဲ့ပါတီပေးမှာပဲ။ ဒါလွှာအခွင့်ရေးပဲလို့ ပြောကြပါလိမ့်မယ်။ တွေ့ဗျာနိုင်ငံ အတွက်တော့မှန်ပါလိမ့်မယ်။ နိုင်ငံရဲ့လက်ရှိအမှာအထားအရ ကျွန်တော် တို့မှာ အဲလို့အခွင့်ရေးပရှိသေးဘူးလို့ မြင်ပါတယ်။

ဘာကြောင့်တဲ့ဆိုတော့ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်အပ်ရှုပ်စဲတဲ့ အာဏာ ရှင်စနစ်ဆိုးအောက်ကင့် ရှန်းထွက်နိုင်ပို့အတွက် ကျွန်တော်တို့ ကိုယ့် ကြိုက်ရာ ကိုယ်ပေးလို့မရသေးပါဘူး။ ရှင်းရှင်းမြောရရင် ကျွန်တော်တို့ ပြည့်သူတွေဟာ မိမိတို့ကိုအပ်ချုပ်မယ့် မိမိခေါင်းဆောင် သမ္မတတော် ကိုယ်တိုင်ရွေးချယ်လို့မရသေးတဲ့အခြေအနေမှာ ကျွန်တော်တို့အရင်ဆုံးလုပ် ရမှာက အာဏာရှင်စနစ်ကို အပြစ်ပြတ်အောင်အရင်ရှင်းရမှာပါ။ အဲတော့ မိမိစိတ်ခဲ့စားချက်တွေ၊ အခွင့်အရေးတွေကိုလော့လော့သယ် ဘားချိတ်စားပြီး တိုင်းပြည့်အမှာဂတ်အတွက်၊ ပြည့်သူအတွက်၊ မှာဂက်မျိုးဆက်သစ်တွေ အတွက် မိမိမဲ့တစ်ပြားကို ရင်းနှီးပေးဆပ်ရမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအရှင်ဟာ ပြည်သူအားလုံးစုစည်းမှနဲ့ စနစ်ဆိုးအောက်ကငါ လက်တွဲညီညီရန်းထွက်ရမယ့်အရှင်ပြစ်ပါတယ်။ မိမိမဲတစ်ပြားဟာ ပြည်သူလည်ပင်းစွပ်မယ့်ကြိုးကို ကျကျစ်ပေးတဲ့မဲ မဖြစ်စို့လိုပါအယ်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ဒုက္ခဆင်းရွှေ့တွင်းထဲနှစ်မောင်တဲ့ပြည်သူတွေ၊ အေတ်အဆက် ဆက် အာဏာရှင်လက်အောက်မှာ အသက်ပေးခဲ့ရတဲ့ ရဟန်ရှင်ရွှေပြည်သူ တွေ၊ ဘဝပျက်ကုန်တဲ့သူတွေ၊ အောင်နှစ်းစွဲရာသူတွေအတွက်၊ အနာဂတ် ပျောက်မောင်တဲ့လွှင်ယ်တွေအတွက် တာဝန်ကျေတဲ့ မဲတစ်ပြားဖြစ်စို့လိုပါ တယ်။

ဒါဆိုကျွန်တော်တို့ ဘယ်ပါတီကိုမဲပေးမလဲ။ အားလုံးသိတော်မှတဲ့ အတိုင်း ကျွန်တော်တို့နှင့်ရွှေးကောက်ပွဲကိုဝိုင်ပြု့စွဲမယ့်ပါတီတွေ အများ ကြိုးရှုပေါ့ အပိုကအဖိုးရနှုနိုင်တဲ့ပါတီက ၂ ရတည်းရှိတာပါ။ ကျွန်တော် တို့ပြည်သူတွေရွှေး၊ ရွှေးချယ်မွဲဟာ ငဲ စုတောက တစ်ခုလည်းမဟုတ်သလို ၃ စုတောကတစ်ခုလည်းမဟုတ်ပါဘူး။ ၂ စုတောက တစ်ခုပဲရွှေးချယ်ခွင့်ရှိသူ တွေပါ။ အဲနှစ်စုတော်မှာ ကျွန်တော်တို့စဉ်းစားကြည့်ရအောင်၊ တစ်ခုက နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်တိုင်းပြည်ကို ယနေ့အထိ ပုစ်အသွင်အမျိုးမျိုးနဲ့ အပ်ချုပ်လာတဲ့တစ်ပါတီ တစ်ဖွဲ့စည်းပါ။ သူတို့ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော် ဆုပ်ချုပ်နဲ့တဲ့တိုင်းပြည်ရှိ အခြေအနေဟာ လက်ရှိအရှင်မှာ ဘယ်လိုအခြေ အနေဖြစ်မောင်သလဲဆိုတာ ပြည်သူအားလုံးဟာ ကိုယ်တိုင်သိရှိခဲ့စားမှာရှု တွေဖြစ်တဲ့အတွက် အထူးခြားပြုပြစ်ရာတောင်လိုမယ်မထင်ပါဘူး။

ကျွန်အဆင်းဆုံးနှင့်စာရင်းမှာ အဆင့်၏ ကျွန်ဘိန်းထဲတဲ့လုပ်မှု မှာအဆင့် ၂၊ အကတိလိုက်စားမှု တရားဥပဒေစိုးမှုးမှာ အဆင့် ၁၄ ကျွန်းမာရေးအဆင့်အတန်းက နောက်ဆုံးပိုက် အဆင့် ၁၉၀၊ ပညာရေးအဆင့် အတန်းအနိမ့်ကျွန်း၊ သဘာဝသယ်ဓာတ် ပျက်သီးဆုံးရှုံးမှုအများဆုံးစတု ကျွန်းညွှန်းကိန်းအဆင့်တိုင်းမှာ အောက်ဆုံးအဆင့်ရောက်မောင်တဲ့ တိုင်းပြည် တစ်ခုပါ။ တိုင်းပြည်က သဘာဝသယ်ဓာတ်တွေ ပေါကြေယ်လေမော်ယွှေ့လွှင်ယ်အများစုံက သူများနှင့်မှာ ကျွန်သွားခဲ့မောင်ရတယ် ပိုန်းမပျို့လဲ၊ တွေက လိုင်ကျွန်အဖြစ်ရောင်းစားခဲ့မောင်ရတယ်။

လက်တစ်ဆုံးစာလွှာတန်းစားက ထားစရာမရှိဖြစ်မောင်ရှိမှာ ပြည်သူ

တွေက စားစရာမရှိသောင်ဖြစ်နေရတယ်။ ဒီလိုအခြေအနာမှာ ပြည့်သူလှထူးလာ ပြောင်းလဲမှုကို တောင်းဆိုတာ မဆန်ဘူးလူးလို့ထင်ပါတယ်။ ပြောင်းလဲမှုကို မလိုလားတဲ့သူတွေကပဲ ဆန်းနေကြတာပါ။

ပြောင်းလဲမှုကို မလိုလားတဲ့သူတွေကိုကြည့်ရင်လည်း အာဏာရှင် အဖွဲ့အစည်းနဲ့ သူတို့ပါဝ်အပါတွေပဲများပါတယ်။ ဇော်ပျက်လဲကြိုက် လေဆိပ်အကျင့်ပျက်ဝန်ထမ်းတွေရယ်၊ အာဏာရှင်နဲ့ပါဝ်အားနေတဲ့ ဓမ္မနိုင်လွှာတန်းအားတွေပဲများတာ တွေရမှာပါ။ သူတို့ကတော့ ဘယ်သူ သေသေ ငတော်မာရင်ပြီးရောဆိုတဲ့သူတွေပါပဲ။ ဒီလူတွေဟာလည်း ပြည့်သူ တွေရဲ့ဒ်ခတ်ခြင်းကို ဖကြောမှာ စံကြရတော့မှာပါ။

ဒါကြောင့် ဒီစနစ်ဆိုးအောက်ကနေလွှာတဲ့ ပြောက်နဲ့အတွက် ဘယ်သူကို မပေးရမယ်ဆိုတာပြောပြန်ရှိနဲ့ လိမယ်မထင်တော့ပါ။ ပြောင်းလဲမှုအစစ်အမှန်ကို ရရှင်တယ်။ အရပ်သားအစိုးရစစ်စစ် လိချင်တယ် ဆိုရင်တော့ လက်ရှိအခြေအနာအရ NLDပါတီမျွဲ့ အခြားရွေးချယ်စရာ မရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့် NLDပါတီကိုပဲ ရဲရဲ့ပဲမဲ့မဲ့ပေးပြီးတော့ ပြောင်းလဲမှု ကိုရယူပါမယ်။ အဲလိုပြောတဲ့အတွက် ကျွန်ုတော်ကို NLD ဘက်တော် သားဖြစ်တယ်၊ လော်ဘီလုပ်ပေးနေတယ်လို့မြင်ချင်မြင်ပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်ုတော်ဟာ ဒီဇန်နက်ဆိုနိုင်တဲ့ ဘယ်ပါတီမှ မဝင်ခဲ့ဖူးပါဘူး။ ရှင်းရှင်း ပြောရရင် NLDပါတီကိုတောင် ရာနှုန်းပြည့်မထောက်ခဲ့သေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ရန်ပြောသလို ကျွန်ုတော်တို့ဟာ အများကြီးထဲကရွေးရတာ မဟုတ်ဘူး။ J ရထုက တစ်ခုကိုရွေးရတာပါ။ ဒါကိုမှားလည်းလိုပါတယ်။ တိုင်းပြည့်ရဲ့လက်ရှိအနေအထားအရ NLDပါတီမျွဲ့အခြားရွေးချယ်စရာမရှိသေးလိုပါ။ အရပ်သားအစိုးရစစ်စစ်ဖြစ်ပြီးတဲ့ နောက်ထပ်ရွေးကောက်ပွဲတွေမှာတော့ ဒိမ်ကြိုက်ရာပေးလိုပါပြီး ဒီတစ်ခါတော့ ပြည့်သူအတွက် NLDကိုပဲမဲ့ပေးလိုက်ပါ။

ဒီနေရာမှာ NLDကိုမကြိုက်ဘူးဆိုတဲ့ သူများကိုပြောချင်ပါတယ် NLDကိုပကြိုက်ချင်မကြိုက်ပါနဲ့။ NLDကိုမကြိုက်တာနဲ့အာဏာရှင် ကိုထောက်ခဲ့မယ်ဆိုတာကတော့ လုံးဝမဖြစ်သင့်ပါဘူး။ မိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းကို သင်မကြိုက်တာအပြစ်မဟုတ်ပေမဲ့ မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

ကိုမကြိုက်တာနဲ့ ဂျွဲနှစ်ဦးစောကိုထောက်ခံမယ်ဆိုရင်တော့ သင်ဟာ လူမှိုက်အားပေးတစ်ယောက်၊ လူယုတ်မာကာစ်ယောက် ဖြစ်သွားပါပြီ။ ဒါကို ခွဲခြားသိဖို့လိုပါတယ်။

မှာက် ဆုံးအနေနဲ့ NLD ပါတီတက်တော့ရော တိုင်းပြည်ကောင်းသွားမှာလားလို့မေးတဲ့သွာမှားကိုပြောချင်ပါတယ်။ ကောင်းမကောင်းဆိုတာ အပ်ချုပ်နိုင်းကြည့်မှ သိပါလိမ့်မယ်လို့ပြောရမှာပဲ။ တကယ်လို့ NLD အနီးရဖြစ်လာပြီး ပြည်သူသပေါ်မကောင်းခဲ့ဘူးထားဦးဗျား။ ကိစ္စမရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး NLD ကိုအချိန်မရွေးဖြတ်ချလို့ရတယ်ဆိုတာ သိထားပါ။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ NLD ပါတီမှာက်မှာ စစ်တပ်မရှိလိုပါပဲ။ ဒီနေ့မကြိုက် ဒီနေ့ဖြတ်ချလို့ရပါတယ်။

ဒါကြောင့် နစ်ပါင်း ၅၀ ကျော် ဆင်းရှုကွန်းထဲနစ်နေတဲ့ ဘဝက နေရာနဲ့တွက်နိုင်ဖို့အတွက်၊ အာဏာရှင်လက်အောက်ခံဘဝကနဲ့ လွှတ်ပြောက်ဖို့အတွက်၊ စစ်မှုန်တဲ့ဒီပိုကရေစိနိုင်ငံတော် သစ်အော်ဆောင်နိုင်ဖို့ အတွက် ပြောင်းလဲမှုအစစ်အမှန်ရရှိဖို့အတွက် NLD ပါတီကိုရရှိခဲ့ပဲ။ ဆုံးဖြတ်မပေးလိုက်ပါ။ မိမိမတစ်ပြားဟာ တိုင်းပြည်ကို ဒုက္ခရောက်စေမယ့် မတစ်ပြားပဖြစ်ပါစေနဲ့။ သမိုင်းတရားခံအဖြစ်မခဲ့ပါနဲ့။ အနာဂတ်မြန်မာ့ သမိုင်းမှာ မိမိမတစ်ပြားအတွက် သမိုင်းပေးတာဝန်ကျော်သူအဖြစ် ရှုတ်ယူလိုက်လိုက်ကြရအောင်ပါ . . .

၆.၁၁.၁၅ ထုတ် News Watch ဂျာနယ်ပါဆောင်းပါ။

